

REGULAMIN

siódma kadencja Parlamentu

Lipiec 2009

Wskazówki dla czytelnika

Uwaga dla czytelnika:

Zgodnie z decyzją Parlamentu w sprawie stosowania w swoich dokumentach języka neutralnego płciowo, Regulamin został dostosowany w celu uwzględnienia wytycznych w tym przedmiocie zaakceptowanych przez Grupę Wysokiego Szczebla ds. Równości Płci i Różnorodności w dniu 13 lutego 2008 r. i zatwierdzonych przez Prezydium w dniu 19 maja 2008 r.

Wykładnia Regulaminu (zgodnie z art. 201) pisana jest kursywą.

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I POSŁOWIE, ORGANY PARLAMENTU, GRUPY POLITYCZNE

ROZDZIAŁ 1 POSŁOWIE DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Artykuł 1	Parlament Europejski
Artykuł 2	Niezależność mandatu
Artykuł 3	Weryfikacja mandatów
Artykuł 4	Okres wykonywania mandatu parlamentarnego
Artykuł 5	Przywileje i immunitety
Artykuł 6	Uchylenie immunitetu
Artykuł 7	Procedury dotyczące immunitetu
Artykuł 8	Stosowanie Statutu posła
Artykuł 9	Interesy finansowe posłów, normy postępowania i dostęp do Parlamentu
Artykuł 10	Postępowania wewnętrzne Europejskiego Urzędu do Spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)
Artykuł 11	Obserwatorzy

ROZDZIAŁ 2 MANDATY

Artykuł 12	Czasowe sprawowanie funkcji Przewodniczącego
Artykuł 13	Kandydatury i przepisy ogólne
Artykuł 14	Wybór Przewodniczącego - Przemówienie inauguracyjne
Artykuł 15	Wybór wiceprzewodniczących
Artykuł 16	Wybór kwesorów
Artykuł 17	Kadencje
Artykuł 18	Wakaty
Artykuł 19	Wcześniejsze zwolnienie z obowiązków

ROZDZIAŁ 3 ORGANY I ICH KOMPETENCJE

Artykuł 20	Kompetencje Przewodniczącego
Artykuł 21	Kompetencje wiceprzewodniczących
Artykuł 22	Skład Prezydium
Artykuł 23	Kompetencje Prezydium
Artykuł 24	Skład Konferencji Przewodniczących
Artykuł 25	Kompetencje Konferencji Przewodniczących
Artykuł 26	Kompetencje kwesorów
Artykuł 27	Konferencja Przewodniczących Komisji
Artykuł 28	Konferencja Przewodniczących Delegacji
Artykuł 29	Jawność prac Prezydium i Konferencji Przewodniczących

ROZDZIAŁ 4 GRUPY POLITYCZNE

Artykuł 30	Tworzenie grup politycznych
Artykuł 31	Działalność i sytuacja prawna grup politycznych
Artykuł 32	Zespoły międzypartyjne
Artykuł 33	Posłowie niezrzeszeni
Artykuł 34	Przydział miejsc na sali posiedzeń

TYTUŁ II LEGISLACJA, BUDŻET I INNE PROCEDURY

ROZDZIAŁ 1 PROCEDURY LEGISLACYJNE - PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 35	Program działalności legislacyjnej i prac Komisji
------------	---

Artykuł 36	Badanie przestrzegania praw podstawowych, zasad pomocniczości, proporcjonalności i państwa prawa oraz skutków finansowych
Artykuł 37	Weryfikacja podstawy prawnej
Artykuł 38	Weryfikacja zgodności finansowej
Artykuł 39	Dostęp do dokumentów i informowanie Parlamentu
Artykuł 40	Reprezentacja Parlamentu na posiedzeniach Rady
Artykuł 41	Prawo inicjatywy przyznane Parlamentowi w Traktatach
Artykuł 42	Inicjatywa przewidziana w art. 192 Traktatu WE
Artykuł 43	Rozpatrywanie dokumentów legislacyjnych
Artykuł 44	Konsultacje w sprawie inicjatyw państw członkowskich

ROZDZIAŁ 2 PROCEDURY W KOMISJACH

Artykuł 45	Sprawozdania legislacyjne
Artykuł 46	Procedura uproszczona
Artykuł 47	Sprawozdania nielegislacyjne
Artykuł 48	Sprawozdania z własnej inicjatywy
Artykuł 49	Opinie komisji
Artykuł 50	Procedura obejmująca zaangażowane komisje
Artykuł 51	Procedura obejmująca wspólne posiedzenia komisji
Artykuł 52	Sporządzanie sprawozdań

ROZDZIAŁ 3 PIERWSZE CZYTANIE

Rozpatrywanie na szczeblu komisji

Artykuł 53	Zmiany we wniosku Komisji
Artykuł 54	Stanowisko Komisji oraz Rady w sprawie poprawek

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 55	Zamknięcie pierwszego czytania
Artykuł 56	Odrzucenie wniosku Komisji
Artykuł 57	Przyjęcie poprawek do wniosku Komisji

Dalsza procedura

Artykuł 58	Postępowanie po przyjęciu stanowiska przez Parlament
Artykuł 59	Ponowne przekazanie do Parlamentu
Artykuł 60	Postępowanie porozumiewawcze przewidziane we wspólnej deklaracji z 1975 r.

ROZDZIAŁ 4 DRUGIE CZYTANIE

Rozpatrywanie na szczeblu komisji

Artykuł 61	Ogłoszenie wspólnego stanowiska Rady
Artykuł 62	Przedłużenie terminów
Artykuł 63	Odesłanie do właściwej komisji oraz procedura rozpatrywania

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 64	Zamknięcie drugiego czytania
Artykuł 65	Odrzucenie wspólnego stanowiska Rady
Artykuł 66	Poprawki do wspólnego stanowiska Rady

ROZDZIAŁ 5 TRZECIE CZYTANIE

Postępowanie pojednawcze

Artykuł 67	Powołanie komitetu pojednawczego
Artykuł 68	Delegacja do komitetu pojednawczego

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 69 Wspólny projekt

ROZDZIAŁ 6 ZAMKNIĘCIE PROCEDURY LEGISLACYJNEJ

Artykuł 70 Negocjacje międzyinstytucjonalne w procedurach legislacyjnych

Artykuł 71 Porozumienie w pierwszym czytaniu

Artykuł 72 Porozumienie w drugim czytaniu

Artykuł 73 Wymogi dotyczące sporządzania aktów prawnych

Artykuł 74 Podpisanie przyjętych aktów prawnych

ROZDZIAŁ 7 PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 75 Budżet ogólny

Artykuł 76 Udzielenie Komisji absolutorium z wykonania budżetu

Artykuł 77 Inne procedury udzielania absolutorium

Artykuł 78 Kontrola Parlamentu nad wykonywaniem budżetu

ROZDZIAŁ 8 WEWNĘTRZNE PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 79 Preliminarz budżetowy Parlamentu

Artykuł 80 Uprawnienia w zakresie ponoszenia i pokrywania wydatków

ROZDZIAŁ 9 PROCEDURA ZGODY

Artykuł 81 Procedura zgody

ROZDZIAŁ 10 ŚCIŚLEJSZA WSPÓŁPRACA

Artykuł 82 Procedury w Parlamencie

ROZDZIAŁ 11 INNE PROCEDURY

Artykuł 83 Procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE

Artykuł 84 Procedury dotyczące dialogu społecznego

Artykuł 85 Procedury dotyczące rozpatrywania porozumień dobrowolnych

Artykuł 86 Kodyfikacja

Artykuł 87 Przekształcenie

Artykuł 88 Środki wykonawcze

ROZDZIAŁ 12 TRAKTATY I UMOWY MIĘDZYNARODOWE

Artykuł 89 Traktaty akcesyjne

Artykuł 90 Umowy międzynarodowe

Artykuł 91 Procedury oparte na art. 300 Traktatu WE w przypadkach tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów międzynarodowych lub ustalenia stanowiska wspólnotowego w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej

ROZDZIAŁ 13 REPREZENTOWANIE UNII NA ZEWNĄTRZ ORAZ WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 92 Mianowanie Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

Artykuł 93 Mianowanie specjalnych przedstawicieli w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Artykuł 94 Oświadczenia Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz innych specjalnych przedstawicieli

Artykuł 95 Reprezentacja na szczeblu międzynarodowym

Artykuł 96	Konsultacje z Parlamentem i informowanie Parlamentu w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa
Artykuł 97	Zalecenia w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa
Artykuł 98	Łamanie praw człowieka
ROZDZIAŁ 14	WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH
Artykuł 99	Informowanie Parlamentu w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych
Artykuł 100	Konsultacje z Parlamentem w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych
Artykuł 101	Zalecenia w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych
ROZDZIAŁ 15	NARUSZENIE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE ZASAD PODSTAWOWYCH
Artykuł 102	Stwierdzenie naruszenia
TYTUŁ III PRZEJRZYSTOŚĆ PRAC	
Artykuł 103	Przejrzystość w działalności Parlamentu
Artykuł 104	Publiczny dostęp do dokumentów
TYTUŁ IV STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANAMI	
ROZDZIAŁ 1	POWOŁYWANIE NA STANOWISKA
Artykuł 105	Wybór przewodniczącego Komisji
Artykuł 106	Wybór Komisji
Artykuł 107	Wotum nieufności dla Komisji
Artykuł 108	Powoływanie członków Trybunału Obrachunkowego
Artykuł 109	Powoływanie członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego
ROZDZIAŁ 2	OŚWIADCZENIA
Artykuł 110	Oświadczenia Komisji, Rady i Rady Europejskiej
Artykuł 111	Wyjaśnienia decyzji Komisji
Artykuł 112	Oświadczenia Trybunału Obrachunkowego
Artykuł 113	Oświadczenia Europejskiego Banku Centralnego
Artykuł 114	Zalecenia dotyczące głównych kierunków polityki gospodarczej
ROZDZIAŁ 3	PYTANIA DO RADY, KOMISJI I EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO
Artykuł 115	Pytania wymagające odpowiedzi ustnej i debaty
Artykuł 116	Tura pytań
Artykuł 117	Pytania do Rady i Komisji wymagające odpowiedzi na piśmie
Artykuł 118	Pytania do Europejskiego Banku Centralnego wymagające odpowiedzi na piśmie
ROZDZIAŁ 4	SPRAWOZDANIA INNYCH INSTYTUCJI
Artykuł 119	Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji
ROZDZIAŁ 5	REZOLUCJE I ZALECENIA
Artykuł 120	Projekty rezolucji

Artykuł 121	Zalecenia dla Rady
Artykuł 122	Debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa
Artykuł 123	Oświadczenia pisemne
Artykuł 124	Zasięganie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Artykuł 125	Zasięganie opinii Komitetu Regionów
Artykuł 126	Wnioski do europejskich agencji
ROZDZIAŁ 6	POROZUMIENIA MIĘDZYINSTYTUCJONALNE
Artykuł 127	Porozumienia międzyinstytucjonalne
ROZDZIAŁ 7	WNOSZENIE SKARG DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI
Artykuł 128	Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości
Artykuł 129	Konsekwencje bezczynności Rady po przyjęciu jej wspólnego stanowiska w ramach procedury współpracy

TYTUŁ V STOSUNKI Z PARLAMENTAMI NARODOWYMI

Artykuł 130	Wymiana informacji, kontakty i wzajemne udogodnienia
Artykuł 131	Konferencja Komisji do Spraw Europejskich (COSAC)
Artykuł 132	Konferencja parlamentów

TYTUŁ VI SESJE

ROZDZIAŁ 1	SESJE PARLAMENTU
Artykuł 133	Kadencja Parlamentu, sesje, sesje miesięczne i posiedzenia
Artykuł 134	Zwoływanie Parlamentu
Artykuł 135	Miejsce obrad
Artykuł 136	Uczestnictwo w posiedzeniach
ROZDZIAŁ 2	PORZĄDEK PRAC PARLAMENTU
Artykuł 137	Projekt porządku dziennego
Artykuł 138	Procedura na posiedzeniu plenarnym bez poprawek i debaty
Artykuł 139	Krótką prezentacja
Artykuł 140	Przyjęcie i zmiana porządku dziennego
Artykuł 141	Debata nadzwyczajna
Artykuł 142	Tryb pilny
Artykuł 143	Debata łączna
Artykuł 144	Terminy
ROZDZIAŁ 3	OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA POSIEDZEŃ
Artykuł 145	Wstęp na salę obrad
Artykuł 146	Języki
Artykuł 147	Przepis przejściowy
Artykuł 148	Doręczanie dokumentów
Artykuł 149	Przydzielanie czasu wystąpień oraz lista mówców
Artykuł 150	Wystąpienia jednogminutowe
Artykuł 151	Oświadczenia osobiste
ROZDZIAŁ 4	ŚRODKI STOSOWANE W PRZYPADKU NIEPRZESTRZEGANIA NORM POSTĘPOWANIA
Artykuł 152	Środki natychmiastowe
Artykuł 153	Sankcje
Artykuł 154	Wewnętrzne postępowanie odwoławcze

ROZDZIAŁ 5

Artykuł 155
Artykuł 156
Artykuł 157
Artykuł 158
Artykuł 159
Artykuł 160
Artykuł 161
Artykuł 162

Artykuł 163
Artykuł 164
Artykuł 165
Artykuł 166
Artykuł 167
Artykuł 168
Artykuł 169
Artykuł 170
Artykuł 171

ROZDZIAŁ 6

Artykuł 172
Artykuł 173
Artykuł 174
Artykuł 175
Artykuł 176
Artykuł 177
Artykuł 178

ROZDZIAŁ 7

Artykuł 179
Artykuł 180
Artykuł 181
Artykuł 182

KWORUM I GŁOSOWANIE

Kworum
Składanie i przedstawianie poprawek
Dopuszczalność poprawek
Procedura głosowania
Równa liczba głosów
Zasady głosowania
Kolejność głosowania nad poprawkami
Rozpatrywanie w komisjach poprawek złożonych na posiedzeniu plenarnym
Głosowanie podzielone
Prawo do głosowania
Głosowanie
Głosowanie końcowe
Głosowanie imienne
Głosowanie elektroniczne
Głosowanie tajne
Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania
Kwestionowanie ważności głosowania

WYSTĄPIENIA W SPRAWACH PROCEDURALNYCH

Wnioski proceduralne
Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu
Pytanie wstępne
Odesłanie do komisji
Zamknięcie debaty
Odroczenie debaty lub głosowania
Zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia

JAWNOŚĆ PRAC

Protokół obrad
Teksty przyjęte
Pełne sprawozdanie z obrad
Audiowizualny zapis obrad

TYTUŁ VII KOMISJE I DELEGACJE

ROZDZIAŁ 1

Artykuł 183
Artykuł 184
Artykuł 185
Artykuł 186
Artykuł 187
Artykuł 188
Artykuł 189
Artykuł 190
Artykuł 191
Artykuł 192

ROZDZIAŁ 2

Artykuł 193
Artykuł 194
Artykuł 195

KOMISJE - POWOŁYWANIE I KOMPETENCJE

Powoływanie komisji stałych
Powoływanie komisji specjalnych
Komisje śledcze
Skład komisji
Zastępcy członków komisji
Kompetencje komisji
Komisja odpowiedzialna za weryfikację mandatów
Podkomisje
Prezydium komisji
Koordynatorzy komisji i kontrsprawozdawcy

KOMISJE - ZASADY FUNKCJONOWANIA

Posiedzenia komisji
Protokoły posiedzeń komisji
Głosowanie w komisji

Artykuł 196	Zastosowanie przepisów dotyczących posiedzeń plenarnych do posiedzeń komisji
Artykuł 197	Tura pytań w komisji

ROZDZIAŁ 3 DELEGACJE MIĘDZYPARLAMENTARNE

Artykuł 198	Powoływanie i funkcje delegacji międzyparlamentarnych
Artykuł 199	Współpraca ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy
Artykuł 200	Wspólne komisje parlamentarne

TYTUŁ VIII PETYCJE

Artykuł 201	Prawo do składania petycji
Artykuł 202	Rozpatrywanie petycji
Artykuł 203	Jawność petycji

TYTUŁ IX RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Artykuł 204	Mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich
Artykuł 205	Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich
Artykuł 206	Odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich

TYTUŁ X SEKRETARIAT PARLAMENTU

Artykuł 207	Sekretariat Generalny
-------------	-----------------------

TYTUŁ XI KOMPETENCJE DOTYCZĄCE PARTII POLITYCZNYCH NA POZIOMIE EUROPEJSKIM

Artykuł 208	Kompetencje Przewodniczącego
Artykuł 209	Kompetencje Prezydium
Artykuł 210	Kompetencje właściwej komisji i Parlamentu na posiedzeniu plenarnym

TYTUŁ XII STOSOWANIE I ZMIANY REGULAMINU

Artykuł 211	Stosowanie Regulaminu
Artykuł 212	Zmiany w Regulaminie

TYTUŁ XIII POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 213	Symbole Unii
Artykuł 214	Sprawy w toku
Artykuł 215	Układ załączników
Artykuł 216	Sprostowanie

ZAŁĄCZNIK I	Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 1 - Przejrzystość i korzyści finansowe posłów
--------------------	---

ZAŁĄCZNIK II	Przebieg tury pytań przewidzianej w art. 116
---------------------	---

ZAŁĄCZNIK III	Wytyczne do pytań wymagających odpowiedzi na piśmie na mocy art. 117 i 118
----------------------	---

ZAŁĄCZNIK IV	Wytyczne i ogólne kryteria wyboru tematów wpisywanych do porządku dziennego debat nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa, przewidzianych w art. 122
---------------------	--

ZAŁĄCZNIK V	Procedura stosowana przy rozpatrywaniu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz budżetów dodatkowych
--------------------	--

ZAŁĄCZNIK VI	Procedura rozpatrywania i podejmowania decyzji w sprawie udzielenia absolutorium budżetowego
---------------------	---

ZAŁĄCZNIK VII	Uprawnienia stałych komisji parlamentarnych
ZAŁĄCZNIK VIII	Dokumenty oraz informacje poufne i sensytywne
ZAŁĄCZNIK IX	Zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski
ZAŁĄCZNIK X	Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 4 - Lobbying w Parlamencie Europejskim
ZAŁĄCZNIK XI	Wykonywanie zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich
ZAŁĄCZNIK XII	Dochodzenia wewnętrzne w zakresie walki z przestępczością finansową, korupcją oraz wszelką nielegalną działalnością szkodliwą dla interesów Wspólnot
ZAŁĄCZNIK XIII	Porozumienie pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją w sprawie procedur wprowadzania w życie decyzji Rady 1999/468/WE ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji, zmienionej decyzją 2006/512/WE
ZAŁĄCZNIK XIV	Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją
ZAŁĄCZNIK XV	Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów
ZAŁĄCZNIK XVI	Wytyczne dotyczące interpretacji norm postępowania mających zastosowanie do posłów
ZAŁĄCZNIK XVII	Wytyczne dotyczące zatwierdzania Komisji Europejskiej
ZAŁĄCZNIK XVIII	Procedura udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy
ZAŁĄCZNIK XIX	Partnerski proces komunikacji poświęconej Europie
ZAŁĄCZNIK XX	Kodeks postępowania w zakresie negocjacji w kontekście procedury wspóldecyzji

TYTUŁ I

POSŁOWIE, ORGANY PARLAMENTU, GRUPY POLITYCZNE

ROZDZIAŁ 1

POSŁOWIE DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Artykuł 1

Parlament Europejski

1. Parlament Europejski jest zgromadzeniem wybranym zgodnie z Traktatami, z Aktem z dnia 20 września 1976 r. dotyczącym wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich oraz z krajowymi przepisami prawnymi ustanowionymi na podstawie Traktatów.

2. Nazwy przedstawicieli wybranych do Parlamentu Europejskiego brzmią następująco:

"Членове на Европейския парламент" w języku bułgarskim,

"Diputados al Parlamento Europeo" w języku hiszpańskim,

"Poslanci Evropského parlamentu" w języku czeskim,

"Medlemmer af Europa-Parlamentet" w języku duńskim,

"Mitglieder des Europäischen Parlaments" w języku niemieckim,

"Euroopa Parlamendi liikmed" w języku estońskim,

"Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου" w języku greckim,

"Members of the European Parliament" w języku angielskim,

"Députés au Parlement européen" w języku francuskim,

"Feisirí de Pharlaimint na hEorpa" w języku irlandzkim,

"Deputati al Parlamento europeo" w języku włoskim,

"Eiropas Parlamenta deputāti" w języku łotewskim,

"Europos Parlamento nariai" w języku litewskim,

"Európai Parlamenti Képviselők" w języku węgierskim,

"Membru tal-Parlament Ewropew" w języku maltańskim,

"Leden van het Europees Parlement" w języku holenderskim,

"Posłowie do Parlamentu Europejskiego" w języku polskim,

"Deputados ao Parlamento Europeu" w języku portugalskim,

"Deputați în Parlamentul European" w języku rumuńskim,

"Poslanci Európskeho parlamentu" w języku słowackim,

"Poslanci Evropskega parlamenta" w języku słoweńskim,

"Euroopan parlamentin jäsenet" w języku fińskim,

"Ledamöter av Europaparlamentet" w języku szwedzkim.

Artykuł 2

Niezależność mandatu

Posłowie do Parlamentu Europejskiego wykonują swój mandat w sposób niezależny. Nie mogą być związani instrukcjami ani nie otrzymują mandatu wiążącego.

Artykuł 3

Weryfikacja mandatów

1. Po wyborach do Parlamentu Europejskiego Przewodniczący zwraca się do właściwych organów państw członkowskich o niezwłoczne przekazanie Parlamentowi nazwisk wybranych posłów, tak aby wszyscy posłowie mogli rozpocząć wykonywanie mandatu od otwarcia pierwszego posiedzenia po wyborach.

Jednocześnie Przewodniczący zwraca uwagę tych organów na odpowiednie przepisy Aktu z dnia 20 września 1976 r. i zwraca się o podjęcie wszelkich niezbędnych działań w celu wykluczenia niepołączalności z wykonywaniem mandatu posła do Parlamentu Europejskiego.

2. Każdy poseł, o którego wyborze Parlament został poinformowany, przed objęciem mandatu parlamentarnego przedstawia pisemne oświadczenie, w którym stwierdza, że nie zajmuje żadnego stanowiska niepołączalnego z wykonywaniem mandatu posła do Parlamentu Europejskiego w rozumieniu art. 7 ust. 1 i 2 aktu z dnia 20 września 1976 r. Oświadczenie takie należy sporządzić po wyborach powszechnych, w miarę możliwości nie później niż sześć dni przed inauguracyjnym posiedzeniem Parlamentu. Do czasu zweryfikowania mandatu posła lub wydania orzeczenia dotyczącego ewentualnego sporu oraz pod warunkiem uprzedniego podpisania przez posła oświadczenia, o którym mowa powyżej, poseł bierze udział w posiedzeniach Parlamentu i jego organów zachowując pełnię związanych z tym praw.

Jeżeli na podstawie faktów możliwych do zweryfikowania za pomocą ogólnodostępnych źródeł zostanie stwierdzone, że poseł zajmuje stanowisko niepołączalne ze wykonywaniem mandatu posła do Parlamentu Europejskiego w rozumieniu art. 7 ust. 1 i 2 aktu z dnia 20 września 1976 r., Parlament, po otrzymaniu informacji od Przewodniczącego, stwierdza wakat.

3. Parlament, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, przystępuje niezwłocznie do weryfikacji mandatów i stwierdza ważność mandatu każdego z nowo wybranych posłów, a także rozstrzyga ewentualne spory zgłoszone zgodnie z postanowieniami Aktu z dnia 20 września 1976 r., z wyjątkiem sporów opartych na krajowych ordynacjach wyborczych.

4. Sprawozdanie właściwej komisji opiera się na oficjalnym komunikacie każdego państwa członkowskiego w sprawie wyników wyborów, zawierającym nazwiska wybranych kandydatów oraz nazwiska ich ewentualnych zastępców w kolejności ustalonej według wyników głosowania.

Ważność mandatu posła może zostać stwierdzona wyłącznie po złożeniu przez niego pisemnego oświadczenia zgodnie z niniejszym artykułem oraz z załącznikiem I do niniejszego Regulaminu.

Parlament może, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, rozstrzygać w dowolnym momencie w sprawie sporów dotyczących ważności mandatu posła.

5. Jeżeli nominacja posła następuje w wyniku rezygnacji kandydatów znajdujących się na tej samej liście, komisja odpowiedzialna za weryfikację mandatów czuwa nad tym, by rezygnacja ta

przebiegała zgodnie z duchem i literą Aktu z dnia 20 września 1976 r. oraz art. 4 ust. 3 niniejszego Regulaminu.

6. Właściwa komisja czuwa, aby każda informacja mogąca wpłynąć na wykonywanie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego lub na kolejność wprowadzania zastępców została niezwłocznie zgłoszona Parlamentowi przez władze państw członkowskich lub Unii; w przypadku powołania posła komisja dba o to, aby została wskazana data, z którą staje się ono skuteczne.

Jeśli właściwe organy państwa członkowskiego rozpoczęły postępowanie mogące doprowadzić do pozbawienia posła mandatu, Przewodniczący wnosi o regularne informowanie go o stanie postępowania i przekazuje sprawę właściwej komisji. Na podstawie wniosku komisji Parlament będzie mógł zająć stanowisko w tej sprawie.

Artykuł 4

Okres wykonywania mandatu parlamentarnego

1. Poseł rozpoczyna i kończy wykonywanie mandatu w terminach określonych w Akcie z dnia 20 września 1976 r. Mandat posła wygasa w wyniku śmierci posła lub zrzeczenia się przez niego mandatu.

2. Posłowie pełnią swoje funkcje do chwili otwarcia pierwszego posiedzenia Parlamentu po wyborach.

3. Poseł zrzekający się mandatu ma obowiązek poinformować o tym Przewodniczącego i podać datę, z którą zrzeczenie się jest skuteczne, nie przekraczającą trzech miesięcy od daty złożenia powiadomienia o zrzeczeniu. Powiadomienie ma formę protokołu sporządzonego w obecności Sekretarza Generalnego lub jego przedstawiciela, podpisanego przez tegoż oraz przez zainteresowanego posła oraz przedłożonego niezwłocznie właściwej komisji, która włącza go do porządku obrad swojego pierwszego posiedzenia następującego po otrzymaniu protokołu.

Jeśli właściwa komisja uzna, że zrzeczenie się jest niezgodne z duchem lub literą Aktu z dnia 20 września 1976 r., powiadamia o tym Parlament, aby ten zdecydował w przedmiocie wakatu.

W przeciwnym przypadku wakat stwierdza się od dnia wskazanego w protokole przez zrzekającego się posła. Parlament nie przeprowadza głosowania w tej sprawie.

Dla wyjątkowych sytuacji została stworzona procedura uproszczona. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy pomiędzy dniem, w którym zrzeczenie się mandatu nabiera mocy a dniem pierwszego posiedzenia właściwej komisji odbywa się jedna lub więcej sesji co, wskutek braku stwierdzenia wakatu, pozbawiłoby grupę polityczną, do której należy poseł zrzekający się mandatu, możliwości zastąpienia go we wspomnianych okresach sesji. Procedura ta upoważnia sprawozdawcę właściwej komisji odpowiedzialnego za powyższe kwestie do niezwłocznego przystąpienia do rozpatrzenia każdego prawidłowo zgłoszonego zrzeczenia się i, w przypadku, gdyby jakiegokolwiek opóźnienie w zbadaniu sprawy mogło mieć negatywne skutki, do przedstawienia go przewodniczącemu komisji, aby ten, zgodnie z postanowieniami ust. 3:

- *zgłosił Przewodniczącemu Parlamentu w imieniu komisji, że może zostać stwierdzony wakat, lub*
- *zwołał nadzwyczajne posiedzenie komisji w celu zbadania poszczególnych trudności zgłoszonych przez sprawozdawcę.*

4. W sytuacji gdy właściwy organ państwa członkowskiego powiadomi Przewodniczącego o wygaśnięciu mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, zgodnie z przepisami tego państwa członkowskiego, w wyniku niepołączalności stanowisk w rozumieniu art. 7 ust. 3 Aktu z dnia 20

września 1976 r. albo cofnięcia mandatu zgodnie z art. 13 ust. 3 tego Aktu, Przewodniczący powiadamia Parlament o wygaśnięciu mandatu w dniu podanym przez państwo członkowskie i zwraca się do państwa członkowskiego o niezwłoczne obsadzenie zwolnionego miejsca.

Po poinformowaniu Przewodniczącego przez właściwe organy państw członkowskich lub Unii albo przez samego zainteresowanego posła o powołaniu go lub wyborze na stanowisko niepołączalne z mandatem posła do Parlamentu Europejskiego w rozumieniu art. 7 ust. 1 i 2 Aktu z dnia 20 września 1976 r., Przewodniczący powiadamia o tym Parlament, który stwierdza wakat.

5. Organy państw członkowskich oraz Unii powiadamiają Przewodniczącego o wszelkich funkcjach, jakie zamierzają powierzyć jednemu z posłów. Przewodniczący przekazuje sprawę przedmiotowo właściwej komisji w celu zbadania zgodności planowanych funkcji z duchem i literą Aktu z dnia 20 września 1976 r. Wnioski komisji Przewodniczący przekazuje Parlamentowi, posłowi i zainteresowanym organom.

6. Za datę wygaśnięcia mandatu i powstania wakatu uważa się:

- w przypadku zrzeczenia się mandatu: datę stwierdzenia przez Parlament wakatu, zgodnie z protokołem zrzeczenia się;
- w przypadku powołania lub wyboru na stanowisko niepołączalne z mandatem posła do Parlamentu Europejskiego w rozumieniu art. 7 ust. 1 lub 2 Aktu z dnia 20 września 1976 r.: datę wskazaną przez właściwe organy państw członkowskich lub Unii albo przez zainteresowanego posła.

7. Po stwierdzeniu wakatu Parlament informuje o nim zainteresowane państwo członkowskie i zwraca się do niego o niezwłoczne obsadzenie zwolnionego miejsca.

8. Wszelkie zastrzeżenia dotyczące ważności mandatu posła, którego mandat został wcześniej zweryfikowany, zostają przekazane właściwej komisji. Komisja ta jest zobowiązana niezwłocznie złożyć sprawozdanie Parlamentowi, najpóźniej na początku następnej sesji miesięcznej.

9. Parlament zastrzega sobie prawo do unieważnienia mandatu lub odmówienia stwierdzenia wakatu w przypadku, gdy zostanie uprawdopodobnione, że przyjęcie mandatu lub jego zrzeczenie się wynika z błędów rzeczowych bądź z wady oświadczenia woli.

Artykuł 5

Przywileje i immunitety

1. Posłom do Parlamentu Europejskiego przysługują przywileje oraz immunitety przewidziane w Protokole w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wyborze posłów Przewodniczący wydaje posłom legitymacje umożliwiające im swobodne poruszanie się po terytorium państw członkowskich.

3. Posłowie mają prawo wglądu do wszystkich dokumentów będących w posiadaniu Parlamentu lub poszczególnych komisji z wyjątkiem osobistych dokumentów i rachunków, do których wgląd ma wyłącznie poseł, którego one dotyczą. Załącznik VII do niniejszego Regulaminu określa wyjątki od powyższej zasady dotyczące dokumentów, do których można odmówić publicznego dostępu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 6

Uchylenie immunitetu

1. Wykonując swoje uprawnienia związane z przywilejami oraz immunitetami Parlament dąży przede wszystkim do utrzymania swojej integralności jako demokratycznego zgromadzenia prawodawczego oraz do zagwarantowania niezależności posłów w sprawowaniu ich funkcji.
2. Każdy wniosek w sprawie uchylenia immunitetu posła skierowany do Przewodniczącego przez właściwy organ państwa członkowskiego jest przedstawiany na posiedzeniu plenarnym oraz przekazywany właściwej komisji.
3. Każdy wniosek dotyczący skorzystania z immunitetu i przywilejów skierowany do Przewodniczącego przez posła lub byłego posła jest przedstawiany na posiedzeniu plenarnym oraz przekazywany właściwej komisji.

Posel lub były posel może być reprezentowany przez innego posla. Wniosek nie może zostać złożony przez innego posla bez zgody zainteresowanego posla.

4. W przypadku zatrzymania lub pozbawienia posła swobody przemieszczania się, gdy zachodzi podejrzenie naruszenia jego przywilejów oraz immunitetu, Przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji i jej sprawozdawcą, może zainicjować w trybie pilnym działania zmierzające do potwierdzenia przywilejów i immunitetu posła. Przewodniczący informuje o podjętej inicjatywie właściwą komisję oraz Parlament.

Artykuł 7

Procedury dotyczące immunitetu

1. Wnioski o uchylenie lub o skorzystanie z immunitetu i przywilejów są rozpatrywane przez właściwą komisję niezwłocznie w kolejności, w jakiej zostały wniesione.
2. Komisja przedstawia wniosek dotyczący decyzji zawierający jedynie zalecenie przyjęcia lub odrzucenia wniosku o uchylenie lub skorzystanie z immunitetu i przywilejów.
3. Komisja może zwrócić się do właściwego organu o udostępnienie wszelkich informacji, które uzna za niezbędne do ustalenia zasadności uchylenia lub skorzystania z immunitetu. Zainteresowany poseł ma możliwość udzielenia wyjaśnień, może także przedłożyć wszelkie dokumenty oraz dowody pisemne, które uzna za istotne. Poseł może być reprezentowany przez innego posła.
4. Jeżeli wniosek o uchylenie immunitetu opiera się na więcej niż jednej podstawie, to każda z nich może być przedmiotem odrębnej decyzji. Sprawozdanie komisji może, w drodze wyjątku, zawierać propozycję, aby uchylenie immunitetu dotyczyło wyłącznie prowadzenia postępowania karnego, tak, aby przed wydaniem prawomocnego orzeczenia poseł nie mógł zostać zatrzymany ani aresztowany oraz by nie można było podjąć żadnych innych kroków uniemożliwiających mu wykonywanie mandatu.
5. Gdy poseł został wezwany do wystąpienia w charakterze świadka lub biegłego, wniosek o uchylenie immunitetu nie jest konieczny pod warunkiem, że:
 - nie będzie zobowiązany stawić się w terminie uniemożliwiającym bądź utrudniającym wykonywanie czynności parlamentarnych lub będzie mógł dostarczyć oświadczenie w formie pisemnej lub każdej innej, które nie zakłóci wykonywania obowiązków parlamentarnych;

- nie będzie zobowiązany do składania zeznań dotyczących informacji poufnych, które uzyskał w związku z wykonywanym mandatem, a których ujawnienie uznałby za niewskazane.

6. W przypadku wniosku o skorzystanie z przywilejów lub immunitetu komisja stwierdza, czy istnieją okoliczności stanowiące administracyjne lub inne ograniczenie swobody przemieszczania się posłów udających się na miejsce obrad Parlamentu lub z niego powracających bądź swobody wyrażania opinii lub głosowania podczas wykonywania mandatu lub czy wchodzą one w zakres art. 10 Protokołu o przywilejach i immunitetach niewynikających z prawa krajowego. Komisja przedstawia właściwemu organowi propozycję wyciągnięcia odpowiednich wniosków.

7. Komisja może wydać uzasadnioną opinię co do właściwości wyżej wymienionego organu oraz co do dopuszczalności wniosku, natomiast nie może w żadnym przypadku wypowiadać się o winie bądź braku winy posła oraz o zasadności wszczęcia wobec niego postępowania karnego na podstawie zarzutów, które są mu stawiane, nawet wtedy, gdy badanie wniosku pozwala komisji na dokładne zapoznanie się ze szczegółami sprawy.

8. Sprawozdanie komisji jest wpisywane jako pierwszy punkt porządku dziennego pierwszego posiedzenia po jego złożeniu. Nie są przyjmowane żadne poprawki do wniosku (wniosków) dotyczącego decyzji.

Debata dotyczy jedynie argumentów “za” lub “przeciw” wniosku o uchylenie, utrzymanie lub skorzystanie z przywilejów lub immunitetu.

Z zastrzeżeniem postanowień art. 151, poseł, którego przywileje i immunitety są przedmiotem postępowania, nie może zabierać głosu w debacie.

Wniosek lub wnioski dotyczące decyzji zawarte w sprawozdaniu są poddawane pod głosowanie w trakcie pierwszego głosowania następującego po debacie.

Po ich rozpatrzeniu przez Parlament odbywa się odrębne głosowanie nad każdym z wniosków zawartych w sprawozdaniu. W przypadku odrzucenia wniosku, uważa się za przyjętą decyzję przeciwną.

9. Przewodniczący niezwłocznie przekazuje decyzję Parlamentu posłowi, którego dotyczy procedura oraz właściwemu organowi zainteresowanego państwa członkowskiego wnosząc zarazem o informowanie go o przebiegu postępowania oraz o orzeczeniach wydanych w jego wyniku. Niezwłocznie po otrzymaniu tych informacji Przewodniczący przedstawia je Parlamentowi w formie, którą uzna za najbardziej odpowiednią, w razie potrzeby po konsultacji z właściwą komisją.

10. W przypadku, gdy Przewodniczący działa na podstawie uprawnień nadanych mu w art. 6 ust. 4, właściwa komisja zapoznaje się z inicjatywą Przewodniczącego w trakcie najbliższego posiedzenia. Komisja może sporządzić sprawozdanie oraz przedstawić je w Parlamencie, jeśli uzna to za konieczne.

11. Komisja rozpatruje powyższe kwestie oraz bada wszelkie otrzymane dokumenty zachowując najwyższą poufność.

12. Po konsultacji z państwami członkowskimi komisja może sporządzić listę organów państw członkowskich uprawnionych do składania wniosków o uchylenie immunitetu posła.

13. Każde zapytanie odnoszące się do zakresu stosowania przywilejów oraz immunitetów, zgłoszone przez właściwy organ, jest rozpatrywane zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Artykuł 8

Stosowanie Statutu posła

Prezydium określa zasady stosowania Statutu posła do Parlamentu Europejskiego, o ile nie zastrzeżono inaczej.

Artykuł 9

Interesy finansowe posłów, normy postępowania i dostęp do Parlamentu

1. Parlament ustanawia zasady dotyczące przejrzystości interesów finansowych posłów, które załączają się do niniejszego Regulaminu ¹.

Zasady te nie mogą w żadnym wypadku utrudniać lub ograniczać wykonywania mandatu, prowadzenia działalności politycznej ani innej działalności związanej z mandatem.

2. Postępowanie posłów odznacza się wzajemnym szacunkiem, opiera się na wartościach i zasadach określonych w podstawowych aktach Unii Europejskiej, cechuje się poszanowaniem powagi Parlamentu i nie może powodować zakłóceń w sprawnym przebiegu prac parlamentarnych ani też naruszania spokoju w budynkach Parlamentu.

Nieposzanowanie tych zasad może prowadzić do zastosowania środków przewidzianych w art. 152, 153 i 154.

3. Stosowanie niniejszego artykułu nie ogranicza w żaden sposób żywotności debat parlamentarnych ani wolności słowa posłów.

Opiera się ono na pełnym poszanowaniu prerogatyw posłów, które zostały określone w prawie pierwotnym oraz w Statucie, który ma do nich zastosowanie.

Opiera się ono na zasadzie przejrzystości i gwarantuje, że wszelkie postanowienia w tym zakresie będą podawane do wiadomości posłów, którzy są indywidualnie powiadamiani o przysługujących im prawach i obowiązkach.

4. Kwestorzy są odpowiedzialni za wydawanie imiennych identyfikatorów o maksymalnej ważności jednego roku osobom, które chciałyby mieć częsty dostęp do lokali Parlamentu w celu dostarczania informacji posłom w ramach ich mandatu parlamentarnego, w interesie własnym lub osób trzecich.

W zamian osoby te powinny:

- stosować się do kodeksu postępowania załączonego do niniejszego Regulaminu ²;
- wpisać się do rejestru prowadzonego przez kwestorów.

Rejestr ten jest udostępniany na życzenie w każdym miejscu pracy Parlamentu, a także, w formie ustalonej przez kwestorów, w punktach informacyjnych Parlamentu w państwach członkowskich.

Postanowienia wykonawcze dotyczące niniejszego ustępu znajdują się w załączniku ³.

5. Kodeks postępowania, prawa i przywileje byłych posłów są ustalane decyzją Prezydium. Nie będą wprowadzane żadne różnice w traktowaniu byłych posłów.

¹Patrz załącznik I.

²Patrz załącznik X.

³Patrz załącznik X.

Artykuł 10

Postępowania wewnętrzne Europejskiego Urzędu do Spraw Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)

Wspólne zasady prowadzenia przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) dochodzeń wewnętrznych zawarte w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 25 maja 1999 r., przewidujące środki niezbędne do zapewnienia sprawnego przebiegu tych postępowań, stosowane są także wewnątrz Parlamentu, zgodnie z decyzją Parlamentu załączoną do Regulaminu⁴.

Artykuł 11

Obserwatorzy

1. W krajach, gdzie podpisano traktat o przystąpieniu państwa do Unii Europejskiej, Przewodniczący, po uzyskaniu zgody Konferencji Przewodniczących, może zwrócić się do parlamentu państwa przystępującego o wyznaczenie spośród jego własnych posłów pewnej liczby obserwatorów, równej liczbie przyszłych mandatów w Parlamencie Europejskim przyznanych temu państwu.

2. Obserwatorzy ci biorą udział w posiedzeniach Parlamentu w oczekiwaniu na wejście w życie traktatu akcesyjnego i dysponują prawem zabierania głosu w komisjach i grupach politycznych. Nie mają prawa do głosowania bądź do kandydowania w wyborach dotyczących stanowisk w Parlamencie. Ich udział w pracach nie ma żadnego wpływu prawnego na działania Parlamentu.

3. W odniesieniu do korzystania z infrastruktury Parlamentu oraz zwrotu kosztów ponoszonych z tytułu działań obserwacyjnych, sposób ich traktowania odpowiada traktowaniu posła do PE.

ROZDZIAŁ 2

MANDATY

Artykuł 12

Czasowe sprawowanie funkcji Przewodniczącego

1. W trakcie posiedzenia przewidzianego w art.134 ust.2, jak i każdego innego posiedzenia poświęconego wyborowi Przewodniczącego i Prezydium, ustępujący Przewodniczący lub w razie jego braku jeden z ustępujących wiceprzewodniczących w porządku pierwszeństwa, lub też w razie ich braku poseł sprawujący swój urząd najdłużej pełni funkcję Przewodniczącego seniora do czasu ogłoszenia wyboru Przewodniczącego.

2. Pod przewodnictwem posła sprawującego czasowo funkcję Przewodniczącego na mocy ust. 1 nie może odbywać się debata, której przedmiotem nie jest wybór Przewodniczącego lub weryfikacja mandatów.

Uprawnienia Przewodniczącego, o których mowa w art.3 ust.2 drugi akapit, wykonuje poseł sprawujący czasowo funkcję Przewodniczącego na mocy ust. 1. Wszelkie inne kwestie związane z weryfikacją mandatów, poruszane podczas obrad pod jego przewodnictwem, odsyła się do komisji odpowiedzialnej za weryfikację mandatów.

⁴Patrz załącznik XII.

Artykuł 13

Kandydatury i przepisy ogólne

1. Przewodniczący, wiceprzewodniczący i kwestorzy są wybierani w głosowaniu tajnym, zgodnie z postanowieniami art. 169. Kandydatury mogą być proponowane wyłącznie za zgodą zainteresowanych. Kandydaturę może zgłosić jedynie grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów. Jednakże, jeżeli liczba kandydatur nie przekracza liczby miejsc do obsadzenia, kandydaci mogą być wybrani przez aklamację.

2. Podczas wyboru Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów wskazane jest zapewnienie sprawiedliwej reprezentacji państw członkowskich oraz opcji politycznych.

Artykuł 14

Wybór Przewodniczącego - Przemówienie inauguracyjne

1. W pierwszej kolejności przeprowadzany jest wybór Przewodniczącego. Przed każdą turą głosowania kandydatury powinny być przedstawione posłowi sprawującemu czasowo funkcję Przewodniczącego na mocy art. 12, który informuje o nich Parlament. Jeśli po trzech turach głosowań żaden kandydat nie otrzyma bezwzględnej większości oddanych głosów, w czwartej turze kandydują tylko dwaj posłowie, którzy w trzeciej turze otrzymali największą liczbę głosów; w przypadku tej samej liczby głosów za wybranego uznany zostaje kandydat starszy wiekiem.

2. Po wyborach poseł sprawujący czasowo funkcję Przewodniczącego na mocy art. 12 ustępuje miejsca wybranemu Przewodniczącemu. Przemówienie inauguracyjne może wygłosić jedynie wybrany Przewodniczący.

Artykuł 15

Wybór wiceprzewodniczących

1. W dalszej kolejności, przy pomocy jednej karty do głosowania, odbywają się wybory wiceprzewodniczących. W pierwszej turze, w ramach czternastu miejsc do obsadzenia, wybrani zostają kandydaci, którzy otrzymali bezwzględną większość oddanych głosów. Jeśli liczba wybranych kandydatów jest mniejsza od liczby miejsc do obsadzenia, w celu obsadzenia pozostałych miejsc przeprowadza się na tych samych zasadach drugą turę wyborów. Jeśli do obsadzenia pozostałych miejsc niezbędna jest trzecia tura wyborów, obowiązuje zasada głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej ilości oddanych głosów, za wybranych uznaje się najstarszych wiekiem kandydatów.

Chociaż, w odróżnieniu od postanowień art. 14 ust. 1, zgłaszanie nowych kandydatur pomiędzy turami głosowań nie jest wyraźnie przewidziane w trakcie wyboru wiceprzewodniczących, to jest ono dozwolone ze względu na suwerenność Zgromadzenia, które powinno mieć możliwość rozpatrzenia każdej dopuszczalnej kandydatury, tym bardziej, że brak tej możliwości mógłby stanowić przeszkodę dla sprawnego przebiegu wyborów.

2. Z zastrzeżeniem postanowień art. 18 ust. 1, porządek pierwszeństwa wiceprzewodniczących ustalany jest według kolejności, w jakiej zostali wybrani, a w przypadku równej ilości głosów, według starszeństwa.

Jeśli wybory nie odbywały się w głosowaniu tajnym, porządek pierwszeństwa odpowiada kolejności wyczytania przez Przewodniczącego.

Artykuł 16

Wybór kwestorów

Po wyborze wiceprzewodniczących Parlament przystępuje do wyboru pięciu kwestorów.

Kwestorzy są wybierani według tych samych zasad co wiceprzewodniczący.

Artykuł 17

Kadencje

1. Kadencja Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów wynosi dwa i pół roku.

Zmieniając grupę polityczną poseł zachowuje stanowisko, które zajmował w Prezydium lub w Zgromadzeniu Kwestorów do końca wykonywania swojego dwuipółrocznego mandatu.

2. Jeśli przed upływem kadencji pojawia się wakat, poseł wybrany do jego objęcia pełni funkcję jedynie przez okres pozostający do zakończenia kadencji.

Artykuł 18

Wakaty

1. W przypadku wakującego miejsca Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego lub kwestora przystępuje się do wyboru ich następców, zgodnie z powyższymi postanowieniami.

Nowo wybrany wiceprzewodniczący zajmuje w porządku pierwszeństwa miejsce ustępującego wiceprzewodniczącego.

2. Gdy wakat dotyczy stanowiska Przewodniczącego, pierwszy wiceprzewodniczący pełni jego funkcje do chwili wybrania nowego Przewodniczącego.

Artykuł 19

Wcześniejsze zwolnienie z obowiązków

Stanowiąc większością trzech piątych oddanych głosów reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne, Konferencja Przewodniczących może przedstawić Parlamentowi wniosek o odwołanie z funkcji Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, kwestora, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego komisji, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego delegacji międzyparlamentarnej lub każdej innej osoby wybranej do wykonywania mandatu w Parlamencie jeśli uzna, że poseł ten dopuścił się poważnego uchybienia. Wniosek jest przyjmowany przez Parlament większością dwóch trzecich oddanych głosów stanowiącą większość członków Parlamentu.

ROZDZIAŁ 3

ORGANY I ICH KOMPETENCJE

Artykuł 20

Kompetencje Przewodniczącego

1. Zgodnie z zasadami przewidzianymi w niniejszym Regulaminie, Przewodniczący kieruje całością prac Parlamentu i jego organów oraz posiada pełnię uprawnień do przewodniczenia obradom Parlamentu i zapewnienia ich sprawnego przebiegu.

Niniejszy przepis może być interpretowany w ten sposób, że uprawnienia w nim przyznane obejmują prawo do wyeliminowania nadużywania takich wniosków, jak wnioski w sprawie przestrzegania regulaminu, wnioski w sprawach proceduralnych, wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania i wnioski o głosowanie odrębne, podzielone lub imienne, jeżeli Przewodniczący jest przekonany, że mają one w oczywisty sposób na celu i przyniosą w konsekwencji poważne i długotrwałe zakłócenie procedur Izby lub wykonywania praw innych posłów.

Do uprawnień przyznanych w niniejszym przepisie należy prawo do poddawania tekstów pod głosowanie w innej kolejności, niż ustalona w dokumencie stanowiącym przedmiot głosowania. Odpowiednio do postanowień art. 161 ust. 7 Przewodniczący może zwrócić się w tym celu o uprzednią zgodę do Parlamentu.

2. Przewodniczący otwiera, zawiesza i zamyka posiedzenia oraz rozstrzyga o dopuszczalności poprawek, o pytaniach kierowanych do Rady i Komisji oraz o zgodności sprawozdań z Regulaminem. Przewodniczący dba o przestrzeganie Regulaminu i utrzymanie porządku, udziela głosu, ogłasza zamknięcie dyskusji, poddaje wnioski pod głosowanie i ogłasza wyniki głosowania, a także kieruje do komisji informacje dotyczące spraw leżących w ich gestii.

3. Przewodniczący może zabrać głos w dyskusji tylko w celu jej podsumowania lub zdyscyplinowania mówcy. Jeżeli chce on brać udział w debacie, opuszcza fotel Przewodniczącego, który może zająć ponownie dopiero po jej zakończeniu.

4. Na płaszczyźnie kontaktów międzynarodowych, podczas oficjalnych uroczystości, w czynnościach administracyjnych, sądowych i finansowych Parlament jest reprezentowany przez Przewodniczącego, który może delegować te uprawnienia.

Artykuł 21

Kompetencje wiceprzewodniczących

1. W razie nieobecności Przewodniczącego, niemożności wykonywania przez niego obowiązków lub w przypadku, gdy chce on uczestniczyć w dyskusji zgodnie z art. 20 ust. 3, zastępuje go jeden z wiceprzewodniczących, zgodnie z art. 15 ust. 2.

2. Wiceprzewodniczący pełnią również obowiązki nałożone na nich w art. 23, 25 ust. 3 i art. 68 ust. 3.

3. Przewodniczący może przekazać wiceprzewodniczącym wszelkie obowiązki, jak reprezentowanie Parlamentu podczas określonych uroczystości lub czynności. W szczególności może on wyznaczyć jednego z wiceprzewodniczących do wykonywania obowiązków powierzonych Przewodniczącemu w art. 116 ust. 3 i art. 117 ust. 2.

Artykuł 22

Skład Prezydium

1. W skład Prezydium Parlamentu wchodzi Przewodniczący oraz czternastu wiceprzewodniczących.

2. Kwestorzy są członkami Prezydium z głosem doradczym.

3. Podczas obrad Prezydium, w przypadku równej liczby głosów, decyduje głos Przewodniczącego.

Artykuł 23

Kompetencje Prezydium

1. Prezydium wykonuje zadania powierzone mu Regulaminem.
2. Prezydium jest odpowiedzialne za sprawy finansowe, organizacyjne i administracyjne dotyczące posłów oraz za wewnętrzną organizację Parlamentu, jego Sekretariatu i organów.
3. Prezydium reguluje kwestie związane z przebiegiem posiedzeń.

„Przebieg posiedzeń” obejmuje również kwestie dotyczące postępowania posłów we wszystkich pomieszczeniach Parlamentu.

4. Prezydium przyjmuje przewidziane w art. 33 postanowienia dotyczące posłów niezrzeszonych.
5. Prezydium sporządza schemat organizacyjny Sekretariatu, jak również ustanawia przepisy regulujące status administracyjny oraz finansowy urzędników i innych pracowników.
6. Prezydium sporządza wstępny projekt preliminarza budżetowego Parlamentu.
7. Prezydium przyjmuje wytyczne dla kwestorów, zgodnie z art. 26.
8. Prezydium jest organem właściwym do udzielania zgody na organizację posiedzeń komisji poza ich zwykłymi miejscami pracy, organizację przesłuchań, jak i na wyjazdy sprawozdawców w celach badawczych oraz informacyjnych.

Jeżeli zostanie udzielona zgoda na takie posiedzenia lub spotkania, kwestie związane ze stosowaniem języków ustalane są w zależności od języków urzędowych używanych i wnioskowanych przez członków komisji i ich zastępców.

Zasada ta dotyczy także delegacji, chyba że stali członkowie delegacji i ich zastępcy postanowią inaczej.

9. Prezydium mianuje Sekretarza Generalnego, zgodnie z art. 207.
10. Prezydium określa zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania, a także w ramach stosowania tego rozporządzenia, wypełnia zadania nałożone na nie przez Regulamin Parlamentu.
11. Przewodniczący lub Prezydium mogą powierzyć jednemu lub kilku członkom Prezydium zadania ogólne lub szczegółowe leżące w zakresie kompetencji Przewodniczącego lub Prezydium. Jednocześnie ustalany jest sposób wykonania tych zadań.
12. Po wyborze nowego Parlamentu ustępujące Prezydium pełni swoje funkcje do czasu pierwszego posiedzenia nowowybranego Parlamentu.

Artykuł 24

Skład Konferencji Przewodniczących

1. W skład Konferencji Przewodniczących wchodzi Przewodniczący Parlamentu oraz przewodniczący grup politycznych. Przewodniczący grupy politycznej może być reprezentowany przez członka tej grupy.

2. Posłowie niezrzeszeni delegują na posiedzenia Konferencji Przewodniczących jednego przedstawiciela, który uczestniczy w nich bez prawa głosu.
3. Konferencja Przewodniczących dąży do uzyskania konsensusu w rozpatrywaniu kierowanych do niej kwestii.

Jeśli nie udaje się osiągnąć konsensusu, przeprowadzane jest głosowanie; oddane głosy waży się według liczby członków każdej grupy politycznej.

Artykuł 25

Kompetencje Konferencji Przewodniczących

1. Konferencja Przewodniczących wykonuje zadania powierzone jej Regulaminem.
2. Konferencja Przewodniczących decyduje o organizacji prac Parlamentu oraz o kwestiach związanych z planowaniem prac legislacyjnych.
3. Konferencja Przewodniczących jest organem kompetentnym w kwestiach związanych z kontaktami z innymi organami i instytucjami Unii Europejskiej oraz z parlamentami narodowymi państw członkowskich. Prezydium wyznacza dwóch wiceprzewodniczących, którzy odpowiadają za utrzymywanie kontaktów z parlamentami narodowymi. Przedstawiają oni regularnie sprawozdania ze swojej działalności Konferencji Przewodniczących.
4. Konferencja Przewodniczących jest organem odpowiedzialnym za kwestie związane z kontaktami z krajami trzecimi oraz z instytucjami i organizacjami pozawspólnotowymi.
5. Konferencja Przewodniczących jest odpowiedzialna za organizację systematycznych konsultacji z europejskim społeczeństwem obywatelskim na istotne tematy. Mogą one obejmować organizację debat publicznych, otwartych dla zainteresowanych obywateli, na tematy związane z ogólnym interesem europejskim. Prezydium mianuje wiceprzewodniczącego odpowiedzialnego za prowadzenie takich konsultacji, który przedstawia sprawozdania Konferencji Przewodniczących.
6. Konferencja Przewodniczących sporządza projekt porządku dziennego sesji miesięcznych Parlamentu.
7. Konferencja Przewodniczących jest organem odpowiedzialnym za skład i kompetencje komisji oraz komisji śledczych, jak również wspólnych komisji parlamentarnych, stałych delegacji oraz delegacji ad hoc.
8. Konferencja Przewodniczących decyduje o przydziale miejsc na sali posiedzeń, zgodnie z art. 34.
9. Konferencja Przewodniczących jest organem właściwym do udzielania zgody na sporządzenie sprawozdania z własnej inicjatywy.
10. Konferencja Przewodniczących składa do Prezydium wnioski dotyczące grup politycznych w kwestiach administracyjnych i budżetowych.

Artykuł 26

Kompetencje kwestorów

Kwestorzy są odpowiedzialni za sprawy administracyjne oraz finansowe bezpośrednio dotyczące posłów, zgodnie z wytycznymi Prezydium.

Artykuł 27

Konferencja Przewodniczących Komisji

1. Konferencja Przewodniczących Komisji składa się z przewodniczących wszystkich komisji stałych oraz specjalnych. Konferencja wybiera swojego przewodniczącego.
2. Konferencja Przewodniczących Komisji może przekazywać Konferencji Przewodniczących zalecenia dotyczące prac komisji oraz ustalania porządku dziennego sesji miesięcznych.
3. Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących mogą przekazać niektóre zadania Konferencji Przewodniczących Komisji.

Artykuł 28

Konferencja Przewodniczących Delegacji

1. Konferencja Przewodniczących Delegacji składa się z przewodniczących wszystkich stałych delegacji międzyparlamentarnych. Konferencja wybiera swojego przewodniczącego.
2. Konferencja Przewodniczących Delegacji może przekazywać Konferencji Przewodniczących zalecenia związane z pracami delegacji.
3. Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących mogą przekazać niektóre zadania Konferencji Przewodniczących Delegacji.

Artykuł 29

Jawność prac Prezydium i Konferencji Przewodniczących

1. Protokoły obrad Prezydium oraz Konferencji Przewodniczących są tłumaczone na wszystkie języki urzędowe, drukowane i doręczane wszystkim posłom oraz są publicznie dostępne, chyba że Prezydium lub Konferencja Przewodniczących wyjątkowo postanowi inaczej w odniesieniu do niektórych punktów protokołu, w celu zachowania poufności z przyczyn określonych w art. 4 ust. 1-4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady.
2. Każdy poseł może składać pytania dotyczące działalności Prezydium, Konferencji Przewodniczących oraz kwestorów. Pytania te są przedstawiane Przewodniczącemu w formie pisemnej. Są one podawane do wiadomości posłów i publikowane wraz z udzielonymi na nie odpowiedziami na stronie internetowej Parlamentu w terminie do 30 dni od daty ich przedstawienia.

ROZDZIAŁ 4

GRUPY POLITYCZNE

Artykuł 30

Tworzenie grup politycznych

1. Posłowie mogą łączyć się w grupy według kryterium podobieństwa poglądów politycznych.

Zazwyczaj Parlament nie ocenia podobieństwa poglądów politycznych członków danej grupy. Tworząc zgodnie z niniejszym artykułem grupę polityczną posłowie z założenia uznają, że dzielą swoje poglądy polityczne. Jedynie w przypadku, gdy poszczególni posłowie negują

podobieństwo swoich poglądów, konieczne jest, by Parlament ocenił, czy grupa ukonstytuowała się zgodnie z Regulaminem.

2. Każda grupa polityczna składa się z posłów wybranych w co najmniej jednej czwartej państw członkowskich. Minimalna liczba posłów konieczna do utworzenia grupy politycznej wynosi dwadzieścia pięć.

3. W przypadku, gdy grupa nie osiągnie wymaganego progu trzydziestu posłów, Przewodniczący, w porozumieniu z Konferencją Przewodniczących, może zezwolić na jej istnienie aż do następnego posiedzenia inauguracyjnego Parlamentu, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

- posłowie nadal reprezentują przynajmniej jedną piątą państw członkowskich;
- grupa istnieje od ponad roku.

Przewodniczący nie stosuje tego odstępstwa, jeżeli istnieją wystarczające dowody, by podejrzewać, że jest ono nadużywane.

4. Poseł może należeć tylko do jednej grupy politycznej.

5. Utworzenie grupy politycznej winno być zgłoszone Przewodniczącemu. Zgłoszenie to zawiera nazwę, nazwiska członków oraz skład prezydium grupy.

6. Powyższe zgłoszenie o utworzeniu grupy politycznej jest publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 31

Działalność i sytuacja prawna grup politycznych

1. Grupy polityczne pełnią swoje funkcje, w tym zadania nałożone na nie w Regulaminie, w ramach działalności Unii. Grupy polityczne dysponują sekretariatem włączonym do schematu organizacyjnego Sekretariatu Generalnego, udogodnieniami administracyjnymi oraz środkami przewidzianymi w budżecie Parlamentu.

2. Prezydium uchwała przepisy dotyczące udostępniania, realizacji i kontroli tych udogodnień i środków oraz delegowania odnoszących się do nich uprawnień budżetowych.

3. Przepisy te określają administracyjne i finansowe skutki rozwiązania grupy politycznej.

Artykuł 32

Zespoły międzypartyjne

1. Poszczególni posłowie mogą tworzyć zespoły międzypartyjne lub inne nieformalne grupy posłów w celu prowadzenia nieoficjalnej wymiany poglądów na temat konkretnych kwestii pomiędzy różnymi grupami politycznymi, zbliżając do siebie posłów z różnych komisji parlamentarnych, a także zachęcając do kontaktów pomiędzy posłami a społeczeństwem obywatelskim.

2. Takie grupy lub zespoły nie mogą uczestniczyć w żadnych działaniach, które mogą prowadzić do zakłócenia oficjalnej działalności Parlamentu lub jego organów. Z zastrzeżeniem przestrzegania warunków określonych w przyjętych przez Prezydium przepisach dotyczących tworzenia zespołów międzypartyjnych, grupy polityczne mogą ułatwiać ich działalność, udzielając im wsparcia logistycznego. Takie grupy lub zespoły składają oświadczenia dotyczące wszelkiego wsparcia zewnętrznego zgodnie z załącznikiem I.

Artykuł 33

Posłowie niezrzeszeni

1. Posłowie nienależący do grupy politycznej mają do dyspozycji swój sekretariat. Szczegółowe warunki są ustalane przez Prezydium na podstawie wniosku Sekretarza Generalnego.
2. Status oraz prawa parlamentarne posłów niezrzeszonych reguluje Prezydium.
3. Prezydium uchwała również przepisy dotyczące udostępniania, realizacji i kontroli środków wpisanych do budżetu Parlamentu w celu pokrycia wydatków związanych z funkcjonowaniem sekretariatu i udogodnieniami administracyjnymi posłów niezrzeszonych.

Artykuł 34

Przydział miejsc na sali posiedzeń

O przydziale miejsc na sali posiedzeń grupom politycznym, posłom niezrzeszonym oraz instytucjom Unii Europejskiej decyduje Konferencja Przewodniczących.

TYTUŁ II

LEGISLACJA, BUDŻET I INNE PROCEDURY

ROZDZIAŁ 1

PROCEDURY LEGISLACYJNE - PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 35

Program działalności legislacyjnej i prac Komisji

1. Parlament współdziała z Komisją i Radą w celu określenia planu działalności legislacyjnej Unii Europejskiej.

Parlament i Komisja współpracują w trakcie przygotowywania planu działalności legislacyjnej i prac Komisji, zgodnie z terminarzem oraz trybem uzgodnionymi przez obie instytucje i określonymi w załączniku ⁵.

2. W pilnych i nieprzewidzianych przypadkach dana instytucja może, z własnej inicjatywy i zgodnie z procedurami ustanowionymi w Traktatach, zaproponować dołączenie dodatkowego instrumentu prawnego do proponowanych w programie działalności legislacyjnej.

3. Przewodniczący przekazuje przyjętą przez Parlament rezolucję innym instytucjom uczestniczącym w procesie legislacyjnym Unii Europejskiej oraz parlamentom państw członkowskich.

Przewodniczący zwraca się do Rady o wydanie opinii w sprawie rocznego programu działalności legislacyjnej Komisji oraz w sprawie rezolucji Parlamentu.

4. Jeśli jedna z instytucji nie jest w stanie dotrzymać przyjętego kalendarza prac, informuje inne instytucje o powodach opóźnienia oraz proponuje nowy kalendarz prac.

Artykuł 36

Badanie przestrzegania praw podstawowych, zasad pomocniczości, proporcjonalności i państwa prawa oraz skutków finansowych

Podczas rozpatrywania wniosków legislacyjnych Parlament zwraca szczególną uwagę na przestrzeganie praw podstawowych oraz, w szczególności, czuwa nad zgodnością aktu prawnego z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, z zasadami pomocniczości, proporcjonalności i państwa prawa. Ponadto, jeżeli wniosek pociąga za sobą skutki finansowe, Parlament bada, czy zostały przewidziane wystarczające środki finansowe.

Artykuł 37

Weryfikacja podstawy prawnej

1. Właściwa komisja weryfikuje w pierwszej kolejności podstawę prawną każdego wniosku Komisji oraz każdego innego dokumentu o charakterze legislacyjnym.

2. W przypadku, gdy właściwa komisja kwestionuje ważność lub adekwatność podstawy prawnej - dotyczy to także weryfikacji kryterium, o którym mowa w art. 5 Traktatu WE - zwraca się ona do komisji prawnej o wydanie opinii.

⁵Patrz załącznik XIV.

3. Komisja ds. prawnych może również rozpatrywać z własnej inicjatywy kwestie dotyczące podstawy prawnej wniosków przedstawionych przez Komisję. Informuje ona wówczas w należyty sposób właściwą komisję.
4. Jeżeli komisja do spraw prawnych postanowi zakwestionować ważność lub adekwatność podstawy prawnej, przekazuje ona swoje wnioski Parlamentowi. Parlament głosuje nad tymi wnioskami zanim przejdzie do głosowania nad treścią przedstawionego wniosku.
5. Jeżeli komisja przedmiotowo właściwa lub komisja do spraw prawnych nie zakwestionowała uprzednio ważności lub adekwatności podstawy prawnej, przedstawione na posiedzeniu plenarnym poprawki mające na celu zmianę podstawy prawnej są niedopuszczalne.
6. Jeżeli Komisja nie zgadza się na zmianę swojego wniosku w celu dostosowania go do podstawy prawnej zaakceptowanej przez Parlament, sprawozdawca lub przewodniczący komisji ds. prawnych lub komisji przedmiotowo właściwej może zaproponować przełożenie głosowania w sprawie treści przedstawionego wniosku na późniejsze posiedzenie.

Artykuł 38

Weryfikacja zgodności finansowej

1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 43, każdy projekt Komisji oraz każdy inny dokument o charakterze legislacyjnym są weryfikowane przez właściwą komisję w celu ustalenia zgodności finansowej danego aktu z wieloletnimi ramami finansowymi.
2. Gdy właściwa komisja zmienia wysokość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie potrzeb związanych z rozpatrywanym aktem prawnym, zasięga ona opinii komisji właściwej w kwestiach budżetowych.
3. Komisja właściwa w kwestiach budżetowych może także rozpatrywać z własnej inicjatywy kwestie zgodności finansowej projektów przedstawionych przez Komisję. Informuje ona wówczas w należyty sposób właściwą komisję.
4. Jeżeli komisja właściwa w kwestiach budżetowych postanowi zakwestionować zgodność finansową danego aktu prawnego, przekazuje ona swoje wnioski Parlamentowi, który poddaje je pod głosowanie.
5. Parlament może przyjąć akt prawny uznany za niezgodny, przy czym ostateczna decyzja należy do władzy budżetowej.

Artykuł 39

Dostęp do dokumentów i informowanie Parlamentu

1. Podczas całego procesu legislacyjnego Parlament oraz jego komisje wnioskuje o umożliwienie im dostępu do wszelkich dokumentów związanych z wnioskami Komisji na takich samych warunkach, jak Radzie oraz jej grupom roboczym.
2. Podczas rozpatrywania wniosku Komisji właściwa komisja zwraca się do Komisji i Rady o informowanie jej o postępach w pracach nad wnioskiem w Radzie i jej grupach roboczych, a w szczególności o możliwości osiągnięcia kompromisu, który wniósłby istotne zmiany do pierwotnego wniosku Komisji, lub też o zamiarze wycofania wniosku przez Komisję.

Artykuł 40

Reprezentacja Parlamentu na posiedzeniach Rady

Jeżeli Rada wnioskuje, by Parlament wziął udział w jej posiedzeniu, w trakcie którego występuje ona w charakterze prawodawcy, Przewodniczący Parlamentu zwraca się do przewodniczącego lub sprawozdawcy właściwej komisji lub do innego posła wyznaczonego przez daną komisję by reprezentował Parlament.

Artykuł 41

Prawo inicjatywy przyznane Parlamentowi w Traktatach

W przypadkach, w których Traktaty dają Parlamentowi prawo inicjatywy, właściwa komisja może zdecydować o sporządzeniu sprawozdania z własnej inicjatywy.

Sprawozdanie to zawiera:

- (a) projekt rezolucji;
- (b) jeżeli dotyczy – projekt decyzji lub projekt wniosku;
- (c) uzasadnienie, zawierające w razie potrzeby ocenę skutków finansowych.

W przypadku gdy przyjęcie aktu przez Parlament wymaga zatwierdzenia przez Radę lub jej zgody oraz wydania opinii przez Komisję lub jej zgody, Parlament może – w następstwie głosowania nad proponowanym aktem i nad wnioskiem sprawozdawcy – zdecydować o odroczeniu głosowania nad projektem rezolucji do czasu zajęcia przez Radę lub Komisję stanowiska w sprawie.

Artykuł 42

Inicjatywa przewidziana w art. 192 Traktatu WE

1. Zgodnie z art. 192 Traktatu WE Parlament może, przyjmując rezolucję na podstawie sprawozdania z inicjatywy własnej właściwej komisji sporządzonego zgodnie z art. 48, zwrócić się do Komisji o przedłożenie wszelkich stosownych wniosków mających na celu przyjęcie nowego lub modyfikację istniejącego aktu prawnego. Rezolucja jest przyjmowana większością głosów posłów do Parlamentu. Parlament może jednocześnie ustalić termin przedłożenia wniosku.

2. Każdy poseł może przedłożyć wniosek dotyczący wspólnotowego aktu prawnego w ramach prawa Parlamentu do inicjatywy legislacyjnej zgodnie z art. 192 Traktatu WE.

3. Wniosek przedkładany jest Przewodniczącemu, który przekazuje go właściwej komisji do rozpatrzenia. Przed przekazaniem wniosek tłumaczony jest na języki urzędowe, które Przewodniczący właściwej komisji uzna za niezbędne do podjęcia decyzji w przedmiocie nadania wnioskowi dalszego biegu. W ciągu trzech miesięcy od przekazania wniosku komisja podejmuje decyzję w sprawie dalszej procedury po wysłuchaniu autora wniosku.

Jeżeli komisja podejmie decyzję o przedłożeniu wniosku Parlamentowi zgodnie z procedurą opisaną w art. 48, w tytule sprawozdania wymienia się nazwisko autora wniosku.

4. Rezolucja Parlamentu wskazuje odpowiednią podstawę prawną oraz zawiera szczegółowe zalecenia dotyczące treści wymaganego wniosku, który powinien uwzględniać prawa podstawowe i zasadę subsydiarności.

5. Jeżeli wymagany wniosek pociąga za sobą skutki finansowe, Parlament wskazuje środki zapewniające jego wystarczające pokrycie finansowe.

6. Właściwa komisja nadzoruje postępy w przygotowywaniu wszelkich wniosków legislacyjnych opracowywanych na specjalny wniosek Parlamentu.

Artykuł 43

Rozpatrywanie dokumentów legislacyjnych

1. Przewodniczący przekazuje właściwej komisji do rozpatrzenia wnioski Komisji lub inne dokumenty o charakterze legislacyjnym.

W przypadku wątpliwości, przed poinformowaniem Parlamentu o przekazaniu wniosku właściwej komisji, Przewodniczący może zastosować art. 188 ust. 2.

Jeżeli wniosek figuruje w rocznym programie działalności legislacyjnej, właściwa komisja może mianować sprawozdawcę odpowiedzialnego za prace nad tym wnioskiem.

Rezultaty konsultacji z Radą lub wnioski o wydanie opinii złożone przez Komisję są przekazywane przez Przewodniczącego komisji właściwej do rozpatrzenia wniosku.

Postanowienia art. 36-42, 53-60 oraz art. 71 dotyczące pierwszego czytania stosuje się do wniosków legislacyjnych niezależnie od tego, czy wymagają one jednego, dwóch czy trzech czytań.

2. Wspólne stanowiska Rady są przekazywane do rozpatrzenia komisji przedmiotowo właściwej w pierwszym czytaniu.

Postanowienia art. 61-66 i art. 72 dotyczące drugiego czytania stosuje się do wspólnych stanowisk.

3. Podczas następującej po drugim czytaniu procedury pojednawczej pomiędzy Parlamentem a Radą wniosek nie może zostać odesłany do komisji.

Postanowienia art. 67, 68 i art. 69 dotyczące trzeciego czytania stosują się do procedury pojednawczej.

4. Art. 45, 46, 49, 55 ust. 1 i 3, 56, 57 oraz art. 175 nie stosuje się do drugiego ani trzeciego czytania.

5. W przypadku niezgodności pomiędzy postanowieniami Regulaminu dotyczącymi drugiego i trzeciego czytania a jakimikolwiek innymi postanowieniami Regulaminu stosuje się postanowienia dotyczące drugiego i trzeciego czytania.

Artykuł 44

Konsultacje w sprawie inicjatyw państw członkowskich

1. Inicjatywy złożone przez jedno z państw członkowskich zgodnie z art. 67 ust. 1 Traktatu WE lub art. 34 ust. 2 oraz art. 42 Traktatu UE są rozpatrywane zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz art. 36-39, 43 i art. 55 niniejszego Regulaminu.

2. Właściwa komisja może zwrócić się do przedstawiciela państwa członkowskiego, od którego pochodzi dana inicjatywa, o jej przedstawienie. Przedstawicielowi temu może towarzyszyć Prezydencja Rady.

3. Przed przystąpieniem do głosowania właściwa komisja zwraca się do Komisji z pytaniem, czy zajęła ona stanowisko odnośnie danej inicjatywy i, o ile stanowisko takie zostało przyjęte, prosi o jego przedstawienie komisji.

4. Jeżeli dwa lub więcej niż dwa wnioski przedstawione przez Komisję lub jedno z państw członkowskich mające ten sam cel legislacyjny zostają przedstawione Parlamentowi jednocześnie lub w krótkim odstępie czasu, są one przedmiotem jednego sprawozdania. Właściwa komisja wskazuje w nim do którego tekstu odnoszą się proponowane zmiany oraz wymienia w rezolucji legislacyjnej wszystkie inne teksty.

5. Termin, o którym mowa w art. 39 ust. 1 Traktatu UE, biegnie od momentu ogłoszenia na posiedzeniu plenarnym wpłynięcia do Parlamentu inicjatywy zredagowanej w językach urzędowych wraz z jej uzasadnieniem potwierdzającym zgodność inicjatywy z Protokołem w sprawie stosowania zasad subsydiarności oraz proporcjonalności załączonym do Traktatu WE.

ROZDZIAŁ 2

PROCEDURY W KOMISJACH

Artykuł 45

Sprawozdania legislacyjne

1. Przewodniczący komisji parlamentarnej, do której odesłano wniosek Komisji, proponuje zastosowanie określonej procedury.

2. Po podjęciu decyzji o wyborze procedury oraz jeżeli nie ma zastosowania art. 46, komisja parlamentarna wybiera spośród swoich członków lub stałych zastępców sprawozdawcę dla wniosku Komisji, o ile nie uczyniła tego już wcześniej na podstawie rocznego programu działalności legislacyjnej ustalonego zgodnie z art. 35.

3. Sprawozdanie komisji zawiera:

- (a) ewentualne projekty poprawek do projektu, w razie potrzeby ze zwięzłymi uzasadnieniami, których przygotowanie należy do sprawozdawcy i które nie są poddawane pod głosowanie;
- (b) projekt rezolucji legislacyjnej, zgodnie z postanowieniami art. 55 ust. 2;
- (c) w razie potrzeby, uzasadnienie zawierające kosztorys, który określa ewentualne skutki finansowe sprawozdania oraz ich zgodność z perspektywą finansową.

Artykuł 46

Procedura uproszczona

1. Pod koniec pierwszej debaty nad wnioskiem legislacyjnym przewodniczący komisji może zaproponować, aby został on przyjęty bez poprawek. O ile nie sprzeciwi się temu co najmniej jedna dziesiąta członków komisji, przewodniczący komisji przedstawia Parlamentowi sprawozdanie dotyczące przyjęcia wniosku. Art. 138 ust. 1 akapit drugi oraz ust. 2 i 4 stosuje się.

2. Jako rozwiązanie alternatywne przewodniczący komisji może zaproponować, że on sam lub sprawozdawca sporządzi listę poprawek odzwierciedlających dyskusję w komisji. Jeżeli komisja przyjmie tę propozycję, poprawki te przedkładane są członkom komisji. Jeżeli w terminie nie krótszym niż 21 dni od przekazania listy poprawek co najmniej jedna dziesiąta członków komisji nie wyraziła zastrzeżeń, sprawozdanie uważa się za przyjęte. W takim przypadku projekt rezolucji legislacyjnej oraz poprawki są przedkładane Parlamentowi do zatwierdzenia bez debaty, zgodnie z art. 138 ust. 1 akapit drugi oraz ust. 2 i 4.

3. Jeżeli sprzeciw wyraziła co najmniej jedna dziesiąta członków komisji, poprawki poddaje się pod głosowanie na następnym posiedzeniu komisji.

4. Pierwsze i drugie zdanie ust. 1, pierwsze, drugie i trzecie zdanie ust. 2 oraz ust. 3 stosuje się odpowiednio do opinii komisji, o której mowa w art. 49.

Artykuł 47

Sprawozdania nielegislacyjne

1. Jeżeli komisja przygotowuje sprawozdanie nielegislacyjne, powołuje ona sprawozdawcę spośród swoich członków lub stałych zastępców.
2. Sprawozdawca jest zobowiązany do przygotowania sprawozdania komisji oraz do jego przedstawienia w jej imieniu na posiedzeniu plenarnym.
3. Sprawozdanie komisji zawiera:
 - (a) projekt rezolucji;
 - (b) uzasadnienie zawierające kosztorys, który określa ewentualne skutki finansowe sprawozdania oraz ich zgodność z wieloletnimi ramami finansowymi;
 - (c) teksty projektów rezolucji, które powinny znaleźć się w sprawozdaniu zgodnie z art. 120 ust. 4.

Artykuł 48

Sprawozdania z własnej inicjatywy

1. Jeżeli komisja, do której nie zwrócono się o konsultację lub opinię na podstawie art. 188 ust. 1, zamierza przygotować sprawozdanie dotyczące kwestii należącej do jej kompetencji oraz przedstawić Parlamentowi projekt rezolucji w tej sprawie, powinna ona zwrócić się wcześniej o zgodę do Konferencji Przewodniczących. Ewentualna odmowa musi zawierać uzasadnienie. Jeżeli przedmiotem sprawozdania jest wniosek, który został złożony przez posła zgodnie z art. 42 ust. 2, zgoda może nie zostać wydana jedynie w przypadku, gdy nie są spełnione warunki art. 5 Statutu posła do Parlamentu Europejskiego oraz art. 192 Traktatu WE.

Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w sprawie wniosków złożonych zgodnie z ust. 1 dotyczących wyrażenia zgody na sporządzenie sprawozdań na podstawie przepisów wykonawczych, które sama przyjmuje. W przypadku zakwestionowania kompetencji komisji do sporządzenia sprawozdania, którego dotyczy wniosek o wyrażenie zgody, Konferencja Przewodniczących w terminie sześciu tygodni podejmuje decyzję na podstawie zalecenia Konferencji Przewodniczących Komisji lub, w przypadku jego braku, swojego Przewodniczącego. Jeżeli Konferencja Przewodniczących nie podejmie decyzji w powyższym terminie, zalecenie uznaje się za przyjęte.

2. Projekty rezolucji zawarte w sprawozdaniach z własnej inicjatywy są rozpatrywane przez Parlament zgodnie z procedurą krótkiej prezentacji określoną w art. 139. Poprawki do takich projektów rezolucji do rozważenia na posiedzeniu plenarnym są dopuszczalne jedynie, jeżeli zostały złożone przez sprawozdawcę w celu uwzględnienia nowych informacji lub przez co najmniej jedną dziesiątą posłów do Parlamentu. Grupy polityczne mogą składać projekty rezolucji w celu zastąpienia rezolucji zawartej w sprawozdaniu, zgodnie z art. 157 ust. 4. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania w przypadku, gdy temat sprawozdania uzasadnia przeprowadzenie priorytetowej debaty na posiedzeniu plenarnym, gdy sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z

prawem do inicjatywy, o którym mowa w art.41 lub 42, lub gdy sprawozdanie można uznać za strategiczne w świetle kryteriów określonych przez Konferencję Przewodniczących.⁶

3. W przypadku gdy przedmiot sprawozdania uzasadnia skorzystanie przez Parlament z prawa do inicjatywy, o którym mowa w art. 41, odmowa udzielenia zezwolenia może mieć miejsce wyłącznie z uwagi na niespełnienie warunków określonych w traktatach.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 41 i 42, Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w terminie dwóch miesięcy.

Artykuł 49

Opinie komisji

1. W przypadku gdy komisja, której jako pierwszej powierzono rozpatrzenie sprawy, pragnie zasięgnąć opinii innej komisji lub jeżeli opinię w sprawie sprawozdania komisji rozpatrującej sprawę jako pierwsza pragnie wydać inna komisja, mogą one zwrócić się do Przewodniczącego Parlamentu o wyznaczenie, zgodnie z art. 188 ust. 3, jednej z nich jako komisji przedmiotowo właściwej, a drugiej jako komisji opiniodawczej.

2. W przypadku dokumentów o charakterze legislacyjnym w rozumieniu art. 43 ust. 1 wydanie opinii polega na złożeniu propozycji zmian w rozpatrywanym przez komisję tekście, w razie potrzeby wraz ze zwięzłymi uzasadnieniami. Za uzasadnienia te odpowiada sprawozdawca komisji opiniodawczej. Nie są one poddawane pod głosowanie. W razie potrzeby komisja może przedstawić w formie pisemnej zwięzłe uzasadnienie dotyczące całego tekstu opinii.

W przypadku tekstów nielegislacyjnych wydanie opinii polega na udzieleniu wskazówek dotyczących projektu rezolucji przedstawionego przez komisję przedmiotowo właściwą.

Komisja przedmiotowo właściwa głosuje nad powyższymi propozycjami zmian lub wskazówkami.

Opinie dotyczą wyłącznie kwestii, które wchodzą w zakres kompetencji komisji opiniodawczej.

3. Komisja przedmiotowo właściwa wyznacza termin, w jakim musi się wypowiedzieć komisja opiniodawcza, tak aby jej opinia mogła być wzięta pod uwagę przez komisję przedmiotowo właściwą. Informuje ona niezwłocznie o wszelkich zmianach w kalendarzu prac podanym do wiadomości komisji lub komisjom opiniodawczym. Komisja przedmiotowo właściwa nie przedstawia swoich wniosków przed upływem tego terminu.

4. Wszystkie przyjęte opinie są załączane do sprawozdania komisji przedmiotowo właściwej.

5. Jedynie komisja przedmiotowo właściwa ma prawo przedstawiać poprawki na posiedzeniu plenarnym.

6. Przewodniczący i sprawozdawca komisji opiniodawczej są zapraszani do udziału w posiedzeniach komisji przedmiotowo właściwej z głosem doradczym, o ile posiedzenia dotyczą kwestii wspólnej dla obu komisji.

⁶Patrz odnośna decyzja Konferencji Przewodniczących, zamieszczona w załączniku XVIII do Regulaminu

Artykuł 50

Procedura obejmująca zaangażowane komisje

Jeżeli kwestia kompetencji zostaje skierowana do Konferencji Przewodniczących zgodnie z art. 188 ust. 2 lub art. 48, a Konferencja Przewodniczących uzna, na podstawie załącznika VII, że dana sprawa należy w prawie równej mierze do kompetencji co najmniej dwóch komisji lub że różne aspekty tej samej sprawy wchodzą w zakres kompetencji co najmniej dwóch komisji, stosuje się art. 49 oraz następujące postanowienia uzupełniające:

- kalendarz prac jest ustalany wspólnie przez zainteresowane komisje;
- sprawozdawca oraz autorzy opinii informują się na bieżąco oraz starają się osiągnąć porozumienie co do tekstów, które każdy z nich proponuje swojej komisji, oraz co do stanowisk zajmowanych wobec poprawek;
- zainteresowani przewodniczący, sprawozdawca i sprawozdawcy komisji opiniodawczych wspólnie uzgadniają, które części tekstu należą do ich poszczególnych wyłącznych lub wspólnych kompetencji oraz uzgadniają szczegóły współpracy. W przypadku braku porozumienia co do wyznaczenia zakresu kompetencji, sprawa kierowana jest - na wniosek jednej z zainteresowanych komisji - do Konferencji Przewodniczących, która może podjąć decyzję w sprawie poszczególnych uprawnień, bądź postanowić, że zastosowanie w tym przypadku ma procedura wspólnych posiedzeń komisji zgodnie z art. 51 Regulaminu; drugi akapit art. 188(2) Regulaminu stosuje się odpowiednio;
- komisja przedmiotowo właściwa przyjmuje poprawki komisji zaangażowanej bez głosowania, jeśli dotyczą one aspektów, które wchodzą w wyłączny zakres kompetencji zaangażowanej komisji. Jeżeli poprawki dotyczące kwestii wchodzących w zakres wspólnych uprawnień właściwej komisji i komisji zaangażowanej zostaną odrzucone przez tę pierwszą, komisja zaangażowana może złożyć te poprawki bezpośrednio w Parlamencie;
- w przypadku gdy w odniesieniu do projektu toczy się postępowanie pojednawcze, w skład delegacji Parlamentu wchodzi autor opinii z komisji zaangażowanej.

Brzmienie powyższego artykułu nie przewiduje żadnego ograniczenia zakresu jego zastosowania. Wnioski o zastosowanie procedury obejmującej zaangażowane komisje w odniesieniu do sprawozdań nielegislacyjnych sporządzanych na podstawie art. 48 ust. 1 oraz art. 119 ust. 1 i 2 są dopuszczalne.

Procedura obejmująca zaangażowane komisje zgodnie z niniejszym artykułem w celu zbadania umowy międzynarodowej na mocy art. 90 nie ma zastosowania do procedury zgody zgodnie z art. 81.

Artykuł 51

Procedura obejmująca wspólne posiedzenia komisji

Jeżeli spełnione są warunki ustanowione w art. 49 ust. 1 Regulaminu i art. 50, jeśli uzna się, że kwestia ma zasadnicze znaczenie, Konferencja Przewodniczących może postanowić, że zastosowana zostanie procedura obejmująca wspólne posiedzenia komisji oraz wspólne głosowanie. W takim przypadku właściwi sprawozdawcy sporządzają jeden projekt sprawozdania, który analizują i nad którym głosują zaangażowane komisje podczas wspólnych posiedzeń przebiegających pod wspólnym przewodnictwem przewodniczących przedmiotowych

komisji. Zaangażowane komisje mogą tworzyć międzykomisyjne grupy robocze celem przygotowania wspólnych posiedzeń i głosowań.

Artykuł 52

Sporządzanie sprawozdań

1. Uzasadnienie sporządza sprawozdawca i nie jest ono poddawane pod głosowanie. Uzasadnienie musi być jednak zgodne z tekstem projektu rezolucji poddawanego pod głosowanie oraz z ewentualnymi poprawkami zaproponowanymi przez komisję. W przeciwnym wypadku przewodniczący komisji może usunąć uzasadnienie.

2. Wynik głosowania nad całością sprawozdania jest podawany w sprawozdaniu. Ponadto, jeśli w trakcie głosowania wniosek taki zgłosi co najmniej jedna trzecia obecnych członków komisji, w sprawozdaniu wskazuje się sposób głosowania poszczególnych członków komisji.

3. W przypadku braku jednomyślności sprawozdanie powinno także zawierać streszczenie opinii mniejszości. Wyrażone w momencie głosowania nad całością tekstu opinie mniejszości mogą na prośbę ich autorów stanowić przedmiot nie przekraczającej 200 słów pisemnej deklaracji załączanej do uzasadnienia.

Spory mogące wyniknąć przy stosowaniu powyższych postanowień rozstrzyga przewodniczący.

4. Komisja może, na podstawie wniosku swojego prezydium, ustalić termin, w którym sprawozdawca przedstawi projekt sprawozdania. Termin ten może zostać przedłużony lub też można powołać nowego sprawozdawcę.

5. Po upływie tego terminu komisja może zobowiązać swojego przewodniczącego do zwrócenia się z wnioskiem o wpisanie przekazanej jej sprawy do porządku dziennego jednego ze najbliższych posiedzeń Parlamentu. W takim wypadku debaty mogą się odbywać na podstawie ustnego sprawozdania komisji.

ROZDZIAŁ 3

PIERWSZE CZYTANIE

Rozpatrywanie na szczeblu komisji

Artykuł 53

Zmiany we wniosku Komisji

1. Jeżeli Komisja poinformuje Parlament lub jeżeli właściwa komisja w inny sposób poweźmie wiadomość, że Komisja zamierza zmienić swój wniosek, właściwa komisja zawiesza rozpatrywanie wniosku do chwili otrzymania nowego wniosku lub zmian wniesionych przez Komisję.

2. Jeżeli Rada w istotny sposób zmieni wniosek Komisji, zastosowanie mają postanowienia art. 59.

Artykuł 54

Stanowisko Komisji oraz Rady w sprawie poprawek

1. Zanim właściwa komisja przystąpi do ostatecznego głosowania w sprawie wniosku Komisji, zwraca się do niej o przekazanie stanowiska w sprawie wszystkich przyjętych w komisji poprawek do jej wniosku oraz występuje do Rady o przekazanie uwag.

2. Jeżeli Komisja nie może zająć stanowiska lub jeżeli oświadczy, że nie jest gotowa zaakceptować wszystkich poprawek przyjętych przez właściwą komisję, komisja ta może odroczyć końcowe głosowanie.
3. W razie potrzeby stanowisko Komisji jest włączane do sprawozdania.

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 55

Zamknięcie pierwszego czytania

1. Parlament rozpatruje wniosek legislacyjny na podstawie sprawozdania sporządzonego przez właściwą komisję, zgodnie z art. 45.
2. Parlament głosuje w pierwszej kolejności nad poprawkami do wniosku będącego przedmiotem sprawozdania właściwej komisji, następnie nad wnioskiem z ewentualnymi zmianami, następnie nad poprawkami do projektu rezolucji legislacyjnej, a na końcu nad całością projektu rezolucji legislacyjnej, który zawiera wyłącznie oświadczenie o przyjęciu przez Parlament wniosku Komisji, o jego odrzuceniu lub o zaproponowaniu poprawek oraz wszelkie wnioski formalne.

Przyjęcie projektu rezolucji legislacyjnej zamyka pierwsze czytanie. Jeżeli Parlament nie przyjmie rezolucji legislacyjnej, wniosek zostaje odesłany do właściwej komisji.

Każde sprawozdanie przedstawione w ramach procedury legislacyjnej musi być zgodne z postanowieniami art. 37, 43 i art. 45. Przedstawienie przez komisję rezolucji nielegislacyjnej musi odbywać się zgodnie z procedurą przekazania przewidzianą w art. 48 lub art. 188.

3. Tekst wniosku w brzmieniu przyjętym przez Parlament wraz z towarzyszącą mu rezolucją przekazywany jest przez Przewodniczącemu Radzie i Komisji jako stanowisko Parlamentu.

Artykuł 56

Odrzucenie wniosku Komisji

1. Jeżeli wniosek Komisji nie uzyska większości oddanych głosów lub jeżeli wniosek o jego odrzucenie, który może zostać złożony przez komisję przedmiotowo właściwą lub przez co najmniej 40 posłów, zostanie przyjęty, Przewodniczący, zanim Parlament przejdzie do głosowania nad rezolucją legislacyjną, zwraca się do Komisji o wycofanie wniosku.
2. Jeżeli Komisja wycofa swój wniosek, Przewodniczący ogłasza zamknięcie procedury i informuje o tym Radę.
3. Jeżeli Komisja nie wycofa swojego wniosku, Parlament ponownie odsyła sprawę do właściwej komisji bez przeprowadzania głosowania nad projektem rezolucji legislacyjnej, chyba że Parlament na wniosek przewodniczącego lub sprawozdawcy komisji przedmiotowo właściwej, grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów, przeprowadza głosowanie nad projektem rezolucji legislacyjnej.

W przypadku wniosku o odesłanie do komisji właściwa komisja ponownie sporządza dla Parlamentu sprawozdanie w formie ustnej lub pisemnej, w ustalonym przez Parlament terminie, który nie może przekroczyć dwóch miesięcy.

4. Jeżeli właściwa komisja nie jest w stanie dotrzymać wyznaczonego terminu, składa ona, w oparciu o art. 175 ust. 1, wniosek o odesłanie sprawy do komisji. W razie potrzeby Parlament

może, w oparciu o art. 175 ust. 5, wyznaczyć nowy termin. Jeżeli wniosek o odesłanie sprawy nie został przyjęty, Parlament przystępuje do głosowania nad projektem rezolucji legislacyjnej.

Artykuł 57

Przyjęcie poprawek do wniosku Komisji

1. Jeżeli wniosek Komisji został zatwierdzony w całości, z zastrzeżeniem wprowadzenia przyjętych poprawek, głosowanie w sprawie projektu rezolucji legislacyjnej odracza się do czasu przedstawienia przez Komisję swojego stanowiska odnośnie każdej z proponowanych przez Parlament poprawek.

Jeżeli Komisja nie może złożyć odpowiedniego oświadczenia po zakończeniu głosowania w Parlamencie nad jej wnioskiem, informuje Przewodniczącego lub właściwą komisję o terminie, w jakim będzie mogła je złożyć; wniosek ten zostaje wówczas wpisany do projektu porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej następującej po tym terminie.

2. Jeżeli Komisja poinformuje, że nie zamierza przyjąć wszystkich poprawek Parlamentu, sprawozdawca właściwej komisji lub, w razie jego braku, jej przewodniczący, składa oficjalny wniosek do Parlamentu dotyczący możliwości przystąpienia do głosowania nad projektem rezolucji legislacyjnej. Zanim sprawozdawca lub przewodniczący właściwej komisji złoży powyższy wniosek, może zwrócić się do Przewodniczącego o zawieszenie debaty.

Jeżeli Parlament zadecyduje o odroczeniu głosowania, sprawa zostaje uznana za odesłaną do właściwej komisji w celu ponownego rozpatrzenia.

W takim przypadku właściwa komisja ponownie sporządza dla Parlamentu sprawozdanie w formie ustnej lub pisemnej, w ustalonym przez Parlament terminie, który nie może przekroczyć dwóch miesięcy.

Jeżeli właściwa komisja nie jest w stanie dotrzymać tego terminu, zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 56 ust. 4.

Na tym etapie dopuszczalne są jedynie złożone przez właściwą komisję poprawki mające na celu osiągnięcie kompromisu z Komisją.

3. Zastosowanie ust. 2 nie wyklucza możliwości złożenia przez każdego innego posła wniosku o odesłanie sprawy zgodnie z art. 175.

W przypadku odesłania sprawy na podstawie ust. 2 właściwa komisja jest obowiązana przede wszystkim sporządzić w wyznaczonym terminie sprawozdanie w ramach mandatu nadanego przez niniejszy przepis oraz, jeżeli wyniknie taka potrzeba, złożyć poprawki mające na celu osiągnięcie kompromisu z Komisją, jednak nie ma ona obowiązku ponownego rozpatrywania wszystkich postanowień przyjętych przez Parlament.

Ze względu na powstałą z powodu odesłania przerwę w pracach, komisja dysponuje zwiększoną swobodą i może, gdy uzna to za niezbędne do wypracowania kompromisu, zaproponować ponowne rozważenie przyjętych uprzednio na posiedzeniu plenarnym postanowień.

W takim przypadku, zważywszy, że dopuszczalne są jedynie poprawki komisji mające na celu osiągnięcie kompromisu oraz w celu zachowania suwerenności Parlamentu, sprawozdanie, o którym mowa ust. 2, musi wyraźnie określać które z już zatwierdzonych postanowień upadną w razie przyjęcia proponowanych poprawek.

Dalsza procedura

Artykuł 58

Postępowanie po przyjęciu stanowiska przez Parlament

1. W okresie następującym po przyjęciu przez Parlament stanowiska w kwestii wniosku Komisji, przewodniczący i sprawozdawca właściwej komisji śledzą przebieg dalszych prac zmierzających do przyjęcia wniosku przez Radę, w szczególności w celu upewnienia się, że zobowiązania dotyczące poprawek przyjęte przez Radę lub Komisję wobec Parlamentu są przez nie rzeczywiście przestrzegane.

2. Właściwa komisja może zaprosić Komisję i Radę do wspólnego omówienia sprawy.

3. Na każdym etapie omawianej procedury właściwa komisja, jeżeli uzna to za niezbędne, może zgodnie z niniejszym artykułem złożyć projekt rezolucji zalecając Parlamentowi, aby:

- zwrócił się do Komisji o wycofanie wniosku, lub
- zwrócił się do Komisji lub Rady o ponowne przekazanie sprawy Parlamentowi zgodnie z art. 59 lub zwrócił się do Komisji o przedstawienie nowego wniosku, lub
- zdecydował o podjęciu wszelkich innych kroków, które uzna za niezbędne.

Wniosek ten jest wpisywany do projektu porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej po podjęciu decyzji przez komisję.

Artykuł 59

Ponowne przekazanie do Parlamentu

Procedura współdecyzji

1. Na wniosek właściwej komisji Przewodniczący zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie wniosku do Parlamentu, jeżeli:

- po zajęciu przez Parlament stanowiska Komisja wycofa swój pierwotny wniosek zastępując go innym z wyjątkiem sytuacji, gdy wycofanie wniosku ma na celu wprowadzenie poprawek Parlamentu, lub
- Komisja wprowadzi lub planuje wprowadzić istotne zmiany w pierwotnym wniosku z wyjątkiem sytuacji, gdy zmiany te mają na celu wprowadzenie poprawek Parlamentu, lub
- na skutek upływu czasu lub zmiany okoliczności charakter zagadnienia będącego przedmiotem wniosku Komisji uległ istotnym zmianom, lub
- od czasu zajęcia przez Parlament stanowiska miały miejsce nowe wybory do Parlamentu, a Konferencja Przewodniczących uzna to za wskazane.

2. Na wniosek właściwej komisji Parlament zwraca się do Rady o ponowne przekazanie mu wniosku przedstawionego przez Komisję zgodnie z art. 251 Traktatu WE, jeżeli Rada zamierza zmienić podstawę prawną powyższego wniosku w taki sposób, że procedura przewidziana w art. 251 Traktatu WE nie miałaby już zastosowania.

Inne procedury

3. Na wniosek właściwej komisji Przewodniczący zwraca się do Rady o ponowną konsultację z Parlamentem w tych samych okolicznościach i na tych samych warunkach, jak przewidziano w ust. 1, a także jeżeli Rada zmienia lub planuje w istotny sposób zmienić pierwotny wniosek, o którym Parlament wydał opinię, chyba że zmiany te mają na celu wprowadzenie poprawek Parlamentu.

4. Przewodniczący zwraca się także o ponowne przekazanie Parlamentowi wniosku dotyczącego aktu w okolicznościach przewidzianych w niniejszym artykule, jeżeli Parlament podejmie taką decyzję na wniosek grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów.

Artykuł 60

Postępowanie porozumiewawcze przewidziane we wspólnej deklaracji z 1975 r.

1. Jeśli w przypadku pewnych ważnych decyzji dotyczących Wspólnoty Rada zamierza zająć stanowisko odmienne od stanowiska Parlamentu, Parlament wydając swoją opinię może wszcząć postępowanie porozumiewawcze z Radą, przy aktywnym udziale Komisji.

2. Procedura ta wszczynana jest przez Parlament z jego własnej inicjatywy lub z inicjatywy Rady.

3. Do składu delegacji do komitetu porozumiewawczego, do obowiązującej w nim procedury oraz do przekazywania wyników Parlamentowi stosuje się postanowienia art. 68.

4. Właściwa komisja sporządza sprawozdanie dotyczące wyników postępowania porozumiewawczego; sprawozdanie to jest przedkładane Parlamentowi pod dyskusję oraz głosowanie.

ROZDZIAŁ 4

DRUGIE CZYTANIE

Rozpatrywanie na szczeblu komisji

Artykuł 61

Ogłoszenie wspólnego stanowiska Rady

1. Ogłoszenie wspólnego stanowiska Rady zgodnie z art. 251 i art. 252 Traktatu WE następuje z chwilą, gdy Przewodniczący poinformuje o nim na posiedzeniu plenarnym. Przewodniczący przystępuje do ogłoszenia po otrzymaniu dokumentów zawierających wspólne stanowisko wszystkich oświadczeń zapisanych w protokole Rady sporządzonym w trakcie przyjmowania przez nią wspólnego stanowiska, powodów, które skłoniły Radę do jego przyjęcia oraz stanowiska Komisji, należycie przetłumaczonych na języki urzędowe Unii Europejskiej. Przewodniczący ogłasza wspólne stanowisko w trakcie pierwszej sesji miesięcznej po otrzymaniu powyższych dokumentów.

Przed przystąpieniem do ogłoszenia wspólnego stanowiska Przewodniczący sprawdza, konsultując się z przewodniczącym właściwej komisji i/lub sprawozdawcą, czy otrzymany tekst posiada cechy wspólnego stanowiska oraz czy nie zachodzi żaden z przypadków przewidzianych w art. 59. W przeciwnym wypadku Przewodniczący szuka odpowiedniego rozwiązania w porozumieniu z właściwą komisją oraz, jeśli to możliwe, w porozumieniu z Radą.

2. Lista ogłoszonych wspólnych stanowisk jest publikowana w protokole posiedzeń Parlamentu, wraz z nazwą właściwej komisji.

Artykuł 62

Przedłużenie terminów

1. Na wniosek przewodniczącego właściwej komisji w przypadku terminów przewidzianych dla drugiego czytania albo na wniosek delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego w przypadku terminów przewidzianych dla postępowania pojednawczego, Przewodniczący przedłuża te terminy na podstawie art. 251 ust. 7 Traktatu WE.

Przy przedłużaniu terminów na podstawie art. 252 lit. g Traktatu WE albo art. 39 ust. 1 Traktatu UE, Przewodniczący zwraca się do Rady o ich zatwierdzenie.

2. Przewodniczący informuje Parlament o każdym przedłużeniu terminu na podstawie art. 251 ust. 7 Traktatu WE, udzielonym zarówno z inicjatywy Parlamentu jak i Rady.

3. Po konsultacji z przewodniczącym właściwej komisji Przewodniczący może zatwierdzić wniosek Rady o przedłużenie terminów, na podstawie art. 252 lit. g Traktatu WE.

Artykuł 63

Odesłanie do właściwej komisji oraz procedura rozpatrywania

1. Od dnia, w którym zgodnie z art. 61 ust. 1 Parlament zostaje poinformowany o wspólnym stanowisku, uważa się je za przekazane z urzędu przedmiotowo właściwej komisji oraz komisjom opiniodawczym w pierwszym czytaniu.

2. Wspólne stanowisko jest wpisywane jako pierwszy punkt w porządku dziennym pierwszego posiedzenia przedmiotowo właściwej komisji następującego po dacie ogłoszenia wspólnego stanowiska. Rada może zostać poproszona o jego przedstawienie.

3. Sprawozdawcą w drugim czytaniu jest ta sama osoba co w pierwszym, chyba że zapadnie inna decyzja.

4. Postanowienia art. 66 ust. 2, 3 i 5 dotyczące drugiego czytania w Parlamencie stosują się do obrad właściwej komisji. Jedynie członkowie komisji lub ich stali zastępcy mogą składać propozycje odrzucenia lub poprawek. Komisja podejmuje decyzje większością oddanych głosów.

5. Przed przystąpieniem do głosowania komisja może zwrócić się do przewodniczącego oraz sprawozdawcy o przedyskutowanie złożonych w komisji poprawek z przewodniczącym Rady lub jego przedstawicielem oraz z obecnym członkiem Komisji właściwym w danej kwestii. Po dyskusji sprawozdawca może przedstawić poprawki kompromisowe.

6. Właściwa komisja przedstawia zalecenie do drugiego czytania, proponując przyjęcie, zmianę lub odrzucenie wspólnego stanowiska przyjętego przez Radę. Zalecenie zawiera krótkie uzasadnienie proponowanej decyzji.

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 64

Zamknięcie drugiego czytania

1. Wspólne stanowisko Rady oraz, jeśli jest ono dostępne, zalecenie do drugiego czytania wydane przez właściwą komisję, są wpisywane z urzędu do projektu porządku dziennego sesji miesięcznej, w trakcie której środa poprzedza, a zarazem jest najbliższa daty upływu trzymiesięcznego lub - jeżeli termin został przedłużony zgodnie z art. 62 - czteromiesięcznego terminu, chyba że sprawę rozpatrywano w trakcie wcześniejszej sesji miesięcznej.

Ponieważ teksty zaleceń do drugiego czytania mają formę uzasadnienia, w którym właściwa komisja wyjaśnia swój stosunek do wspólnego stanowiska Rady. Teksty te nie są poddawane pod głosowanie.

2. Drugie czytanie zostaje zamknięte z chwilą przyjęcia, odrzucenia lub wniesienia przez Parlament poprawek do wspólnego stanowiska w terminach przewidzianych w art. 251 i art. 252 Traktatu WE oraz zgodnie z postanowieniami tych artykułów.

Artykuł 65

Odrzucenie wspólnego stanowiska Rady

1. Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może złożyć, w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego, pisemny wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska Rady. Do przyjęcia takiego wniosku wymagana jest większość głosów członków Parlamentu. Wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska jest poddawany pod głosowanie przed głosowaniem nad poprawkami do wspólnego stanowiska.

2. Mimo odrzucenia przez Parlament w głosowaniu wniosku o odrzucenie wspólnego stanowiska Parlament może, na podstawie zalecenia sprawozdawcy, rozpatrzyć nowy wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska po głosowaniu nad poprawkami i wysłuchaniu oświadczenia Komisji zgodnie z art. 66 ust. 5.

3. Jeżeli wspólne stanowisko Rady zostanie odrzucone, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym zamknięcie procedury legislacyjnej.

4. W drodze odstępstwa od ust. 3, jeżeli Parlament podejmie decyzję o odrzuceniu na podstawie art. 252 Traktatu WE, Przewodniczący zwraca się do Komisji o wycofanie wniosku. Jeśli Komisja wycofa swój wniosek, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym zamknięcie procedury legislacyjnej.

Artykuł 66

Poprawki do wspólnego stanowiska Rady

1. Właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może złożyć poprawki do wspólnego stanowiska Rady w celu ich rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym.

2. Poprawki do wspólnego stanowiska są dopuszczalne tylko wówczas, gdy są one zgodne z postanowieniami art. 156 i art. 157 oraz jeśli mają na celu:

- (a) przywrócenie w całości bądź w części stanowiska przyjętego przez Parlament w trakcie pierwszego czytania, lub
- (b) osiągnięcie kompromisu pomiędzy Radą a Parlamentem, lub
- (c) zmianę tych elementów wspólnego stanowiska, które nie zostały zamieszczone w projekcie złożonym do pierwszego czytania, lub zostały w nim zamieszczone w innym brzmieniu, a które nie wnoszą istotnych zmian w rozumieniu art. 59, lub
- (d) uwzględnienie nowego faktu lub sytuacji prawnej zaistniałych po pierwszym czytaniu.

Decyzja Przewodniczącego w sprawie dopuszczalności poprawek jest ostateczna.

3. Jeżeli od czasu pierwszego czytania odbyły się nowe wybory do Parlamentu, ale nie powoływano się na art. 59, Przewodniczący może postanowić o odstąpieniu od ograniczeń dotyczących dopuszczalności poprawek, wymienionych w ust. 2.

4. Poprawki są przyjmowane większością głosów członków Parlamentu.

5. Przed głosowaniem nad poprawkami Przewodniczący może wystąpić do Komisji o przedstawienie stanowiska oraz do Rady o przekazanie uwag.

ROZDZIAŁ 5

TRZECIE CZYTANIE

Postępowanie pojednawcze

Artykuł 67

Powołanie komitetu pojednawczego

Jeżeli Rada poinformuje Parlament, że nie może przyjąć wszystkich jego poprawek do wspólnego stanowiska, Przewodniczący ustala z Radą datę i miejsce pierwszego posiedzenia komitetu pojednawczego. Przewidziany w art. 251 ust. 5 Traktatu WE termin sześciu tygodni lub - o ile zostanie on przedłużony - ośmiu tygodni, biegnie od daty pierwszego posiedzenia komitetu pojednawczego.

Artykuł 68

Delegacja do komitetu pojednawczego

1. Delegacja Parlamentu do komitetu pojednawczego składa się z takiej samej liczby członków, co delegacja Rady.

2. Skład polityczny delegacji odzwierciedla podział Parlamentu na grupy polityczne. Konferencja Przewodniczących ustala dokładną liczbę członków poszczególnych grup politycznych wchodzących w skład delegacji.

3. Członkowie delegacji są powoływani przez grupy polityczne dla każdego przypadku postępowania pojednawczego, w miarę możliwości spośród członków zainteresowanych komisji, za wyjątkiem trzech stałych członków kolejnych delegacji, wyznaczonych na okres dwunastu miesięcy. Trzej stali członkowie wyznaczani są przez grupy polityczne spośród wiceprzewodniczących i reprezentują co najmniej dwie różne grupy polityczne. W skład każdej delegacji wchodzi przewodniczący oraz sprawozdawca właściwej komisji.

4. Grupy polityczne reprezentowane w delegacji wyznaczają zastępców.

5. Grupy polityczne i posłowie niezrzeszeni niereprezentowani w delegacji mają prawo oddelegować po jednym przedstawicielu na wszelkie wewnętrzne posiedzenia przygotowawcze delegacji.

6. Delegacją kieruje Przewodniczący Parlamentu lub jeden z trzech stałych członków.

7. Delegacja podejmuje decyzje większością głosów swoich członków. Obrady delegacji nie są jawne.

Konferencja Przewodniczących przyjmuje uzupełniające wytyczne proceduralne dotyczące pracy delegacji do komitetu pojednawczego.

8. Delegacja informuje Parlament o wynikach postępowania pojednawczego.

Rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym

Artykuł 69

Wspólny projekt

1. Jeżeli komitet pojednawczy uzgodni wspólny projekt, punkt ten zostaje wpisany do porządku dziennego posiedzenia plenarnego, które odbędzie się w ciągu sześciu tygodni, lub - jeśli termin został przedłużony - ośmiu tygodni po przyjęciu przez komitet pojednawczy wspólnego projektu.
2. Przewodniczący delegacji lub inny wyznaczony członek delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego składa oświadczenie na temat wspólnego projektu, do którego dołączane jest sprawozdanie.
3. Nie można zgłaszać poprawek do wspólnego projektu.
4. Wspólny projekt stanowi jako całość przedmiot jednego głosowania. Projekt zostaje przyjęty, jeżeli uzyska większość oddanych głosów.
5. Jeżeli komitet pojednawczy nie osiągnie porozumienia w sprawie wspólnego projektu, przewodniczący lub inny wyznaczony członek delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego składa oświadczenie. Po złożeniu oświadczenia następuje debata.

ROZDZIAŁ 6

ZAMKNIĘCIE PROCEDURY LEGISLACYJNEJ

Artykuł 70

Negocjacje międzyinstytucjonalne w procedurach legislacyjnych

1. Negocjacje z pozostałymi instytucjami, mające na celu osiągnięcie porozumienia w trakcie trwania procedury legislacyjnej, są prowadzone z uwzględnieniem kodeksu postępowania w zakresie negocjacji w kontekście procedury współdecyzji⁷.
2. Przed rozpoczęciem tego rodzaju negocjacji właściwa komisja powinna zasadniczo podjąć decyzję większością głosów swoich członków i przyjąć mandat, kierunki lub priorytety.
3. Jeżeli negocjacje prowadzą do kompromisu z Radą w związku z przyjęciem sprawozdania przez komisję, w każdym przypadku należy przeprowadzić ponowne konsultacje z komisją przed głosowaniem na posiedzeniu plenarnym.

Artykuł 71

Porozumienie w pierwszym czytaniu

Jeżeli zgodnie z art. 251 ust. 2 Traktatu WE Rada poinformuje Parlament, że przyjęła jego stanowisko, Przewodniczący, po ostatecznym opracowaniu zgodnie z art. 180, ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że wniosek został przyjęty w takim brzmieniu, które odpowiada stanowisku Parlamentu.

⁷(załącznik XX).

Artykuł 72

Porozumienie w drugim czytaniu

Jeżeli żadna propozycja odrzucenia wspólnego stanowiska lub wniesienia do niego poprawek nie zostanie przyjęta na podstawie art. 65 i art. 66 w terminach wyznaczonych do składania i głosowania w sprawie poprawek oraz wniosków o odrzucenie, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym ostateczne przyjęcie proponowanego aktu prawnego. Następnie przystępuje on, wspólnie z przewodniczącym Rady, do jego podpisania oraz zarządza ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zgodnie z art. 74.

Artykuł 73

Wymogi dotyczące sporządzania aktów prawnych

1. Akty prawne przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu WE wskazują rodzaj, numer porządkowy, datę uchwalenia oraz przedmiot aktu.
2. Akty prawne przyjęte wspólnie przez Parlament i Radę zawierają:
 - (a) sformułowanie: «Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej»;
 - (b) wskazanie postanowień, na mocy których przyjęto dany akt prawny, poprzedzone słowem: «uwzględniając»;
 - (c) odniesienie do przedstawionych wniosków, jak również wydanych opinii oraz przeprowadzonych konsultacji;
 - (d) preambułę przyjętego aktu poprzedzoną słowami: «mając na uwadze, że» lub «mając na uwadze, co następuje»;
 - (e) sformułowanie: «przyjmują niniejsze rozporządzenie» lub «przyjmują niniejszą dyrektywę» lub «przyjmują niniejszą decyzję» lub «stanowią, co następuje», poprzedzające tekst aktu prawnego.
3. Akty prawne dzielą się na artykuły, w razie potrzeby pogrupowane w rozdziały i sekcje.
4. Ostatni artykuł aktu prawnego określa datę jego wejścia w życie, w przypadku gdy jest ona wcześniejsza lub późniejsza niż dwudziesty dzień po jego ogłoszeniu.
5. Po ostatnim artykule aktu prawnego następuje:
 - sformułowanie dotyczące jego stosowania, zgodne z odpowiednimi postanowieniami Traktatu;
 - sformułowanie: «Sporządzono w ...» i data przyjęcia aktu prawnego;
 - sformułowanie: «W imieniu Parlamentu Europejskiego, Przewodniczący», «W imieniu Rady, Przewodniczący», nazwisko Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i przewodniczącego Rady pełniących swoje funkcje w czasie uchwalenia danego aktu prawnego.

Artykuł 74

Podpisanie przyjętych aktów prawnych

Po opracowaniu ostatecznej wersji tekstu przyjętego zgodnie z art. 180 Regulaminu i po sprawdzeniu, czy należyście przeprowadzono wszystkie procedury, akty przyjęte zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu WE podpisywane są przez Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego i publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej przez sekretarzy generalnych Parlamentu i Rady.

ROZDZIAŁ 7

PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 75

Budżet ogólny

Procedury stosowane przy rozpatrywaniu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz budżetów dodatkowych, zgodnie z postanowieniami finansowymi Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, są przyjmowane przez Parlament w drodze rezolucji i załączone do niniejszego Regulaminu ⁸.

Artykuł 76

Udzielenie Komisji absolutorium z wykonania budżetu

Postanowienia dotyczące procedury stosowanej przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu, zgodnie z postanowieniami finansowymi Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz z rozporządzeniem finansowym, są załączone do niniejszego Regulaminu ⁹. Załącznik ten jest przyjmowany zgodnie z art. 212 ust. 2.

Artykuł 77

Inne procedury udzielania absolutorium

Postanowienia dotyczące procedury stosowanej przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu stosuje się również:

- do procedury udzielania Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego absolutorium z wykonania budżetu Parlamentu Europejskiego;
- do procedury udzielania absolutorium osobom odpowiedzialnym za wykonanie budżetów innych instytucji i organów Unii Europejskiej, takich jak Rada (w zakresie funkcji wykonawczych), Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów;
- do procedury udzielania absolutorium Komisji z wykonania budżetu Europejskiego Funduszu Rozwoju;
- do procedury udzielania absolutorium organom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu jednostek prawnie niezależnych wykonujących zadania wspólnotowe, w zakresie, w jakim ich czynności podlegają przepisom wymagającym udzielenia absolutorium przez Parlament Europejski.

⁸Patrz załącznik V.

⁹Patrz załącznik VI.

Artykuł 78

Kontrola Parlamentu nad wykonywaniem budżetu

1. Parlament kontroluje wykonywanie budżetu bieżącego. Zadanie to powierza komisjom właściwym w sprawach budżetu i kontroli budżetowej oraz innym zainteresowanym komisjom.
2. Co roku, przed pierwszym czytaniem projektu budżetu na kolejny rok budżetowy, Parlament bada problemy związane z wykonywaniem budżetu bieżącego, w razie potrzeby na podstawie projektu rezolucji przedstawionego przez właściwą komisję parlamentarną.

ROZDZIAŁ 8

WEWNĘTRZNE PROCEDURY BUDŻETOWE

Artykuł 79

Preliminarz budżetowy Parlamentu

1. Na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Sekretarza Generalnego Prezydium opracowuje wstępny projekt preliminarza budżetowego Parlamentu.
2. Przewodniczący przekazuje wstępny projekt właściwej komisji, która opracowuje projekt preliminarza budżetowego i przygotowuje sprawozdanie dla Parlamentu.
3. Termin składania poprawek do projektu preliminarza budżetowego wyznacza Przewodniczący.

Właściwa komisja wydaje opinię na temat tych poprawek.

4. Parlament uchwala preliminarz budżetowy.
5. Przewodniczący przekazuje preliminarz budżetowy Komisji i Radzie.
6. Powyższe postanowienia stosują się do dodatkowych preliminarzy budżetowych.
7. Postanowienia wykonawcze dotyczące procedury opracowywania preliminarza budżetowego Parlamentu uchwalane są większością oddanych głosów; stanowią one załącznik do Regulaminu¹⁰.

Artykuł 80

Uprawnienia w zakresie ponoszenia i pokrywania wydatków

1. Przewodniczący, po konsultacji z właściwą komisją, podejmuje lub poleca podjęcie decyzji w sprawie poniesienia i pokrycia wydatków w ramach wewnętrznego regulaminu finansowego przyjętego przez Prezydium.
2. Przewodniczący przekazuje do właściwej komisji projekt rocznego sprawozdania finansowego.
3. Na podstawie sprawozdania właściwej komisji Parlament zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe oraz stanowi o udzieleniu absolutorium.

¹⁰Patrz załącznik V.

ROZDZIAŁ 9

PROCEDURA ZGODY

Artykuł 81

Procedura zgody

1. Poproszony o wyrażenie zgody na proponowany akt prawny Parlament podejmuje decyzję na podstawie wydanego przez właściwą komisję parlamentarną zalecenia w sprawie przyjęcia lub odrzucenia danego aktu.

Parlament podejmuje w drodze jednego głosowania decyzję w sprawie aktu prawnego, który według postanowień Traktatu WE lub Traktatu UE wymaga jego zgody, przy czym nie ma możliwości wnoszenia poprawek. Zgoda wyrażana jest większością określoną w odpowiednim artykule Traktatu WE lub Traktatu UE stanowiącym podstawę prawną proponowanego aktu.

2. W przypadku traktatów akcesyjnych, umów międzynarodowych lub stwierdzenia poważnego i trwałego naruszenia wspólnych zasad przez państwo członkowskie stosuje się odpowiednio art. 89, 90 i art. 102. W przypadku procedury ściślejszej współpracy w dziedzinie objętej procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu WE stosuje się art. 82 Regulaminu.

3. Jeżeli wniosek legislacyjny wymaga zgody Parlamentu, właściwa komisja może, w celu pozytywnego zakończenia procedury, postanowić o przedstawieniu w Parlamencie wstępnego sprawozdania w sprawie wniosku Komisji. Sprawozdanie to zawiera projekt rezolucji z zaleceniami dotyczącymi zmiany lub wdrożenia rozpatrywanego wniosku.

Jeżeli Parlament przyjmie co najmniej jedno zalecenie, Przewodniczący wnioskuję o dalszą dyskusję z Radą.

Właściwa komisja, w świetle wyników dyskusji z Radą, opracowuje zalecenie końcowe dotyczące zgody Parlamentu.

ROZDZIAŁ 10

ŚCIŚLEJSZA WSPÓŁPRACA

Artykuł 82

Procedury w Parlamencie

1. Wnioski państw członkowskich lub Komisji mające na celu ustanowienie ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi oraz wyniki konsultacji Parlamentu zgodnie z art. 40a ust. 2 Traktatu UE są przekazywane przez Przewodniczącego do rozpatrzenia właściwej komisji. Art. 37, 38, 39, 43, 53-60 i art. 81 Regulaminu stosuje się odpowiednio.

2. Właściwa komisja sprawdza zgodność z art. 11 Traktatu WE oraz z art. 27a, 27b, 40, 43, 44 i art. 44a Traktatu UE.

3. Po ustanowieniu ściślejszej współpracy późniejsze akty prawne proponowane w jej ramach podlegają w Parlamencie tym samym procedurom co akty nie wchodzące w zakres ściślejszej współpracy.

ROZDZIAŁ 11

INNE PROCEDURY

Artykuł 83

Procedura wydawania opinii na podstawie art. 122 Traktatu WE

1. W celu wydania opinii w sprawie zaleceń Rady zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu WE Parlament, po przedłożeniu powyższych zaleceń przez Radę na posiedzeniu plenarnym, obraduje na podstawie przedstawionej przez właściwą komisję parlamentarną pisemnej lub ustnej propozycji przyjęcia lub odrzucenia zaleceń będących przedmiotem konsultacji.
2. Parlament głosuje następnie nad wszystkimi zaleceniami łącznie, przy czym nie ma możliwości wnoszenia poprawek.

Artykuł 84

Procedury dotyczące dialogu społecznego

1. Każdy dokument opracowany przez Komisję zgodnie z art. 138 Traktatu WE lub umowa zawarta przez partnerów społecznych zgodnie z art. 139 ust. 1 Traktatu WE, jak również wnioski Komisji przedstawione na podstawie art. 139 ust. 2 Traktatu WE są przekazywane przez Przewodniczącego do rozpatrzenia we właściwej komisji.
2. Jeżeli partnerzy społeczni poinformują Komisję, że zamierzają wszcząć procedurę przewidzianą w art. 139 Traktatu WE, właściwa komisja może opracować sprawozdanie dotyczące merytorycznej strony danego problemu.
3. Jeżeli partnerzy społeczni zawarli umowę oraz wspólnie żądają jej wdrożenia decyzją Rady wydaną na wniosek Komisji, zgodnie z art. 139 ust. 2 Traktatu WE, właściwa komisja przedstawia projekt rezolucji zalecającej przyjęcie lub odrzucenie tego żądania.

Artykuł 85

Procedury dotyczące rozpatrywania porozumień dobrowolnych

1. Jeżeli Komisja poinformuje Parlament o zamiarze skorzystania z możliwości zastosowania porozumień dobrowolnych jako alternatywy dla prawodawstwa, właściwa komisja może sporządzić sprawozdanie dotyczące merytorycznej strony danego problemu, zgodnie z art. 48.
2. Jeżeli Komisja powiadomi o zamiarze zawarcia dobrowolnego porozumienia, właściwa komisja może przedstawić projekt rezolucji zalecającej przyjęcie lub odrzucenie wniosku oraz określającej warunki jego przyjęcia lub odrzucenia.

Artykuł 86

Kodyfikacja

1. Jeśli Komisja przedstawia Parlamentowi wniosek dotyczący kodyfikacji prawa wspólnotowego, wniosek ten przekazywany jest komisji właściwej w kwestiach prawnych. Komisja ta rozpatruje wniosek zgodnie z ustaleniami przyjętymi na poziomie

międzyinstytucjonalnym¹¹ w celu zbadania, czy ogranicza się on do ściśle pojętej kodyfikacji, bez zmian o charakterze merytorycznym.

2. Na własny wniosek lub na wniosek komisji właściwej w kwestiach prawnych, komisja przedmiotowo właściwa w sprawie aktów prawnych będących przedmiotem kodyfikacji może być powołana do wydania opinii w sprawie zasadności przeprowadzenia kodyfikacji.

3. Poprawki do tekstu wniosku nie są dopuszczalne.

Na wniosek sprawozdawcy przewodniczący komisji właściwej w kwestiach prawnych może jednak przedłożyć tej komisji do zatwierdzenia zmiany dotyczące dostosowań technicznych, pod warunkiem że są one niezbędne dla zapewnienia zgodności wniosku z zasadami kodyfikacji i nie wnoszą do wniosku zmian merytorycznych.

4. Jeżeli komisja właściwa w kwestiach prawnych uzna, że wniosek nie obejmuje zmian merytorycznych do prawa wspólnotowego, przedkłada go do zatwierdzenia Parlamentowi.

W przypadku gdy komisja uzna, że wniosek wnosi zmiany merytoryczne, komisja ta proponuje Parlamentowi jego odrzucenie.

W obu przypadkach Parlament stanowi w drodze jednego głosowania, bez poprawek i debaty.

Artykuł 87

Przekształcenie

1. W przypadku przedłożenia Parlamentowi przez Komisję wniosku dotyczącego przekształcenia prawa wspólnotowego, wniosek ten przekazywany jest komisji właściwej w kwestiach prawnych oraz komisji przedmiotowo właściwej.

2. Komisja właściwa w kwestiach prawnych rozpatruje wniosek zgodnie z ustaleniami przyjętymi na poziomie międzyinstytucjonalnym¹² w celu zbadania, czy nie obejmuje on zmian merytorycznych innych niż te, które określono w nim jako takie.

Poprawki do tekstu wniosku nie są dopuszczalne w ramach rozpatrywania wniosku. Art. 86 ust. 3 akapit drugi stosuje się jednak w odniesieniu do przepisów niezmienionych we wniosku dotyczącym przekształcenia.

3. Jeżeli komisja właściwa w kwestiach prawnych uzna, że wniosek nie wnosi do prawa wspólnotowego zmian merytorycznych innych niż te, które we wniosku określono jako takie, informuje o tym komisję przedmiotowo właściwą.

W takim przypadku, poza poprawkami spełniającymi warunki przewidziane w art. 156 i 157, komisja przedmiotowo właściwa dopuszcza wyłącznie poprawki dotyczące części wniosku zawierających zmiany.

Jeżeli jednak, zgodnie z pkt 8 porozumienia międzyinstytucjonalnego, właściwa komisja zamierza także złożyć poprawki to ujednoliconych fragmentów wniosku Komisji, powinna ona niezwłocznie powiadomić o tym zamiarze Radę i Komisję, a Komisja poinformuje komisję, przed głosowaniem zgodnie z art. 54, o swoim stanowisku w sprawie poprawek i o tym, czy zamierza wycofać wniosek dotyczący przekształcenia.

¹¹Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 20 grudnia 1994 r., Szybsza metoda pracy nad urzędową kodyfikacją tekstów prawnych, pkt 4 (Dz.U. C 102 z 4.4.1996, str. 2).

¹²Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej systematycznego stosowania technik przekształcenia tekstów prawnych, pkt. 9 (Dz.U. C 77 z 28.3.2002, str. 1).

4. Jeżeli komisja właściwa w kwestiach prawnych uzna, że wniosek obejmuje zmiany merytoryczne inne niż te, które określono w nim jako takie, proponuje Parlamentowi odrzucenie wniosku i informuje o tym komisję przedmiotowo właściwą.

Przewodniczący zwraca się w tym przypadku do Komisji o wycofanie wniosku. Jeżeli Komisja wycofa wniosek, Przewodniczący stwierdza bezprzedmiotowość procedury i informuje o tym Radę. W przypadku niewycofania wniosku przez Komisję Parlament odsyła go do komisji przedmiotowo właściwej, która rozpatruje wniosek zgodnie ze zwykłą procedurą.

Artykuł 88

Środki wykonawcze

1. Jeśli Komisja przedłoży Parlamentowi projekt środków wykonawczych, Przewodniczący przekazuje ten projekt komisji właściwej dla aktu prawnego, do którego mają zostać przyjęte środki wykonawcze. Jeżeli w odniesieniu do aktu podstawowego zastosowano procedurę obejmującą zaangażowane komisje, właściwa komisja występuje do zaangażowanej komisji o ustne lub pisemne przekazanie jej opinii.

2. Przewodniczący właściwej komisji wyznacza posłom termin do wystąpienia z wnioskiem o wyrażenie przez komisję sprzeciwu wobec projektu środków. W stosownych przypadkach komisja może podjąć decyzję o powołaniu sprawozdawcy spośród swoich członków lub stałych zastępców. Jeżeli komisja sprzeciwi się projektowi środków, przedstawia ona projekt rezolucji sprzeciwiającej się przyjęciu tego projektu środków. Rezolucja może również proponować zmiany, które powinno się wprowadzić do projektu środków.

Jeżeli Parlament przyjmie taką rezolucję w stosownym terminie liczonym od dnia otrzymania projektu środków, Przewodniczący wzywa Komisję do wycofania lub zmiany projektu środków lub do przedłożenia wniosku zgodnie z odpowiednią procedurą legislacyjną.

3. Jeżeli przed upływem powyższego terminu nie odbywa się sesja miesięczna, prawo do zajęcia stanowiska uznaje się za przekazane właściwej komisji. Stanowisko to przybiera formę pisma przewodniczącego komisji do właściwego członka Komisji, o którym powiadamia się wszystkich posłów.

4. Jeżeli środki wykonawcze przewidywane przez Komisję podlegają procedurze regulacyjnej połączonej z kontrolą, ust. 3 nie stosuje się, a ust. 1 i 2 uzupełnia się w następujący sposób:

- (a) czas przeznaczony na kontrolę zaczyna upływać w momencie przekazania Parlamentowi projektu środków we wszystkich językach urzędowych. W przypadkach, w których mają zastosowanie krótsze terminy (art. 5a ust. 5 lit. b) decyzji Rady 1999/468/WE ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji) oraz w nagłych przypadkach (art. 5a ust. 6 decyzji 1999/468/WE), czas przeznaczony na kontrolę zaczyna upływać od daty otrzymania przez Parlament ostatecznego projektu środków wykonawczych w wersjach językowych przedłożonych członkom komisji ustanowionej zgodnie z decyzją 1999/468/WE, chyba że sprzeciwi się temu przewodniczący właściwej komisji parlamentarnej. Art. 146 nie ma w takim przypadku zastosowania;
- (b) Parlament, działając większością głosów wszystkich posłów, może sprzeciwić się przyjęciu projektu środków, uzasadniając sprzeciw tym, że projekt ten przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w akcie podstawowym, jest niezgodny z celem lub treścią aktu podstawowego lub narusza zasadę pomocniczości bądź proporcjonalności;

- (c) Jeżeli podstawą projektu środków jest art. 5a ust. 5 lub 6 decyzji 1999/468/WE, który dotyczy skrócenia terminów do wyrażenia sprzeciwu przez Parlament, projekt rezolucji sprzeciwiającej się przyjęciu tego projektu środków może zostać złożony przez przewodniczącego właściwej komisji, jeżeli komisja nie mogła zebrać się we właściwym czasie.

ROZDZIAŁ 12

TRAKTATY I UMOWY MIĘDZYNARODOWE

Artykuł 89

Traktaty akcesyjne

1. Wniosek państwa europejskiego o przystąpienie do Unii Europejskiej jest przekazywany właściwej komisji do rozpatrzenia.
2. Na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów Parlament może zaprosić Komisję lub Radę do udziału w debacie przed rozpoczęciem negocjacji z państwem kandydującym.
3. Przez cały czas trwania negocjacji Komisja i Rada regularnie i wyczerpująco informują właściwą komisję parlamentarną, w razie potrzeby w trybie poufnym, o postępach w negocjacjach.
4. Na każdym etapie negocjacji Parlament może, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, przyjąć zalecenia i zwrócić się o ich wzięcie pod uwagę przed zawarciem traktatu o przystąpieniu państwa do Unii Europejskiej. Zalecenia te wymagają takiej samej większości jak zgoda Parlamentu.
5. Po zakończeniu negocjacji, lecz przed podpisaniem jakiegokolwiek porozumienia, projekt porozumienia jest przekazywany Parlamentowi w celu wyrażenia zgody.
6. Zgoda Parlamentu w sprawie wniosku państwa europejskiego o przystąpienie do Unii Europejskiej wyrażona zostaje większością głosów członków Parlamentu, na podstawie sprawozdania właściwej komisji.

Artykuł 90

Umowy międzynarodowe

1. Jeżeli planowane jest rozpoczęcie negocjacji dotyczących zawarcia, przedłużenia lub wprowadzenia zmian do umowy międzynarodowej, w tym także umowy w konkretnej dziedzinie, takiej jak sprawy walutowe lub handlowe, właściwa komisja może postanowić o sporządzeniu sprawozdania lub monitorowaniu w inny sposób procedury i informuje o tej decyzji Konferencję Przewodniczących Komisji Parlamentarnych. W stosownych przypadkach inne komisje mogą być poproszone o wydanie opinii, zgodnie z art. 49 ust. 1. W stosownych przypadkach zastosowanie mają art. 188 ust. 2, art. 50 lub 51.

Przewodniczący i sprawozdawcy właściwej komisji oraz, stosownie do przypadku, zaangażowanych komisji podejmują wspólnie odpowiednie działania, aby zagwarantować dostarczenie przez Komisję Parlamentowi, w razie potrzeby w trybie poufnym, informacji o jej zaleceniach dotyczących mandatu negocjacyjnego, jak również informacji, o których mowa w ust. 3 i 4.

2. Na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów Parlament może zwrócić się do Rady o nieudzielanie upoważnienia na rozpoczęcie negocjacji

zanim wypowie się on, na podstawie sprawozdania właściwej komisji, co do planowanego mandatu negocjacyjnego.

3. Gdy planowane jest otwarcie negocjacji, właściwa komisja parlamentarna zasięga w Komisji informacji co do podstawy prawnej wybranej do zawarcia umowy międzynarodowej, o której mowa w ustępie 1. Właściwa komisja weryfikuje wybraną podstawę prawną, zgodnie z art. 37. Jeżeli Komisja nie określi podstawy prawnej lub jeśli ważność tej podstawy została zakwestionowana, zastosowanie mają postanowienia art. 37.

4. Przez cały okres trwania negocjacji Komisja i Rada regularnie i wyczerpująco informują właściwą komisję parlamentarną, w razie potrzeby w trybie poufnym, o postępach w negocjacjach.

5. Na każdym etapie trwania negocjacji Parlament może, na podstawie sprawozdania właściwej komisji oraz po rozpatrzeniu wszelkich stosownych wniosków przedłożonych zgodnie z art. 114, przyjąć zalecenia i zwrócić się o ich uwzględnienie przed zawarciem rozpatrywanej umowy międzynarodowej.

6. Po zakończeniu negocjacji, lecz przed podpisaniem umowy, projekt umowy jest przekazywany Parlamentowi w celu wydania opinii lub wyrażenia zgody. Do procedury wyrażania zgody stosuje się art. 81.

7. Przed głosowaniem w sprawie udzielenia zgody właściwa komisja, grupa polityczna lub co najmniej jedna dziesiąta posłów mogą wystąpić z wnioskiem, aby Parlament zasięgnął opinii Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności umowy międzynarodowej z Traktatami. W przypadku przyjęcia takiego wniosku przez Parlament głosowanie w sprawie udzielenia zgody zostaje odroczone do wydania opinii przez Trybunał.

8. W sprawach dotyczących zawarcia, przedłużenia lub wprowadzenia zmian do umowy międzynarodowej lub protokołu finansowego zawartego przez Wspólnotę Europejską Parlament wydaje opinię lub wyraża zgodę w drodze jednego głosowania, większością oddanych głosów, bez możliwości wnoszenia poprawek do tekstu umowy lub protokołu.

9. Jeżeli opinia wydana przez Parlament jest negatywna, Przewodniczący zwraca się do Rady o niezawieranie umowy.

10. Jeżeli Parlament odmówi wyrażenia zgody na zawarcie umowy międzynarodowej, Przewodniczący informuje Radę, że umowa nie może zostać zawarta.

Artykuł 91

Procedury oparte na art. 300 Traktatu WE w przypadkach tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów międzynarodowych lub ustalenia stanowiska wspólnotowego w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej

W przypadku gdy Komisja i/lub Rada mają obowiązek niezwłocznie i wyczerpująco informować Parlament, zgodnie z art. 300 ust. 2 Traktatu WE, złożenie oświadczenia oraz debata następują na posiedzeniu plenarnym. Parlament może wydawać zalecenia, zgodnie z art. 90 lub art. 97 Regulaminu.

ROZDZIAŁ 13

REPREZENTOWANIE UNII NA ZEWNĄTRZ ORAZ WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 92

Mianowanie Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

1. Przed mianowaniem Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Przewodniczący zwraca się do urzędującego przewodniczącego Rady o złożenie przed Parlamentem oświadczenia zgodnie z art. 21 Traktatu UE. Zwraca się on także do przewodniczącego Komisji o złożenie oświadczenia w tej samej sprawie.
2. Po mianowaniu nowego Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, zgodnie z art. 207 ust. 2 Traktatu WE, a przed oficjalnym objęciem przez niego stanowiska, Przewodniczący zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela o złożenie oświadczenia przed właściwą komisją oraz o udzielenie odpowiedzi na jej pytania.
3. Po złożeniu oświadczenia oraz udzieleniu odpowiedzi, o których mowa w ust. 1 i 2, Parlament może wydać zalecenie z inicjatywy właściwej komisji albo zgodnie z art. 121.

Artykuł 93

Mianowanie specjalnych przedstawicieli w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Jeżeli Rada postanowi mianować specjalnego przedstawiciela zgodnie z art. 18 ust. 5 Traktatu UE, Przewodniczący, na wniosek właściwej komisji, zwraca się do Rady o złożenie oświadczenia oraz o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące mandatu, celów i innych istotnych aspektów zadań i roli, jaką ma pełnić przedstawiciel.
2. Po jego mianowaniu, lecz przed objęciem stanowiska specjalny przedstawiciel może zostać poproszony o złożenie oświadczenia przed właściwą komisją i o udzielenie odpowiedzi na jej pytania.
3. Zgodnie z art. 121, w terminie trzech miesięcy od przesłuchania właściwa komisja może zaproponować zalecenie odnoszące się bezpośrednio do oświadczenia specjalnego przedstawiciela i do udzielonych przez niego odpowiedzi.
4. Parlament zwraca się do specjalnego przedstawiciela o należyte i regularne informowanie Parlamentu o praktycznej realizacji jego mandatu.

Artykuł 94

Oświadczenia Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz innych specjalnych przedstawicieli

1. Wysoki Przedstawiciel ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa jest proszony o składanie oświadczeń przed Parlamentem co najmniej cztery razy do roku. Zastosowanie mają postanowienia art. 110.
2. Wysoki Przedstawiciel jest zapraszany co najmniej cztery razy do roku do udziału w posiedzeniach właściwej komisji, do złożenia oświadczenia oraz udzielenia odpowiedzi na pytania. Wysoki Przedstawiciel może być także zapraszany w innych przypadkach, jeśli komisja uzna to za konieczne lub z jego własnej inicjatywy.

3. Gdy Rada powoła specjalnego przedstawiciela z mandatem w zakresie poszczególnych kwestii politycznych, może on zostać zaproszony do złożenia przed właściwą komisją oświadczenia, z jego własnej inicjatywy lub z inicjatywy Parlamentu.

Artykuł 95

Reprezentacja na szczeblu międzynarodowym

1. Kandydat na stanowisko zewnętrznego przedstawicielstwa Komisji może zostać zaproszony do stawienia się przed właściwym organem Parlamentu w celu złożenia oświadczenia i udzielenia odpowiedzi na pytania.

2. W terminie trzech miesięcy od przesłuchania, o którym mowa w ust. 1, właściwa komisja może przyjąć rezolucję lub wydać zalecenie dotyczące bezpośrednio złożonego oświadczenia i udzielonych odpowiedzi.

Artykuł 96

Konsultacje z Parlamentem i informowanie Parlamentu w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. W przypadku konsultacji z Parlamentem zgodnie z art. 21 Traktatu UE sprawa jest przekazywana właściwej komisji, która może przedstawić zalecenia zgodnie z art. 97 Regulaminu.

2. Zainteresowane komisje czynią starania, aby wysoki przedstawiciel do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Rada oraz Komisja dostarczali im regularnie i na czas informacji o rozwoju i wdrażaniu wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, o przewidywanych kosztach w każdym przypadku podejmowania w ramach tej polityki decyzji pociągającej za sobą konsekwencje finansowe oraz o wszelkich innych kwestiach finansowych dotyczących działań podejmowanych w zakresie tej polityki. Wyjątkowo, na wniosek Komisji, Rady lub wysokiego przedstawiciela, komisja może postanowić o utajnieniu obrad.

3. Raz do roku przeprowadzana jest debata w sprawie opracowanego przez Radę dokumentu konsultacyjnego, który przedstawia zasadnicze aspekty i najważniejsze kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym także ich konsekwencje finansowe dla budżetu Unii. Zastosowanie mają procedury przewidziane w art. 110.

(Zob. także wykładnię do art. 121.)

4. Rada i/lub wysoki przedstawiciel, jak również Komisja, zapraszani są na każdą odbywającą się na posiedzeniu plenarnym debatę dotyczącą polityki zagranicznej, bezpieczeństwa lub obrony.

Artykuł 97

Zalecenia w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

1. Za zgodą Konferencji Przewodniczących lub na podstawie wniosku w rozumieniu art. 121 komisja do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa może sporządzać, w ramach swoich kompetencji, zalecenia dla Rady.

2. W pilnych przypadkach zgoda, o której mowa w ust. 1, może być udzielona przez Przewodniczącego, który może również zezwolić na nadzwyczajne posiedzenie danej komisji.

3. W ramach procedury przyjmowania powyższych zaleceń, które poddawane są pod głosowanie w formie pisemnej, art. 146 nie ma zastosowania, natomiast mogą być zgłaszane ustne poprawki.

Niestosowanie art. 146 jest możliwe tylko w pracach na forum komisji, w pilnych przypadkach. Odstępstwa od postanowień art. 146 nie są dopuszczalne na posiedzeniach komisji nie mających charakteru pilnego, ani na posiedzeniach plenarnych.

Przepis zezwalający na zgłaszanie ustnych poprawek oznacza, że poseł nie może sprzeciwić się poddaniu ustnych poprawek pod głosowanie w komisji.

4. Sporządzone w ten sposób zalecenia są wpisywane do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej następującej bezpośrednio po ich przedstawieniu. W przypadkach uznanych decyzją Przewodniczącego za nagłe, zalecenia mogą być wpisane do porządku dziennego bieżącej sesji miesięcznej. Zalecenia uważa się za przyjęte, chyba że co najmniej czterdziestu posłów zgłosi sprzeciw w formie pisemnej przed rozpoczęciem sesji miesięcznej. W takim przypadku zalecenia komisji są wpisywane do porządku dziennego tej sesji miesięcznej w celu poddania ich pod debatę i głosowanie. Poprawki mogą być zgłaszane przez grupę polityczną lub co najmniej czterdziestu posłów.

Artykuł 98

Łamanie praw człowieka

Podczas każdej sesji miesięcznej każda z właściwych komisji, bez konieczności występowania o zgodę, może złożyć, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 97 ust. 4, projekt rezolucji dotyczącej przypadków łamania praw człowieka.

ROZDZIAŁ 14

WSPÓŁPRACA POLICYJNA I SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH

Artykuł 99

Informowanie Parlamentu w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

1. Właściwa komisja dba, aby Parlament był wyczerpująco i regularnie informowany o działaniach związanych z współpracą w tych dziedzinach oraz aby jego opinie były należycie brane pod uwagę przy przyjmowaniu przez Radę wspólnych stanowisk ustalających sposób postępowania Unii w określonej sprawie, zgodnie z art. 34 ust. 2 lit. a Traktatu UE.

2. Wyjątkowo, na wniosek Komisji, Rady lub wysokiego przedstawiciela, komisja może postanowić o utajeniu obrad.

3. Debata, o której mowa w art. 39 ust. 3 Traktatu UE, odbywa się zgodnie z warunkami ustalonymi w art. 110 ust. 2, 3 i 4 niniejszego Regulaminu.

Artykuł 100

Konsultacje z Parlamentem w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

Konsultacje z Parlamentem, o których mowa w art. 34 ust. 2 lit. b, c i d Traktatu UE, przebiegają zgodnie z art. 36-39, 43, 44 i art. 55 niniejszego Regulaminu.

Rozpatrywanie danego wniosku jest wówczas włączane do porządku dziennego nie później niż ostatniego posiedzenia plenarnego bezpośrednio poprzedzającego datę upływu terminu wyznaczonego zgodnie z art. 39 ust. 1 Traktatu UE.

W przypadku konsultacji z Parlamentem w sprawie projektu decyzji Rady powołującej dyrektora oraz zarząd Europolu, art. 108 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 101

Zalecenia w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

1. Za zgodą Konferencji Przewodniczących lub na podstawie wniosku w rozumieniu art. 121, komisja właściwa w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych może sporządzać zalecenia dla Rady w dziedzinie objętej tytułem VI Traktatu UE.
2. W pilnych przypadkach zgoda, o której mowa w ust. 1, może być udzielona przez Przewodniczącego, który może również zezwolić na nadzwyczajne posiedzenie danej komisji.
3. Sporządzone w ten sposób zalecenia są wpisywane do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej po ich przedstawieniu. Art. 97 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

(Zob. także wykładnię do art. 121.)

ROZDZIAŁ 15

NARUSZENIE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE ZASAD PODSTAWOWYCH

Artykuł 102

Stwierdzenie naruszenia

1. Na podstawie specjalnego sprawozdania właściwej komisji opracowanego na podstawie art. 48 Parlament może:
 - (a) poddać pod głosowanie uzasadniony wniosek wzywający Radę do podjęcia działań zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu UE;
 - (b) poddać pod głosowanie propozycję wzywającą Komisję lub państwa członkowskie do przedstawienia wniosku zgodnie z art. 7 ust. 2 Traktatu UE;
 - (c) poddać pod głosowanie propozycję wzywającą Radę do podjęcia działań zgodnie z art. 7 ust. 3 lub, następnie, z art. 7 ust. 4 Traktatu UE.
2. Każdy wniosek Rady o wyrażenie zgody na propozycję przedłożoną zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 Traktatu UE jest przedstawiany w Parlamencie wraz z uwagami przekazanymi przez zainteresowane państwo członkowskie. Z wyjątkiem pilnych i uzasadnionych przypadków, Parlament podejmuje decyzję na podstawie propozycji właściwej komisji.
3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wymagają większości dwóch trzecich oddanych głosów oraz większości głosów członków Parlamentu.
4. Gdy do Parlamentu zwrócono się o wyrażenie zgody na podstawie ust. 2, właściwa komisja może przedłożyć projekt rezolucji towarzyszącej. Projekt ten wyraża opinię Parlamentu co do poważnego naruszenia zasad podstawowych przez państwo członkowskie oraz co do odpowiednich sankcji, ich modyfikacji lub zniesienia.
5. Właściwa komisja czuwa nad tym aby Parlament był wyczerpująco informowany oraz, jeśli to konieczne, aby wydał opinię co do wszystkich dalszych decyzji podejmowanych po udzieleniu zgody na podstawie z ust. 3. Rada jest proszona o przekazywanie informacji na temat

rozwoju sytuacji. Na podstawie sporządzonej za zgodą Konferencji Przewodniczących propozycji właściwej komisji Parlament może przyjąć zalecenia dla Rady.

TYTUŁ III

PRZEJRZYSTOŚĆ PRAC

Artykuł 103

Przejrzystość w działalności Parlamentu

1. Parlament zapewnia jak największą przejrzystość swoich działań, zgodnie z postanowieniami art. 1, art. 3 akapit drugi, art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Traktatu UE, art. 255 Traktatu WE oraz art. 42 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
2. Debaty Parlamentu są jawne.
3. Posiedzenia komisji parlamentarnych są z reguły jawne. Komisje mogą jednak, najpóźniej w momencie przyjmowania porządku dziennego danego posiedzenia, zarządzić podział porządku dziennego posiedzenia na punkty omawiane publicznie i punkty omawiane z wyłączeniem jawności. Jeżeli posiedzenie odbywa się z wyłączeniem jawności komisja może ujawnić dokumenty oraz protokoły posiedzenia z zastrzeżeniem postanowień art. 4 ust. 1-4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady. W przypadku naruszenia przepisów o obowiązku zachowania poufności stosuje się art. 153.
4. Rozpatrywanie przez właściwą komisję wniosków dotyczących immunitetu na podstawie art. 7 odbywa się zawsze z wyłączeniem jawności.

Artykuł 104

Publiczny dostęp do dokumentów

1. Każdy obywatel Unii Europejskiej oraz każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów Parlamentu zgodnie z art. 255 Traktatu WE z zachowaniem zasad, warunków i ograniczeń określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zgodnie ze szczegółowymi postanowieniami niniejszego Regulaminu.

W taki sam sposób udostępnia się, w miarę możliwości, dokumenty Parlamentu innym osobom fizycznym i prawnym.

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 jest publikowane dla celów informacyjnych wraz z Regulaminem Parlamentu.

2. Dla potrzeb związanych z dostępem do dokumentów termin “dokument Parlamentu” oznacza wszelką treść w rozumieniu art. 3 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 sporządzoną lub otrzymaną przez osoby wykonujące mandat parlamentarny w rozumieniu tytułu I rozdział 2, przez organy Parlamentu, komisje i delegacje międzyparlamentarne oraz przez Sekretariat Parlamentu.

Dokumenty sporządzone przez posłów lub przez grupy polityczne są, dla potrzeb związanych z dostępem do dokumentów, dokumentami Parlamentu, jeżeli zostały złożone zgodnie z niniejszym Regulaminem.

Prezydium ustala reguły mające na celu zapewnienie rejestracji wszystkich dokumentów Parlamentu.

3. Parlament sporządza rejestr dokumentów Parlamentu. Dokumenty legislacyjne oraz niektóre inne kategorie dokumentów są, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001,

bezpośrednio dostępne poprzez rejestr Parlamentu. W miarę możliwości w rejestrze zamieszczane są odsyłacze do innych dokumentów Parlamentu.

Kategorie dokumentów bezpośrednio dostępnych są wymienione na liście przyjętej przez Prezydium oraz opublikowanej na stronie internetowej Parlamentu. Lista ta nie ogranicza prawa dostępu do dokumentów nienależących do powyższych kategorii; dokumenty te są udostępniane na piśmie wniosków.

Prezydium może przyjąć postanowienia zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 regulujące warunki udostępniania dokumentów. Postanowienia te są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4. Prezydium wyznacza organy odpowiedzialne za rozpatrywanie wstępnych wniosków o udostępnienie dokumentów (art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001) oraz podejmuje decyzje dotyczące wniosków potwierdzających (art. 8 rozporządzenia) oraz wniosków o udostępnienie dokumentów sensytywnych (art. 9 rozporządzenia).

5. Konferencja Przewodniczących powołuje przedstawicieli Parlamentu w Komitecie międzyinstytucjonalnym utworzonym na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

6. Jeden z wiceprzewodniczących jest odpowiedzialny za nadzór nad rozpatrywaniem wniosków o udostępnienie dokumentów.

7. Właściwa komisja parlamentarna sporządza, na podstawie informacji otrzymanych z Prezydium oraz z innych źródeł, coroczne sprawozdanie, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, a następnie przedstawia je na posiedzeniu plenarnym.

Ponadto właściwa komisja bada i ocenia sprawozdania sporządzone przez inne instytucje i agencje zgodnie z art. 17 wyżej wymienionego rozporządzenia.

TYTUŁ IV

STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANAMI

ROZDZIAŁ 1

POWOŁYWANIE NA STANOWISKA

Artykuł 105

Wybór przewodniczącego Komisji

1. Po wyznaczeniu przez Radę kandydata na stanowisko przewodniczącego Komisji, Przewodniczący zwraca się do tego kandydata o złożenie oświadczenia i przedstawienie założeń politycznych przed Parlamentem. Po złożeniu oświadczenia następuje debata.

Do uczestnictwa w debacie zapraszana jest Rada.

2. Parlament zatwierdza lub odrzuca zaproponowaną kandydaturę większością oddanych głosów.

Głosowanie jest tajne.

3. Jeżeli kandydat został wybrany, Przewodniczący Parlamentu informuje o tym Radę zwracając się do niej, jak również do nowo wybranego przewodniczącego Komisji, o wspólne zaproponowanie kandydatów na stanowiska członków Komisji.

4. Jeżeli Parlament nie zatwierdził nominacji, Przewodniczący zwraca się do Rady o wysunięcie nowej kandydatury.

Artykuł 106

Wybór Komisji

1. Po konsultacji z nowo wybranym przewodniczącym Komisji, Przewodniczący zwraca się do kandydatów na stanowiska członków Komisji wskazanych przez nowo wybranego przewodniczącego Komisji i Radę o stawienie się przed komisjami parlamentarnymi właściwymi dla przedmiotu ich przewidywanej działalności. Przesłuchania te są jawne.

2. Właściwa komisja lub komisje zwracają się do desygnowanego komisarza o złożenie oświadczenia i udzielenie odpowiedzi na pytania. Przesłuchania są organizowane w sposób pozwalający desygnowanym komisarzom na dostarczenie Parlamentowi wszystkich istotnych informacji. Postanowienia dotyczące organizacji tych przesłuchań określone są w załączniku do niniejszego Regulaminu¹³.

3. Nowo wybrany przewodniczący przedstawia członków Komisji i ich program podczas posiedzenia Parlamentu, na które zaproszeni zostają wszyscy członkowie Rady. Po złożeniu oświadczenia następuje debata.

4. Pod koniec debaty każda grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może przedłożyć projekt rezolucji. Art. 110 ust. 3, 4 i 5 stosuje się.

Po głosowaniu nad projektem rezolucji Parlament zatwierdza lub odrzuca skład Komisji większością oddanych głosów.

¹³Patrz załącznik XVII.

Powyższe głosowanie jest imienne.

Parlament może przełożyć głosowanie na następne posiedzenie.

5. Przewodniczący informuje Radę o zatwierdzeniu lub odrzuceniu proponowanego składu Komisji.

6. W przypadku znaczącej zmiany przedmiotu działalności w trakcie kadencji Komisji, obsadzenia wakatu lub akcesji nowego państwa członkowskiego zainteresowani komisarze wzywani są do stawienia się przed przedmiotowo właściwymi komisjami zgodnie z ust. 2.

Artykuł 107

Wotum nieufności dla Komisji

1. Wniosek o wotum nieufności dla Komisji może złożyć na ręce Przewodniczącego Parlamentu jedna dziesiąta członków Parlamentu.

2. Wniosek powinien być zatytułowany “wniosek o wotum nieufności” i zawierać uzasadnienie. Wniosek jest przekazywany Komisji.

3. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o wotum nieufności Przewodniczący powiadamia posłów o jego wpłynięciu.

4. Debata nad wotum nieufności odbywa się najwcześniej dwadzieścia cztery godziny po powiadomieniu posłów o wpłynięciu wniosku.

5. Głosowanie nad wnioskiem o wotum nieufności jest imienne i odbywa się najwcześniej czterdzieści osiem godzin po otwarciu debaty.

6. Debata i głosowanie odbywają się najpóźniej podczas pierwszej sesji miesięcznej po złożeniu wniosku.

7. Do uchwalenia wotum nieufności wymagana jest większość dwóch trzecich oddanych głosów i większość głosów członków Parlamentu. Wyniki głosowania przekazywane są przewodniczącemu Rady i przewodniczącemu Komisji.

Artykuł 108

Powoływanie członków Trybunału Obrachunkowego

1. Osoby wyznaczone na członków Trybunału Obrachunkowego wzywane są do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją parlamentarną i udzielenia odpowiedzi na pytania jej członków. Komisja głosuje oddzielnie nad każdą kandydaturą w głosowaniu tajnym.

2. Właściwa komisja przedstawia Parlamentowi zalecenie w sprawie powołania proponowanych kandydatów w formie sprawozdania zawierającego odrębne projekty wniosków dotyczących decyzji w odniesieniu do każdego kandydata.

3. Głosowanie na posiedzeniu plenarnym odbywa się w terminie dwóch miesięcy od wpłynięcia kandydatur, chyba że na żądanie właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów Parlament postanowi inaczej. Parlament głosuje osobno nad każdą kandydaturą. Głosowanie jest tajne, a decyzja podejmowana jest większością oddanych głosów.

4. Jeśli Parlament wyda negatywną opinię w sprawie indywidualnej kandydatury, Przewodniczący wzywa Radę do jej wycofania i przedstawienia Parlamentowi nowej kandydatury.

Artykuł 109

Powolywanie członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego

1. Kandydat proponowany na stanowisko prezesa Europejskiego Banku Centralnego zostaje wezwany do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją parlamentarną i udzielenia odpowiedzi na pytania jej członków.
2. Właściwa komisja zaleca Parlamentowi przyjęcie lub odrzucenie proponowanej kandydatury.
3. Głosowanie odbywa się w terminie dwóch miesięcy od wpłynięcia propozycji, chyba że na wniosek właściwej komisji, grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów Parlament postanowi inaczej.
4. Jeśli Parlament wyda opinię negatywną, Przewodniczący wzywa Radę do wycofania propozycji i przedstawienia Parlamentowi nowej kandydatury.
5. Tę samą procedurę stosuje się w odniesieniu do kandydatów zaproponowanych na stanowiska wiceprzewodniczącego i członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego.

ROZDZIAŁ 2

OŚWIADCZENIA

Artykuł 110

Oświadczenia Komisji, Rady i Rady Europejskiej

1. Członkowie Komisji, Rady i Rady Europejskiej mogą w każdej chwili zwrócić się do Przewodniczącego Parlamentu o udzielenie im głosu w celu złożenia oświadczenia. Przewodniczący Rady Europejskiej wygłasza po każdym posiedzeniu oświadczenie. Przewodniczący Parlamentu decyduje, kiedy ma zostać złożone oświadczenie i czy nastąpi po nim obszerna debata czy też 30-minutowa tura krótkich i zwięzłych pytań ze strony posłów.
2. Wpisując oświadczenie i następującą po nim debatę do porządku dziennego Parlament decyduje, czy debata zostanie zakończona uchwaleniem rezolucji. Parlament nie może podjąć takiej decyzji, jeśli podczas bieżącej lub kolejnej sesji miesięcznej przewidziane jest sprawozdanie na ten sam temat, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności Przewodniczący zgłosi inną propozycję. Jeśli Parlament postanowi o zamknięciu debaty rezolucją, komisja, grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może złożyć projekt rezolucji.
3. Projekty rezolucji poddawane są pod głosowanie tego samego dnia. Przewodniczący decyduje o ewentualnych odstępstwach od tej reguły. Dopuszcza się wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania.
4. Wspólny projekt rezolucji zastępuje wcześniejsze projekty złożone przez jego sygnatariuszy, nie zastępuje natomiast projektów złożonych przez inne komisje, grupy polityczne lub posłów.
5. Po przyjęciu projektu rezolucji żaden inny projekt nie jest poddawany pod głosowanie, chyba że w drodze wyjątku Przewodniczący postanowi inaczej.

Artykuł 111

Wyjaśnienia decyzji Komisji

Po konsultacji z Konferencją Przewodniczących, Przewodniczący Parlamentu może zwrócić się do przewodniczącego Komisji, do członka Komisji odpowiedzialnego za kontakty z Parlamentem lub, po uzgodnieniu, do innego członka Komisji, o złożenie przed Parlamentem oświadczenia po każdym posiedzeniu Komisji w celu wyjaśnienia najistotniejszych podjętych decyzji. Po złożeniu oświadczenia następuje trwająca co najmniej trzydzieści minut debata, w czasie której posłowie mogą zadawać krótkie, zwięzłe pytania.

Artykuł 112

Oświadczenia Trybunału Obrachunkowego

1. W ramach procedury udzielania absolutorium lub czynności Parlamentu związanych z kontrolą budżetową, prezes Trybunału Obrachunkowego może zostać zaproszony do zabrania głosu w celu przedstawienia uwag zawartych w sprawozdaniu rocznym, w sprawozdaniach specjalnych lub w opiniach Trybunału, jak też w celu objaśnienia programu pracy Trybunału.
2. Parlament może zadecydować o przeprowadzeniu odrębnej debaty z udziałem Komisji i Rady nad każdą kwestią zawartą w powyższych oświadczeniach, w szczególności gdy zasygnalizowane zostaną nieprawidłowości w zarządzaniu finansami.

Artykuł 113

Oświadczenia Europejskiego Banku Centralnego

1. Prezes Europejskiego Banku Centralnego przedstawia Parlamentowi roczne sprawozdanie Banku dotyczące działalności Europejskiego Systemu Banków Centralnych oraz polityki monetarnej w roku poprzednim i bieżącym.
2. Po wystąpieniu tym następuje ogólna debata.
3. Prezes Europejskiego Banku Centralnego jest zapraszany do uczestnictwa w posiedzeniach właściwej komisji co najmniej cztery razy w roku w celu złożenia oświadczenia i udzielenia odpowiedzi na pytania.
4. Prezes, wiceprezes lub inni członkowie zarządu Europejskiego Banku Centralnego są zapraszani, na wniosek Parlamentu lub swój własny, do uczestnictwa w innych posiedzeniach.
5. Pełne sprawozdanie z prac przewidzianych w ust. 3 i 4 sporządzane jest w językach urzędowych.

Artykuł 114

Zalecenia dotyczące głównych kierunków polityki gospodarczej

1. Zalecenia Komisji dotyczące głównych kierunków polityki gospodarczej państw członkowskich i Wspólnoty są przekazywane właściwej komisji, która na posiedzeniu plenarnym przedstawia sprawozdanie Parlamentowi.
2. Rada jest proszona o informowanie Parlamentu zarówno o treści swoich zaleceń, jak i o stanowisku, jakie zajęła Rada Europejska.

ROZDZIAŁ 3

PYTANIA DO RADY, KOMISJI I EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

Artykuł 115

Pytania wymagające odpowiedzi ustnej i debaty

1. Komisja, grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może wnieść pytania do Rady lub Komisji oraz wnioskować o ich wpisanie do porządku dziennego obrad Parlamentu.

Pytania są przekazywane w formie pisemnej Przewodniczącemu, który przedkłada je niezwłocznie Konferencji Przewodniczących.

Konferencja Przewodniczących decyduje, czy i w jakim porządku pytania te zostaną wpisane do porządku dziennego. Pytania niewpisane do porządku dziennego obrad Parlamentu w terminie trzech miesięcy od ich złożenia upadają.

2. Pytania do Komisji powinny zostać jej przekazane co najmniej na tydzień, a pytania do Rady co najmniej na trzy tygodnie przed posiedzeniem, do którego porządku dziennego są wpisane.

3. Pytania odnoszące się do dziedzin objętych art. 17 i art. 34 Traktatu UE nie podlegają terminowi przewidzianemu w ust. 2 niniejszego artykułu. Rada jest zobowiązana do udzielenia odpowiedzi na te pytania w odpowiednim terminie tak, aby Parlament został należycie poinformowany.

4. Jeden z autorów pytania ma do dyspozycji pięć minut na jego rozwinięcie. Odpowiedzi udziela jeden z członków instytucji, której ono dotyczy.

Autor pytania ma prawo do wykorzystania całego wzmiankowanego czasu na zabranie głosu.

5. Art. 110 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 116

Tura pytań

1. Tura pytań do Rady i Komisji ma miejsce podczas każdej sesji miesięcznej, w terminach ustalanych przez Parlament na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących. Istnieje możliwość zarezerwowania czasu na pytania do przewodniczącego i poszczególnych członków Komisji.

2. Podczas jednej sesji miesięcznej każdy poseł może zadać Radzie i Komisji nie więcej niż jedno pytanie.

3. Pytania są przedstawiane w formie pisemnej Przewodniczącemu, który podejmuje decyzję o ich dopuszczalności i kolejności, w jakiej zostaną postawione. Powyższa decyzja jest niezwłocznie przekazywana autorom pytań.

4. Procedura dotycząca tury pytań określona jest w wytycznych określonych w załączniku do niniejszego Regulaminu¹⁴.

¹⁴Patrz załącznik II.

Artykuł 117

Pytania do Rady i Komisji wymagające odpowiedzi na piśmie

1. Każdy poseł może wnosić pytania wymagające odpowiedzi na piśmie do Rady lub Komisji, zgodnie z wytycznym określonymi w załączniku do niniejszego Regulaminu¹⁵. Wyłączną odpowiedzialność za treść pytań ponosi ich autor.

2. Pytania są przekazywane na piśmie Przewodniczącemu, który przedkłada je zainteresowanej instytucji. Wątpliwości dotyczące dopuszczalności pytań są rozstrzygane przez Przewodniczącego. Autor pytania zostaje powiadomiony o decyzji Przewodniczącego.

3. Jeśli odpowiedź na dane pytanie nie mogła zostać udzielona w wymaganym terminie, na wniosek autora zostaje ono wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia właściwej komisji. Art. 116 stosuje się odpowiednio.

4. Na pytania wymagające natychmiastowej odpowiedzi, lecz dla których nie jest konieczne przeprowadzenie pogłębionych badań (pytania priorytetowe), należy udzielić odpowiedzi w terminie trzech tygodni od momentu ich przekazania zainteresowanej instytucji.

Każdy poseł może złożyć raz w miesiącu pytanie priorytetowe. Odpowiedzi na inne pytania (niepriorytetowe) powinny być udzielone w terminie sześciu tygodni od momentu ich przekazania zainteresowanej instytucji.

Posłowie wskazują rodzaj zadawanego pytania. Decyzja w tej sprawie należy do Przewodniczącego.

5. Pytania wraz z odpowiedziami są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 118

Pytania do Europejskiego Banku Centralnego wymagające odpowiedzi na piśmie

1. Każdy poseł może składać do Europejskiego Banku Centralnego pytania wymagające odpowiedzi na piśmie zgodnie z wytycznym określonymi w załączniku do niniejszego Regulaminu¹⁶.

2. Pytania są przedkładane na piśmie przewodniczącemu właściwej komisji, który przekazuje je Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

3. Pytania wraz z odpowiedziami są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4. Jeśli odpowiedź na dane pytanie nie została udzielona w wymaganym terminie, na wniosek jego autora zostaje ono wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia właściwej komisji z udziałem prezesa Europejskiego Banku Centralnego.

¹⁵Patrz załącznik III.

¹⁶Patrz załącznik III.

ROZDZIAŁ 4

SPRAWOZDANIA INNYCH INSTYTUCJI

Artykuł 119

Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji

1. Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji, w odniesieniu do których Traktaty przewidują konsultację z Parlamentem lub dla których inne przepisy prawne wymagają wydania opinii przez Parlament, stanowią przedmiot sprawozdania przedstawianego na posiedzeniu plenarnym.
2. Sprawozdania roczne oraz pozostałe sprawozdania innych instytucji nieobjęte zakresem ust. 1 są odsyłane do właściwej komisji, która może zaproponować sporządzenie sprawozdania zgodnie z art. 48.

ROZDZIAŁ 5

REZOLUCJE I ZALECENIA

Artykuł 120

Projekty rezolucji

1. Każdy poseł może złożyć projekt rezolucji w sprawie objętej zakresem działalności Unii Europejskiej.

Projekt nie może przekraczać dwustu słów.

2. Właściwa komisja podejmuje decyzję w sprawie procedury.

Komisja może dołączyć projekt rezolucji do innych projektów rezolucji lub sprawozdań.

Komisja może zadecydować o wydaniu opinii, ewentualnie w formie listu.

Komisja może zadecydować o sporządzeniu sprawozdania na podstawie art. 48.

3. Autorzy projektu rezolucji są powiadamiani o decyzjach komisji i Konferencji Przewodniczących.

4. Sprawozdanie zawiera tekst złożonego projektu rezolucji.

5. Przewodniczący przekazuje opinie w formie listów skierowanych do innych instytucji Unii Europejskiej.

6. Autor lub autorzy projektu rezolucji złożonego na podstawie art. 110 ust. 2, art. 115 ust. 5 lub art. 122 ust. 2 mogą wycofać go przed ostatecznym głosowaniem nad nim.

7. Złożony w oparciu o ust. 1 projekt rezolucji może zostać wycofany przez jego autora lub autorów bądź jego pierwszego sygnatariusza przed podjęciem przez właściwą komisję decyzji o sporządzeniu, na podstawie ust. 2, sprawozdania na jego temat.

Jeśli projekt został w ten sposób przejęty przez komisję, jedynie ta komisja może go wycofać do momentu rozpoczęcia ostatecznego głosowania.

8. Wycofany projekt rezolucji może zostać niezwłocznie podjęty i ponownie zgłoszony przez grupę polityczną, komisję lub grupę posłów w liczbie wymaganej do jego złożenia.

Komisje są obowiązane dbać, aby projekty rezolucji złożone zgodnie z niniejszym artykułem i odpowiadające ustalonym warunkom stanowiły przedmiot dalszego postępowania i znalazły właściwe miejsce w dokumentach dotyczących tego postępowania.

Artykuł 121

Zalecenia dla Rady

1. Grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może przedstawić projekt zalecenia dla Rady w kwestiach objętych tytułami V i VI Traktatu UE lub też w przypadku, gdy nie skonsultowano się z Parlamentem w sprawie umowy międzynarodowej objętej zakresem art. 90 lub art. 91.

2. Projekty te są odsyłane do właściwej komisji dla dokonania ich oceny.

Właściwa komisja w razie potrzeby przekaze sprawę Parlamentowi, zgodnie z procedurą przewidzianą w niniejszym Regulaminie.

3. Składając sprawozdanie właściwa komisja przedkłada Parlamentowi projekt zalecenia dla Rady i jego krótkie uzasadnienie oraz, ewentualnie, opinie komisji, z którymi konsultowano się w tej sprawie.

Zastosowanie tego ustępu nie wymaga uprzedniej zgody Konferencji Przewodniczących.

4. Zastosowanie mają postanowienia art. 97 lub art. 101.

Artykuł 122

Debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa

1. Na pisemny wniosek przekazany Przewodniczącemu przez komisję, delegację międzyparlamentarną, grupę polityczną lub co najmniej czterdziestu posłów może odbyć się debata nad wymagającym pilnego działania przypadkiem łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa (art. 137 ust. 3).

2. Na podstawie wniosków, o których mowa w ust. 1, i zgodnie z zasadami przewidzianymi w załączniku IV, Konferencja Przewodniczących ustala listę tematów do wpisania do końcowego projektu porządku dziennego następnej debaty dotyczącej przypadków łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa. Liczba tematów wpisanych do porządku dziennego nie powinna przekraczać trzech, łącznie z podrozdziałami.

Zgodnie z postanowieniami art. 140, Parlament może zdecydować o wycofaniu tematu przewidzianego do debaty i zastąpieniu go tematem, który nie był przewidziany. Projekty rezolucji dotyczące wybranych tematów składane są do końca dnia, w którym przyjmowany jest porządek dzienny. Przewodniczący wyznacza dokładny termin składania projektów tych rezolucji.

3. W ramach czasu przewidzianego na debatę, tj. najwyżej sześćdziesięciu minut w czasie sesji miesięcznej, czas na zabranie głosu przez grupy polityczne i przez posłów niezrzeszonych rozdzielany jest zgodnie z art. 149 ust. 4 i 5.

Po odliczeniu czasu przeznaczanego na przedstawienie projektów rezolucji, na głosowania oraz na ewentualne wystąpienia Komisji i Rady, pozostały czas rozdziela się między grupy polityczne i posłów niezrzeszonych.

4. Niezwłocznie po zakończeniu debaty przystępuje się do głosowania. Nie stosują się postanowienia art. 170.

Głosowania przeprowadzane zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu mogą odbywać się wspólnie, w ramach uprawnień Przewodniczącego i Konferencji Przewodniczących.

5. Jeżeli wpłyną dwa lub więcej niż dwa projekty rezolucji dotyczących tego samego tematu, zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 110 ust. 4.

6. Przewodniczący oraz przewodniczący grup politycznych mogą zdecydować o poddaniu projektu rezolucji pod głosowanie bez debaty. Decyzja taka wymaga jednomyślności przewodniczących wszystkich grup politycznych.

Postanowień art. 174, 175 i art. 177 nie stosuje się do projektów rezolucji wpisanych do porządku dziennego debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa.

Dopiero po zatwierdzeniu listy tematów złożone zostają projekty rezolucji w celu ich rozpatrzenia podczas debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa. Projekty rezolucji, które nie zostaną rozpatrzone w przewidzianym czasie debaty, upadają. To samo dotyczy projektów rezolucji, w przypadku których, w związku z wnioskiem złożonym zgodnie z art. 155 ust. 3, nie stwierdzono wymaganego kworum. Posłowie mają prawo do ponownego złożenia tych projektów rezolucji w celu ich przekazania do rozpatrzenia w komisji zgodnie z art. 120 lub włączenia do debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa podczas następnej sesji miesięcznej.

Temat nie może zostać wpisany do porządku dziennego debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa jeżeli figuruje on już w porządku dziennym danej sesji miesięcznej.

Żadne postanowienie Regulaminu nie zezwala na wspólną dyskusję nad projektem rezolucji złożonym zgodnie z ust. 2 akapit drugi i nad sprawozdaniem komisji na ten sam temat.

* * *

Jeżeli zgodnie z art. 155 ust. 3 został złożony wniosek o stwierdzenie kworum, obowiązuje on wyłącznie w odniesieniu do projektu rezolucji, który ma być poddany pod głosowanie, nie obowiązuje natomiast dla kolejnych projektów.

Artykuł 123

Oświadczenia pisemne

1. Nie więcej niż pięciu posłów może przedstawić pisemne oświadczenie o długości nie przekraczającej dwustu słów, które dotyczy kompetencji Unii Europejskiej i nie pokrywa się z zagadnieniami będącymi przedmiotem trwającego w danej chwili procesu legislacyjnego. Przewodniczący udziela zezwolenia, rozpatrując każdy przypadek osobno. Oświadczenia te są drukowane w językach urzędowych i rozpowszechniane oraz umieszczane w rejestrze wraz z nazwiskami ich sygnatariuszy. Rejestr jest jawny i podczas sesji miesięcznych znajduje się przed wejściem do sali obrad, a pomiędzy sesjami miesięcznymi we właściwym miejscu wyznaczonym przez Kolegium Kwestorów.

Treść oświadczenia pisemnego nie wykracza poza formę oświadczenia oraz, w szczególności, nie zawiera decyzji w sprawach, dla których przyjęcia Regulamin przewiduje specjalną procedurę i uprawnienia.

2. Każdy poseł może złożyć swój podpis pod oświadczeniem wpisanym do rejestru.

3. Jeśli pod oświadczeniem podpisze się większość członków Parlamentu, Przewodniczący informuje o tym Parlament i publikuje nazwiska sygnatariuszy w protokole, a oświadczenie jako tekst przyjęty

4. Procedura zamykana jest wraz z przekazaniem adresatom, pod koniec sesji miesięcznej, oświadczenia, z podaniem nazwisk sygnatariuszy.
5. Oświadczenie pisemne wpisane do rejestru od ponad trzech miesięcy i nie podpisane przez co najmniej połowę posłów do Parlamentu upada.

Artykuł 124

Zasięgnięcie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

1. Każda komisja może wnioskować o zasięgnięcie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawach natury ogólnej lub w konkretnych kwestiach.

Komisja jest zobowiązana wyznaczyć termin, w którym Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny powinien wydać swoją opinię.

2. Wnioski o zasięgnięcie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego są przedkładane do zatwierdzenia przez Parlament bez debaty.

Artykuł 125

Zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów

1. Każda komisja może wnioskować o zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów w sprawach natury ogólnej lub w konkretnych kwestiach.

Komisja jest zobowiązana wyznaczyć termin, w którym Komitet Regionów powinien wydać swoją opinię.

2. Wnioski o zasięgnięcie opinii Komitetu Regionów są przedkładane do zatwierdzenia przez Parlament bez debaty.

Artykuł 126

Wnioski do europejskich agencji

1. W przypadkach, w których Parlament jest uprawniony do składania wniosków do europejskich agencji, każdy poseł może składać odpowiednie wnioski na piśmie Przewodniczącemu Parlamentu. Wnioski muszą dotyczyć spraw wchodzących w zakres kompetencji danej agencji oraz zawierać podstawowe informacje wyjaśniające charakter pytania oraz interes Wspólnoty.

2. Po konsultacji z właściwą komisją, Przewodniczący przekazuje wniosek agencji lub podejmuje inne odpowiednie działania. Poseł, który złożył wniosek, jest niezwłocznie informowany o działaniach w związku z nim podjętych. Wnioski przekazywane agencjom przez Przewodniczącego określają termin na udzielenie odpowiedzi.

3. Jeżeli agencja uzna, że nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na wniosek w wersji, w jakiej został on sformułowany albo jeżeli zmierza do jego zmiany, niezwłocznie informuje o tym Przewodniczącego, który podejmuje odpowiednie środki, w razie potrzeby po konsultacji z właściwą komisją.

ROZDZIAŁ 6

POROZUMIENIA MIĘDZYINSTYTUCJONALNE

Artykuł 127

Porozumienia międzyinstytucjonalne

1. Parlament może zawierać porozumienia z innymi instytucjami odnośnie stosowania Traktatów lub w celu usprawnienia lub wyjaśnienia procedur.

Porozumienia mogą mieć formę wspólnych deklaracji, wymiany listów lub kodeksów postępowania lub inną odpowiednią formę. Po zbadaniu dokumentów przez komisję odpowiedzialną za sprawy konstytucyjne i ich przyjęciu przez Parlament, są one podpisywane przez Przewodniczącego i mogą być, w celach informacyjnych, załączone do Regulaminu.

2. Jeśli porozumienia te pociągają za sobą zmiany w zakresie praw i obowiązków wynikających z Regulaminu, tworzą nowe prawa i obowiązki regulaminowe dla posłów albo dla organów Parlamentu lub też wprowadzają zmiany albo wykładnię do Regulaminu Parlamentu, to przed podpisaniem porozumienia sprawa jest kierowana do zbadania przez właściwą komisję, zgodnie z art. 211 ust. 2-6.

ROZDZIAŁ 7

WNOSZENIE SKARG DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI

Artykuł 128

Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości

1. W terminach określonych przez Traktaty i statut Trybunału Sprawiedliwości dla wnoszenia skarg przez instytucje Unii Europejskiej oraz osoby fizyczne i prawne, Parlament bada prawo wspólnotowe i środki wykonawcze w celu stwierdzenia, czy Traktaty, a w szczególności wynikające z nich uprawnienia Parlamentu, są w pełni respektowane.

2. Właściwa komisja składa Parlamentowi sprawozdanie, w razie potrzeby w formie ustnej, jeśli podejrzewa, że nastąpiło naruszenie prawa wspólnotowego.

3. Przewodniczący wnosi w imieniu Parlamentu skargę do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z zaleceniem właściwej komisji.

Na początku kolejnej sesji miesięcznej może on zwrócić się do zgromadzenia plenarnego o podjęcie decyzji o podtrzymaniu skargi. Jeżeli zgromadzenie plenarne większością oddanych głosów wypowie się przeciwko podtrzymaniu skargi, Przewodniczący wycofuje skargę.

Jeżeli Przewodniczący złoży skargę wbrew zaleceniu właściwej komisji, na początku kolejnej sesji miesięcznej zwraca się on do zgromadzenia plenarnego o podjęcie decyzji o podtrzymaniu skargi.

4. Przewodniczący przedstawia uwagi lub interweniuje w imieniu Parlamentu w postępowaniach sądowych po konsultacji z właściwą komisją.

Jeżeli Przewodniczący zamierza odejść od zalecenia właściwej komisji, informuje o tym odpowiednio komisję i przekazuje sprawę Konferencji Przewodniczących, uzasadniając swoją decyzję.

Jeżeli Konferencja Przewodniczących uzna, że Parlament – w drodze wyjątku – nie powinien wnosić uwag do Trybunału Sprawiedliwości ani występować przed nim w przypadku gdy

kwestionowana jest legalność aktu przyjętego przez Parlament, kwestia zostaje niezwłocznie przekazana zgromadzeniu plenarnemu.

W nagłych przypadkach Przewodniczący może podjąć działania zapobiegawcze celem zachowania terminów określonych przez właściwy sąd. W takich przypadkach jak najszybciej stosuje się procedurę przewidzianą w niniejszym ustępie.

Regulamin nie stawia przeszkód, by właściwa komisja podjęła odpowiednie kroki proceduralne pozwalające jej na terminowe przekazanie zalecenia w pilnych przypadkach.

Artykuł 129

Konsekwencje bezczynności Rady po przyjęciu jej wspólnego stanowiska w ramach procedury współpracy

Jeżeli w terminie trzech miesięcy lub, za zgodą Rady, w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy od ogłoszenia wspólnego stanowiska zgodnie z art. 252 Traktatu WE Parlament nie odrzucił ani nie wprowadził poprawek do wspólnego stanowiska Rady, a Rada nie przyjmuje aktu prawnego proponowanego zgodnie ze wspólnym stanowiskiem prawodawstwa, Przewodniczący, działając w imieniu Parlamentu, może, po konsultacji z komisją właściwą w kwestiach prawnych, wnieść przeciwko Radzie skargę do Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z art. 232 Traktatu WE.

TYTUŁ V

STOSUNKI Z PARLAMENTAMI NARODOWYMI

Artykuł 130

Wymiana informacji, kontakty i wzajemne udogodnienia

1. Parlament regularnie informuje o swojej działalności parlamenty narodowe państw członkowskich.
2. Konferencja Przewodniczących może upoważnić Przewodniczącego do negocjowania opartych na zasadzie wzajemności udogodnień dla parlamentów narodowych państw członkowskich oraz do proponowania wszelkich innych środków mających na celu ułatwienie kontaktów z parlamentami narodowymi.

Artykuł 131

Konferencja Komisji do Spraw Europejskich (COSAC)

1. Na wniosek Przewodniczącego Konferencja Przewodniczących wyznacza członków delegacji na Konferencji Komisji do Spraw Europejskich i może udzielić im mandatu. Delegacji przewodniczy jeden z wiceprzewodniczących odpowiedzialnych za utrzymywanie kontaktów z parlamentami narodowymi.
2. Inni członkowie delegacji są wybierani zależnie od tematyki omawianej w czasie obrad Konferencji Komisji do Spraw Europejskich, przy należyтым uwzględnieniu ogólnej równowagi sił politycznych w Parlamencie. Po każdym posiedzeniu delegacja składa sprawozdanie.

Artykuł 132

Konferencja parlamentów

Konferencja Przewodniczących wyznacza członków delegacji Parlamentu na każdy zjazd, konferencję lub inne spotkanie, w którym uczestniczą przedstawiciele parlamentów i udziela jej mandatu zgodnie ze stosownymi rezolucjami Parlamentu. Delegacja wybiera swojego przewodniczącego oraz, w razie potrzeby, jednego lub kilku wiceprzewodniczących.

TYTUŁ VI

SESJE

ROZDZIAŁ 1

SESJE PARLAMENTU

Artykuł 133

Kadencja Parlamentu, sesje, sesje miesięczne i posiedzenia

1. Kadencja Parlamentu pokrywa się z okresem wykonywania mandatu przez posłów przewidzianym w Akcie z dnia 20 września 1976 r.
2. Sesja Parlamentu trwa jeden rok, co wynika z wyżej wymienionego Aktu i Traktatów.
3. Sesja miesięczna to posiedzenie Parlamentu zwoływane z reguły co miesiąc. Sesja składa się z posiedzeń dziennych.

Posiedzenia plenarne Parlamentu, które odbywają się w tym samym dniu, są uznawane za jedno posiedzenie.

Artykuł 134

Zwoływanie Parlamentu

1. Parlament zbiera się z mocy prawa w drugi wtorek marca każdego roku i podejmuje niezależną decyzję o długości przerw w sesji.
2. Parlament zbiera się ponadto z mocy prawa w pierwszy wtorek po upływie jednego miesiąca od końca okresu ustalonego w art. 10 ust. 1 Aktu z dnia 20 września 1976 r.
3. Konferencja Przewodniczących może zmienić długość przerw ustalonych zgodnie z ust. 1, podejmując uzasadnioną decyzję co najmniej piętnaście dni przed ustalonym uprzednio przez Parlament terminem wznowienia obrad, przy czym wznowienie sesji nie może zostać przełożone o więcej niż dwa tygodnie.
4. Na wniosek większości członków Parlamentu lub na wniosek Komisji lub Rady, po konsultacji z Konferencją Przewodniczących, Przewodniczący zwołuje Parlament w trybie nadzwyczajnym.

W pilnych przypadkach Przewodniczący może, za zgodą Konferencji Przewodniczących, zwołać Parlament w trybie nadzwyczajnym.

Artykuł 135

Miejsce obrad

1. Parlament zbiera się na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach komisji zgodnie z postanowieniami Traktatów.

Decyzje o dodatkowych posiedzeniach w Brukseli, jak również zmiany tych decyzji, wymagają większości oddanych głosów.

2. Każda komisja parlamentarna może wystąpić z propozycją zwołania jednego lub kilku posiedzeń w innym miejscu. Uzasadniony wniosek jest przekazywany Przewodniczącemu Parlamentu, który przekazuje go Prezydium. W pilnych wypadkach Przewodniczący Parlamentu

może sam podjąć decyzję. Odmowne decyzje Prezydium lub Przewodniczącego wymagają uzasadnienia.

Artykuł 136

Uczestnictwo w posiedzeniach

1. Na każdym posiedzeniu przedkładana jest do podpisania przez posłów lista obecności.
2. Nazwiska posłów, których obecność została poświadczona na liście, są odnotowywane w protokole każdego posiedzenia.

ROZDZIAŁ 2

PORZĄDEK PRAC PARLAMENTU

Artykuł 137

Projekt porządku dziennego

1. Przed każdą sesją miesięczną Konferencja Przewodniczących opracowuje na podstawie zaleceń konferencji przewodniczących komisji projekt porządku dziennego, uwzględniając przy tym uzgodniony roczny program działalności legislacyjnej przewidziany w art. 35.

Komisja i Rada mogą uczestniczyć, na zaproszenie Przewodniczącego, w obradach Konferencji Przewodniczących, dotyczących projektu porządku dziennego.

2. Projekt porządku dziennego może wskazywać, kiedy będą poddane pod głosowanie niektóre jego punkty.
3. Projekt porządku dziennego może zawierać jeden lub dwa punkty przewidujące debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa, zgodnie z art. 122, trwające w sumie nie dłużej niż 60 minut.
4. Końcowy projekt porządku dziennego jest przekazywany posłom na co najmniej trzy godziny przed otwarciem sesji miesięcznej.

Artykuł 138

Procedura na posiedzeniu plenarnym bez poprawek i debaty

1. Każdy wniosek legislacyjny (pierwsze czytanie), jak również każdy projekt rezolucji nielegislacyjnej, przyjęte w komisji przy mniej niż jednej dziesiątej członków komisji głosujących przeciw, są wpisywane do porządku dziennego obrad Parlamentu w celu przyjęcia bez poprawek.

Nad tym punktem przeprowadza się jedno głosowanie, chyba że przed ustaleniem końcowego projektu porządku dziennego grupy polityczne lub posłowie występujący indywidualnie, którzy reprezentują razem jedną dziesiątą członków Parlamentu, złożą pisemny wniosek o zgodę na wnoszenie poprawek. W takim przypadku Przewodniczący wyznacza termin ich wnoszenia.

2. Punkty wpisane do końcowego projektu porządku dziennego w celu poddania pod głosowanie bez poprawek nie są również przedmiotem debaty, chyba że Parlament, podczas przyjmowania porządku dziennego na początku sesji miesięcznej, podejmie inną decyzję na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących lub na wniosek grupy politycznej albo co najmniej czterdziestu posłów.
3. Przy sporządzaniu końcowego projektu porządku dziennego sesji miesięcznej Konferencja Przewodniczących może zaproponować wpisanie innych punktów do rozpatrzenia bez poprawek i

bez debaty. Przy uchwalaniu porządku dziennego Parlament nie może przyjąć takich propozycji jeżeli grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów wyraziło w formie pisemnej swój sprzeciw najpóźniej na godzinę przed otwarciem sesji miesięcznej.

4. Przy rozpatrywaniu punktu bez debaty sprawozdawca lub przewodniczący właściwej komisji może bezpośrednio przed głosowaniem złożyć nie przekraczające dwóch minut oświadczenie.

Artykuł 139

Krótką prezentacja

Na żądanie sprawozdawcy lub na wniosek Konferencji Przewodniczących Parlament może też zadecydować o rozpatrzeniu kwestii niewymagającej pełnej debaty w drodze krótkiej prezentacji dokonanej przez sprawozdawcę na posiedzeniu plenarnym. W takim przypadku Komisja ma możliwość udzielenia odpowiedzi, po której następuje trwająca maksymalnie dziesięć minut dyskusja, podczas której przewodniczący może udzielić głosu posłom wyrażającym chęć jego zabrania. Czas każdego wystąpienia nie przekracza jednej minuty.

Artykuł 140

Przyjęcie i zmiana porządku dziennego

1. Na początku każdej sesji miesięcznej Parlament podejmuje decyzję co do końcowego projektu porządku dziennego. Propozycje zmian mogą być przedstawiane przez komisję, grupę polityczną lub co najmniej czterdziestu posłów. Propozycje te muszą zostać przedłożone Przewodniczącemu najpóźniej na godzinę przed otwarciem sesji miesięcznej. W sprawie każdej propozycji Przewodniczący może udzielić głosu jej autorowi oraz jednemu mówcy za i jednemu mówcy przeciw. Czas wystąpienia jest ograniczony do jednej minuty.

2. Po przyjęciu, porządek dzienny nie może być zmieniany, chyba że zachodzą okoliczności wymienione w art. 142 i art. 174-178 lub na podstawie propozycji Przewodniczącego.

Odrzucony wniosek proceduralny mający na celu zmianę porządku dziennego nie może zostać złożony ponownie na tej samej sesji miesięcznej.

3. Przed zamknięciem posiedzenia Przewodniczący informuje Parlament o dacie, godzinie i porządku dziennym następnego posiedzenia.

Artykuł 141

Deбата nadzwyczajna

1. Grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może wnioskować o wpisanie do porządku dziennego Parlamentu debaty nadzwyczajnej na temat o szczególnym znaczeniu, dotyczący polityki Unii Europejskiej. W zasadzie w czasie jednej sesji miesięcznej nie organizuje się więcej niż jednej debaty nadzwyczajnej.

2. Wniosek jest przedkładany Przewodniczącemu w formie pisemnej najpóźniej na trzy godziny przed rozpoczęciem sesji miesięcznej, w ramach której ma się odbyć debata nadzwyczajna. Głosowanie nad wnioskiem odbywa się na początku sesji miesięcznej, w trakcie przyjmowania przez Parlament porządku dziennego.

3. W odpowiedzi na wydarzenia, jakie nastąpiły po przyjęciu porządku dziennego danej sesji miesięcznej Przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącymi grup politycznych, może zaproponować przeprowadzenie debaty nadzwyczajnej. Każda tego rodzaju propozycja, po

poinformowaniu o niej posłów co najmniej na godzinę wcześniej, jest poddawana pod głosowanie na początku posiedzenia lub w czasie przewidzianym na głosowania.

4. Przewodniczący ustala, kiedy odbędzie się debata. Całkowity czas trwania debaty nie przekracza 60 minut. Czas wystąpień jest rozdzielany pomiędzy grupy polityczne i posłów niezrzeszonych zgodnie z art. 149 ust. 4 i 5.

5. Debata jest zamykana bez uchwalania rezolucji.

Artykuł 142

Tryb pilny

1. Przewodniczący, komisja, grupa polityczna, co najmniej czterdziestu posłów, Komisja lub Rada mogą zwrócić się do Parlamentu o przeprowadzenie w trybie pilnym debaty na temat projektu będącego przedmiotem konsultacji Parlamentu zgodnie z art. 43 ust. 1. Wniosek taki musi być przedstawiony w formie pisemnej i zawierać uzasadnienie.

2. Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie debaty w trybie pilnym Przewodniczący informuje o nim Parlament. Głosowanie nad wnioskiem odbywa się na początku pierwszego posiedzenia następującego po posiedzeniu, na którym poinformowano o wpłynięciu wniosku, pod warunkiem, że projekt, którego dotyczy wniosek, został doręczony w językach urzędowych. W przypadku gdy wpłynęło kilka wniosków dotyczących tej samej sprawy, przyjęcie lub odrzucenie jednego wniosku o tryb pilny odnosi się do wszystkich wniosków w tej sprawie.

3. Przed głosowaniem udziela się głosu jedynie wnioskodawcy, jednemu mówcy za, jednemu mówcy przeciw oraz przewodniczącemu i/lub sprawozdawcy właściwej komisji, na nie więcej niż trzy minuty każdemu z nich.

4. Punkty, co do których zastosowano tryb pilny, mają pierwszeństwo przed pozostałymi punktami porządku dziennego. Przewodniczący ustala, kiedy odbędzie się debata i głosowanie nad nimi.

5. Debata w trybie pilnym może odbyć się bez przedstawiania sprawozdania lub, wyjątkowo, na podstawie tylko ustnego sprawozdania właściwej komisji.

Artykuł 143

Debata łączna

W każdej chwili może zostać podjęta decyzja o poddaniu pod debatę łączną punktów dotyczących spraw tego samego rodzaju lub punktów, między którymi istnieje związek faktyczny.

Artykuł 144

Terminy

Z wyjątkiem przypadków postępowania w trybie pilnym przewidzianych w art. 122 i art. 142, debata i głosowanie nad danym tekstem mogą zostać otwarte tylko wówczas, gdy został on doręczony co najmniej 24 godziny wcześniej.

ROZDZIAŁ 3

OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA POSIEDZEŃ

Artykuł 145

Wstęp na salę obrad

1. Na salę obrad nie ma wstępu nikt poza posłami do Parlamentu, członkami Komisji i Rady, Sekretarzem Generalnym Parlamentu, członkami personelu wezwanymi w celu pełnienia swoich obowiązków, ekspertami i urzędnikami Unii.
2. Na galerię wpuszczane są jedynie osoby będące w posiadaniu identyfikatora wystawianego w tym celu przez Przewodniczącego lub Sekretarza Generalnego Parlamentu.
3. Osoby wpuszczone na galerię zajmują miejsca siedzące i zachowują ciszę. Każda osoba wyrażająca oznaki aprobaty lub dezaprobaty jest natychmiast wyprowadzana przez strażników.

Artykuł 146

Języki

1. Wszystkie dokumenty Parlamentu są sporządzane w językach urzędowych.
2. Wszyscy posłowie mają prawo do wypowiadania się w Parlamencie w wybranym języku urzędowym. Wystąpienia w jednym z języków urzędowych są tłumaczone symultanicznie na wszystkie inne języki urzędowe oraz na każdy inny język, który Prezydium uzna za niezbędny.
3. Podczas posiedzeń komisji i delegacji zapewniane jest tłumaczenie na języki urzędowe używane i wnioskowane przez członków komisji lub delegacji i ich zastępców.
4. W trakcie posiedzeń komisji lub delegacji odbywających się poza ich zwykłymi miejscami pracy zapewniane jest tłumaczenie na języki tych członków, którzy potwierdzili swój udział w posiedzeniu. Zasada ta może zostać złagodzona za zgodą członków komisji lub delegacji. Ewentualne spory rozstrzyga Prezydium.

Jeżeli po ogłoszeniu wyników głosowania okaże się, że występują niezgodności pomiędzy tekstami sporządzonymi w różnych językach, Przewodniczący podejmuje decyzję o ważności ogłoszonych wyników głosowania w myśl art. 171 ust. 5. Jeśli zatwierdzi on wyniki, określa też, którą z wersji uznaje się za uchwaloną. Wersja oryginalna nie może być jednak zawsze uznawana za tekst oficjalny, ponieważ możliwa jest sytuacja, w której teksty sporządzone we wszystkich innych językach różnią się od tekstu oryginalnego.

Artykuł 147

Przepis przejściowy

1. W okresie przejściowym trwającym do końca siódmej kadencji¹⁷ dopuszczalne są odstępstwa od postanowień art. 146, jeżeli i o ile liczba tłumaczy ustnych lub pisemnych dla danego języka urzędowego jest niewystarczająca pomimo podjęcia odpowiednich środków.
2. Na wniosek Sekretarza Generalnego Prezydium stwierdza zaistnienie warunków określonych w ust. 1 w odniesieniu do każdego z języków urzędowych, których to dotyczy, i co pół roku weryfikuje swoją decyzję na podstawie sprawozdania na temat postępów

¹⁷Przedłużony decyzją Parlamentu z dnia 11 marca 2009 r.

przygotowanego przez Sekretarza Generalnego. Prezydium przyjmuje niezbędne przepisy przejściowe.

3. Zastosowanie mają przyjęte przez Radę na podstawie Traktatów tymczasowe szczególne regulacje w odniesieniu do sporządzania aktów prawnych z wyjątkiem rozporządzeń przyjmowanych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę.

4. Na uzasadnione zalecenie Prezydium Parlament może w każdym czasie postanowić o wcześniejszym uchyleniu niniejszego artykułu lub, z końcem terminu określonego w ust. 1, o przedłużeniu tego terminu.

Artykuł 148

Doręczanie dokumentów

Dokumenty będące podstawą debat oraz decyzji Parlamentu są drukowane i doręczane posłom. Ich listę umieszcza się w protokole posiedzeń Parlamentu.

Z zastrzeżeniem akapitu pierwszego, posłowie oraz grupy polityczne mają, poprzez bezpośredni dostęp do wewnętrznego systemu komputerowego Parlamentu, wgląd do każdego dokumentu przygotowawczego, który nie ma charakteru poufnego (projekt sprawozdania, projekt zalecenia, projekt opinii, dokument roboczy, poprawki wniesione w komisji).

Artykuł 149

Przydzielanie czasu wystąpień oraz lista mówców

1. Konferencja Przewodniczących może zaproponować sposób przydzielenia czasu wystąpień w trakcie danej debaty. Parlament głosuje nad tą propozycją bez debaty.

2. Żaden poseł nie może zabrać głosu, jeżeli nie udzielił mu go Przewodniczący. Mówca przemawia ze swojego miejsca i zwraca się do Przewodniczącego. Jeśli mówca odbiega od tematu, Przewodniczący przywołuje go do porządku.

3. Dla pierwszej części danej debaty Przewodniczący może sporządzić listę mówców obejmującą jedną lub więcej tur mówców ze wszystkich grup politycznych, którzy pragną zabrać głos, w kolejności zależnej od wielkości grupy, a także obejmującą jednego posła niezrzeszonego.

4. Czas wystąpień w tej części debaty jest przydzielany według następujących zasad:

- (a) pierwsza część czasu wystąpień jest rozdzielana równo pomiędzy wszystkie grupy polityczne;
- (b) druga część czasu wystąpień jest rozdzielana pomiędzy grupy polityczne proporcjonalnie do liczby ich członków;
- (c) posłom niezrzeszonym przydziela się ogółem czas wystąpień obliczony według części przydzielonych każdej grupie politycznej zgodnie z lit. a i b.

5. Jeżeli czas wystąpień został ustalony dla kilku punktów porządku dziennego łącznie, grupy polityczne informują Przewodniczącego, jaką część czasu swojego wystąpienia zamierzają poświęcić na każdy z tych punktów. Przewodniczący czuwa nad przestrzeganiem przydzielonego czasu wystąpień.

6. Pozostały czas przeznaczony na debatę nie jest w konkretny sposób przydzielany z wyprzedzeniem. Przewodniczący natomiast zgodnie z ogólną zasadą udziela posłom głosu na czas nieprzekraczający jednej minuty. Przewodniczący dba o to aby, w miarę możliwości, przemawiali

na przemian mówcy o różnych orientacjach politycznych i pochodzący z różnych państw członkowskich.

7. Prawo do wypowiedzi w pierwszej kolejności mogą otrzymać na własny wniosek przewodniczący lub sprawozdawca właściwej komisji oraz przewodniczący grup politycznych wypowiadający się w imieniu swoich grup, bądź też mówcy ich zastępujący.

8. Jeżeli Przewodniczący uważa, że nie doprowadzi to do zakłócenia debaty, może udzielić głosu posłom, którzy poprzez podniesienie niebieskiej kartki zgłaszają chęć zadania innemu posłowi pytania o długości nie przekraczającej 30 sekund, w trakcie jego przemówienia, o ile poseł ten wyrazi zgodę.

9. Czas wypowiedzi jest ograniczony do jednej minuty dla wystąpień dotyczących: **protokołów posiedzeń**, wniosków proceduralnych oraz zmian w końcowym projekcie porządku dziennego lub w porządku dziennym.

10. Przewodniczący, niezależnie od jego innych uprawnień porządkowych, może polecić usunięcie z protokołów posiedzeń wystąpień posłów, którym nie udzielono głosu lub którzy kontynuowali wystąpienie po przekroczeniu przydzielonego im czasu.

11. Podczas debaty nad sprawozdaniem Komisja i Rada z zasady zabierają głos niezwłocznie po przedstawieniu sprawozdania przez sprawozdawcę. Rada, Komisja oraz sprawozdawca mogą ponownie zabrać głos, w szczególności w celu odpowiedzi na wystąpienia posłów.

12. Z zastrzeżeniem postanowień art. 197 Traktatu WE, Przewodniczący stara się osiągnąć porozumienie z Komisją i Radą co do odpowiedniego przydziału czasu ich wystąpień.

13. Posłowie, którzy nie zabierali głosu w danej debacie mogą, nie częściej niż raz w sesji miesięcznej, złożyć pisemne oświadczenie o długości nie przekraczającej 200 słów, które zostaje załączone do pełnego sprawozdania z debaty.

Artykuł 150

Wystąpienia jednogminutowe

W trakcie pierwszego posiedzenia każdej sesji miesięcznej Przewodniczący udziela głosu, na nie dłużej niż 30 minut, posłom, którzy pragną zwrócić uwagę Parlamentu na ważną kwestię polityczną. Czas wystąpienia każdego posła nie może przekraczać jednej minuty. Przewodniczący może wyrazić zgodę na wyznaczenie dodatkowego czasu o takim przeznaczeniu w trakcie tej samej sesji miesięcznej.

Artykuł 151

Oświadczenia osobiste

1. Posłowi pragnącemu złożyć oświadczenie osobiste udziela się głos na zakończenie debaty nad rozpatrywanym punktem porządku dziennego lub w chwili przyjmowania protokołu posiedzenia, do którego odnosi się wniosek o udzielenie głosu.

Mówca nie może wypowiadać się co do treści debaty, może jedynie odeprzeć stwierdzenia, jakie padły w trakcie debaty i dotyczyły go osobiście, odrzucić opinie, jakie mu się przypisuje lub też sprostować swoje wypowiedzi.

2. Wystąpienie mające na celu złożenie oświadczenia osobistego nie może przekroczyć trzech minut, chyba że Parlament zadecyduje inaczej.

ROZDZIAŁ 4

ŚRODKI STOSOWANE W PRZYPADKU NIEPRZESTRZEGANIA NORM POSTĘPOWANIA

Artykuł 152

Środki natychmiastowe

1. Przewodniczący przywołuje do porządku każdego posła, który zakłóca prawidłowy przebieg posiedzenia lub którego postępowanie nie jest zgodne z odpowiednimi postanowieniami art. 9.
2. W przypadku ponownego zakłócenia porządku przez posła Przewodniczący ponownie przywołuje go do porządku, z odnotowaniem tego faktu w protokole.
3. W przypadku dalszego zakłócania porządku lub kolejnego naruszenia porządku Przewodniczący może odebrać posłowi głos i zarządzić usunięcie go z sali obrad do końca posiedzenia. W przypadku wyjątkowo poważnego zakłócenia porządku Przewodniczący może zastosować ostatni z wymienionych środków także natychmiast i bez powtórnego przywołania do porządku. Sekretarz Generalny niezwłocznie zapewnia zastosowanie takiego środka dyscyplinarnego przy pomocy strażników oraz, w razie potrzeby, służb ochrony Parlamentu.
4. W przypadku zakłócenia porządku w sposób utrudniający kontynuację obrad Przewodniczący, w celu przywrócenia porządku, zawiesza posiedzenie na określony czas lub zamyka je. Jeżeli nie może on dojść do głosu, opuszcza fotel przewodniczącego, co oznacza zawieszenie posiedzenia. Posiedzenie jest wznawiane po ponownym zwołaniu go przez Przewodniczącego.
5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1- 4, przysługują odpowiednio przewodniczącemu posiedzenia organów, komisji i delegacji, przewidzianych w Regulaminie.
6. W razie konieczności, uwzględniając wagę naruszenia norm postępowania, poseł prowadzący obrady może, najpóźniej do dnia rozpoczęcia następnej sesji lub do następnego posiedzenia danego organu, komisji lub delegacji, zwrócić się do Przewodniczącego o zastosowanie art. 153.

Artykuł 153

Sankcje

1. W przypadku wyjątkowo poważnego zakłócenia porządku lub prac Parlamentu z naruszeniem zasad określonych w art. 9 Przewodniczący, po wysłuchaniu zainteresowanego posła, podejmuje umotywowaną decyzję w sprawie nałożenia odpowiedniej sankcji, o której informuje zainteresowanego posła, przewodniczących organów, komisji i delegacji, do których poseł należy, a następnie podaje ją do wiadomości na posiedzeniu plenarnym.
2. Ocena zaobserwowanych zachowań musi uwzględniać, w oparciu o wytyczne zawarte w załączniku do niniejszego Regulaminu, ich wyjątkowy, powtarzający się lub ciągły charakter, a także ich wagę¹⁸.
3. Nałożona sankcja może obejmować jeden lub kilka z następujących środków:
 - (a) nagane;

¹⁸Patrz: załącznik XVI.

- (b) utratę prawa do otrzymywania dodatku pobytowego przez okres od 2 do 10 dni;
- (c) bez uszczerbku dla prawa do głosowania na posiedzeniu plenarnym i z zastrzeżeniem ścisłego poszanowania w takim przypadku norm postępowania, czasowe zawieszenie uczestnictwa w całości lub w części prac Parlamentu na okres od 2 do 10 następujących po sobie dni, w czasie których obraduje Parlament lub którykolwiek z jego organów, komisji lub delegacji;
- (d) przedłożenie Konferencji Przewodniczących, zgodnie z art. 19, wniosku o zawieszenie lub odwołanie posła z jednej lub więcej funkcji z wyboru sprawowanych w Parlamencie.

Artykuł 154

Wewnętrzne postępowanie odwoławcze

Zainteresowany poseł może w terminie dwóch tygodni od otrzymania zawiadomienia o sankcji nałożonej przez Przewodniczącego wnieść do Prezydium wewnętrzne odwołanie wstrzymujące zastosowanie sankcji. W okresie nieprzekraczającym czterech tygodni od daty wniesienia odwołania Prezydium może uchylić, utrzymać w mocy lub zmniejszyć wymiar nałożonej sankcji, nie naruszając przysługującego zainteresowanemu posłowi prawa do skorzystania z zewnętrznego postępowania odwoławczego. W przypadku braku decyzji Prezydium w wyznaczonym terminie sankcję uznaje się za nieważną.

ROZDZIAŁ 5

KWORUM I GŁOSOWANIE

Artykuł 155

Kworum

1. Parlament obraduje, ustala porządek dzienny oraz przyjmuje protokół posiedzenia niezależnie od liczby posłów obecnych na sali.
2. Kworum jest osiągnięte, jeśli na sali obrad znajduje się jedna trzecia członków Parlamentu.
3. Głosowanie jest ważne niezależnie od liczby głosujących, chyba że na wcześniejszy wniosek co najmniej czterdziestu posłów Przewodniczący w momencie głosowania stwierdzi brak kworum. Jeżeli wyniki głosowania wykażą brak kworum, głosowanie zostaje wpisane do porządku dziennego następnego posiedzenia.

Wniosek o stwierdzenie kworum może być złożony wyłącznie przez co najmniej czterdziestu posłów. Wniosek złożony w imieniu grupy politycznej nie jest dopuszczalny.

W celu ustalenia wyników głosowania należy wziąć pod uwagę, zgodnie z ust. 2, wszystkich posłów obecnych na sali obrad oraz, zgodnie z ust.4, wszystkich posłów, którzy wnioskowali o stwierdzenie kworum. Nie może być w tym celu zastosowany elektroniczny system głosowania. Drzwi prowadzące na salę obrad nie mogą zostać zamknięte.

Jeśli liczba obecnych posłów nie stanowi kworum, Przewodniczący nie ogłasza wyniku głosowania, a tylko stwierdza brak kworum.

Ostatnie zdanie ustępu 3 nie ma zastosowania do głosowań nad wnioskami proceduralnymi, a jedynie do głosowań w kwestiach merytorycznych.

4. Posłowie, którzy wnioskowali o stwierdzenie kworum, są brani pod uwagę przy ustalaniu liczby obecnych zgodnie z ust. 2, nawet jeśli nie są już obecni na sali obrad.

Posłowie, którzy wnioskowali o stwierdzenie kworum, muszą być obecni na sali obrad w przypadku zgłoszenia takiego wniosku.

5. Jeżeli obecnych jest mniej niż czterdziestu posłów, Przewodniczący może stwierdzić brak kworum.

Artykuł 156

Składanie i przedstawianie poprawek

1. Właściwa przedmiotowo komisja, grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może złożyć poprawki do rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym.

Poprawki muszą być złożone w formie pisemnej i podpisane przez ich autorów.

Do poprawek do dokumentów o charakterze legislacyjnym w rozumieniu art. 43 ust. 1 mogą być dołączane krótkie wyjaśnienia. Za wyjaśnienia te odpowiedzialność ponoszą ich autorzy. Nie są one poddawane pod głosowanie.

2. Z zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w art. 157, poprawka może mieć na celu zmianę którejkolwiek części tekstu, a także wykreślenie, dodanie lub zastąpienie słów lub liczb.

W rozumieniu niniejszego artykułu i art. 157 słowo "tekst" oznacza całość projektu rezolucji, projektu rezolucji legislacyjnej, projektu decyzji lub też całość wniosku Komisji.

3. Termin składania poprawek wyznacza Przewodniczący.

4. Poprawka może zostać przedstawiona w czasie debaty przez jej autora lub przez posła wyznaczonego przez autora do zastąpienia go.

5. Jeżeli autor wycofa swoją poprawkę i nie zostanie ona natychmiast podjęta przez innego posła, poprawka ta upada.

6. Poprawki mogą zostać poddane pod głosowanie wyłącznie po ich wydrukowaniu i doręczeniu we wszystkich językach urzędowych, chyba że Parlament postanowi inaczej. Decyzja taka nie może zostać podjęta, jeśli sprzeciwi się jej co najmniej czterdziestu posłów. Parlament unika podjęcia decyzji, w wyniku których w niedopuszczalnym stopniu poszkodowani zostaliby posłowie posługujący się określonym językiem.

W przypadku, gdy obecnych jest mniej niż 100 posłów Parlament nie może postanowić inaczej jeżeli przynajmniej jedna dziesiąta obecnych posłów wyraża sprzeciw.

Poprawki ustne przedstawione w komisji mogą być poddawane pod głosowanie, chyba że sprzeciwi się temu któryś z członków komisji.

Artykuł 157

Dopuszczalność poprawek

1. Poprawka jest niedopuszczalna, jeżeli:

- (a) jej treść nie ma bezpośredniego związku z tekstem, którego zmianę ma na celu;
- (b) ma na celu usunięcie lub zastąpienie całego tekstu;

- (c) ma na celu zmianę więcej niż jednego artykułu lub ustępu tekstu, do którego się odnosi; postanowienie to nie stosuje się do poprawek kompromisowych ani do poprawek mających na celu naniesienie identycznych zmian w danym wyrażeniu w całym tekście;
- (d) okaże się, że w co najmniej jednym języku urzędowym sformułowanie tekstu, do którego odnosi się poprawka, nie wymaga wprowadzania zmian; w takim przypadku Przewodniczący poszukuje wraz z zainteresowanymi odpowiedniego rozwiązania językowego.

2. Poprawka upada, jeżeli jest sprzeczna z podjętymi wcześniej w trakcie tego samego głosowania decyzjami dotyczącymi tego samego tekstu.

3. O dopuszczalności poprawek decyduje Przewodniczący.

Decyzja Przewodniczącego dotycząca dopuszczalności poprawek podejmowana zgodnie z ust. 3 opiera się nie tylko na postanowieniach ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, ale na podstawie całości postanowień Regulaminu.

4. Grupa polityczna lub posłowie w liczbie co najmniej czterdziestu mogą złożyć projekt rezolucji w celu zastąpienia projektu rezolucji nielegislacyjnej zawartego w sprawozdaniu komisji.

W takim przypadku grupa ta lub zainteresowani posłowie nie mogą wносить poprawek do projektu rezolucji właściwej komisji. Alternatywny projekt rezolucji nie może być dłuższy niż projekt właściwej komisji. Przedkładany jest on do zatwierdzenia przez Parlament w jednym głosowaniu, bez poprawek.

Art. 110 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 158

Procedura głosowania

1. Do głosowań nad sprawozdaniami stosuje się następującą procedurę:
 - (a) najpierw przeprowadza się głosowanie nad ewentualnymi poprawkami do tekstu, którego dotyczy sprawozdanie właściwej komisji;
 - (b) następnie głosuje się nad całością tekstu z ewentualnymi poprawkami;
 - (c) następnie głosuje się nad poprawkami do projektu rezolucji lub do projektu rezolucji legislacyjnej;
 - (d) na końcu odbywa się głosowanie nad całością projektu rezolucji lub projektu rezolucji legislacyjnej (głosowanie końcowe).

Parlament nie głosuje nad uzasadnieniem zawartym w sprawozdaniu.

2. Przy drugim czytaniu stosuje się następującą procedurę:
 - (a) jeżeli nie zaproponowano odrzucenia lub zmiany wspólnego stanowiska Rady, uważa się je za przyjęte, zgodnie z art. 72;
 - (b) wniosek o odrzucenie wspólnego stanowiska jest poddawany pod głosowanie przed wszelkimi poprawkami (art. 65 ust. 1);
 - (c) jeżeli do wspólnego stanowiska złożono więcej poprawek, poddaje się je pod głosowanie w kolejności wskazanej w art. 161;

- (d) jeżeli Parlament głosował nad wniesieniem poprawek do wspólnego stanowiska, dodatkowe głosowanie nad całością tekstu może odbyć się jedynie z zachowaniem postanowień art. 65 ust. 2.

3. Procedura przedstawiona w art. 69 stosuje się do trzeciego czytania.

4. Podczas poddawania pod głosowanie tekstów legislacyjnych oraz projektów rezolucji nielegislacyjnych przystępuje się w pierwszej kolejności do głosowań nad częścią merytoryczną, a następnie do głosowań nad odniesieniami do innych dokumentów oraz punktami preambuły. Poprawki sprzeczne z wynikami wcześniejszych głosowań upadają.

5. Podczas głosowania dopuszczalne są jedynie krótkie wystąpienia sprawozdawcy przedstawiające stanowisko jego komisji w sprawie poddawanych pod głosowanie poprawek.

Artykuł 159

Równa liczba głosów

1. W przypadku równej liczby głosów oddanych w głosowaniu na podstawie art. 158 ust. 1 lit. b lub d, całość tekstu jest odsyłana do komisji. Procedurę tę stosuje się także w przypadku głosowań na podstawie art. 3 i 7 oraz głosowań końcowych na podstawie art. 186 i art. 198 z tym, że dla dwóch ostatnich artykułów odesłanie następuje do Konferencji Przewodniczących.

2. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu nad całością porządku dziennego (art. 140), nad całością protokołu obrad (art. 179) lub nad tekstem poddanym pod głosowanie podzielone zgodnie z art. 163, poddawany pod głosowanie tekst uznaje się za przyjęty.

3. We wszystkich innych przypadkach równej liczby głosów, z zastrzeżeniem artykułów wymagających większości kwalifikowanej, poddawany pod głosowanie tekst lub propozycję uważa się za odrzuconą.

Artykuł 160

Zasady głosowania

1. Głosowanie nad sprawozdaniami opiera się na zaleceniu przedmiotowo właściwej komisji. Komisja ta może powierzyć to zadanie swojemu przewodniczącemu i swojemu sprawozdawcy.

2. Może zalecić głosowanie łączne nad wszystkimi poprawkami lub niektórymi spośród nich, przyjęcie poprawek, ich odrzucenie lub anulowanie.

Może ona również zaproponować poprawki kompromisowe.

3. Jeżeli zaleca ona przeprowadzenie głosowania łącznego, poprawki, których ono dotyczy, są poddawane pod głosowanie w pierwszej kolejności, w głosowaniu łącznym.

4. Jeżeli komisja proponuje poprawkę kompromisową, to poprawka ta ma pierwszeństwo w głosowaniu.

5. Poprawka, co do której wnioskowano o głosowanie imienne, jest przedmiotem odrębnego głosowania.

6. Głosowanie podzielone nie jest dopuszczalne w przypadku głosowania łącznego lub głosowania nad poprawką kompromisową.

Artykuł 161

Kolejność głosowania nad poprawkami

1. Poprawki mają pierwszeństwo przed tekstem, do którego się odnoszą, i są poddawane pod głosowanie przed nim.
2. Jeśli dwie lub więcej wykluczających się wzajemnie poprawek odnosi się do tego samego fragmentu tekstu, pierwszeństwo ma ta poprawka, która najbardziej odbiega od pierwotnego tekstu i jest ona poddawana pod głosowanie jako pierwsza. Jej przyjęcie oznacza odrzucenie innych poprawek. Jeżeli zostaje ona odrzucona, poddawana jest pod głosowanie kolejna poprawka mająca pierwszeństwo przed innymi. Tak samo postępuje się z pozostałymi poprawkami. W przypadku wątpliwości co do pierwszeństwa rozstrzyga Przewodniczący. Jeśli wszystkie poprawki zostały odrzucone, tekst pierwotny uważa się za przyjęty, chyba że w wymaganym terminie złożono wniosek o głosowanie odrębne.
3. Przewodniczący może poddać pod głosowanie najpierw tekst pierwotny lub poddać pod głosowanie poprawkę, która mniej odbiega od tekstu pierwotnego, przed poprawką, która odbiega od niego najbardziej.

Jeśli jedna z tych poprawek uzyska większość, wszystkie inne poprawki dotyczące tego samego tekstu upadają.

4. Wyjątkowo, na podstawie propozycji Przewodniczącego, mogą zostać poddane pod głosowanie poprawki złożone po zamknięciu debaty, jeżeli są to poprawki kompromisowe lub jeżeli wystąpiły problemy natury technicznej. Przewodniczący występuje o zgodę Parlamentu, aby poddać je pod głosowanie.

Zgodnie z art. 157 ust. 3 o dopuszczalności poprawek decyduje Przewodniczący. W przypadku poprawki kompromisowej złożonej po zamknięciu debaty, zgodnie z niniejszym ustępem Przewodniczący decyduje o jej dopuszczalności osobno dla każdego przypadku, sprawdzając, czy poprawka ma charakter kompromisowy.

Jako ogólne kryteria dopuszczalności można przyjąć, że:

- zazwyczaj poprawki kompromisowe nie mogą odnosić się do tych części tekstu, do których nie wniesiono poprawek przed upływem terminu ich składania;
- zazwyczaj poprawki kompromisowe składane są przez grupy polityczne, przewodniczących lub sprawozdawców zainteresowanych komisji lub przez autorów innych poprawek;
- zazwyczaj poprawki kompromisowe łączą się z wycofaniem innych poprawek do tego samego punktu.

Tylko Przewodniczący może zaproponować wzięcie poprawek kompromisowych pod uwagę. Aby poddać poprawkę pod głosowanie Przewodniczący występuje o zgodę Parlamentu pytając, czy ktoś sprzeciwia się poddaniu pod głosowanie poprawki kompromisowej. W przypadku sprzeciwu Parlament decyduje większością oddanych głosów.

5. Jeżeli właściwa komisja złożyła kilka poprawek do tekstu będącego przedmiotem sprawozdania, Przewodniczący poddaje je pod głosowanie łącznie, chyba że grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów wnioskowało o głosowanie odrębne lub złożone zostały także inne poprawki.

6. Przewodniczący może zarządzić łączne głosowanie nad innymi poprawkami, jeżeli się one uzupełniają. W takim przypadku stosuje on procedurę przewidzianą w ust. 5. Autorzy poprawek mogą zaproponować łączne głosowanie nad nimi, jeśli ich poprawki uzupełniają się.

7. Po przyjęciu lub odrzuceniu danej poprawki Przewodniczący może zdecydować o poddaniu pod głosowanie łączne innych poprawek mających podobną treść lub cele. Przed podjęciem decyzji Przewodniczący może wystąpić o zgodę Parlamentu.

Poprawki te mogą odnosić się do różnych części pierwotnego tekstu.

8. Dwie lub więcej identycznych poprawek złożonych przez różnych autorów poddaje się pod głosowanie jako jedną poprawkę.

Artykuł 162

Rozpatrywanie w komisjach poprawek złożonych na posiedzeniu plenarnym

Jeśli do sprawozdania wpłynęło więcej niż pięćdziesiąt poprawek i wniosków o głosowanie podzielone lub głosowanie odrębne do rozpatrzenia na posiedzeniu plenarnym, Przewodniczący może zwrócić się do właściwej komisji, po konsultacji z jej przewodniczącym, o zebranie się w celu rozpatrzenia tych poprawek lub wniosków. Poprawka lub wniosek o głosowanie podzielone czy głosowanie odrębne, które na tym etapie nie otrzymają poparcia jednej dziesiątej członków komisji, nie są poddawane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym.

Artykuł 163

Głosowanie podzielone

1. Grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może wnioskować o przeprowadzenie głosowania podzielonego, jeżeli poddawany pod głosowanie tekst zawiera więcej niż jedno postanowienie lub odnosi się do kilku kwestii, albo jeżeli może on być podzielony na części mające odrębne znaczenie lub wartość normatywną.

2. Wniosek ten musi zostać przedstawiony nie później niż wieczorem w dniu poprzedzającym głosowanie, chyba że Przewodniczący wyznaczy inny termin. Przewodniczący podejmuje następnie decyzję co do wniosku.

Artykuł 164

Prawo do głosowania

Prawo do głosowania jest prawem osobistym.

Posłowie głosują indywidualnie i osobiście.

Jakiegolwiek naruszenie niniejszego artykułu zostanie uznane za poważne zakłócenie przebiegu posiedzenia w rozumieniu art. 153 ust. 1 i pociągnie za sobą konsekwencje prawne, o których mowa w tym artykule.

Artykuł 165

Głosowanie

1. Głosowanie w Parlamencie odbywa się zazwyczaj przez podniesienie ręki.

2. Jeżeli Przewodniczący zdecyduje, że rezultat głosowania budzi wątpliwości, przeprowadza się głosowanie elektroniczne. Jeśli system elektroniczny nie działa, posłowie głosują przez powstanie z miejsc.

3. Wynik głosowania jest rejestrowany.

Artykuł 166

Głosowanie końcowe

Głosując nad jakimkolwiek wnioskiem legislacyjnym, czy to w ramach pojedynczego lub końcowego głosowania, Parlament głosuje imiennie, przy użyciu elektronicznego systemu głosowania.

Artykuł 167

Głosowanie imienne

1. Poza przypadkami przewidzianymi w art. 106 ust. 4 i art. 107 ust. 5 i 166 głosowanie imienne przeprowadza się, jeżeli grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów złożyło pisemny wniosek w tej sprawie nie później niż wieczorem w dniu poprzedzającym głosowanie, chyba że Przewodniczący wyznaczył inny termin.

2. Głosowanie imienne przeprowadzane jest przy użyciu elektronicznego systemu głosowania. Jeśli nie jest on dostępny z powodów technicznych, głosowanie imienne przeprowadza się w kolejności alfabetycznej rozpoczynając od wybranego losowo nazwiska posła. Przewodniczący głosuje jako ostatni.

Głosujący posłowie odpowiadają głośnie "tak", "nie" lub "wstrzymuję się". Tylko głosy "za" i "przeciw" są uwzględniane przy obliczaniu wyniku głosowania. Wynik głosowania jest ustalany i ogłaszany przez Przewodniczącego.

Wynik głosowania jest wpisywany do protokołu posiedzenia. Lista głosujących, uporządkowana według grup politycznych i według kolejności alfabetycznej nazwisk posłów, zawiera informacje o sposobie głosowania każdego z posłów.

Artykuł 168

Głosowanie elektroniczne

1. Dla przeprowadzenia głosowań przewidzianych w art. 165, 167 i art. 169 Przewodniczący w każdej chwili może zdecydować o zastosowaniu elektronicznego systemu głosowania.

Jeżeli zastosowanie elektronicznego systemu głosowania jest niemożliwe z przyczyn technicznych, głosowanie przeprowadza się zgodnie z art. 165, 167 ust. 2 lub art. 169.

Techniczne warunki stosowania tego systemu określone są w instrukcjach Prezydium.

2. W przypadku głosowania elektronicznego rejestrowany jest jedynie wynik liczbowy.

Jeżeli jednak złożono zgodnie z art. 167 ust. 1 wniosek o głosowanie imienne, wynik głosowania jest rejestrowany imiennie i wpisywany do protokołu posiedzenia, z listą głosujących uporządkowaną według grup politycznych i według kolejności alfabetycznej nazwisk posłów.

3. Głosowanie imienne przeprowadza się zgodnie z art. 167 ust. 2, jeżeli wnioskuje o to większość obecnych posłów. Aby stwierdzić, czy ten warunek został spełniony, może zostać zastosowany system, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 169

Głosowanie tajne

1. W przypadku nominacji przeprowadzane jest głosowanie tajne, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 1, 186 ust. 1 i 191 ust. 2 drugi akapit.

Przy obliczaniu oddanych głosów bierze się pod uwagę jedynie karty do głosowania z nazwiskiem posła, którego kandydatura została zgłoszona.

2. Głosowanie tajne może być przeprowadzone także, gdy wnioskuje o to co najmniej jedna piąta członków Parlamentu. Wniosek taki musi zostać złożony przed rozpoczęciem głosowania.

Jeżeli wniosek o przeprowadzenie tajnego głosowania został złożony przed rozpoczęciem głosowania przez co najmniej jedną piątą członków Parlamentu, Parlament musi przeprowadzić takie głosowanie.

3. Wniosek o głosowanie tajne ma pierwszeństwo przed wnioskiem o głosowanie imienne.
4. Wyniki głosowania tajnego obliczane są przez dwóch do ośmiu posłów wybranych w drodze losowania, chyba że przeprowadzane jest głosowanie elektroniczne.

W przypadku głosowania określonego w ust. 1 liczenia głosów nie mogą dokonywać kandydaci.

Nazwiska posłów, którzy wzięli udział w głosowaniu tajnym są rejestrowane w protokole posiedzenia, na którym odbyło się głosowanie.

Artykuł 170

Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania

1. Po zakończeniu ogólnej debaty każdy poseł może złożyć nie przekraczające jednej minuty oświadczenie ustne lub nie przekraczające 200 słów oświadczenie pisemne dotyczące końcowego głosowania, które jest włączane do pełnego sprawozdania z posiedzenia.

Grupa polityczna może złożyć wyjaśnienie dotyczące sposobu głosowania nie przekraczające dwóch minut.

Po rozpoczęciu pierwszego wyjaśnienia dotyczącego sposobu głosowania nie są dopuszczalne dalsze wnioski w tej sprawie.

Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania w odniesieniu do głosowania końcowego przyjmowane są w każdej sprawie przedłożonej Parlamentowi. Wyrażenie "głosowanie końcowe" nie przesądza o rodzaju głosowania, lecz oznacza ostatnie głosowanie w danej sprawie.

2. Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania nie są dopuszczalne w przypadku głosowania nad kwestiami proceduralnymi.
3. Jeżeli do porządku dziennego Parlamentu wpisany jest zgodnie z art. 138 wniosek Komisji lub sprawozdanie, posłowie mogą składać pisemne wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania zgodnie z ust. 1.

Pisemne lub ustne wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania muszą mieć bezpośredni związek z tekstem będącym przedmiotem głosowania.

Artykuł 171

Kwestionowanie ważności głosowania

1. Przewodniczący ogłasza otwarcie i zamknięcie każdego głosowania.
2. Po ogłoszeniu przez Przewodniczącego otwarcia głosowania nikt, poza samym Przewodniczącym, nie może zabierać głosu aż do ogłoszenia przez niego zamknięcia głosowania.
3. Wnioski regulaminowe dotyczące ważności głosowania mogą być składane po ogłoszeniu przez Przewodniczącego zamknięcia głosowania.
4. Po ogłoszeniu wyników głosowania, które odbyło się przez podniesienie ręki, mogą być składane wnioski o ich weryfikację za pomocą systemu elektronicznego.
5. Decyzja w sprawie ważności ogłoszonego wyniku należy do Przewodniczącego. Od jego decyzji nie ma odwołania.

ROZDZIAŁ 6

WYSTĄPIENIA W SPRAWACH PROCEDURALNYCH

Artykuł 172

Wnioski proceduralne

1. W pierwszej kolejności udziela się głosu w celu złożenia następujących wniosków proceduralnych:
 - (a) pytanie wstępne (art. 174);
 - (b) wniosek o odesłanie do komisji (art. 175);
 - (c) wniosek o zamknięcie debaty (art. 176);
 - (d) wniosek o odroczenie debaty lub głosowania (art. 177);
 - (e) wniosek o zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia (art. 178).

W sprawie tych wniosków głos zabierać mogą, poza wnioskodawcą, jedynie jeden mówca za i jeden mówca przeciw, jak również przewodniczący lub sprawozdawca właściwej komisji.

2. Czas wystąpienia jest ograniczony do jednej minuty.

Artykuł 173

Wnioski w sprawie przestrzegania Regulaminu

1. Poseł może zabrać głos w celu zwrócenia uwagi Przewodniczącego na nieprzestrzeganie Regulaminu. Na początku swojego wystąpienia poseł wskazuje artykuł, do którego się odwołuje.
2. Wnioski o udzielenie głosu w celu złożenia wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu mają pierwszeństwo przed innymi wnioskami o udzielenie głosu.
3. Czas wystąpienia jest ograniczony do jednej minuty.
4. W przypadku wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu Przewodniczący niezwłocznie podejmuje decyzję w tej sprawie zgodnie z postanowieniami Regulaminu i ogłasza ją bezpośrednio po zgłoszeniu wniosku. Decyzja ta nie podlega głosowaniu.

5. Wyjątkowo Przewodniczący może oświadczyć, że jego decyzja zostanie ogłoszona później, w każdym jednak przypadku w ciągu 24 godzin po zgłoszeniu wniosku w sprawie przestrzegania Regulaminu. Przełożenie terminu podjęcia decyzji nie pociąga za sobą odroczenia debaty. Przewodniczący może przedstawić sprawę właściwej komisji.

Wniosek o udzielenie głosu w sprawie przestrzegania Regulaminu musi odnosić się do omawianego w danej chwili punktu porządku obrad. Przewodniczący może wezwać autora wniosku o udzielenie głosu w sprawie przestrzegania Regulaminu dotyczącego innego zagadnienia do zabrania głosu w stosownej chwili, np. po zakończeniu rozpatrywania określonego punktu porządku obrad lub przed przerwą w posiedzeniu.

Artykuł 174

Pytanie wstępne

1. W momencie otwarcia debaty nad danym punktem porządku dziennego może zostać złożony wniosek o rezygnację z debaty nad tym punktem z powodu niedopuszczalności (pytanie wstępne). Głosowanie nad tym wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

Zamiar złożenia pytania wstępnego powinien być zgłoszony co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej Przewodniczącemu, który informuje o nim niezwłocznie Parlament.

2. Jeśli wniosek został przyjęty, Parlament przechodzi niezwłocznie do następnego punktu porządku dziennego.

Artykuł 175

Odesłanie do komisji

1. O odesłanie sprawy do komisji może wnioskować grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów podczas ustalania porządku dziennego lub przed otwarciem debaty.

Zamiar złożenia wniosku o odesłanie do komisji jest zgłaszany co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej Przewodniczącemu, który niezwłocznie informuje o nim Parlament.

2. O odesłanie sprawy do komisji może też wnioskować grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów przed głosowaniem lub w jego trakcie. Wniosek taki jest niezwłocznie poddawany pod głosowanie.

3. Wniosek o odesłanie do komisji może być zgłoszony tylko raz w ciągu każdego z powyższych etapów procedury.

4. Odesłanie do komisji zawiesza debatę nad rozpatrywanym punktem.

5. Parlament może wyznaczyć komisji termin, w jakim powinna ona przedstawić swoje wnioski.

Artykuł 176

Zamknięcie debaty

1. Przewodniczący może zaproponować zamknięcie debaty zanim zabiorą głos wszyscy mówcy figurujący na liście. Wniosek taki może też złożyć grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów. Głosowanie nad tą propozycją lub wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

2. Jeżeli ta propozycja lub wniosek zostały przyjęte, głos może zabrać tylko jeden poseł z każdej grupy, która nie wzięła jeszcze udziału w debacie.

3. Po wystąpieniach, o których mowa w ust. 2, następuje zamknięcie debaty i Parlament przystępuje do głosowania nad omawianym punktem, chyba że wcześniej został ustalony inny termin głosowania.

4. Jeśli propozycję lub wniosek odrzucono, mogą być one powtórnie przedstawione w czasie tej samej debaty jedynie przez Przewodniczącego.

Artykuł 177

Odroczenie debaty lub głosowania

1. Grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może w chwili otwarcia debaty nad danym punktem porządku dziennego przedstawić wniosek o odroczenie debaty na wskazany termin. Głosowanie nad tym wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

Zamiar złożenia wniosku o odroczenie debaty powinien być zgłoszony co najmniej dwadzieścia cztery godziny wcześniej Przewodniczącemu, który informuje o nim niezwłocznie Parlament.

2. Jeżeli wniosek został przyjęty, Parlament przechodzi do następnego punktu porządku dziennego. Odroczona debata jest podejmowana w wyznaczonym terminie.

3. Jeżeli wniosek odrzucono, nie może być on przedstawiony ponownie w trakcie tej samej sesji miesięcznej.

4. Przed głosowaniem lub w jego trakcie grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może przedstawić wniosek o odroczenie głosowania. Wniosek taki jest niezwłocznie poddawany pod głosowanie.

Decyzja Parlamentu o odroczenie debaty na późniejszą sesję miesięczną powinna wskazywać, na którą sesję miesięczną debata ma zostać wpisana, przy założeniu, że porządek dzienny tej sesji miesięcznej jest ustalany zgodnie z art. 137 i art. 140 Regulaminu.

Artykuł 178

Zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia

Posiedzenie może zostać zawieszone lub zamknięte w trakcie debaty lub głosowania, jeżeli decyzję taką podejmie Parlament na podstawie propozycji Przewodniczącego lub na wniosek grupy politycznej lub co najmniej czterdziestu posłów. Głosowanie nad tą propozycją lub wnioskiem przeprowadza się niezwłocznie.

ROZDZIAŁ 7

JAWNOŚĆ PRAC

Artykuł 179

Protokół obrad

1. Protokół każdego posiedzenia, opisujący szczegółowo obrady i decyzje Parlamentu oraz nazwiska mówców, jest doręczany najpóźniej na pół godziny przed rozpoczęciem popołudniowej części następnego posiedzenia.

W ramach procedur legislacyjnych za „decyzje” w rozumieniu niniejszego artykułu uważa się także wszelkie poprawki przyjęte przez Parlament, nawet jeśli ostatecznie odnośny wniosek Komisji, zgodnie z art. 56 ust. 1, lub stanowisko Rady, zgodnie z art. 65 ust. 3, zostają odrzucone.

2. Na początku popołudniowej części każdego posiedzenia Przewodniczący przedkłada Parlamentowi do zatwierdzenia protokół poprzedniego posiedzenia.
3. Jeżeli do protokołu zgłoszono zastrzeżenia, Parlament decyduje w razie potrzeby o wzięciu pod uwagę żądanych zmian. Poseł nie może zabierać głosu w tej sprawie dłużej niż jedną minutę.
4. Protokół opatrzony podpisem Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego jest przechowywany w archiwach Parlamentu. Zostaje on opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 180

Teksty przyjęte

1. Teksty przyjęte przez Parlament publikowane są zaraz po głosowaniu. Przedstawiane są one Parlamentowi razem z protokołami właściwych posiedzeń i zachowywane są w rejestrach Parlamentu.
2. Teksty przyjęte przez Parlament podlegają końcowemu opracowaniu prawnolingwistycznemu przeprowadzanemu na odpowiedzialność Przewodniczącego. W przypadku tekstów przyjętych na podstawie porozumienia osiągniętego między Parlamentem i Radą, to opracowanie końcowe wykonują obie instytucje, w ścisłej współpracy i w oparciu o obopólne porozumienie.
3. Procedura określona w art. 216 ma zastosowanie w przypadkach gdzie, w celu zapewnienia spójności i jakości tekstu zgodnie z wolą wyrażoną przez Parlament, niezbędne są dostosowania tekstu wychodzące poza poprawienie błędów typologicznych lub korekty niezbędne do zapewnienia zgodności wszystkich wersji językowych jak również ich językowej poprawności i spójności terminologicznej.
4. Teksty przyjęte przez Parlament zgodnie z procedurą ustaloną w art. 251 Traktatu WE przyjmują formę tekstu skonsolidowanego. Jeśli głosowanie Parlamentu nie opierało się na porozumieniu z Radą, tekst skonsolidowany określa wszystkie przyjęte poprawki.
5. Po końcowym opracowaniu teksty przyjęte podpisywane są przez Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego i publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 181

Pełne sprawozdanie z obrad

1. Pełne sprawozdanie z obrad jest sporządzane dla każdego posiedzenia we wszystkich językach urzędowych.
2. Mówcy są zobowiązani do przesłania poprawek do tekstów swoich wystąpień do Sekretariatu w terminie jednego tygodnia.
3. Pełne sprawozdanie jest publikowane jako załącznik do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.
4. Posłowie mogą zażądać bezzwłocznego przetłumaczenia fragmentów pełnego sprawozdania z obrad.

Artykuł 182

Audiowizualny zapis obrad

Natychmiast po posiedzeniu przygotowywany jest i udostępniany w Internecie audiowizualny zapis obrad, obejmujący nagranie dźwiękowe ze wszystkich kabin do tłumaczenia ustnego.

TYTUŁ VII

KOMISJE I DELEGACJE

ROZDZIAŁ 1

KOMISJE - POWOŁYWANIE I KOMPETENCJE

Artykuł 183

Powoływanie komisji stałych

Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Parlament powołuje komisje stałe, których kompetencje są określone w załączniku do Regulaminu ¹⁹. Wybór członków komisji następuje podczas pierwszej sesji miesięcznej nowo wybranego Parlamentu oraz ponownie po upływie dwóch i pół roku.

Kompetencje komisji stałych mogą zostać ustalone w innym terminie niż data powołania komisji.

Artykuł 184

Powoływanie komisji specjalnych

Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Parlament może w każdej chwili powołać komisje specjalne, których uprawnienia, skład i okres funkcjonowania są ustalane równocześnie z decyzją o ich powołaniu. Komisje te są powoływane na nie dłużej niż dwanaście miesięcy, chyba że pod koniec tego okresu Parlament zadecyduje o przedłużeniu okresu ich funkcjonowania.

Z uwagi na fakt, iż według postanowień Regulaminu uprawnienia, skład i okres funkcjonowania komisji specjalnych są określane równocześnie z decyzją o ich powołaniu, Parlament nie może później modyfikować ich kompetencji, niezależnie od tego, czy chodzi o ich ograniczenie czy rozszerzenie.

Artykuł 185

Komisje śledcze

1. Na wniosek jednej czwartej swoich członków Parlament może powołać komisję śledczą do zbadania zarzutów naruszenia prawa wspólnotowego lub niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu przez instytucje lub organy Wspólnot Europejskich, administrację publiczną jednego z państw członkowskich albo osoby upoważnione przez prawo wspólnotowe do jego stosowania.

Decyzja o powołaniu komisji śledczej jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w terminie jednego miesiąca. Parlament stosuje ponadto wszelkie środki konieczne do podania tej decyzji w jak najszerszym zakresie do wiadomości publicznej.

2. Tryb funkcjonowania komisji śledczej regulowany jest postanowieniami niniejszego Regulaminu odnoszącymi się do komisji, z zastrzeżeniem odmiennych postanowień szczególnych niniejszego artykułu oraz załączonej do niniejszego Regulaminu decyzji Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. ²⁰ określającej tryb wykonywania przez Parlament Europejski uprawnień śledczych.

¹⁹Patrz załącznik VII.

²⁰Patrz załącznik IX.

3. Wniosek o powołanie komisji śledczej powinien określać przedmiot postępowania oraz zawierać szczegółowe uzasadnienie jego wszczęcia. Parlament, na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących, podejmuje decyzję w kwestii powołania komisji, a w przypadku decyzji pozytywnej również w kwestii jej składu, zgodnie z postanowieniami art. 186.

4. Komisja śledcza kończy swoje prace wraz z przedłożeniem sprawozdania w terminie nie przekraczającym dwunastu miesięcy. Parlament może dwukrotnie zdecydować o przedłużeniu tego terminu o kolejne trzy miesiące.

Prawo do głosowania w komisji mają jedynie jej członkowie lub, w przypadku ich nieobecności, stali zastępcy.

5. Komisja śledcza wybiera swojego przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących oraz powołuje jednego lub kilku sprawozdawców. Komisja może ponadto powierzać swoim członkom konkretne zadania lub przekazać im kompetencje, przy czym są oni obowiązani składać szczegółowe sprawozdania.

W razie konieczności lub w pilnych przypadkach prezydium przejmuje czynności komisji pomiędzy jej posiedzeniami, z zastrzeżeniem ich zatwierdzenia na kolejnym posiedzeniu.

6. Jeżeli komisja śledcza uzna, że zostało naruszone jedno z jej praw, zwraca się do Przewodniczącego Parlamentu z propozycją podjęcia odpowiednich środków.

7. Komisja śledcza może zwrócić się do instytucji lub osób wymienionych w art. 3 decyzji, o której mowa w ustępie 2, w celu przeprowadzenia przesłuchania lub uzyskania dokumentów.

Koszty przejazdu oraz pobytu członków i urzędników instytucji oraz organów wspólnotowych są pokrywane przez te organy i instytucje. Koszty przejazdu oraz pobytu pozostałych osób, które stają przed komisją śledczą, zwraca Parlament Europejski, zgodnie z zasadami stosowanymi do przesłuchań biegłych.

Każda osoba wezwana do złożenia zeznań przed komisją śledczą może powoływać się na prawa, które przysługiwałyby jej jako świadkowi przed sądem w kraju jej pochodzenia. Powinna ona zostać poinformowana o tych prawach przed rozpoczęciem przesłuchania.

W odniesieniu do języków używanych w komisji śledczej zastosowanie mają postanowienia art. 146. Jednakże prezydium komisji:

- może ograniczyć zakres tłumaczenia ustnego do języków urzędowych używanych przez osoby biorące udział w pracach, jeśli uzna to za niezbędne dla zachowania poufności, oraz
- podejmuje decyzje w sprawie tłumaczenia pisemnego otrzymanych dokumentów tak, aby komisja mogła szybko i skutecznie wywiązać się ze swoich obowiązków, przy zachowaniu wymaganej tajności i poufności.

8. Przewodniczący komisji śledczej czuwa wraz z jej prezydium nad przestrzeganiem tajnego lub poufnego charakteru prac i uprzedza w tym zakresie jej członków w odpowiednim czasie.

Przypomina on również o treści postanowień art. 2 ust. 2 wyżej wymienionej decyzji. Zastosowanie mają postanowienia części A załącznika VIII do Regulaminu.

9. Dokumenty przekazane z zastrzeżeniem charakteru tajnego lub poufnego są badane z zastosowaniem środków technicznych zapewniających osobisty dostęp do tych dokumentów wyłącznie posłom odpowiedzialnym za ich badanie. Posłowie ci zobowiązują się uroczyście, że nie udostępnią żadnej innej osobie informacji tajnych lub poufnych w rozumieniu niniejszego artykułu oraz że użyją ich jedynie w celu przygotowania sprawozdania komisji śledczej.

Posiedzenia odbywają się w salach wyposażonych w ten sposób, aby obrady nie mogły być słyszane przez osoby nieupoważnione.

10. Po zakończeniu prac komisja śledcza przedstawia Parlamentowi sprawozdanie dotyczące ich wyników, uwzględniające w razie potrzeby opinie mniejszości, zgodnie z zasadami określonymi w art. 52. Sprawozdanie to jest publikowane.

Na wniosek komisji śledczej Parlament przeprowadza debatę nad sprawozdaniem w trakcie pierwszej sesji miesięcznej następującej po jego przedstawieniu.

Komisja śledcza może również przedłożyć Parlamentowi projekt zalecenia dla instytucji lub organów Wspólnot Europejskich albo państw członkowskich.

11. Przewodniczący Parlamentu zobowiązuje właściwą zgodnie z załącznikiem VII komisję do kontroli działań podjętych na podstawie wyników prac komisji śledczej i, w razie potrzeby, do przygotowania sprawozdania na ten temat. Podejmuje on wszelkie inne środki, jakie uzna za stosowne, w celu zapewnienia podjęcia konkretnych działań w związku z wynikami postępowania.

Zgodnie z art. 186 ust. 2, poprawki mogą być wnoszone wyłącznie do propozycji Konferencji Przewodniczących dotyczącej składu komisji śledczej (ust. 3).

Poprawki nie mogą dotyczyć przedmiotu postępowania ustalonego przez jedną czwartą członków Parlamentu (ust. 3), ani terminu wyznaczonego w ust. 4.

Artykuł 186

Skład komisji

1. Wybór członków komisji i komisji śledczych następuje po wyznaczeniu kandydatów przez grupy polityczne oraz posłów niezrzeszonych. Konferencja Przewodniczących przedstawia kandydatury Parlamentowi. Skład komisji odzwierciedla w miarę możliwości skład Parlamentu.

W przypadku, gdy poseł zmienia grupę polityczną, zachowuje on miejsca w komisjach parlamentarnych do końca dwuipółrocznej kadencji. Jednakże, jeżeli fakt zmiany grupy politycznej przez jednego z posłów zakłóca równowagę w zakresie reprezentacji różnych opcji politycznych w jednej z komisji, Konferencja Przewodniczących powinna, zgodnie z procedurą, o której mowa w drugim zdaniu ustępu 1, przedstawić nowe propozycje składu tej komisji, przy zachowaniu indywidualnych praw danego posła.

Proporcjonalność między grupami politycznymi nie powinna odbiegać od najbliższej właściwej liczby całkowitej. Jeśli jakaś grupa postanowi nie zasiadać w komisji, miejsca w komisji pozostają wolne i wielkość komisji jest zmniejszona o odpowiednią liczbę. Nie należy zezwalać na wymianę miejsc między grupami politycznymi.

2. Poprawki do propozycji Konferencji Przewodniczących są dopuszczalne pod warunkiem, że przedstawi je co najmniej czterdziestu posłów. Decyzję dotyczącą poprawek podejmuje Parlament w głosowaniu tajnym.

3. Za wybranych uznaje się posłów, których nazwiska figurują w propozycjach Konferencji Przewodniczących, ewentualnie zmienionych zgodnie z ust. 2.

4. Jeżeli grupa polityczna nie przedstawi zgodnie z ust. 1 kandydatów do komisji śledczej w terminie ustalonym przez Konferencję Przewodniczących, Konferencja przedstawia Parlamentowi jedynie te kandydatury, które zostały zgłoszone w terminie.

5. Jeżeli pojawią się wakaty, Konferencja Przewodniczących może podjąć tymczasową decyzję o zastąpieniu członków komisji za zgodą posłów, którzy mają objąć wakaty, oraz uwzględniając postanowienia ust. 1.

6. Zmiany te podlegają zatwierdzeniu przez Parlament na następnym posiedzeniu.

Artykuł 187

Zastępcy członków komisji

1. Grupy polityczne i posłowie niezrzeszeni mogą wyznaczyć do każdej komisji stałych zastępców w tej samej liczbie, co liczba członków z poszczególnych grup politycznych oraz posłów niezrzeszonych w danej komisji. Przewodniczący powinien zostać poinformowany o wyznaczeniu zastępców. Stali zastępcy są uprawnieni do uczestnictwa w posiedzeniach komisji, zabierania głosu, a także do głosowania w razie nieobecności członka komisji.

2. Ponadto, w razie nieobecności członka komisji oraz w przypadku, gdy nie wyznaczono jego stałych zastępców lub są oni nieobecni, członek komisji może wyznaczyć do zastępowania go na posiedzeniach innego posła z tej samej grupy politycznej, z prawem do głosowania. Nazwisko zastępcy powinno zostać zgłoszone przewodniczącemu komisji przed rozpoczęciem głosowania.

Ust. 2 stosuje się odpowiednio do posłów niezrzeszonych.

Uprzedniego zgłoszenia, o którym mowa w ostatnim zdaniu ustępu 2, należy dokonać przed końcem debaty lub przed rozpoczęciem głosowania nad punktem (punktami) obrad, w odniesieniu do których członek komisji wyznaczył zastępcę.

* * *

Powyższe postanowienia skoncentrowane są wokół dwóch jasno określonych w tekście zasad:

- *grupa polityczna nie może mieć w danej komisji większej liczby stałych zastępców niż członków;*
- *stałych zastępców członków komisji mogą powoływać wyłącznie grupy polityczne, pod tym tylko warunkiem, że poinformują o tym Przewodniczącego Parlamentu.*

Podsumowując:

- *status stałego zastępcy zależy jedynie od przynależności do danej grupy politycznej;*
- *jeśli zmiana ulega liczba członków komisji reprezentujących w niej daną grupę polityczną, takiej samej zmianie ulega maksymalna liczba stałych zastępców, których grupa ta może powołać;*
- *jeśli poseł zmienia grupę polityczną, nie może on zachować funkcji stałego zastępcy powierzonej mu przez poprzednią grupę;*
- *członek komisji nie może w żadnym wypadku zastępować innego jej członka należącego do innej grupy politycznej.*

Artykuł 188

Kompetencje komisji

1. Komisje stałe mają za zadanie rozpatrywanie spraw powierzonych im przez Parlament bądź, w przerwie między sesjami miesięcznymi, przez Przewodniczącego w imieniu Konferencji

Przewodniczących. Zadania komisji specjalnych i komisji śledczych są określone w momencie ich powołania. Komisje te nie mogą wydawać opinii dla innych komisji.

(Zob. wykładnię do art. 184.)

2. W przypadku, gdy stała komisja uzna się za niewłaściwą do rozpatrzenia danej sprawy lub też w przypadku sporu kompetencyjnego pomiędzy dwiema lub więcej komisjami stałymi, sprawa przekazywana jest do Konferencji Przewodniczących w terminie czterech tygodni roboczych od ogłoszenia na posiedzeniu plenarnym skierowania sprawy do komisji.

Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w terminie sześciu tygodni na podstawie zalecenia Konferencji Przewodniczących Komisji lub, jeśli takiego zalecenia nie otrzymuje, od jej przewodniczącego. W przypadku niepodjęcia przez Konferencję Przewodniczących decyzji w tym terminie, zalecenie uważa się za przyjęte.

Przewodniczący komisji mogą zawierać porozumienia z innymi przewodniczącymi komisji w sprawie przydzielania poszczególnej komisji jakiegoś punktu obrad, a porozumienia te wymagają, w miarę potrzeby, upoważnienia na zastosowanie procedury obejmującej zaangażowane komisje zgodnie z art. 50.

3. Jeżeli w danej kwestii kompetentnych jest kilka komisji, wyznacza się jedną komisję przedmiotowo właściwą oraz komisję opiniodawczą.

Liczba komisji zajmujących się jednocześnie tą samą sprawą nie może jednak przekroczyć trzech, chyba że, w uzasadnionych przypadkach, zapadnie decyzja o odstąpieniu od tej reguły, na warunkach określonych w ust. 1.

4. Dwie lub więcej komisji lub podkomisji mogą przystąpić do wspólnego rozpatrywania spraw leżących w zakresie ich kompetencji, jednak bez możliwości podejmowania decyzji.

5. Za zgodą Prezydium komisja może zlecić jednemu lub kilku swoim członkom misję badawczą lub informacyjną.

Artykuł 189

Komisja odpowiedzialna za weryfikację mandatów

Jedna z komisji powołanych w myśl niniejszego Regulaminu zajmuje się weryfikacją mandatów oraz przygotowaniem decyzji dotyczących sporów wyborczych.

Artykuł 190

Podkomisje

1. Za uprzednią zgodą Konferencji Przewodniczących każda komisja stała lub specjalna może, w celu lepszej organizacji swych prac, powołać w swoim obrębie jedną lub kilka podkomisji, określając ich skład w rozumieniu art. 186, oraz kompetencje. Podkomisje składają sprawozdania komisji, która je powołała.

2. Procedurę przyjętą dla komisji stosuje się do podkomisji.

3. Zastępcy mogą zasiadać w podkomisjach na tych samych warunkach, jakie obowiązują w odniesieniu do komisji.

4. Powyższe postanowienia powinny być stosowane tak, aby zapewnić stosunek zależności między podkomisją a komisją, w obrębie której została ona utworzona. W tym celu wszyscy członkowie podkomisji są wybierani spośród członków komisji głównej.

Artykuł 191

Prezydium komisji

1. Na swoim pierwszym posiedzeniu po wyborze członków komisji zgodnie z art. 186, komisja wybiera przewodniczącego oraz, w odrębnych głosowaniach, jednego, dwóch lub trzech wiceprzewodniczących, którzy stanowią prezydium komisji.

Niniejszy przepis nie zabrania przewodniczącemu głównego komitetu włączania przewodniczących podkomitetów w prace prezydium lub zezwalania im na prowadzenie obrad w trakcie debat dotyczących kwestii objętych właściwością danych podkomitetów - w rzeczywistości zezwala na to - pod warunkiem, że ten sposób postępowania zostanie poddany do rozważenia przez całość prezydium i że prezydium wyrazi na niego zgodę.

2. Jeżeli liczba kandydatów odpowiada liczbie miejsc do obsadzenia, można dokonać wyboru przez aklamację.

W przeciwnym wypadku lub na wniosek jednej szóstej członków komisji odbywa się on w głosowaniu tajnym.

W przypadku tylko jednej kandydatury wyboru dokonuje się bezwzględną większością oddanych głosów, do których zalicza się głosy "za" i głosy "przeciw".

W przypadku kilku kandydatur w pierwszej turze wyborów wybrany zostaje kandydat, który otrzymał bezwzględną większość oddanych głosów, zdefiniowaną w poprzednim akapicie. W drugiej turze wybrany zostaje kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów. Przy równej liczbie głosów wybrany zostaje kandydat najstarszy wiekiem.

Jeżeli niezbędna jest druga tura wyborów, mogą być przedstawiane nowe kandydatury.

Artykuł 192

Koordynatorzy komisji i kontrsprawozdawcy

1. Grupy polityczne mogą mianować jednego ze swych członków koordynatorem.

2. W stosownych przypadkach koordynatorzy komisji są wzywani przez przewodniczącego do przygotowania decyzji, które mają być podjęte przez komisję, w szczególności decyzji dotyczących procedury i mianowania sprawozdawców. Komisja może przekazać koordynatorom uprawnienia do podejmowania niektórych decyzji, z wyjątkiem decyzji dotyczących przyjęcia sprawozdań, opinii lub poprawek. Wiceprzewodniczący mogą zostać zaproszeni do udziału w roli doradców w posiedzeniach koordynatorów komisji. Koordynatorzy dążą do osiągnięcia konsensusu. Jeżeli nie można osiągnąć konsensusu podejmują decyzję jedynie większością głosów wyraźnie reprezentującą zdecydowaną większość komisji uwzględniając poszczególne mocne strony różnych grup.

3. Grupy polityczne mogą wyznaczać kontrsprawozdawcę do każdego sprawozdania w celu śledzenia postępów w pracy nad danym sprawozdaniem oraz poszukiwania kompromisu w komisji w imieniu grupy politycznej. Nazwiska kontrsprawozdawców podaje się do wiadomości przewodniczącemu. Na wniosek koordynatorów komisja może w szczególności zadecydować o włączeniu kontrsprawozdawców w poszukiwanie porozumienia z Radą w procedurze współdecyzji.

ROZDZIAŁ 2

KOMISJE - ZASADY FUNKCJONOWANIA

Artykuł 193

Posiedzenia komisji

1. Posiedzenia komisji zwoływane są przez ich przewodniczących lub z inicjatywy Przewodniczącego Parlamentu.
2. Komisja i Rada mogą uczestniczyć w posiedzeniach komisji na zaproszenie przewodniczącego komisji wystosowane w jej imieniu.

Na podstawie specjalnej decyzji komisji każda inna osoba może zostać zaproszona do udziału w posiedzeniu i do zabrania głosu.

Analogicznie, decyzję dotyczącą uczestnictwa w posiedzeniach komisji osobistych asystentów posłów pozostawia się w gestii poszczególnych komisji.

Komisja, do której odesłano daną sprawę, może, po uzyskaniu zgody Prezydium, przeprowadzić przesłuchanie biegłych jeśli uzna, że jest ono niezbędne dla właściwego przebiegu prac nad tą sprawą.

Komisje opiniodawcze mogą na własne życzenie uczestniczyć w przesłuchaniu.

3. Z zastrzeżeniem art. 49 ust. 6 posłowie mogą uczestniczyć w posiedzeniach komisji, do których nie należą, bez prawa głosu, o ile komisja nie postanowi inaczej.

Komisja może jednak zezwolić tym posłom na udział w jej pracach z głosem doradczym.

Artykuł 194

Protokoły posiedzeń komisji

Protokół każdego posiedzenia komisji jest doręczany wszystkim jej członkom i przedstawiany do zatwierdzenia przez komisję.

Artykuł 195

Głosowanie w komisji

1. Każdy poseł może złożyć poprawki do rozpatrzenia w komisji.
2. Głosowanie w komisji jest ważne, gdy jedna czwarta jej członków jest faktycznie obecna. Jeżeli jednak jedna szóstka członków komisji złoży taki wniosek przed rozpoczęciem głosowania, jest ono ważne gdy uczestniczy w nim większość członków komisji.
3. W komisji głosuje się przez podniesienie ręki, chyba że co najmniej jedna czwarta członków komisji zażąda głosowania imiennego. W takim przypadku głosowanie przeprowadza się zgodnie z art. 167 ust. 2.
4. Przewodniczący komisji bierze udział w debatach i w głosowaniu bez głosu rozstrzygającego.
5. W związku ze złożonymi poprawkami komisja, zamiast przystąpić do głosowania, może zwrócić się do sprawozdawcy o przedstawienie nowego projektu uwzględniającego możliwie jak

największą liczbę poprawek. W takim przypadku ustalany jest nowy termin składania poprawek do tego projektu.

Artykuł 196

Zastosowanie przepisów dotyczących posiedzeń plenarnych do posiedzeń komisji

Przepisy art. 12, 13, 14, 17, 18, 36-44, 148, 149 ust. 2 i 10, 152, 154, 156-159, 161, 163 ust. 1, 164, 165, 168, 169, 171-174, 177 i art. 178 stosuje się odpowiednio do posiedzeń komisji.

Artykuł 197

Tura pytań w komisji

Jeśli komisja tak postanowi, tura pytań może zostać przeprowadzona w ramach komisji. Każda komisja sama ustala procedurę obowiązującą w trakcie tury pytań.

ROZDZIAŁ 3

DELEGACJE MIĘDZYPARLAMENTARNE

Artykuł 198

Powolywanie i funkcje delegacji międzyparlamentarnych

1. Na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Parlament powołuje stałe delegacje międzyparlamentarne, ustala ich charakter oraz liczbę członków w zależności od zakresu ich działalności. Członkowie delegacji na okres kadencji parlamentarnej wybierani są podczas pierwszej lub drugiej sesji miesięcznej nowo wybranego Parlamentu.
2. Wybór członków delegacji odbywa się po przedstawieniu Konferencji Przewodniczących kandydatów przez grupy polityczne oraz przez posłów niezrzeszonych. Konferencja Przewodniczących przedkłada Parlamentowi propozycje uwzględniające, w miarę możliwości, potrzebę zapewnienia sprawiedliwej reprezentacji państw członkowskich oraz opcji politycznych. Art. 177 ust. 2, 3, 5 i 6 stosuje się.
3. Prezydium delegacji są powoływane z zastosowaniem procedury ustanowionej dla komisji stałych, zgodnie z art. 182.
4. Ogólne kompetencje poszczególnych delegacji są określone przez Parlament, który może je w każdej chwili rozszerzyć lub ograniczyć.
5. Postanowienia wykonawcze dotyczące działalności delegacji są wydawane przez Konferencję Przewodniczących na podstawie propozycji Konferencji Przewodniczących Delegacji.
6. Przewodniczący delegacji składa sprawozdanie z jej prac komisji właściwej do spraw zagranicznych i bezpieczeństwa.
7. Przewodniczący delegacji ma możliwość wypowiedzenia się przed komisją, jeśli w porządku dziennym jest punkt dotyczący zakresu kompetencji delegacji. Ma to zastosowanie również podczas posiedzeń delegacji do przewodniczącego lub sprawozdawcy tej komisji.

Artykuł 199

Współpraca ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy

1. Organy Parlamentu, w szczególności komisje, współpracują ze swoimi odpowiednikami w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w celu zwiększenia efektywności prac oraz uniknięcia dublowania działań.
2. Tryb wprowadzenia w życie powyższych postanowień ustala Konferencja Przewodniczących w porozumieniu z właściwymi organami Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

Artykuł 200

Wspólne komisje parlamentarne

1. Parlament może powoływać wspólne komisje parlamentarne z parlamentami państw stowarzyszonych ze Wspólnotą lub parlamentami państw, z którymi zostały rozpoczęte negocjacje akcesyjne.

Komisje te mogą sporządzać zalecenia pod adresem reprezentowanych w nich parlamentów. Zalecenia skierowane do Parlamentu Europejskiego są przekazywane właściwej komisji, która przedstawia propozycje działań wynikających z otrzymanych zaleceń.

2. Ogólny zakres kompetencji poszczególnych wspólnych komisji parlamentarnych jest określany przez Parlament Europejski oraz przez umowy z państwami trzecimi.
3. Działalność wspólnych komisji parlamentarnych jest regulowana przez procedury przewidziane w danej umowie. Opierają się one na zasadzie równej reprezentacji delegacji Parlamentu Europejskiego i parlamentu partnerskiego.
4. Wspólne komisje parlamentarne przyjmują swój regulamin i przedkładają go do zatwierdzenia przez Prezydium Parlamentu Europejskiego oraz parlamentu partnerskiego.
5. Wybór członków delegacji Parlamentu Europejskiego do wspólnych komisji parlamentarnych, jak również powoływanie prezydium tych delegacji, odbywają się według procedury ustalonej dla delegacji międzyparlamentarnych.

TYTUŁ VIII

PETYCJE

Artykuł 201

Prawo do składania petycji

1. Każdy obywatel Unii Europejskiej jak również każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim ma prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu w sprawach objętych zakresem działalności Unii Europejskiej, które dotyczą ich bezpośrednio.

2. Petycje do Parlamentu muszą zawierać nazwisko, obywatelstwo oraz miejsce zamieszkania każdej z osób składających petycję.

3. W przypadku gdy pod petycją złożyło podpis kilka osób fizycznych lub prawnych, sygnatariusze wyznaczają przedstawiciela i jego zastępców, którzy są uznawani za autorów petycji do celów niniejszego tytułu wdrażania następnych postanowień.

W przypadku gdy przedstawiciel lub jego zastępca nie zostali wyznaczeni, pierwszy sygnatariusz lub inna odpowiednia osoba jest uznawana za autora petycji.

4. Każda osoba składająca petycję może w każdej chwili wycofać poparcie dla petycji.

Po wycofaniu poparcia przez wszystkich składających petycję, petycja staje się bezprzedmiotowa.

5. Petycje muszą być sporządzone w języku urzędowym Unii Europejskiej.

Petycje sporządzone w innych językach będą rozpatrywane tylko wówczas, gdy autor petycji dołączy ich tłumaczenie na jeden z języków urzędowych. W korespondencji z autorem petycji Parlament używa języka urzędowego, w którym zostało sporządzone tłumaczenie lub streszczenie.

Prezydium może podjąć decyzję, zgodnie z którą petycje i korespondencja ze składającym petycję mogą być sporządzane w innych językach używanych w danym państwie członkowskim.

6. Petycje, które spełniają warunki przewidziane w ust. 2, są wpisywane do rejestru ogólnego w kolejności ich wpływania. Jeżeli nie spełniają powyższych warunków, pozostawia się je bez biegu. Uzasadnienie decyzji podaje się do wiadomości autorowi petycji.

7. Petycje wpisane do rejestru ogólnego Przewodniczący przekazuje właściwej komisji, która orzeka o dopuszczalności lub niedopuszczalności petycji zgodnie z art. 194 Traktatu WE.

Jeżeli właściwa komisja nie osiąga konsensusu w sprawie dopuszczalności petycji, petycja ogłaszana jest jako dopuszczalna na wniosek co najmniej jednej czwartej członków komisji.

8. Petycje uznane przez komisję za niedopuszczalne pozostawia się bez biegu. Decyzja wraz z uzasadnieniem doręczana jest autorowi petycji. W stosownym przypadku zaleca się autorowi petycji inne drogi odwoławcze.

9. Petycje wpisane do rejestru zasadniczo posiadają status dokumentów jawnych, zaś imię i nazwisko autora petycji oraz treść petycji powinny zostać dla celów przejrzystości opublikowane przez Parlament.

10. Bez względu na postanowienia zawarte w powyższym ust. 8 autor/autorka petycji może zwrócić się z wnioskiem o utajnienie jego/jej nazwiska w celu ochrony swojej prywatności. W takim przypadku Parlament zobowiązany jest przychylić się do tego wniosku.

W przypadku gdy w związku ze skargą autora petycji nie może zostać wszczęte postępowanie z powodu anonimowości, autor petycji konsultowany jest w sprawie kroków, które mają zostać podjęte w następstwie tej skargi.

11. Autor/autorka petycji może zwrócić się z wnioskiem, by jego/jej petycja została rozpatrzona w trybie poufnym; w takim przypadku Parlament podejmuje odpowiednie środki ostrożności gwarantujące, że treść petycji nie zostanie udostępniona do wiadomości publicznej. Autor petycji będzie informowany o dokładnych warunkach zastosowania powyższego przepisu.

12. Jeżeli komisja uzna to za stosowne, może przedłożyć kwestię Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

13. Petycje kierowane do Parlamentu przez osoby fizyczne lub prawne, które nie są obywatelami Unii Europejskiej oraz które nie zamieszkują lub nie mają swojej statutowej siedziby na terenie państwa członkowskiego, są rejestrowane oraz przechowywane osobno. Co miesiąc Przewodniczący przekazuje zestawienie otrzymanych w poprzednim miesiącu petycji wraz z ich tematami komisji właściwej do rozpatrywania petycji. Komisja może zwrócić się o udostępnienie jej tych petycji, których rozpatrzenie uważa za stosowne.

Artykuł 202

Rozpatrywanie petycji

1. Petycje, które uznano za dopuszczalne, rozpatrywane są przez właściwą komisję w ramach jej zwyczajowej działalności w formie debaty na posiedzeniu zwyczajnym, bądź też w formie procedury pisemnej. Jeżeli petycja ma zostać poddana debacie lub autor petycji sam wyrazi takie życzenie, może on zostać zaproszony na posiedzenie Komisji Petycji. Przewodniczący według swego uznania może udzielić prawa głosu autorowi petycji.

2. Komisja może, w związku z dopuszczalną petycją, postanowić o sporządzeniu sprawozdania z własnej inicjatywy zgodnie z art. 48 ust. 1 Regulaminu lub o złożeniu przed Parlamentem zwięzłego projektu rezolucji pod warunkiem braku sprzeciwu Konferencji Przewodniczących. Takie projekty rezolucji wpisywane są do projektu porządku dziennego sesji, która będzie miała miejsce najpóźniej osiem tygodni po ich przyjęciu w komisji. Projekty rezolucji poddawane są pod jedno głosowanie bez debaty, chyba że Konferencja Przewodniczących postanowi w drodze wyjątku zastosować art. 139.

Zgodnie z art. 49 i załącznikiem VII komisja może zasięgnąć opinii innych komisji, właściwych do rozpatrywania spraw będących przedmiotem petycji

3. Jeśli sprawozdanie dotyczy m.in. stosowania lub wykładni prawa Unii Europejskiej lub proponowanych zmian do istniejących przepisów, angażuje się komisję przedmiotowo właściwą zgodnie z art. 49 ust. 1 oraz art. 50 tiret pierwsze i drugie. Właściwa komisja przyjmuje bez głosowania propozycje komisji przedmiotowo właściwej dotyczące części projektu rezolucji, odnoszących się do stosowania lub wykładni prawa Unii Europejskiej lub zmian do istniejących przepisów. Jeśli właściwa komisja nie przyjmie tych propozycji, komisja zaangażowana może zgłosić je bezpośrednio Parlamentowi.

4. Tworzy się elektroniczny rejestr umożliwiający obywatelom przyłączenie się do autora petycji poprzez złożenie podpisu elektronicznego pod uznaną za dopuszczalną oraz wpisaną do rejestru petycją lub wycofanie poparcia dla petycji.

5. W ramach analizowania petycji, ustalania stanu faktycznego lub poszukiwania rozwiązań komisja może zorganizować wyjazdy rozpoznawcze do państwa członkowskiego lub regionu, o którym jest mowa w petycji.

Sprawozdania z wizyt sporządzane są przez ich uczestników. Są one przekazywane przewodniczącemu po zatwierdzeniu przez komisję.

6. Komisja może zwrócić się do Komisji o udzielenie jej pomocy, zwłaszcza poprzez przedstawienie szczegółowych informacji dotyczących stosowania lub poszanowania prawa wspólnotowego, a także poprzez przekazanie wszelkich informacji i dokumentów związanych z przedmiotem petycji. Przedstawiciele Komisji Europejskiej są zaproszeni do udziału w posiedzeniach komisji.

7. Komisja Petycji może zwrócić się do przewodniczącego o przekazanie swojej opinii lub zalecenia Komisji, Radzie lub zainteresowanym organom państwa członkowskiego w celu podjęcia przez nich działań lub udzielenia odpowiedzi.

8. Co sześć miesięcy komisja informuje Parlament o swoich pracach.

W szczególności komisja informuje Parlament o środkach podjętych przez Radę lub Komisję w związku z petycjami przekazanymi im przez Parlament.

9. Składającemu petycję doręczana jest informacja o decyzji podjętej przez komisję oraz uzasadnienie tej decyzji.

Po zakończeniu rozpatrywania petycji uznanej za dopuszczalną procedura jest zamykana, a wiadomość o jej zamknięciu doręczana jest autorowi petycji.

Artykuł 203

Jawność petycji

1. Petycje wpisane do rejestru ogólnego, o którym mowa w art. 201 ust. 6, jak również najważniejsze podjęte decyzje dotyczące trybu ich rozpatrywania, są ogłaszane na posiedzeniu plenarnym. Komunikaty te zamieszczane są w protokole posiedzenia.

2. Tytuł i streszczenie petycji wpisanych do rejestru ogólnego, jak również opinie wydane w wyniku rozpatrywania petycji oraz najistotniejsze decyzje, umieszczane są w publicznie dostępnej bazie danych, o ile autorzy petycji wyrażą na to zgodę. Petycje rozpatrywane w trybie poufnym są umieszczane w archiwum Parlamentu, gdzie są dostępne dla posłów.

TYTUŁ IX

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Artykuł 204

Mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Na początku każdej kadencji Przewodniczący, niezwłocznie po swoim wyborze lub w przypadkach przewidzianych w ust. 8, wzywa do zgłaszania kandydatur na stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich i wyznacza termin ich składania. Wezwanie to jest ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Kandydatury muszą mieć poparcie co najmniej czterdziestu posłów wywodzących się z co najmniej dwóch państw członkowskich.

Każdy poseł może udzielić poparcia tylko jednej kandydaturze.

Do kandydatury powinny być dołączone wszelkie dokumenty pozwalające stwierdzić w sposób nie budzący wątpliwości, że kandydat spełnia warunki określone w postanowieniach i ogólnych warunkach wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

3. Kandydatury są przekazywane właściwej komisji, która może wnioskować o przesłuchanie kandydatów.

Przesłuchania te są otwarte dla wszystkich posłów.

4. Alfabetyczna lista dopuszczonych kandydatur przedkładana jest następnie Parlamentowi do głosowania.

5. Głosowanie jest tajne, a wyboru dokonuje się większością oddanych głosów.

Jeżeli żaden kandydat nie zostanie wybrany w dwóch pierwszych turach głosowania, do następnej przechodzą dwaj kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów w drugiej turze.

W razie równej liczby otrzymanych głosów wybrany zostaje kandydat najstarszy wiekiem.

6. Przed otwarciem głosowania Przewodniczący upewnia się, że obecna jest co najmniej połowa członków Parlamentu.

7. Mianowany kandydat jest niezwłocznie wzywany do złożenia ślubowania przed Trybunałem Sprawiedliwości.

8. Z wyjątkiem przypadków śmierci lub odwołania, Rzecznik Praw Obywatelskich sprawuje swój urząd do momentu przejęcia obowiązków przez jego następcę.

Artykuł 205

Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Decyzja dotycząca postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz postanowienia wykonawcze przyjęte na jej podstawie przez Rzecznika Praw Obywatelskich stanowią załącznik do niniejszego Regulaminu²¹.

2. Zgodnie z art. 3 ust. 6 i 7 wyżej wymienionej decyzji, Rzecznik Praw Obywatelskich informuje Parlament o ujawnionych przez siebie przypadkach niewłaściwego administrowania.

²¹Patrz załącznik X.

Właściwa komisja może sporządzić sprawozdanie na ich temat. Ponadto przedstawia on Parlamentowi na koniec każdej sesji rocznej sprawozdanie o wynikach przeprowadzonych postępowań, zgodnie z art. 3 ust. 8 wspomnianej decyzji. Właściwa komisja sporządza sprawozdanie, które jest przedstawiane Parlamentowi w celu poddania pod dyskusję.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich może również przekazywać właściwej komisji informacje, jeśli wystąpi ona z takim wnioskiem, lub z własnej inicjatywy zabierać przed nią głos.

Artykuł 206

Odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Jedna dziesiąta posłów do Parlamentu może złożyć wniosek o odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich, jeżeli przestał on spełniać warunki konieczne do wykonywania jego funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

2. Wniosek jest przekazywany Rzecznikowi Praw Obywatelskich i właściwej komisji, która w przypadku, gdy większość jej członków uzna wymienione powody odwołania za uzasadnione, przedstawia Parlamentowi sprawozdanie. Na swój wniosek Rzecznik Praw Obywatelskich zostaje wysłuchany przed poddaniem sprawozdania pod głosowanie w Parlamencie. Po przeprowadzeniu debaty Parlament podejmuje decyzję w głosowaniu tajnym.

3. Przed otwarciem głosowania Przewodniczący upewnia się, że obecna jest co najmniej połowa członków Parlamentu.

4. Jeżeli w głosowaniu poparto odwołanie, a Rzecznik Praw Obywatelskich nie zastosuje się do tej decyzji, Przewodniczący, najpóźniej w trakcie pierwszej po głosowaniu sesji miesięcznej, zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości o niezwłoczne wydanie orzeczenia o odwołaniu Rzecznika Praw Obywatelskich.

Rezygnacja Rzecznika Praw Obywatelskich powoduje przerwanie procedury.

TYTUŁ X

SEKRETARIAT PARLAMENTU

Artykuł 207

Sekretariat Generalny

1. Sekretarz Generalny powoływany przez Prezydium wspomaga Parlament w jego pracach.

Sekretarz Generalny zobowiązuje się uroczyście przed Prezydium do wykonywania swoich obowiązków sumiennie i z zachowaniem całkowitej bezstronności.

2. Sekretarz Generalny Parlamentu kieruje Sekretariatem, o którego składzie i organizacji stanowi Prezydium.

3. Prezydium sporządza schemat organizacyjny Sekretariatu oraz ustanawia przepisy dotyczące statusu administracyjnego i finansowego urzędników i innych pracowników.

Prezydium ustala również kategorie urzędników i pracowników, do których stosują się, w części lub w całości, art. 12-14 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Przewodniczący Parlamentu przekazuje niezbędne informacje właściwym instytucjom Unii Europejskiej.

TYTUŁ XI

KOMPETENCJE DOTYCZĄCE PARTII POLITYCZNYCH NA POZIOMIE EUROPEJSKIM

Artykuł 208

Kompetencje Przewodniczącego

Przewodniczący reprezentuje Parlament w stosunkach z partiami politycznymi na poziomie europejskim, zgodnie z art. 20 ust. 4.

Artykuł 209

Kompetencje Prezydium

1. Prezydium podejmuje decyzje w sprawie wniosków o finansowanie złożonych przez partie polityczne na poziomie europejskim oraz w sprawie podziału środków pomiędzy korzystające z nich partie. Prezydium sporządza listę partii korzystających ze środków.
2. Prezydium stanowi o ewentualnym zawieszeniu lub ograniczeniu finansowania oraz o ewentualnym ściągnięciu nienależnych kwot.
3. Po zakończeniu roku budżetowego Prezydium zatwierdza końcowe sprawozdania z działalności i końcowe sprawozdania finansowe partii politycznych korzystających ze środków.
4. Na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, Prezydium może przyznać pomoc techniczną partiom politycznym na poziomie europejskim zgodnie z ich propozycjami. Prezydium może delegować na Sekretarza Generalnego uprawnienie do podejmowania niektórych decyzji dotyczących przyznawania pomocy technicznej.
5. We wszystkich przypadkach określonych w ustępach poprzedzających, Prezydium dokonuje czynności na podstawie propozycji Sekretarza Generalnego. Z wyłączeniem przypadków określonych w ust. 1 i 4, Prezydium przed podjęciem decyzji wysłuchuje przedstawicieli zainteresowanej partii politycznej. Prezydium w każdym momencie może zwrócić się do Konferencji Przewodniczących o opinię.
6. Jeżeli Parlament po zbadaniu sprawy stwierdzi, że partia polityczna na poziomie europejskim przestała respektować zasady wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka, wolności podstawowych i państwa prawa Prezydium podejmuje decyzję o zaprzestaniu finansowania tej partii.

Artykuł 210

Kompetencje właściwej komisji i Parlamentu na posiedzeniu plenarnym

1. Na wniosek jednej czwartej członków Parlamentu reprezentujących co najmniej trzy grupy polityczne Przewodniczący, po zasięgnięciu opinii Konferencji Przewodniczących, zwraca się do właściwej komisji o sprawdzenie czy partia polityczna na poziomie europejskim nadal przestrzega w swoim programie i działalności zasad, na których opiera się Unia Europejska, to znaczy zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i swobód podstawowych, jak również państwa prawa.
2. Przed przedstawieniem wniosku dotyczącego decyzji Parlamentowi właściwa komisja wysłuchuje przedstawicieli danej partii politycznej, zwraca się o opinię do komitetu złożonego z niezależnych osobistości przewidzianą w rozporządzeniu (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozważa tę opinię.

3. Parlament większością oddanych głosów przyjmuje wniosek dotyczący decyzji stwierdzającej, że dana partia polityczna przestrzega zasad, o których mowa w ustępie 1 lub że ich nie przestrzega. Poprawki nie są dopuszczalne. W obu przypadkach, jeżeli wniosek dotyczący decyzji nie uzyska większości, uznaje się za przyjętą decyzję przeciwną.
4. Decyzja Parlamentu wywołuje skutki począwszy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ustępie 1.
5. Przewodniczący reprezentuje Parlament w Komitecie złożonym z niezależnych osobistości.
6. Właściwa komisja opracowuje i przedstawia na posiedzeniu plenarnym sprawozdanie, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące stosowania tego rozporządzenia, jak również finansowanych działań.

TYTUŁ XII

STOSOWANIE I ZMIANY REGULAMINU

Artykuł 211

Stosowanie Regulaminu

1. W przypadku wątpliwości dotyczących stosowania lub wykładni niniejszego Regulaminu, Przewodniczący może przekazać kwestię właściwej komisji do rozpatrzenia.

Przewodniczący komisji mogą postąpić w ten sam sposób w przypadku pojawienia się takich wątpliwości w trakcie prac komisji i w związku z nimi.

2. Właściwa komisja podejmuje decyzję co do konieczności wprowadzenia zmian w Regulaminie. W takim przypadku stosuje ona procedurę przewidzianą w art. 212.

3. Jeśli właściwa komisja zadecyduje, że wystarczające będzie dokonanie wykładni obowiązującego Regulaminu, przekazuje ona swoją wykładnię Przewodniczącemu, który informuje o niej Parlament w czasie następnej sesji miesięcznej.

4. Jeżeli grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów nie zgadza się z wykładnią właściwej komisji, kwestię przedkłada się Parlamentowi, który podejmuje decyzję większością oddanych głosów w obecności co najmniej jednej trzeciej członków Parlamentu. W razie odrzucenia sprawa przekazywana jest ponownie do komisji.

5. Wykładnie, które nie wzbudziły żadnych sprzeciwów, jak również te, które zostały przyjęte przez Parlament, wpisuje się kursywą w formie uwag do odpowiedniego artykułu lub artykułów Regulaminu.

6. Wykładnie te stanowią precedensy dla przyszłego stosowania i wykładni artykułów, których dotyczą.

7. Regulamin oraz wykładnie są regularnie przeglądane przez właściwą komisję.

8. Jeżeli postanowienia Regulaminu przyznają pewne prawa określonej liczbie posłów, liczba ta zostanie zmieniona z urzędu na najbliższą liczbę całkowitą odpowiadającą temu samemu odsetkowi posłów w przypadku, gdy wzrośnie liczba posłów, w szczególności w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej.

Artykuł 212

Zmiany w Regulaminie

1. Każdy poseł może zaproponować wprowadzenie zmian w niniejszym Regulaminie i w załącznikach do niego dodając, w razie potrzeby, zwięzłe uzasadnienia.

Projekty zmian są tłumaczone, drukowane i doręczane, a także przekazywane właściwej komisji, która rozpatruje je i decyduje w kwestii ich przedłożenia Parlamentowi.

Dla potrzeb stosowania art. 156, 157 i art. 161 do rozpatrywania tych propozycji na posiedzeniu plenarnym zawarte w tych artykułach odniesienia do „tekstu pierwotnego” lub do „wniosku Komisji” rozumie się jako odnoszące się do obowiązujących postanowień.

2. Poprawki do niniejszego Regulaminu są przyjmowane większością głosów członków Parlamentu.

3. O ile podczas głosowania nie postanowiono inaczej, zmiany w niniejszym Regulaminie i w załącznikach do niego wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszej sesji miesięcznej następującej po ich przyjęciu.

TYTUŁ XIII

POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 213

Symbole Unii

1. Parlament uznaje i przyjmuje następujące symbole Unii:
 - flagę przedstawiającą krąg dwunastu złotych gwiazd na niebieskim tle;
 - hymn pochodzący z „Ody do radości” z IX Symfonii Ludwiga van Beethovena;
 - dewizę brzmiącą: „Zjednoczona w różnorodności”.
2. Parlament obchodzi Dzień Europy 9 maja.
3. Flaga podnoszona jest we wszystkich budynkach Parlamentu i z okazji oficjalnych wydarzeń. Flaga wywieszana jest we wszystkich salach posiedzeń Parlamentu.
4. Hymn odgrywany jest przed każdym posiedzeniem inauguracyjnym oraz na innych uroczystych posiedzeniach, w szczególności na powitanie głów państw lub szefów rządów bądź na powitanie nowych posłów po rozszerzeniu Unii.
5. Dewizę umieszcza się na oficjalnych dokumentach Parlamentu.
6. Prezydium rozważy dalsze przypadki używania symboli w Parlamencie. Prezydium określa szczegółowe przepisy dotyczące wprowadzenia w życie niniejszego artykułu.

Artykuł 214

Sprawy w toku

Z końcem ostatniej przed wyborami sesji miesięcznej Parlamentu wszelkie sprawy będące w toku uznaje się za zamknięte, z zastrzeżeniem postanowień akapitu drugiego niniejszego artykułu.

Na początku każdej kadencji Konferencja Przewodniczących rozstrzyga w sprawie uzasadnionych wniosków komisji parlamentarnych i innych instytucji dotyczących wznowienia lub dalszego rozpatrywania tych spraw.

Postanowień tych nie stosuje się do petycji ani do tekstów nie wymagających decyzji.

Artykuł 215

Układ załączników

Załączniki do niniejszego Regulaminu pogrupowane są w następujących czterech kategoriach:

- (a) postanowienia wykonawcze do przewidzianych w Regulaminie procedur przyjęte większością oddanych głosów (załącznik VI);
- (b) postanowienia przyjęte w zastosowaniu szczegółowych norm Regulaminu i według przewidzianych w nich procedur i zasad dotyczących wymaganej większości (załączniki I, II, III, IV, V, VI, VIII część A, C i D oraz X);
- (c) porozumienia międzyinstytucjonalne i inne postanowienia podjęte na podstawie Traktatów i mające zastosowanie w Parlamencie lub istotne dla jego funkcjonowania. O załączeniu takich postanowień do Regulaminu stanowi

Parlament większością oddanych głosów na podstawie propozycji właściwej komisji (załączniki VIII część B, IX, XI, XII, XIII, XIV, XV i XIX).

- (d) wytyczne i kodeksy postępowania przyjęte przez właściwe organy Parlamentu (załączniki XVI, XVII, XVIII i XX).

Artykuł 216

Sprostowanie

1. W przypadku wystąpienia błędu w dokumencie przyjętym przez Parlament Przewodniczący przekazuje, w stosownych przypadkach, projekt sprostowania komisji przedmiotowo właściwej.
2. W przypadku wystąpienia błędu w dokumencie przyjętym przez Parlament i uzgodnionym z innymi instytucjami, Przewodniczący, zanim postąpi zgodnie z ust. 1, dąży do osiągnięcia porozumienia z tymi instytucjami w sprawie niezbędnych zmian.
3. Komisja przedmiotowo właściwa rozpatruje projekt sprostowania i przedkłada go Parlamentowi, jeżeli dojdzie do przekonania, że błąd, który wystąpił można usunąć w proponowany sposób.
4. Sprostowanie ogłasza się na kolejnej sesji miesięcznej. Uważa się je za zatwierdzone, chyba że nie później niż 48 godzin po jego ogłoszeniu grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów złoży wniosek o poddanie go pod głosowanie. Jeżeli sprostowanie nie zostanie przyjęte, odsyła się je do komisji przedmiotowo właściwej, która może zaproponować zmienione sprostowanie albo zakończyć postępowanie.
5. Przyjęte sprostowania publikuje się w ten sam sposób jak dokument, którego dotyczą. Art. 72., 73 i 74 stosuje się odpowiednio.

ZAŁĄCZNIK I

Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 1 - Przejrzystość i korzyści finansowe posłów

Artykuł 1

1. Poseł, który ma bezpośredni interes finansowy w sprawie będącej przedmiotem dyskusji, zgłasza ustnie ten fakt zanim zabierze głos przed Parlamentem lub jednym z jego organów albo gdy zostanie wyznaczony do pełnienia funkcji sprawozdawcy.
2. Przed oficjalnym objęciem mandatu w Parlamencie lub w jednym z jego organów, zgodnie z art. 13, 191 lub art. 198 ust. 2 Regulaminu, lub też przed wzięciem udziału w oficjalnej delegacji, zgodnie z art. 68 lub art. 198 ust. 2 Regulaminu, poseł jest zobowiązany do należytego wypełnienia oświadczenia, o którym mowa w art. 2.

Artykuł 2

Kwestorzy prowadzą rejestr, w którym posłowie składają osobiste, szczegółowe oświadczenia dotyczące:

- (a) ich działalności zawodowej oraz każdej innej funkcji lub działalności, z tytułu której otrzymują wynagrodzenie,
- (b) wynagrodzenia, które otrzymują z tytułu sprawowania mandatu w innym parlamencie,
- (c) wsparcia finansowego w postaci udostępnienia personelu lub sprzętu, niezależnego od środków przyznanych przez Parlament, udzielonego posłom w ramach ich działalności politycznej przez osoby trzecie, ze wskazaniem tożsamości tych osób.

W czasie wykonywania mandatu posłowie wstrzymują się od przyjmowania prezentów lub czerpania innych korzyści.

Oświadczenia do rejestru są składane na osobistą odpowiedzialność posłów i muszą być co roku aktualizowane.

Prezydium może okresowo sporządzać spis elementów, które powinny być jego zdaniem ujęte w rejestrze.

Jeżeli po otrzymaniu stosownego wezwania poseł nie wywiązuje się z obowiązku złożenia oświadczenia określonego punktach a i b, Przewodniczący wzywa go ponownie do jego dostarczenia w terminie dwóch miesięcy. Jeżeli poseł nie złoży oświadczenia w tym terminie, jego nazwisko wraz z adnotacją o dopuszczeniu się uchybienia zostanie wymienione w protokole z pierwszego dnia każdej sesji miesięcznej następującej po przekroczeniu terminu. Jeśli po opublikowaniu adnotacji o uchybieniu poseł nadal odmawia złożenia oświadczenia, Przewodniczący stosuje postanowienia zawarte w art. 153 Regulaminu w celu zawieszenia go w pełnieniu funkcji.

Prezydium zespołów poselskich, zarówno międzypartyjnych jak i innych nieformalnych grup poselskich, mają obowiązek składania oświadczeń dotyczących każdego rodzaju wsparcia, czy to w formie pieniężnej, czy w innej postaci (np. wykonywania prac sekretarskich), które, o ile zostało udzielone posłowi indywidualnie, powinno zostać zgłoszone na mocy niniejszego artykułu.

Kwestorzy są zobowiązani do prowadzenia rejestru i ustalania zasad zgłaszania przez zespoły oświadczeń dotyczących każdego rodzaju wsparcia z zewnątrz.

Artykuł 3

Rejestr jest jawny.

Rejestr może być udostępniony do wglądu w formie elektronicznej.

Artykuł 4

W sprawach związanych z oświadczeniami majątkowymi posłowie podlegają przepisom obowiązującym w państwach członkowskich, w których zostali wybrani.

ZAŁĄCZNIK II

Przebieg tury pytań przewidzianej w art. 116

A. Wytyczne

1. Pytania są dopuszczalne pod warunkiem, że:
 - są zwięzłe i sformułowane w sposób pozwalający na udzielenie krótkiej odpowiedzi;
 - dotyczą uprawnień i obowiązków Komisji i Rady oraz mają związek z interesem ogólnym;
 - nie wymagają od instytucji, do której są skierowane, uprzedniego wykonywania analiz ani szeroko zakrojonych badań;
 - są precyzyjnie sformułowane i odnoszą się do konkretnej sprawy;
 - nie zawierają żadnego twierdzenia ani oceny;
 - nie dotyczą spraw o charakterze ściśle osobistym;
 - nie mają na celu uzyskania dokumentów lub informacji statystycznych;
 - są przedstawione w formie pytającej.
2. Nie jest dopuszczalne pytanie w sprawie wpisanej już do porządku dziennego i mającej być przedmiotem dyskusji z udziałem zainteresowanej instytucji.
3. Pytanie nie jest dopuszczalne, jeżeli identyczne lub podobne pytanie zostało już postawione i udzielono na nie odpowiedzi w ciągu ostatnich trzech miesięcy, chyba że pojawią się nowe fakty lub autor pytania chce otrzymać dodatkowe informacje. W pierwszym przypadku autorowi przekazuje się kopię pytania i odpowiedzi.

Pytania uzupełniające

4. Po uzyskaniu odpowiedzi każdy poseł może zadać pytanie uzupełniające do każdego pytania. Poseł może zadać najwyżej dwa pytania uzupełniające.
5. Pytania uzupełniające muszą spełniać warunki zawarte w niniejszych wytycznych.
6. Przewodniczący podejmuje decyzję o dopuszczalności pytań uzupełniających i ogranicza ich liczbę w taki sposób, aby każdy poseł mógł otrzymać odpowiedź na zadane pytanie.

Przewodniczący nie ma obowiązku dopuszczania pytań uzupełniających nawet, gdy spełniają one wymienione wyżej warunki dopuszczalności, jeżeli:

- (a) pytanie mogłoby zakłócić prawidłowy przebieg tury pytań lub
- (b) kwestia główna, do której odnosi się pytanie uzupełniające, została wystarczająco wyjaśniona przez inne pytania uzupełniające lub
- (c) pytanie uzupełniające nie ma bezpośredniego związku z pytaniem głównym.

Odpowiedzi na pytania

7. Instytucja, do której skierowano pytania, dba o to, aby jej odpowiedzi były zwięzłe i rzeczowe.

8. Jeśli treść pytań na to pozwala, Przewodniczący, po uprzednim zasięgnięciu opinii autorów pytań, może zdecydować, że instytucja powinna udzielić na nie odpowiedzi łącznej.
9. Odpowiedzi na pytania udziela się wyłącznie w obecności ich autora, chyba że przed rozpoczęciem tury pytań autor przekaże Przewodniczącemu na piśmie nazwisko swojego zastępcy.
10. Jeśli autor pytania lub jego zastępca są nieobecni, pytanie pozostawia się bez odpowiedzi.
11. Jeśli poseł złożył pytanie, ale ani on, ani jego zastępca nie są obecni podczas tury pytań, Przewodniczący przypomina posłowi pisemnie o obowiązku stawienia się lub zapewnienia zastępcy. Jeśli w ciągu dwunastu miesięcy Przewodniczący jest zmuszony wystosować takie upomnienie trzykrotnie, poseł traci na sześć miesięcy prawo do składania pytań w ramach tury pytań.
12. Na pytania, na które nie udzielono odpowiedzi z braku czasu, odpowiada się zgodnie z art. 117 ust. 4 akapit pierwszy, chyba że autor pytania wnioskuje o zastosowanie art. 117 ust. 3.
13. Do procedury dotyczącej odpowiedzi pisemnych stosuje się postanowienia art. 117 ust. 3 i 5.

Terminy

14. Pytania powinny być złożone najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem tury pytań. Pytania, które nie zostały złożone w tym terminie, mogą być rozpatrywane w trakcie tury pytań o ile instytucja, do której są skierowane, wyrazi na to zgodę.

Dopuszczone pytania są doręczane posłom i przekazywane instytucjom, do których są skierowane.

Podział

15. Tura pytań do Komisji może zostać podzielona za jej zgodą na oddzielne tury pytań skierowanych do poszczególnych członków Komisji.

Tura pytań do Rady może zostać podzielona za jej zgodą na tury pytań do Prezydencji Unii Europejskiej, do wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa lub do przewodniczącego Eurogrupy. Może również zostać wprowadzony podział tematyczny.

B. Zalecenia

(wyciąg z rezolucji Parlamentu z 13 listopada 1986 r.)

Parlament Europejski,

1. pragnie, aby wytyczne dotyczące przebiegu tury pytań zawarte w art. 43 ²² Regulaminu, a w szczególności w ust. 1 wytycznych dotyczącym warunków dopuszczalności pytań, były ściślej stosowane;
2. zaleca częstsze korzystanie z uprawnienia przyznanego Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego na mocy art. 43 ust. 3 ²³ Regulaminu do tematycznego grupowania pytań przewidzianych na turę pytań; uważa jednak, że tego typu grupowaniu powinny podlegać wyłącznie pytania umieszczone w pierwszej części listy pytań złożonych w trakcie danej sesji miesięcznej;

²² Obecnie art. 116.

²³ Obecnie art. 116 ust. 3.

3. odnośnie pytań uzupełniających zaleca, aby Przewodniczący przyjął za ogólną zasadę przyznanie autorowi pytania głównego prawa do jednego pytania uzupełniającego, natomiast posłom, w szczególności tym, którzy wywodzą się z innej grupy politycznej lub państwa członkowskiego niż autor pytania głównego, do jednego lub co najwyżej dwóch pytań uzupełniających; przypomina również, że pytania uzupełniające powinny być zwięzłe i przedstawione w formie pytającej oraz zaleca, aby nie przekraczały one 30 sekund;
4. zachęca Komisję i Radę do dbania o zwięzłość i rzeczowość odpowiedzi, zgodnie z ust. 7 wytycznych.

ZAŁĄCZNIK III

Wytyczne do pytań wymagających odpowiedzi na piśmie na mocy art. 117 i 118

1 Pytania wymagające odpowiedzi na piśmie:

- wchodzi w zakres uprawnień i obowiązków danej instytucji oraz mają związek z interesem ogólnym;
- są zwięzłe i zawierają pytanie zredagowane w zrozumiały sposób;
- nie zawierają obraźliwych sformułowań;
- nie dotyczą spraw o charakterze ściśle osobistym.

2. W przypadku braku zgodności pytania z powyższymi wytycznymi Sekretariat przedstawia autorowi pytania odpowiednie sugestie, w jaki sposób pytanie może zostać sformułowane, aby zostało uznane za dopuszczalne.

3. W przypadku gdy identyczne lub podobne pytanie zostało już zadane w trakcie poprzednich sześciu miesięcy, Sekretariat przekazuje autorowi kopię tego pytania oraz odpowiedź na nie. Nowego podobnego pytania nie przekazuje się zainteresowanej instytucji, dopóki autor nie powoła się na nowe istotne fakty lub nie zażąda dalszych informacji.

4. Jeżeli pytanie dotyczy informacji rzeczowych lub statystycznych, które są już udostępnione bibliotece Parlamentu, biblioteka informuje o tym posła, który może wycofać pytanie.

5. Na pytania dotyczące powiązanych ze sobą spraw można udzielać wspólnej odpowiedzi.

ZAŁĄCZNIK IV

Wytyczne i ogólne kryteria wyboru tematów wpisywanych do porządku dziennego debat nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa, przewidzianych w art. 122

Zasady podstawowe

1. Za priorytetowe uznaje się projekty rezolucji umożliwiające Parlamentowi wyrażenie poprzez głosowanie stanowiska w odniesieniu do Rady, Komisji, państw członkowskich, innych państw lub organizacji międzynarodowych na temat określonego wydarzenia, o ile jedyną sesją miesięczną Parlamentu Europejskiego, w czasie której może się odbyć głosowanie zanim wydarzenie nastąpi, jest bieżąca sesja miesięczna.
2. Projekty rezolucji nie mogą przekraczać pięciuset słów.
3. Tematy mające związek z kompetencjami Unii Europejskiej przewidzianymi w Traktacie uznaje się za priorytetowe pod warunkiem, że są to tematy najwyższej wagi.
4. Liczba wybranych tematów powinna umożliwić dyskusję odpowiednią do ich znaczenia i nie może przekraczać trzech, włącznie z podrozdziałami.

Kryteria

5. Kryteria pierwszeństwa, wedle których ustala się listę tematów do wpisania do porządku dziennego debat nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa są przekazywane do wiadomości Parlamentu i grup politycznych.

Ograniczanie i przydzielanie czasu wypowiedzi

6. Dla lepszego wykorzystania czasu pozostającego do dyspozycji, Przewodniczący, po konsultacji z przewodniczącymi grup politycznych, uzgadnia z Radą i Komisją ograniczenie czasu przewidzianego na ewentualne wypowiedzi tych dwóch instytucji w trakcie debaty nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa.

Termin składania poprawek

7. Termin składania poprawek do projektów rezolucji powinien być ustalony w taki sposób, aby pomiędzy doręczeniem tekstu poprawek w językach urzędowych a dyskusją nad projektami rezolucji posłowie i grupy polityczne mieli czas na należyte zapoznanie się z poprawkami.

ZAŁĄCZNIK V

Procedura stosowana przy rozpatrywaniu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz budżetów dodatkowych

Artykuł 1

Dokumenty z posiedzeń

1. Drukowane i doręczane są następujące dokumenty:
 - (a) komunikat Komisji dotyczący maksymalnej stopy wzrostu przewidzianej w art. 78 ust. 9 Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 9 Traktatu WE i art. 177 ust. 9 Traktatu EWEA,
 - (b) propozycja Komisji lub Rady mająca na celu ustalenie nowej stopy wzrostu,
 - (c) sprawozdanie Rady z rozpatrywania przez nią poprawek i proponowanych zmian w projekcie budżetu przyjętych przez Parlament,
 - (d) wniesione przez Radę zmiany do przyjętych przez Parlament poprawek do projektu budżetu,
 - (e) stanowisko Rady odnośnie ustalenia nowej maksymalnej stopy wzrostu,
 - (f) nowy projekt budżetu sporządzony zgodnie z art. 78 ust. 8 Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 8 Traktatu WE i art. 177 ust. 8 Traktatu EWEA,
 - (g) projekty decyzji odnoszące się do kwot miesięcznego prowizorium budżetowego przewidzianego w art. 78 b Traktatu EWWiS, art. 273 Traktatu WE i art. 178 Traktatu EWEA.
2. Dokumenty te są przesyłane przedmiotowo właściwej komisji. Każda zainteresowana komisja może wydać opinię.
3. Przewodniczący wyznacza termin w jakim komisje, które zamierzają wydać opinię, powinny przekazać ją przedmiotowo właściwej komisji.

Artykuł 2

Stopy wzrostu

1. Zgodnie z określonymi niżej zasadami każdy poseł może przedstawić i omówić projekty decyzji mających na celu ustalenie nowej maksymalnej stopy wzrostu.
 2. Projekty te są dopuszczalne, jeżeli zostaną przedstawione na piśmie i podpisane przez co najmniej czterdziestu posłów lub też przedstawione w imieniu grupy politycznej lub komisji.
 3. Przewodniczący wyznacza termin składania projektów.
 4. Przedmiotowo właściwa komisja sporządza sprawozdanie dotyczące projektów przed poddaniem ich pod dyskusję na posiedzeniu plenarnym.
 5. Następnie Parlament głosuje nad projektami.
- Parlament stanowi większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów.

Gdy Rada powiadomi Parlament o swojej zgodzie na ustalenie nowej stopy wzrostu, Przewodniczący ogłasza przyjętą w ten sposób zmianę stopy wzrostu na posiedzeniu plenarnym.

W przeciwnym przypadku stanowisko Rady jest odsyłane do przedmiotowo właściwej komisji.

Artykuł 3

Rozpatrywanie projektu budżetu - pierwszy etap

1. Zgodnie z określonymi poniżej zasadami każdy poseł może złożyć oraz przedstawić:

- projekty poprawek do projektu budżetu;
- propozycje zmian w projekcie budżetu.

2. Propozycje poprawek są dopuszczalne, jeżeli zostały złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej czterdziestu posłów albo przedłożone w imieniu grupy politycznej lub komisji, określają pozycje budżetowe, których dotyczą oraz zapewniają przestrzeganie zasady równowagi przychodów i wydatków. Projekty poprawek zawierają wszelkie użyteczne informacje do zamieszczenia w uwagach do danej pozycji budżetowej.

Powyższe postanowienia stosuje się również do propozycji zmian.

Do wszystkich projektów poprawek i wszystkich propozycji zmian w projekcie budżetu dołączane są pisemne uzasadnienia.

3. Przewodniczący wyznacza termin składania projektów poprawek i propozycji zmian.

Przewodniczący wyznacza dwa terminy składania projektów poprawek i propozycji zmian: jeden przed, a drugi po przyjęciu sprawozdania przez przedmiotowo właściwą komisję.

4. Przedmiotowo właściwa komisja wydaje opinię na temat złożonych tekstów przed poddaniem ich pod dyskusję na posiedzeniu plenarnym.

Projekty poprawek oraz propozycje zmian, które zostały odrzucone przez przedmiotowo właściwą komisję, są poddawane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym jedynie wówczas, gdy komisja lub co najmniej czterdziestu posłów złoży odpowiedni wniosek na piśmie w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego. Termin ten nie może być w żadnym wypadku krótszy niż dwadzieścia cztery godziny przed rozpoczęciem głosowania.

5. Projekty poprawek do preliminarza budżetowego Parlamentu Europejskiego zbieżne z projektami odrzuconymi wcześniej przez Parlament na etapie ustalania preliminarza są poddawane pod dyskusję jedynie wówczas, gdy właściwa przedmiotowo komisja wyrazi pozytywną opinię.

6. Na zasadzie odstępstwa od postanowień art. 55 ust. 2 Regulaminu, Parlament stanowi w oddzielnych, następujących po sobie głosowaniach w sprawie:

- projektów poprawek i propozycji zmian,
- sekcji projektu budżetu,
- projektów rezolucji odnoszących się do projektu budżetu.

Art. 161 ust. 4-8 Regulaminu stosuje się.

7. Artykuły, rozdziały, tytuły i sekcje projektu budżetu, do których nie wniesiono projektów poprawek lub propozycji zmian uznaje się za przyjęte.

8. Do przyjęcia projektów poprawek wymagana jest większość głosów członków Parlamentu.

Do przyjęcia propozycji zmian wymagana jest większość oddanych głosów.

9. Jeśli poprawki przyjęte przez Parlament spowodują w projekcie budżetu zwiększenie wydatków przekraczające przewidzianą maksymalną stopę wzrostu, przedmiotowo właściwa komisja przedstawia Parlamentowi propozycję nowej maksymalnej stopy wzrostu, zgodnie z art. 78 ust. 9 ostatni akapit Traktatu EWWiS, art. 272 ust. 9 Traktatu WE i art. 177 ust. 9 Traktatu EWEA. Głosowanie nad tą propozycją odbywa się po głosowaniu nad poszczególnymi sekcjami projektu budżetu. Parlament podejmuje decyzję większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów. W przypadku odrzucenia propozycji projekt budżetu jest odsyłany przedmiotowo właściwej komisji.

10. Jeśli Parlament nie wprowadził poprawek do projektu budżetu ani nie przyjął propozycji zmian lub propozycji odrzucenia projektu budżetu, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że budżet został ostatecznie przyjęty.

Jeśli Parlament wniósł poprawki do budżetu lub przyjął propozycje zmian, projekt budżetu, poprawiony lub z dołączonymi propozycjami zmian, przekazywany jest wraz z uzasadnieniami Radzie i Komisji.

11. Rada i Komisja otrzymują protokół z przebiegu posiedzenia, w czasie którego Parlament głosował nad projektem budżetu.

Artykuł 4

Ostateczne przyjęcie budżetu po pierwszym czytaniu

Jeżeli Rada powiadomi Parlament, że nie zmieniła jego poprawek oraz że przyjęła jego propozycje zmian lub nie odrzuciła ich, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu, że budżet został ostatecznie przyjęty. Przewodniczący zarządza publikację budżetu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 5

Rozpatrywanie uwag Rady - drugi etap

1. Jeżeli Rada zmieniła jedną lub więcej poprawek przyjętych przez Parlament, zmieniony przez Radę tekst jest odsyłany do przedmiotowo właściwej komisji.

2. Zgodnie z określonymi niżej zasadami każdy poseł może złożyć i przedstawić projekty poprawek do zmienionego przez Radę tekstu.

3. Projekty te są dopuszczalne, jeśli zostaną złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej czterdziestu posłów lub przedłożone w imieniu komisji oraz jeśli zapewniają przestrzeganie zasady równowagi przychodów i wydatków. Art. 49 ust. 5 Regulaminu nie stosuje się.

Projekty poprawek są dopuszczalne jedynie wtedy, gdy odnoszą się do tekstu zmienionego przez Radę.

4. Przewodniczący wyznacza termin składania projektów poprawek.

5. Przedmiotowo właściwa komisja wypowiada się na temat tekstów zmienionych przez Radę i opiniuje projekty poprawek do tych tekstów.

6. Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 4 akapit drugi, podczas posiedzenia plenarnego poddaje się pod głosowanie projekty poprawek do tekstów zmienionych przez Radę. Parlament stanowi większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów. Przyjęcie tych projektów

powoduje odrzucenie tekstu zmienionego przez Radę, natomiast ich odrzucenie jest jednoznaczne z przyjęciem tekstu zmienionego przez Radę.

7. Sprawozdanie Rady dotyczące wyników rozpatrywania propozycji zmian przyjętych przez Parlament jest przedmiotem debaty, która może zakończyć się głosowaniem nad propozycją rezolucji.

8. Po zakończeniu procedury przewidzianej w niniejszym artykule, z zastrzeżeniem postanowień art. 6, Przewodniczący ogłasza na posiedzeniu plenarnym, że budżet został ostatecznie przyjęty. Przewodniczący zarządza publikację budżetu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Odrzucenie projektu budżetu w całości

1. Komisja lub co najmniej czterdziestu posłów może z ważnych powodów złożyć propozycję odrzucenia projektu budżetu w całości. Taka propozycja jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zawiera pisemne uzasadnienie i została złożona w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego. Przyczyny odrzucenia nie mogą być ze sobą sprzeczne.

2. Przedmiotowo właściwa komisja opiniuje taką propozycję przed poddaniem jej pod głosowanie na posiedzeniu Parlamentu.

Parlament stanowi większością głosów swoich członków i dwóch trzecich oddanych głosów. Przyjęcie propozycji powoduje odesłanie projektu budżetu do Rady.

Artykuł 7

Miesięczne prowizorium budżetowe

1. Zgodnie z określonymi niżej zasadami każdy poseł może złożyć projekt decyzji odmiennej od decyzji Rady, upoważniającej do wydatkowania kwot przekraczających miesięczne prowizorium budżetowe na cele inne niż wynikające obowiązkowo z Traktatów lub innych aktów przyjętych na ich podstawie.

2. Projekty są dopuszczalne jedynie, gdy zostaną złożone na piśmie i podpisane przez co najmniej czterdziestu posłów albo przedłożone przez grupę polityczną lub komisję i zawierają uzasadnienie.

3. Właściwa komisja wydaje opinię na temat złożonych tekstów przed poddaniem ich pod dyskusję na posiedzeniu plenarnym.

4. Parlament stanowi większością głosów swoich członków i trzech piątych oddanych głosów.

Artykuł 8

Procedura stosowana przy opracowywaniu preliminarza budżetowego Parlamentu

1. W kwestiach związanych z budżetem Parlamentu Prezydium i komisja budżetowa podejmują w kolejnych fazach decyzje w zakresie:

- (a) schematu organizacyjnego;
- (b) wstępnego projektu i projektu preliminarza budżetowego.

2. Decyzje dotyczące schematu organizacyjnego podejmuje się zgodnie z następującą procedurą:

- (a) Prezydium sporządza schemat organizacyjny na każdy rok budżetowy;
- (b) ewentualnie wszczyna się postępowanie uzgadniające pomiędzy Prezydium i komisją budżetową w sytuacji, gdy jej opinia różni się od pierwotnych decyzji Prezydium;
- (c) na zakończenie postępowania Prezydium podejmuje ostateczną decyzję w sprawie preliminarza budżetowego dla schematu organizacyjnego, zgodnie z art. 207 ust. 3 Regulaminu, nie uchybiając decyzjom podjętym zgodnie z art. 272 Traktatu WE.

3. Procedura przygotowawcza dotycząca samego preliminarza rozpoczyna się z chwilą ostatecznego przyjęcia schematu organizacyjnego przez Prezydium. Etapy tej procedury odpowiadają etapom opisanym w art. 79 Regulaminu, to znaczy:

- (a) Prezydium opracowuje wstępny projekt dochodów i wydatków (ust. 1);
- (b) komisja budżetowa opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków (ust. 2);
- (c) jeżeli stanowiska komisji budżetowej i Prezydium znacznie się różnią, wszczyna się postępowanie uzgadniające.

ZAŁĄCZNIK VI

Procedura rozpatrywania i podejmowania decyzji w sprawie udzielenia absolutorium budżetowego

Artykuł 1

Dokumenty

1. Drukowane i doręczane są następujące dokumenty:
 - (a) księgi dochodów i wydatków, analiza zarządzania finansami oraz bilans, dostarczone przez Komisję;
 - (b) sprawozdanie roczne oraz sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami instytucji;
 - (c) dostarczone przez Trybunał Obrachunkowy na podstawie art. 248 Traktatu WE oświadczenie zapewniające o wiarygodności ksiąg dochodów i wydatków oraz legalności i prawidłowości zawartych w nich operacji finansowych;
 - (d) zalecenie Rady.
2. Dokumenty te są przysyłane przedmiotowo właściwej komisji. Każda zainteresowana komisja może wydać swoją opinię.
3. Przewodniczący wyznacza termin, w jakim komisje, które zamierzają wydać opinię, powinny ją przekazać przedmiotowo właściwej komisji.

Artykuł 2

Rozpatrywanie sprawozdania

1. Zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego, Parlament analizuje sprawozdanie przedmiotowo właściwej komisji dotyczące udzielenia absolutorium budżetowego najpóźniej do 30 kwietnia roku następującego po przyjęciu rocznego sprawozdania Trybunału Obrachunkowego.
2. Jeżeli przepisy niniejszego załącznika nie stanowią inaczej, zastosowanie mają artykuły Regulaminu Parlamentu odnoszące się do poprawek oraz głosowania.

Artykuł 3

Treść sprawozdania

1. Sporządzone przez przedmiotowo właściwą komisję sprawozdanie dotyczące absolutorium budżetowego zawiera:
 - (a) projekt decyzji o udzieleniu absolutorium budżetowego lub o odroczeniu decyzji o udzieleniu absolutorium budżetowego (głosowanie w trakcie kwietniowej sesji miesięcznej) lub projekt decyzji o udzieleniu lub o odmowie udzielenia absolutorium budżetowego (głosowanie w trakcie październikowej sesji miesięcznej);
 - (b) projekt decyzji o zamknięciu ksiąg dochodów i wydatków, jak też aktywów i pasywów Wspólnoty;

- (c) propozycję rezolucji zawierającą uwagi do projektu decyzji, o którym mowa w pkt a), obejmującą zarówno ocenę zarządzania finansami przez Komisję w bieżącym roku budżetowym jak i uwagi na temat realizacji wydatków w przyszłości;
- (d) w załączeniu: listę dokumentów otrzymanych od Komisji oraz dokumentów, o które wnioskowano, a które nie zostały dostarczone;
- (e) opinie zainteresowanych komisji.

2. W przypadku, gdy przedmiotowo właściwa komisja proponuje odroczenie decyzji o udzieleniu absolutorium budżetowego, propozycja rezolucji dodatkowo określa między innymi:

- (a) przyczyny odroczenia decyzji;
- (b) dodatkowe działania, których podjęcia oczekuje się od Komisji i ich terminy;
- (c) dokumenty niezbędne Parlamentowi do podjęcia decyzji z pełnym rozeznaniem.

Artykuł 4

Rozpatrywanie i głosowanie w Parlamencie

1. Sprawozdanie właściwej komisji dotyczące absolutorium budżetowego jest wpisywane do porządku dziennego pierwszej sesji miesięcznej po jego złożeniu.
2. Dopuszczalne są jedynie poprawki do propozycji rezolucji złożonej zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt c.
3. Projekty decyzji oraz propozycja rezolucji są poddawane pod głosowanie w kolejności ustalonej w art. 3, z zastrzeżeniem odmiennych postanowień art. 5.
4. Parlament stanowi większością oddanych głosów, zgodnie z art. 198 Traktatu WE.

Artykuł 5

Warianty procedury

1. Głosowanie w trakcie kwietniowej sesji miesięcznej:

W pierwszej fazie procedury sprawozdanie dotyczące absolutorium zawiera propozycję udzielenia absolutorium lub odroczenia decyzji w sprawie absolutorium.

(a) Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium uzyska większość głosów, absolutorium zostaje udzielone. Oznacza to jednocześnie zamknięcie księgi dochodów i wydatków.

Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium nie uzyska większości, decyzję w sprawie absolutorium uznaje się za odroczoną, a przedmiotowo właściwa komisja przedstawia w terminie sześciu miesięcy nowe sprawozdanie zawierające nową propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium.

(b) Jeżeli propozycja odroczenia decyzji w sprawie absolutorium zostanie przyjęta, właściwa komisja przedstawia w terminie sześciu miesięcy nowe sprawozdanie zawierające nową propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium. W tym przypadku zamknięcie księgi dochodów i wydatków zostaje także odroczone, a propozycja w tej kwestii jest ponownie przedkładana wraz z nowym sprawozdaniem.

Jeżeli propozycja odroczenia decyzji w sprawie absolutorium nie uzyska większości, absolutorium uznaje się za udzielone. W tym przypadku decyzja jest równoznaczna z zamknięciem księgi dochodów i wydatków. Propozycja rezolucji nadal może zostać poddana pod głosowanie.

2. Głosowanie w trakcie październikowej sesji miesięcznej.

W drugiej fazie procedury sprawozdanie dotyczące absolutorium zawiera propozycję udzielenia lub odmowy udzielenia absolutorium.

(a) Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium uzyska większość, absolutorium zostaje udzielone. Oznacza to jednocześnie zamknięcie księgi dochodów i wydatków.

Jeżeli propozycja udzielenia absolutorium budżetowego nie uzyska większości, oznacza to odmowę udzielenia absolutorium. W czasie następnej sesji miesięcznej, na której przedstawiana jest formalna propozycja zamknięcia księgi dochodów i wydatków za bieżący rok budżetowy, Komisja jest proszona o złożenie oświadczenia.

(b) Jeżeli propozycja odmowy udzielenia absolutorium uzyska większość, w czasie następnej sesji miesięcznej, w trakcie której Komisja jest proszona o złożenie oświadczenia, przedstawiana jest formalna propozycja zamknięcia księgi dochodów i wydatków za bieżący rok budżetowy.

Jeżeli propozycja odmowy udzielenia absolutorium budżetowego nie uzyska większości, absolutorium uznaje się za udzielone. W tym przypadku decyzja jest równoznaczna z zamknięciem księgi dochodów i wydatków. Propozycja rezolucji nadal może zostać poddana pod głosowanie.

3. Jeśli propozycja rezolucji lub propozycja odnosząca się do zamknięcia księgi dochodów i wydatków zawiera postanowienia sprzeczne z wynikiem głosowania Parlamentu w sprawie absolutorium, Przewodniczący, po zasięgnięciu opinii przewodniczącego przedmiotowo właściwej komisji, może odroczyć głosowanie i ustalić nowy termin składania poprawek.

Artykuł 6

Wdrażanie decyzji odnoszących się do absolutorium

1. Przewodniczący przekazuje Komisji oraz każdej innej instytucji wszystkie decyzje i rezolucje Parlamentu przyjęte zgodnie z art. 3. Przewodniczący zarządza ich ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, w serii L (legislacyjnej).

2. Właściwa komisja przygotowuje co najmniej raz do roku sprawozdanie dla Parlamentu dotyczące działań podjętych przez instytucje w następstwie uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium oraz innych uwag zawartych w rezolucjach Parlamentu dotyczących wykonania budżetu.

3. Działając w imieniu Parlamentu Przewodniczący może wystąpić, na podstawie sprawozdania komisji odpowiedzialnej za kontrolę budżetową, do Trybunału Sprawiedliwości ze skargą przeciwko danej instytucji o niewykonanie zobowiązań wynikających z uwag do decyzji w sprawie absolutorium lub do innych rezolucji dotyczących realizacji wydatków, zgodnie z art. 232 Traktatu WE.

ZAŁĄCZNIK VII

Uprawnienia stałych komisji parlamentarnych ²⁴

I. Komisja Spraw Zagranicznych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO). W tym zakresie komisję wspiera podkomisja do spraw bezpieczeństwa i obrony;
2. stosunków z innymi instytucjami i organami UE, z ONZ oraz z innymi organizacjami międzynarodowymi i zgromadzeniami międzyparlamentarnymi w sprawach objętych w zakresie jej kompetencji;
3. wzmocnienia stosunków politycznych z krajami trzecimi, w szczególności z krajami leżącymi w bezpośrednim sąsiedztwie Unii, poprzez szeroko zakrojone programy współpracy i pomocy lub poprzez porozumienia międzynarodowe, takie jak porozumienia stowarzyszeniowe i umowy o partnerstwie;
4. otwierania, monitorowania oraz finalizowania negocjacji dotyczących przystąpienia państw europejskich do Unii;
5. kwestii dotyczących praw człowieka, ochrony mniejszości i promowania wartości demokratycznych w krajach trzecich. W tym zakresie komisję wspiera podkomisja do spraw praw człowieka. Posłowie z innych komisji i organów kompetentnych w tym zakresie są zapraszani do uczestnictwa w posiedzeniach tej podkomisji, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów.

Komisja ta zapewnia koordynację prac wspólnych komisji parlamentarnych i parlamentarnych komisji do spraw współpracy, jak też delegacji międzyparlamentarnych, delegacji ad hoc i misji obserwacji wyborów objętych zakresem jej kompetencji.

II. Komisja Rozwoju

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. promowania, realizacji i monitorowania polityki rozwoju i współpracy Unii, a zwłaszcza:
 - (a) dialogu politycznego z krajami rozwijającymi się, zarówno dwustronnego jak i w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych i na płaszczyźnie międzyparlamentarnej,
 - (b) pomocy dla krajów rozwijających się i porozumień o współpracy z nimi,
 - (c) promowania wartości demokratycznych, dobrego zarządzania i praw człowieka w krajach rozwijających się;
2. kwestii związanych z Porozumieniem o Partnerstwie AKP-UE i stosunków z właściwymi organami;

²⁴Przyjęte decyzją Parlamentu z dnia 29 stycznia 2004 r.

3. zaangażowania Parlamentu w misje obserwacji wyborów, w razie potrzeby we współpracy z innymi właściwymi komisjami i delegacjami.

Komisja koordynuje pracę delegacji międzyparlamentarnych i delegacji ad hoc objętych zakresem jej kompetencji.

III. Komisja Handlu Międzynarodowego

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

kwestii związanych z tworzeniem i wdrażaniem wspólnej polityki handlowej Unii oraz jej zewnętrznymi stosunkami gospodarczymi, a w szczególności:

1. stosunków finansowych, gospodarczych i handlowych z krajami trzecimi i organizacjami regionalnymi;
2. środków harmonizacji technicznej lub standaryzacji w dziedzinach objętych instrumentami prawa międzynarodowego;
3. stosunków z właściwymi organizacjami międzynarodowymi oraz z organizacjami promującymi integrację gospodarczą i handlową na poziomie regionalnym poza Unią;
4. stosunków ze Światową Organizacją Handlu, również w jej wymiarze parlamentarnym.

Komisja pozostaje w kontakcie z właściwymi delegacjami międzyparlamentarnymi i delegacjami ad hoc w zakresie gospodarczych i handlowych aspektów stosunków z krajami trzecimi.

IV. Komisja Budżetowa

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. wieloletnich ram finansowych dochodów i wydatków Unii oraz systemu środków własnych Unii;
2. prerogatyw budżetowych Parlamentu, a mianowicie budżetu Unii, jak również negocjowania i wdrażania porozumień międzyinstytucjonalnych w tej dziedzinie;
3. preliminarzy Parlamentu, zgodnie z procedurami określonymi w Regulaminie;
4. budżetu organów zdecentralizowanych;
5. działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
6. włączenia Europejskiego Funduszu Rozwoju do budżetu, z zastrzeżeniem uprawnień komisji właściwej w zakresie Porozumienia o Partnerstwie AKP-UE;
7. skutków finansowych oraz zgodności wszystkich aktów prawnych Wspólnoty z wieloletnimi Ramami Finansowymi, z zastrzeżeniem uprawnień właściwych komisji;
8. śledzenia i oceny wykonania bieżącego budżetu niezależnie od postanowień artykułu 78 ust. 1, przenoszenia środków finansowych, procedur dotyczących schematów organizacyjnych, środków administracyjnych oraz opinii w sprawach związanych z projektami budowlanymi o znaczących skutkach finansowych;

9. rozporządzenia finansowego, z wyłączeniem kwestii dotyczących wykonywania, zarządzania i kontroli budżetu.

V. Komisja Kontroli Budżetowej

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. kontroli wykonania budżetu Unii i Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz podejmowanych przez Parlament decyzji w kwestii absolutorium, w tym także wewnętrznych procedur dotyczących absolutorium i wszelkich innych środków towarzyszących podejmowaniu takich decyzji bądź je wdrażających;
2. zamknięcia, przedstawienia i kontroli rachunków i bilansów Unii, jej instytucji i wszelkich innych finansowanych przez nią organów, w tym ustalania środków finansowych do przeniesienia i bilansowania sald;
3. kontroli działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
4. monitorowania efektywności pod względem kosztów różnych form finansowania przez Wspólnotę wdrażania polityk Unii;
5. badania nadużyć i nieprawidłowości w wykonywaniu budżetu Unii, działań w zakresie prewencji i ścigania oraz ogólnej ochrony interesów finansowych Unii;
6. stosunków z Trybunałem Obrachunkowym, mianowania jego członków i oceny jego sprawozdań;
7. rozporządzenia finansowego w zakresie wykonania, zarządzania i kontroli budżetu.

VI. Komisja Gospodarcza i Monetarna

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. polityki gospodarczej i pieniężnej Unii, funkcjonowania Unii Gospodarczo-Walutowej oraz europejskiego systemu walutowego i finansowego (w tym także stosunków z właściwymi instytucjami i organizacjami);
2. swobodnego przepływu kapitału i płatności (płatności transgraniczne, jednolity obszar płatniczy, bilansowanie płatności, polityka przepływu kapitału oraz udzielania i zaciągania pożyczek, kontrola przepływu kapitału pochodzącego z krajów trzecich, środki stymulujące eksport kapitału unijnego);
3. międzynarodowego systemu walutowego i finansowego (w tym także stosunków z instytucjami i organizacjami finansowymi i walutowymi);
4. uregulowań w zakresie konkurencji oraz pomocy państwowej i publicznej;
5. przepisów podatkowych;
6. wydawania przepisów i nadzorowania usług, instytucji i rynków finansowych, w tym także sprawozdawczości finansowej, audytu, zasad rachunkowości, ładu korporacyjnego i innych zagadnień prawa spółek dotyczących usług finansowych.

VII. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. polityki zatrudnienia i wszelkich aspektów polityki społecznej, takich jak warunki pracy, ubezpieczenia społeczne i ochrona socjalna;
2. środków mających na celu ochronę zdrowia i zapewnienie bezpieczeństwa w miejscu pracy;
3. Europejskiego Funduszu Społecznego;
4. polityki szkoleń zawodowych, w tym także podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
5. swobodnego przepływu pracowników i emerytów;
6. dialogu społecznego;
7. wszelkich form dyskryminacji w miejscu pracy i na rynku pracy, z wyjątkiem dyskryminacji ze względu na płeć;
8. stosunków z:
 - Europejskim Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop),
 - Europejską Fundacją na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy,
 - Europejską Fundacją ds. Kształcenia,
 - Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;oraz stosunków z innymi właściwymi organami UE i organizacjami międzynarodowymi.

VIII. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. polityki dotyczącej środowiska naturalnego i środków ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do:
 - (a) zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody, gospodarowania odpadami i ich powtórnego wykorzystania, niebezpiecznych substancji i produktów, poziomu hałasu, zmian klimatycznych, ochrony bioróżnorodności,
 - (b) trwałego rozwoju,
 - (c) działań i porozumień na szczeblu międzynarodowym i regionalnym podjętych w celu ochrony środowiska,
 - (d) naprawiania szkód powstałych w środowisku,
 - (e) obrony cywilnej,
 - (f) Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska;
 - (g) Europejskiej Agencji Chemikaliów;
2. zdrowia publicznego, a w szczególności:
 - (a) programów i działań szczególnych w dziedzinie zdrowia publicznego,
 - (b) produktów farmaceutycznych i kosmetycznych,

- (c) związanych ze zdrowiem aspektów bioterroryzmu,
- (d) Europejskiej Agencji Oceny Produktów Medycznych i Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- 3. kwestii związanych z bezpieczeństwem żywności, w szczególności:
 - (a) znakowania i bezpieczeństwa produktów spożywczych,
 - (b) przepisów weterynaryjnych dotyczących ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami; kontroli artykułów spożywczych i systemów produkcji spożywczej w aspekcie zdrowia publicznego,
 - (c) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności i Europejskiego Urzędu ds. Żywności i Weterynarii.

IX. Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. polityki przemysłowej Unii i zastosowania nowych technologii, w tym także środków dotyczących średnich i małych przedsiębiorstw;
2. polityki naukowej Unii, w tym także rozpowszechniania i wykorzystania wyników badań naukowych;
3. polityki kosmicznej;
4. działalności Wspólnego Centrum Badawczego i Centralnego Ośrodka Pomiarów Jądrowych, jak również JET, ITER i innych projektów z tej dziedziny;
5. środków wspólnotowych dotyczących ogólnie polityki energetycznej, bezpieczeństwa zaopatrzenia w energię i efektywności energetycznej, w tym także tworzenie i rozwój sieci transeuropejskich w sektorze infrastruktury energetyki;
6. Traktatu Euratom i Agencji Zaopatrzenia Euratom, bezpieczeństwa nuklearnego, wyłączenia urządzeń i usuwania odpadów w sektorze nuklearnym;
7. społeczeństwa informacyjnego i technologii informacyjnych, w tym także tworzenia i rozwoju sieci transeuropejskich w sektorze infrastruktury telekomunikacji.

X. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. koordynacji na szczeblu wspólnotowym krajowych systemów ustawodawstwa w dziedzinie rynku wewnętrznego i w zakresie unii celnej, a zwłaszcza:
 - (a) swobodnego przepływu towarów, w tym harmonizacji standardów technicznych,
 - (b) swobody przedsiębiorczości,
 - (c) swobody świadczenia usług, z wyjątkiem sektora finansowego i pocztowego;
2. środków mających na celu identyfikowanie i usuwanie potencjalnych barier w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego;

3. promowanie i ochronę interesów gospodarczych konsumentów, z wyjątkiem obszarów zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności, w kontekście ustanowienia rynku wewnętrznego.

XI. Komisja Transportu i Turystyki

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. środków dotyczących rozwoju wspólnej polityki transportu kolejowego, drogowego, śródlądowego, morskiego i powietrznego, a zwłaszcza:
 - (a) wspólnych reguł dotyczących transportu w ramach Unii Europejskiej,
 - (b) tworzenia i rozwoju sieci transeuropejskich w sektorze infrastruktury transportu,
 - (c) świadczenia usług transportowych i stosunków z krajami trzecimi w dziedzinie transportu,
 - (d) bezpieczeństwa transportu,
 - (e) stosunków z międzynarodowymi organizacjami do spraw transportu;
2. usług pocztowych;
3. turystyki.

XII. Komisja Rozwoju Regionalnego

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

polityki regionalnej i polityki spójności, a zwłaszcza:

- (a) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności i innych unijnych instrumentów polityki regionalnej,
- (b) oceny wpływu innych polityk unijnych na spójność gospodarczą i społeczną,
- (c) koordynacji unijnych instrumentów strukturalnych,
- (d) regionów peryferyjnych i wysp jak również współpracy transgranicznej i międzyregionalnej,
- (e) stosunków z Komitetem Regionów, organizacjami współpracy międzyregionalnej oraz władzami lokalnymi i regionalnymi.

XIII. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rolnej;
2. rozwoju wsi, w tym działań w ramach odpowiednich instrumentów finansowych;
3. ustawodawstwa w zakresie:
 - (a) zagadnień weterynaryjnych i fitosanitarnych oraz pasz zwierzęcych, o ile środki takie nie mają na celu ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami,

- (b) hodowli i dobrostanu zwierząt;
- 4. poprawy jakości produktów rolnych;
- 5. zaopatrzenia w surowce rolnicze;
- 6. Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin;
- 7. leśnictwa.

XIV. Komisja Rybołówstwa

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1. funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rybołówstwa oraz zarządzania nią;
- 2. zachowania zasobów rybnych;
- 3. wspólnej organizacji rynku produktów rybnych;
- 4. polityki strukturalnej w sektorze rybołówstwa i upraw wodnych, w tym instrumentów finansowych orientacji w dziedzinie rybołówstwa;
- 5. umów międzynarodowych dotyczących rybołówstwa.

XV. Komisja Kultury i Edukacji

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1. aspektów kulturalnych Unii Europejskiej, a zwłaszcza:
 - (a) pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury,
 - (b) ochrony i promowania różnorodności kulturowej i językowej,
 - (c) zachowania i ochrony dziedzictwa kulturalnego, wymiany kulturalnej i twórczości artystycznej,
- 2. polityki edukacyjnej Unii, w tym także europejskiego szkolnictwa wyższego, wspierania systemu szkół europejskich i kształcenia ustawicznego;
- 3. polityki audiowizualnej oraz kulturalnych i edukacyjnych aspektów społeczeństwa informacyjnego;
- 4. polityki dotyczącej młodzieży oraz rozwoju polityki w zakresie sportu, wypoczynku i rozrywki;
- 5. polityki informacyjnej i środków przekazu;
- 6. współpracy z krajami trzecimi w obszarze sportu i edukacji oraz stosunków z właściwymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi.

XVI. Komisja Prawna

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1. wykładni i stosowania prawa europejskiego, zgodności aktów Unii Europejskiej z prawem pierwotnym, a szczególnie wyboru podstawy prawnej oraz przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności;

2. wykładni oraz stosowania prawa międzynarodowego w zakresie, w jakim dotyczy ono Unii Europejskiej;
3. uproszczenia prawa wspólnotowego, zwłaszcza wniosków legislacyjnych mających na celu jego oficjalne skodyfikowanie;
4. ochrony prawnej praw i prerogatyw Parlamentu, w tym także udziału Parlamentu w postępowaniach przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości i Sądem Pierwszej Instancji;
5. aktów Wspólnoty mających wpływ na porządek prawny państw członkowskich, w następujących dziedzinach:
 - (a) prawa cywilnego i handlowego,
 - (b) prawa spółek,
 - (c) prawa własności intelektualnej,
 - (d) prawa procesowego;
6. środków dotyczących współpracy sądowej i administracyjnej w sprawach cywilnych;
7. odpowiedzialności w zakresie ochrony środowiska i sankcji za przestępstwa przeciw środowisku;
8. kwestii etycznych związanych z nowymi technologiami, przy zastosowaniu procedury obejmującej zaangażowane komisje;
9. statutu posła do Parlamentu Europejskiego i regulaminu pracowniczego Wspólnot Europejskich;
10. przywilejów i immunitetów, jak również weryfikacji mandatów poselskich;
11. organizacji i statutu Trybunału Sprawiedliwości;
12. Urzędu ds. Harmonizacji na Rynku Wewnętrznym.

XVII. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. ochrony, na terytorium Unii, praw obywatelskich, praw człowieka i praw podstawowych, w tym także ochrony mniejszości, zgodnie z postanowieniami Traktatów i Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
2. środków niezbędnych do zwalczania wszelkich form dyskryminacji oprócz dyskryminacji ze względu na płeć oraz dyskryminacji w miejscu pracy bądź na rynku pracy;
3. ustawodawstwa w obszarze przejrzystości oraz ochrony osób fizycznych pod kątem przetwarzania danych osobowych;
4. utworzenia i rozwijania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a w szczególności:
 - (a) środków dotyczących wjazdu i przepływu osób, azylu i migracji,

- (b) środków dotyczących zintegrowanego zarządzania wspólnymi granicami,
- (c) środków dotyczących współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych;
- 5. Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii i Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europolu, Eurojustu, Cepolu i innych organów i agencji działających w tym obszarze;
- 6. stwierdzania istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wspólnych zasad państw członkowskich przez jedno z nich.

XVIII. Komisja Spraw Konstytucyjnych

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1. instytucjonalnych aspektów procesu integracji europejskiej, zwłaszcza w ramach przygotowania i przebiegu konwencji i konferencji międzyrządowych;
- 2. wprowadzenia w życie Traktatu UE i oceny jego funkcjonowania;
- 3. konsekwencji dla instytucji wynikających z negocjacji w sprawie rozszerzenia Unii;
- 4. stosunków międzyinstytucjonalnych, w tym także analizy porozumień międzyinstytucjonalnych, o których mowa w art. 127 ust. 2 Regulaminu, w celu ich zatwierdzenia przez Parlament;
- 5. jednolitej procedury wyborczej;
- 6. partii politycznych na poziomie europejskim, z zastrzeżeniem kompetencji Prezydium;
- 7. stwierdzania poważnego i stałego naruszenia wspólnych zasad państw członkowskich przez jedno z nich;
- 8. wykładni i stosowania Regulaminu oraz propozycji zmian.

XIX. Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

- 1. definiowania, promowania i ochrony praw kobiet w Unii oraz środków wspólnotowych w tym zakresie;
- 2. promowania praw kobiet w krajach trzecich;
- 3. polityki równych szans, w tym równości między kobietami i mężczyznami w dostępie do rynku pracy i w sposobie traktowania w pracy;
- 4. likwidacji wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć;
- 5. realizacji i dalszego rozwijania zasady równości szans (mainstreaming) we wszystkich sektorach;
- 6. nadzorowania oraz realizacji umów i konwencji międzynarodowych dotyczących praw kobiet;
- 7. polityki informacyjnej dotyczącej kobiet.

XX. Komisja Petycji

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

1. petycji;
2. stosunków z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich.

ZAŁĄCZNIK VIII

Dokumenty oraz informacje poufne i sensytywne

A. Rozpatrywanie dokumentów poufnych przekazanych Parlamentowi

Procedura stosowana przy rozpatrywaniu dokumentów poufnych przekazanych Parlamentowi Europejskiemu²⁵

1. Przez dokumenty poufne rozumie się dokumenty oraz informacje, do których można odmówić powszechnego dostępu na mocy art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady, w tym dokumenty sensytywne określone w art. 9 wyżej wymienionego rozporządzenia.

W przypadku wyrażonej przez jedną z instytucji wątpliwości co do poufnego charakteru otrzymanych przez Parlament dokumentów, sprawa jest kierowana do komitetu międzyinstytucjonalnego utworzonego zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

Jeżeli dokumenty poufne zostaną przekazane Parlamentowi z zastrzeżeniem rozpatrzenia ich w sposób poufny, przewodniczący właściwej komisji Parlamentu stosuje z urzędu tryb poufny przewidziany w pkt 3.

Inne postanowienia dotyczące ochrony poufnych dokumentów, przyjęte na posiedzeniu plenarnym na podstawie propozycji Prezydium, są załączone do niniejszego Regulaminu. Postanowienia te uwzględniają ustalenia dokonane z Komisją i Radą.

2. Na pisemny lub ustny wniosek jednego ze swoich członków, każda komisja Parlamentu Europejskiego jest uprawniona do zastosowania trybu poufnego w stosunku do wskazanego dokumentu lub informacji. Dla podjęcia decyzji o postępowaniu trybie poufnym wymagana jest większość dwóch trzecich głosów obecnych członków.

3. Jeżeli przewodniczący komisji zarządził postępowanie w trybie poufnym, w posiedzeniu mogą uczestniczyć jedynie członkowie komisji, urzędnicy oraz o ile jest to niezbędne, wyznaczeni wcześniej przez przewodniczącego biegli.

Ponumerowane dokumenty są rozdawane na początku posiedzenia i odbierane po jego zakończeniu. Zabronione jest sporządzanie notatek, oraz wykonywanie kserokopii.

Protokół posiedzenia nie zawiera żadnych szczegółów dyskusji nad sprawą, która był rozpatrywana w trybie poufnym. W protokole może znaleźć się jedynie decyzja, o ile została podjęta.

4. Trzech członków komisji, która obradowała w trybie poufnym, może wnioskować o rozpatrzenie przypadków niezachowania poufności. Wniosek może być wpisany do porządku dziennego. Większość członków komisji może zadecydować, że rozpatrywanie przypadku niezachowania poufności zostanie włączone do porządku dziennego pierwszego posiedzenia następującego po złożeniu przewodniczącemu komisji powyższego wniosku.

5. W przypadku niezachowania poufności przewodniczący komisji, po konsultacji z wiceprzewodniczącymi, podejmuje umotywowaną decyzję o zastosowaniu jednej z następujących sankcji: nagany, wykluczenia z komisji na krótszy lub dłuższy okres lub definitywnego wykluczenia.

²⁵Przyjęta decyzją Parlamentu z dnia 15 lutego 1989 r. i zmieniona jego decyzją z dnia 13 listopada 2001 r.

Posel, wobec którego zastosowano sankcję może wnieść odwołanie, które nie ma charakteru suspensywnego. Odwołanie to jest rozpatrywane wspólnie przez Konferencję Przewodniczących Parlamentu Europejskiego oraz przez prezydium danej komisji. Podjęta większością głosów decyzja jest ostateczna.

Jeżeli zostanie udowodnione, że urzędnik naruszył zasadę poufności, stosuje się sankcje przewidziane w regulaminie pracowniczym.

B. Dostęp Parlamentu do informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony

Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 20 listopada 2002 r. między Parlamentem Europejskim a Radą, dotyczące dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony²⁶

Parlament Europejski i Rada,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej przewiduje, że Prezydencja Rady zasięga opinii Parlamentu odnośnie głównych aspektów i podstawowych kierunków w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz czuwa nad tym, aby poglądy Parlamentu Europejskiego były należycie uwzględniane. Ten sam artykuł przewiduje obowiązek regularnego informowania Parlamentu przez Prezydencję Rady oraz Komisję o kierunkach rozwoju w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; wskazane jest stworzenie mechanizmu zapewniającego wdrożenie powyższych zasad;
- (2) z uwagi na specyfikę oraz szczególnie sensytywną treść niektórych ściśle poufnych informacji w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony, istnieje konieczność stworzenia specjalnego systemu postępowania z dokumentami zawierającymi takie informacje;
- (3) zgodnie z art. 9 ust. 7 rozporządzenia nr 1049/2001 (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. dotyczącego publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji²⁷, Rada jest zobowiązana do udzielania Parlamentowi Europejskiemu informacji na temat sensytywnych dokumentów określonych w art. 9 ust. 1 rozporządzenia, stosownie do uzgodnień dokonanych przez instytucje;
- (4) w większości państw członkowskich istnieją pomiędzy rządami i parlamentami narodowymi specyficzne mechanizmy przekazywania i postępowania z informacjami opatrzonymi klauzulami poufności. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne powinno zapewnić Parlamentowi Europejskiemu model postępowania z informacjami zgodny z najlepszymi praktykami obowiązującymi w państwach członkowskich;

zawarły niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne:

1. Zakres stosowania

1.1. Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne reguluje dostęp Parlamentu Europejskiego do będących w posiadaniu Rady informacji sensytywnych z zakresu polityki bezpieczeństwa i

²⁶Dz.U. C 298 z 30.11.2002, str. 1

²⁷Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43.

obrony, opatrzonych klauzulą: «TRES SECRET/TOP SECRET» (ŚCIŚLE TAJNE), «SECRET» (TAJNE) lub «CONFIDENTIEL» (POUFNE), niezależnie od ich pochodzenia, nośnika lub stopnia zaawansowania, jak również postępowanie z takimi dokumentami.

1.2. Informacje pochodzące z państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej przekazywane są za ich zgodą.

Jeżeli informacje pochodzące z państwa członkowskiego zostały przekazane Radzie bez jednoznacznej wzmianki o ograniczeniu ich rozpowszechniania w innych instytucjach, innej niż wzmianka mówiąca o ich utajnieniu, zastosowanie mają zasady zamieszczone w sekcji 2 i 3 niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego. W przeciwnym wypadku informacje te przekazywane są za zgodą danego państwa członkowskiego.

W przypadkach, gdy Rada odmawia przekazania informacji pochodzących z kraju trzeciego, organizacji międzynarodowej lub państwa członkowskiego, podaje ona powody swojej odmowy.

1.3. Postanowienia niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego stosuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami, z zastrzeżeniem decyzji 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. dotyczącej uprawnień śledczych Parlamentu Europejskiego²⁸ oraz z zastrzeżeniem istniejących porozumień, szczególnie porozumienia instytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją z dnia 6 maja 1999 r., dotyczącego dyscypliny budżetowej oraz usprawnienia procedury budżetowej²⁹.

2. Zasady ogólne

2.1. Obydwie instytucje działają zgodnie z obustronnym zobowiązaniem lojalnej współpracy i w duchu wzajemnego zaufania, przestrzegając odpowiednich postanowień Traktatów. Przekazywanie informacji oraz postępowanie z informacjami, których dotyczy niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne, odbywa się z poszanowaniem interesów, których ochronę zapewnia ich utajnienie, w tym szczególnie interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa i obronności Unii Europejskiej, jednego lub kilku państw członkowskich, lub w zakresie zbrojnego i pokojowego postępowania w sytuacjach kryzysowych.

2.2. Na wniosek jednego z podmiotów określonych w pkt 3.1, Prezydencja Rady lub Sekretarz Generalny/Wysoki Przedstawiciel przekazują, z zachowaniem wszelkiej ostrożności, informacje sensytywne niezbędne dla umożliwienia Parlamentowi Europejskiemu właściwego wykonywania nadanych mu przez Traktat o Unii Europejskiej uprawnień w zakresie objętym niniejszym porozumieniem międzyinstytucjonalnym, uwzględniając interes publiczny w zakresie bezpieczeństwa i obronności Unii Europejskiej, jednego lub kilku państw członkowskich bądź w zakresie zbrojnego i pokojowego postępowania w sytuacjach kryzysowych, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 3.

3. Zasady dostępu do informacji sensytywnych i postępowania z nimi

3.1. W ramach niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego Przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej Parlamentu Europejskiego może wnioskować, by Prezydencja Rady lub Sekretarz Generalny/wysoki przedstawiciel dostarczyli wymienionej komisji informacji dotyczących kierunków rozwoju w zakresie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony, w tym informacji sensytywnych, do których odnosi się punkt 3.3.

²⁸Dz.U. L 113 z 19.05.1995, str. 2.

²⁹Dz.U. C 172 z 18.06.1999, str. 1.

3.2. W sytuacjach kryzysowych lub na wniosek Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego albo przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej, powyższe informacje są dostarczane bez zbędnej zwłoki.

3.3. W tym kontekście, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, oraz złożona z czterech członków wyznaczonych przez Konferencję Przewodniczących komisja specjalna pod przewodnictwem przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej, są powiadamiani przez Prezydencję Rady lub Sekretarza Generalnego/wysokiego przedstawiciela o treści informacji sensytywnych, jeżeli są one niezbędne dla wykonywania przez Parlament Europejski nadanych mu przez Traktat o Unii Europejskiej uprawnień w zakresie objętym niniejszym porozumieniem międzyinstytucjonalnym. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego i komisja specjalna mogą wnioskować o wgląd do wyżej wymienionych dokumentów w siedzibie Rady.

Jeżeli charakter i treść informacji lub dokumentów na to pozwalają, są one przekazywane do dyspozycji Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, który wybiera jedną z następujących możliwości:

- (a) przeznaczenie informacji dla przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej;
- (b) ograniczenie dostępu do informacji jedynie do członków komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki i obronnej;
- (c) rozpatrywanie przy drzwiach zamkniętych w komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, Wspólnego Bezpieczeństwa i Polityki Obronnej, na zasadach, które mogą się zmieniać zależnie od stopnia poufności danego dokumentu;
- (d) udostępnienie dokumentów, z których zostały usunięte poszczególne części w zależności od wymaganego stopnia poufności.

Rozwiązań tych nie stosuje się do informacji sensytywnych opatrzonych klauzulą: «TRES SECRET/TOP SECRET» (ŚCIŚLE TAJNE)

W przypadku informacji lub dokumentów «SECRET» (TAJNYCH) lub «CONFIDENTIAL» (POUFNYCH) Przewodniczący Parlamentu Europejskiego porozumiewa się z Radą co do wyboru jednego z powyższych rozwiązań.

Informacje lub dokumenty, o których mowa, nie są publikowane ani przekazywane innym odbiorcom.

4. Postanowienia końcowe

4.1. Parlament Europejski i Rada, każda z instytucji w dotyczącym jej zakresie, podejmują wszelkie niezbędne środki mające na celu wdrożenie niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego, w tym środki niezbędne do ustanowienia procedury sprawdzania wobec zainteresowanych osób.

4.2. Obydwie instytucje wyrażają gotowość do podjęcia dyskusji na temat podobnych porozumień międzyinstytucjonalnych, które mogłyby dotyczyć informacji niejawnych w innych dziedzinach działalności Rady z tym, że postanowienia niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego nie tworzą precedensu dla innych dziedzin działalności Unii lub Wspólnoty oraz nie będą miały wpływu na treść innych porozumień międzyinstytucjonalnych.

4.3. Na wniosek jednej z tych instytucji, po dwóch latach dokonuje się przeglądu niniejszego porozumienia międzyinstytucjonalnego w świetle doświadczenia nabytego podczas jego wdrażania.

Załącznik

Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne jest wdrażane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a szczególnie z zasadą, według której zgoda podmiotu będącego źródłem informacji jest niezbędnym warunkiem dla przekazania informacji niejawnych, zgodnie z pkt 1.2.

Członkowie komisji specjalnej Parlamentu Europejskiego zapoznają się z dokumentami sensytywnymi w zabezpieczonej sali, w siedzibie Rady.

Niniejsze porozumienie międzyinstytucjonalne wchodzi w życie po przyjęciu przez Parlament Europejski wewnętrznych środków bezpieczeństwa zgodnych z zasadami, o których mowa w pkt 2.1 i porównywalnych ze środkami przyjętymi w innych instytucjach, w celu zapewnienia jednakowego poziomu zabezpieczenia informacji sensytywnych.

C. Wdrożenie porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącego dostępu Parlamentu do informacji sensytywnych w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony

Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2002 r. w sprawie wdrożenia porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącego dostępu Parlamentu do informacji sensytywnych w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony³⁰

PARLAMENT EUROPEJSKI,

uwzględniając art. 9, a w szczególności ust. 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r., dotyczącego publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji³¹,

uwzględniając załącznik VII, część A, pkt 1 Regulaminu,

uwzględniając art. 20 decyzji Prezydium z dnia 28 listopada 2001 r., dotyczącej publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego³²,

uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą dotyczące dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony,

uwzględniając propozycję Prezydium,

uwzględniając specyficzny charakter oraz szczególnie sensytywną treść niektórych wysoce poufnych informacji w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony,

a także mając na uwadze, co następuje:

Rada jest obowiązana do dostarczania Parlamentowi Europejskiemu informacji dotyczących dokumentów sensytywnych, zgodnie z postanowieniami przyjętymi przez obie instytucje;

członkowie Parlamentu Europejskiego wchodzący w skład komisji specjalnej, ustanowionej na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego, muszą przejść postępowanie sprawdzające, aby uzyskać dostęp do informacji sensytywnych, przy zastosowaniu zasady "wiedzy niezbędnej";

³⁰Dz.U. C 298 z 30.11.2002, str. 4.

³¹Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43.

³²Dz.U. C 374 z 29.12.2001, str. 1.

powinny zostać ustanowione specjalne procedury otrzymywania informacji sensytywnych pochodzących od Rady, państw członkowskich, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, postępowania z nimi oraz ich zabezpieczania;

POSTANAWIA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Niniejsza decyzja ma na celu przyjęcie dodatkowych środków niezbędnych do wdrożenia porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącego dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w zakresie polityki bezpieczeństwa i obrony.

Artykuł 2

Wniosek Parlamentu Europejskiego o umożliwienie dostępu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych jest rozpatrywany przez Radę zgodnie z obowiązującymi ją przepisami. Jeżeli dokumenty, o które wnioskuje Parlament, zostały sporządzone przez inne instytucje, państwa członkowskie, państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe, są one przekazywane za ich zgodą.

Artykuł 3

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego jest odpowiedzialny za wdrożenie porozumienia międzyinstytucjonalnego w Parlamencie.

W tym celu podejmuje on wszelkie niezbędne środki, by zagwarantować poufność postępowania z informacjami otrzymanymi bezpośrednio od przewodniczącego Rady lub od Sekretarza Generalnego/wysokiego przedstawiciela lub z informacjami uzyskanymi w trakcie badania dokumentów sensytywnych w siedzibie Rady.

Artykuł 4

Jeżeli na wniosek Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego lub przewodniczącego komisji spraw zagranicznych, praw człowieka, wspólnego bezpieczeństwa i polityki obronnej, Prezydencja Rady lub Sekretarz Generalny/wysoki przedstawiciel zostaną poproszeni o udostępnienie informacji sensytywnych specjalnej komisji ustanowionej na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego, są one przekazywane bez zbędnej zwłoki. Parlament Europejski wyposaża specjalną salę dla organizacji zebrań dotyczących dokumentów sensytywnych. Przy wyborze sali bierze się pod uwagę konieczność zapewnienia poziomu bezpieczeństwa, odpowiadającego poziomowi przewidzianemu dla tego rodzaju zebrań w decyzji 2001/264/WE Rady z dnia 19 marca 2001 r., w sprawie przyjęcia przepisów dotyczących bezpieczeństwa³³.

Artykuł 5

Zebranie informacyjne, któremu przewodniczy Przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący wyżej wymienionej komisji, odbywa się z wyłączeniem jawności.

Z wyjątkiem czterech członków wyznaczonych przez Konferencję Przewodniczących, prawo wstępu do sali zebrań mają jedynie urzędnicy, którzy przeszli postępowanie sprawdzające i otrzymali odpowiednie upoważnienie z racji pełnienia swoich obowiązków lub z racji potrzeby operacyjnej, przy zachowaniu zasady "wiedzy niezbędnej".

Artykuł 6

³³Dz.U. L 101 z 11.04.2001, str. 1.

Jeżeli, zgodnie z ust. 3.3 porozumienia międzyinstytucjonalnego, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego lub przewodniczący wyżej wymienionej komisji złożą wniosek o prawo wglądu do dokumentów zawierających informacje sensytywne, zapoznanie się z dokumentami odbywa się w siedzibie Rady.

Na miejscu udostępniane są dokumenty w dostępnej wersji lub wersjach.

Artykuł 7

Członkowie Parlamentu Europejskiego, którzy mają uczestniczyć w zebraniach informacyjnych lub zapoznawać się z dokumentami sensytywnymi są poddawani postępowaniu sprawdzającemu, analogicznemu do postępowania stosowanego wobec członków Rady i członków Komisji. W tym celu Przewodniczący Parlamentu Europejskiego podejmuje odpowiednie kroki w stosunku do właściwych organów krajowych.

Artykuł 8

Urzednicy, którzy mają zapoznać się z informacjami sensytywnymi są poddawani postępowaniu sprawdzającemu zgodnie z przepisami ustanowionymi dla pozostałych instytucji. Poddani sprawdzeniu urzednicy są wzywani do uczestnictwa w wyżej wymienionych zebraniach informacyjnych lub do zapoznania się z rozpatrywanymi informacjami, przy zachowaniu zasady "wiedzy niezbędnej". W związku z tym, po otrzymaniu od właściwych organów państw członkowskich opinii sporządzonych na podstawie wyników postępowania sprawdzającego przeprowadzonego przez te organy, Sekretarz Generalny udziela upoważnienia.

Artykuł 9

Otrzymane w trakcie zebrań lub w wyniku wglądu do dokumentów w siedzibie Rady informacje nie mogą być ujawniane, rozpowszechniane, ani powielane w całości lub częściowo, niezależnie od ich nośnika. Niedozwolone jest także rejestrowanie informacji sensytywnych dostarczonych przez Radę.

Artykuł 10

Członkowie Parlamentu Europejskiego wyznaczeni przez Konferencję Przewodniczących do zapoznania się z informacjami sensytywnymi, są zobowiązani do zachowania tajemnicy. Poseł, który nie dotrzyma tego zobowiązania, jest zastępowany w specjalnej komisji przez innego posła wyznaczonego przez Konferencję Przewodniczących. Przed wykluczeniem z komisji specjalnej poseł, który nie dotrzymał tajemnicy, może być wysłuchany przez Konferencję Przewodniczących w trakcie specjalnego posiedzenia odbywającego się z wyłączeniem jawności. Niezależnie od wykluczenia z komisji specjalnej, w sprawie posła odpowiedzialnego za wydostanie się informacji może być wszczęte postępowanie sądowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Artykuł 11

Urzednicy, którzy przeszli odpowiednie postępowanie sprawdzające w związku z dostępem do informacji sensytywnych, przy zastosowaniu zasady "wiedzy niezbędnej", są zobowiązani do zachowania tajemnicy. Przeciwno urzednikowi, który nie dotrzymał tajemnicy, przeprowadza się dochodzenie pod nadzorem Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego oraz, w razie potrzeby, postępowanie dyscyplinarne zgodnie z regulaminem pracowniczym. Gdy zachodzą okoliczności uzasadniające wszczęcie postępowania sądowego, Przewodniczący podejmuje odpowiednie środki pozwalające właściwym organom krajowym na zastosowanie odpowiednich procedur.

Artykuł 12

Prezydium jest właściwe do wprowadzania ewentualnych dostosowań, nowelizacji lub wykładni niezbędnych do stosowania niniejszej decyzji.

Artykuł 13

Niniejsza decyzja stanowi załącznik do Regulaminu Parlamentu Europejskiego i wchodzi w życie w dniu ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

D. Osobisty konflikt interesów

Za zgodą Prezydium można drogą umotywowanej decyzji odmówić posłowi dostępu do dokumentu Parlamentu, jeżeli Prezydium po wysłuchaniu posła stwierdzi, że udzielenie dostępu wpłynęłoby negatywnie na interes instytucjonalny Parlamentu lub na interes publiczny w stopniu, który byłby nie do przyjęcia, oraz że poseł pragnie dostępu ze względów prywatnych i osobistych. Poseł może wnieść na piśmie umotywowany sprzeciw wobec tej decyzji w terminie jednego miesiąca od powiadomienia o niej. Decyzję w przedmiocie sprzeciwu podejmuje Parlament bez debaty w trakcie pierwszego posiedzenia po wniesieniu sprzeciwu.

ZAŁĄCZNIK IX

Zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski

Decyzja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r., dotycząca zasad wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski³⁴

Parlament Europejski, Rada i Komisja,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, a w szczególności art. 20 B,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności art. 193,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności art. 107 B,

a także mając na uwadze, co następuje:

należy ustalić szczegółowe zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski w poszanowaniu postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;

tymczasowe komisje śledcze powinny dysponować środkami niezbędnymi do wykonywania ich zadań; ważne jest, by w tym celu państwa członkowskie, jak również instytucje i organy Wspólnot Europejskich, podjęły wszelkie środki w celu ułatwienia wykonywania tych zadań;

tajny oraz poufny charakter prac tymczasowych komisji śledczych musi być chroniony;

na wniosek jednej z trzech zainteresowanych instytucji przepisy dotyczące wykonywania uprawnień śledczych mogą zostać znowelizowane w świetle nabytego doświadczenia po zakończeniu bieżącej kadencji Parlamentu,

WSPÓLNIE POSTANAWIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Na podstawie art. 20 B Traktatu EWWiS, art. 193 Traktatu WE oraz art. 107 B Traktatu EWEA niniejsza decyzja określa zasady wykonywania uprawnień śledczych przez Parlament Europejski.

Artykuł 2

1. Na warunkach oraz w granicach określonych przez Traktaty wymienione w art. 1 oraz w ramach wykonywania swoich zadań, na wniosek jednej czwartej swoich członków Parlament Europejski może powołać tymczasową komisję śledczą do zbadania zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego przez jedną z instytucji lub jeden z organów Wspólnot Europejskich, organy administracji publicznej jednego z państw członkowskich bądź przez osoby upoważnione przez prawo wspólnotowe do stosowania go.

Parlament Europejski określa skład oraz regulamin wewnętrzny tymczasowych komisji śledczych.

Decyzja o powołaniu tymczasowej komisji śledczej określająca w szczególności zadania komisji i termin złożenia sprawozdania, jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

2. Tymczasowa komisja śledcza pełni swoje funkcje w poszanowaniu kompetencji nadanych przez Traktaty instytucjom i organom Wspólnot Europejskich.

³⁴Dz.U. L 113 z 19.05.1995, str. 2.

Członkowie tymczasowej komisji śledczej i każda osoba, która wykonując swoje obowiązki powzięła wiadomość o faktach, informacjach, wiedzy, dokumentach lub przedmiotach objętych tajemnicą na mocy przepisów przyjętych przez państwo członkowskie lub jedną z instytucji Wspólnoty, są zobowiązani do zachowania tajemnicy w stosunku do każdej niepowołanej osoby oraz opinii publicznej, również po zakończeniu pełnienia swoich obowiązków.

Posiedzenia i przesłuchania są jawne. Na wniosek jednej czwartej członków komisji śledczej, organów wspólnotowych lub krajowych bądź też w przypadku, gdy tymczasowa komisja śledcza rozpatruje informacje tajne, postępowanie odbywa się z wyłączeniem jawności. Świadkowie i biegli mają prawo do składania zeznań i przedstawiania opinii z wyłączeniem jawności.

3. Tymczasowa komisja śledcza nie może badać spraw, które są przedmiotem postępowania przed sądami krajowymi lub wspólnotowymi, dopóki postępowanie sądowe nie zostanie zakończone.

W terminie dwóch miesięcy od dnia publikacji dokonanej zgodnie z ust. 1, lub od powiadomienia Komisji o podniesionym przed tymczasową komisją śledczą zarzucie naruszenia prawa wspólnotowego przez państwo członkowskie, Komisja może poinformować Parlament Europejski, iż sprawa rozpatrywana przez tymczasową komisję śledczą jest przedmiotem wspólnotowego postępowania pozasądowego. W takim przypadku tymczasowa komisja śledcza podejmuje wszelkie niezbędne środki, by umożliwić Komisji pełne wykonywanie przyznanych jej przez Traktaty uprawnień.

4. Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz ze złożeniem sprawozdania w terminie określonym w momencie jej powołania, najpóźniej po upływie dwunastu miesięcy od daty jej powołania, a w każdym przypadku, wraz z upływem kadencji Parlamentu.

Parlament Europejski może dwukrotnie podjąć umotywowaną decyzję o przedłużeniu terminu dwunastu miesięcy o trzy miesiące. Decyzja ta jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

5. Tymczasowa komisja śledcza nie może zostać powołana lub zebrać się ponownie dla zbadania spraw, które były już przedmiotem postępowania tymczasowej komisji śledczej, jeżeli od złożenia sprawozdania dotyczącego tego postępowania lub od zakończenia działalności komisji nie minęło dwanaście miesięcy i jeżeli nie wyszły na jaw nowe fakty.

Artykuł 3

1. Tymczasowa komisja śledcza prowadzi postępowania niezbędne dla zbadania zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania przy stosowaniu prawa wspólnotowego, na określonych niżej warunkach.

2. Tymczasowa komisja śledcza może zwrócić się do instytucji lub organu Wspólnot Europejskich, albo do rządu jednego z państw członkowskich, o wyznaczenie ich członka do uczestnictwa w pracach komisji.

3. Na uzasadniony wniosek tymczasowej komisji śledczej zainteresowane państwa członkowskie, jak również instytucje lub organy Wspólnot Europejskich, wyznaczają urzędnika lub innego pracownika, którego upoważniają do wystąpienia przed tymczasową komisją śledczą, chyba że sprzeciwia się temu konieczność zachowania tajemnicy lub względy bezpieczeństwa publicznego lub narodowego wynikające z prawa Wspólnot lub państwa członkowskiego.

Wyznaczeni urzędnicy lub inni pracownicy wypowiadają się w imieniu rządu lub instytucji, które reprezentują oraz przestrzegają otrzymanych od nich instrukcji. Są oni związani przepisami wynikającymi z obowiązujących ich regulaminów.

4. Na wniosek tymczasowej komisji śledczej lub z własnej inicjatywy, władze państw członkowskich oraz instytucje lub organy Wspólnot Europejskich dostarczają komisji śledczej dokumenty niezbędne do wykonywania jej obowiązków, chyba że sprzeciwia się temu konieczność zachowania tajemnicy albo względy bezpieczeństwa publicznego lub narodowego wynikające z prawa Wspólnot lub państwa członkowskiego.

5. Przepisy ust. 3 i 4 nie uchybiają przepisom obowiązującym w państwach członkowskich zabraniającym urzędnikom występowania przed organami sądowymi lub przekazywania dokumentów.

Parlament Europejski jest informowany przez przedstawiciela upoważnionego do zaciągania zobowiązań w imieniu instytucji lub rządu zainteresowanego państwa członkowskiego o przeszkodzie wynikającej z konieczności zachowania tajemnicy ze względów bezpieczeństwa publicznego lub narodowego lub też z przepisów wymienionych w pierwszym akapicie.

6. Instytucje lub organy Wspólnot Europejskich nie udostępniają tymczasowej komisji śledczej dokumentów pochodzących z państwa członkowskiego bez wcześniejszego poinformowania tego państwa.

Dokumenty, o których mowa w ust. 5, nie są udostępniane bez zgody państwa członkowskiego.

7. Postanowienia ust. 3, 4 i 5 stosują się do osób fizycznych lub prawnych uprawnionych przez prawo wspólnotowe do jego stosowania.

8. Tymczasowa komisja śledcza może wezwać każdą osobę do złożenia zeznań, o ile jest to niezbędne do wypełnienia zadań komisji. Tymczasowa komisja śledcza informuje osobę, której nazwisko zostało wymienione w związku z okolicznościami postępowania, gdy fakt ten może wyrządzić jej szkodę. Komisja przesłuchuje tę osobę na jej wniosek.

Artykuł 4

1. Informacje uzyskane przez tymczasową komisję śledczą są przeznaczone wyłącznie do wypełnienia jej zadań i nie mogą być podawane do wiadomości publicznej, jeżeli zawierają informacje tajne lub poufne albo jeżeli wymieniają osoby z nazwiska.

Parlament Europejski podejmuje wszelkie środki administracyjne i prawne w celu ochrony tajnego i poufnego charakteru prac tymczasowych komisji śledczych.

2. Sprawozdanie tymczasowej komisji śledczej jest przedkładane Parlamentowi Europejskiemu, który może zdecydować o jego opublikowaniu, z zastrzeżeniem ust. 1.

3. Parlament Europejski może przekazywać instytucjom lub organom Wspólnot Europejskich oraz państwom członkowskim zalecenia przyjęte na podstawie sprawozdania tymczasowej komisji śledczej. Podmioty te wyciągają odpowiednie wnioski z otrzymanych zaleceń.

Artykuł 5

Wszelkie komunikaty w związku ze stosowaniem niniejszej decyzji są przekazywane władzom państw członkowskich za pośrednictwem Stałych Przedstawicielstw przy Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji, powyższe zasady mogą zostać znowelizowane w świetle nabytego doświadczenia, po zakończeniu bieżącej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK X

Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 4 - Lobbying w Parlamencie Europejskim

Artykuł 1

Identyfikator

1. Identyfikator jest plastikową kartą ze zdjęciem jej posiadacza, jego nazwiskiem i imionami oraz nazwą przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby, dla której pracuje.

W obrębie Parlamentu posiadacz identyfikatora jest obowiązany nosić go stale w widocznym miejscu. Nieprzestrzeganie tego obowiązku może skutkować odebraniem identyfikatora.

Identyfikatory różnią się kształtem i kolorem od kart wstępu wydawanych gościom.

2. Ważność identyfikatorów jest przedłużana, jeżeli ich posiadacze spełniają obowiązki określone w art. 9 ust. 4 Regulaminu.

Zastrzeżenia zgłoszone przez posła co do działalności przedstawiciela lub grupy lobbyngowej są przekazywane kwestorom, którzy rozpatrują sprawę oraz mogą orzec o utrzymaniu lub odebraniu identyfikatora.

3. Identyfikatory nie uprawniają w żadnym wypadku ich posiadaczy do uczestnictwa w posiedzeniach Parlamentu lub jego organów innych niż te, które są otwarte dla publiczności, oraz nie upoważniają wówczas do odstępstw od reguł, które stosują się do każdego obywatela Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Asystenci

1. Na początku każdej kadencji kwestorzy ustalają maksymalną liczbę asystentów, których może akredytować każdy poseł.

Przy obejmowaniu stanowiska akredytowani asystenci składają pisemne oświadczenie na temat ich działalności zawodowej oraz każdej innej odpłatnej działalności lub funkcji.

2. Asystenci mają wstęp do Parlamentu Europejskiego na tych samych warunkach, co pracownicy Sekretariatu Generalnego lub grup politycznych.

3. Inne osoby, włączając osoby bezpośrednio współpracujące z posłami, mają prawo wstępu do Parlamentu na warunkach przewidzianych w art. 9 ust. 4 Regulaminu.

Artykuł 3

Kodeks postępowania

1. Osoby wymienione w rejestrze, o którym mowa w art. 9 ust. 4, w kontaktach z Parlamentem obowiązane są:

- (a) przestrzegać postanowień art. 9 Regulaminu oraz niniejszego załącznika,
- (b) przedstawić posłom, ich pracownikom oraz urzędnikom Parlamentu interesy, jakie reprezentują,
- (c) wystrzegać się wszelkich kroków mających na celu nieuczciwe pozyskanie informacji,

- (d) nie powoływać się na oficjalne stosunki z Parlamentem w swoich kontaktach z osobami trzecimi,
- (e) nie rozprowadzać w celach zarobkowych wśród osób trzecich kopii dokumentów otrzymanych w Parlamencie,
- (f) ściśle stosować się do postanowień załącznika I art. 2 akapit drugi,
- (g) upewniać się, iż wszelka pomoc objęta postanowieniami załącznika I art. 2 jest zgłaszana do przewidzianego w tym celu rejestru,
- (h) stosować się do postanowień regulaminu pracowniczego w przypadku zatrudniania byłych urzędników instytucji,
- (i) stosować się do ustanowionych przez Parlament zasad, dotyczących praw i obowiązków byłych posłów,
- (j) dla wykluczenia ewentualnego konfliktu interesów uzyskać wcześniejszą zgodę zainteresowanego/ych posła/posłów co do wszelkich stosunków umownych z asystentami lub co do zatrudnienia asystentów oraz upewnić się, że fakty te zostały zgłoszone do rejestru, o którym mowa w art. 9 ust. 4 Regulaminu.

2. Jakikolwiek uchybienie postanowieniom niniejszego kodeksu postępowania może skutkować odebraniem identyfikatora zainteresowanym osobom oraz, w razie potrzeby, także ich przedsiębiorstwu.

ZAŁĄCZNIK XI

Wykonywanie zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich

A. Decyzja Parlamentu Europejskiego w sprawie postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich³⁵

Parlament Europejski,

uwzględniając Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie, a w szczególności art. 195 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oraz 107 D ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

uwzględniając opinię Komisji,

uwzględniając akceptację Rady,

a także mając na uwadze, co następuje:

postanowienia i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich powinny być określone zgodnie z postanowieniami Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;

należy określić warunki składania skarg do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz relacje między wykonywaniem zadań przez Rzecznika a postępowaniem sądowym lub administracyjnym;

Rzecznik Praw Obywatelskich, który może także działać z inicjatywy własnej, musi dysponować wszelkimi środkami niezbędnymi dla właściwego wykonywania swoich zadań; w tym celu instytucje i organy wspólnotowe są zobowiązane dostarczać Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich informacji, których zażąda, z zastrzeżeniem obowiązku nieujawniania informacji przez Rzecznika; dostęp do dokumentów lub informacji niejawnych, w szczególności do dokumentów sensytywnych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001³⁶, następuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa zainteresowanej instytucji lub zainteresowanego organu Wspólnoty; zgodnie z pierwszym akapitem art. 3 ust. 2 instytucje lub organy przekazujące niejawne informacje lub dokumenty powiadamiają Rzecznika Praw Obywatelskich o takim utajnieniu; do celów realizacji przepisów określonych w pierwszym akapicie art. 3 ust. 2 Rzecznik Praw Obywatelskich uzgadnia wcześniej z zainteresowaną instytucją lub zainteresowanym organem warunki postępowania z dokumentami lub informacjami niejawnymi lub z innymi informacjami objętymi obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. w przypadku, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich nie otrzyma żądanej pomocy, informuje o tym Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie działania;

należy ustanowić procedury działania w sytuacjach, gdy dochodzenie Rzecznika Praw Obywatelskich ujawni przypadki niewłaściwego administrowania; należy także ustanowić przepisy dotyczące składania przez Rzecznika Praw Obywatelskich całościowego sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu na zakończenie każdej sesji rocznej;

Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego pracownicy zobowiązani są do zachowania dyskrecji co do wszelkich informacji, które uzyskali w ramach wykonywania swoich obowiązków; jednakże Rzecznik informuje właściwe organy w przypadkach, gdy w trakcie prowadzonego dochodzenia

³⁵Przyjęta przez Parlament dnia 9 marca 1994 r. (Dz.U. L 113 z 04.05.1994, str. 15), zmieniona jego decyzjami z dnia 14 marca 2002 r. (Dz.U. L 92 z 09.04.2002, str. 13) oraz z dnia 18 czerwca 2008 r. (Dz.U. L 189 z 17.7.2008, str. 25).

³⁶Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. 145 z 31.5.2001, str. 43).

poweźmie wiadomość o faktach, które jego zdaniem mogą pociągać za sobą odpowiedzialność karną;

przepisy umożliwiające współpracę między Rzecznikiem Praw Obywatelskich a podobnymi organami istniejącymi w niektórych państwach członkowskich powinny zostać ustanowione zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi;

do Parlamentu należy mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich na początku każdej kadencji parlamentarnej na okres jej trwania spośród osób, które są obywatelami Unii oraz dają wszelkie gwarancje niezależności i kompetencji;

należy określić warunki zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich;

Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje funkcje w sposób w pełni niezależny, zgodnie ze ślubowaniem złożonym przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich przy obejmowaniu obowiązków; należy określić rodzaje działalności niepołączalne z wykonywaniem funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich oraz wynagrodzenie, przywileje i immunitety Rzecznika;

należy ustanowić przepisy dotyczące wspomagających Rzecznika Praw Obywatelskich urzędników i pracowników sekretariatu oraz jego budżetu; siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego;

do Rzecznika Praw Obywatelskich należy przyjęcie przepisów wykonawczych do niniejszej decyzji; należy również ustanowić niektóre przepisy przejściowe dotyczące pierwszego Rzecznika Praw Obywatelskich, który zostanie mianowany po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej;

POSTANAWIA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Niniejsza decyzja określa postanowienia i ogólne warunki wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie art. 195 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oraz art. 107 D ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
2. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje zadania w poszanowaniu uprawnień nadanych przez Traktaty instytucjom i organom wspólnotowym.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może brać udziału w postępowaniach sądowych ani kwestionować zasadności orzeczeń sądowych.

Artykuł 2

1. Na warunkach i w ramach określonych w powyższych Traktatach, Rzecznik Praw Obywatelskich przyczynia się do ujawniania przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe, a także wydaje zalecenia w celu jego zaprzestania. Działalność jakichkolwiek innych organów lub osób nie może być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich.
2. Każdy obywatel Unii oraz każda osoba fizyczna i prawna, mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę na terenie państwa członkowskiego Unii, może bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego złożyć skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje właściwy organ lub instytucję niezwłocznie po otrzymaniu skargi.

3. Skarga powinna umożliwić stwierdzenie tożsamości osoby, która ją złożyła oraz przedmiotu skargi. Skarżący może żądać, aby skarga została zakwalifikowana jako poufna.
4. Skarga musi zostać złożona w terminie dwóch lat od daty powzięcia przez skarżącego informacji o faktach będących przedmiotem skargi. Jej złożenie musi być poprzedzone odpowiednimi działaniami administracyjnymi wobec instytucji i organów, których dotyczy.
5. Rzecznik Praw Obywatelskich może doradzić wnoszącemu skargę, aby skierował ją do innego organu.
6. Złożenie skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich nie ma wpływu na bieg terminów do wnoszenia środków odwoławczych w postępowaniu sądowym i administracyjnym.
7. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich orzekł o niedopuszczalności skargi albo zaprzestał jej rozpatrywania z powodu toczącego się lub zakończonego postępowania sądowego dotyczącego zarzutów podniesionych w skardze, wyniki dotychczasowego postępowania Rzecznika są rejestrowane bez dalszych czynności.
8. Skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące stosunku pracy między instytucjami i organami Wspólnot a ich urzędnikami lub innymi pracownikami są dopuszczalne jedynie wówczas, gdy zainteresowany wyczerpał możliwości składania zażaleń i skarg przewidziane w wewnętrznych przepisach administracyjnych, w szczególności procedury określone w art. 90 ust. 1 i 2 regulaminu pracowniczego oraz gdy upłynął termin udzielenia odpowiedzi przez organ lub instytucję.
9. Rzecznik Praw Obywatelskich niezwłocznie informuje skarżącego o działaniach podjętych w związku ze skargą.

Artykuł 3

1. Rzecznik Praw Obywatelskich z inicjatywy własnej lub w wyniku skargi wszczyna wszelkie dochodzenia, które uzna za uzasadnione, w celu wyjaśnienia jakichkolwiek podejrzeń o niewłaściwe administrowanie w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje o dochodzeniu zainteresowaną instytucję lub organ, które mogą przekazywać mu wszelkie użyteczne uwagi.
2. Instytucje i organy Wspólnoty zobowiązane są dostarczyć Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkie informacje, których od nich żądał, oraz umożliwić mu dostęp do odpowiednich akt. Dostęp do dokumentów lub informacji niejawnych, w szczególności do dokumentów sensytywnych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, następuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa zainteresowanej instytucji lub zainteresowanego organu Wspólnoty.

Zgodnie z poprzednim akapitem instytucje lub organy przekazujące niejawne informacje lub dokumenty powiadamiają Rzecznika Praw Obywatelskich o takim utajnieniu.

Do celów realizacji przepisów określonych w pierwszym akapicie Rzecznik Praw Obywatelskich uzgadnia wcześniej z zainteresowaną instytucją lub zainteresowanym organem warunki postępowania z dokumentami lub informacjami niejawnymi lub z innymi dokumentami objętymi obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej.

Instytucje i organy wspólnotowe udostępniają dokumenty pochodzące z państw członkowskich, opatrzone na podstawie przepisów ustawowych lub wykonawczych klauzulą tajności, wyłącznie za uprzednią zgodą tego państwa.

Inne dokumenty pochodzące z państw członkowskich są udostępniane przez instytucje i organy wspólnotowe po poinformowaniu państwa członkowskiego.

W obu przypadkach, zgodnie z art. 4, Rzecznik Praw Obywatelskich nie może ujawniać treści tych dokumentów.

Urzednicy oraz inni pracownicy instytucji i organów wspólnotowych są zobowiązani do składania zeznań na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich. Są wówczas związani odpowiednimi postanowieniami regulaminu pracowniczego, w szczególności tajemnicą służbową.

3. Na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich złożony za pośrednictwem Stałych Przedstawicielstw państw członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, organy państw członkowskich są zobowiązane do dostarczania mu wszelkich informacji, które mogą posłużyć do wyjaśnienia przypadków niewłaściwego administrowania w instytucjach lub organach wspólnotowych, chyba że informacje te objęte są przepisami ustawowymi lub wykonawczymi dotyczącymi zachowania tajemnicy lub zakazującymi ich przekazywania. Jednakże w ostatnim przypadku, zainteresowane państwo członkowskie może zezwolić Rzecznikowi na zapoznanie się z treścią tych informacji pod warunkiem, że zobowiąże się on do nieujawniania ich treści.

4. W przypadku gdy pomoc, której żądał Rzecznik Praw Obywatelskich, nie zostanie mu udzielona, informuje on Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie środki.

5. W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich poszukuje wspólnie z zainteresowaną instytucją lub organem rozwiązania pozwalającego na wyeliminowanie niewłaściwego administrowania i na pozytywne rozstrzygnięcie skargi.

6. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich ujawni przypadek niewłaściwego administrowania, przedkłada on zainteresowanej instytucji lub organowi projekty zaleceń. Instytucja lub organ w terminie trzech miesięcy przekazuje Rzecznikowi szczegółową opinię.

7. Rzecznik Praw Obywatelskich przekazuje następnie sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu oraz zainteresowanej instytucji lub organowi. Sprawozdanie może zawierać zalecenia. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana przez Rzecznika o wynikach dochodzenia, o opinii wyrażonej przez zainteresowaną instytucję lub organ, jak również o ewentualnych zaleceniach Rzecznika.

8. Na zakończenie każdej sesji rocznej Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie dotyczące wyników jego dochodzeń.

Artykuł 4

1. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego personel, do których stosuje się art. 287 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 194 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, są zobowiązani do nierozpowszechniania informacji i dokumentów, z którymi zapoznali się w ramach przeprowadzanych dochodzeń. Osoby te są zobowiązane w szczególności nie ujawniać żadnych dokumentów ani informacji niejawnych dostarczonych Rzecznikowi Praw Obywatelskich, w szczególności dokumentów sensorytywnych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, ani dokumentów, które wchodzą w zakres zastosowania przepisów wspólnotowych dotyczących ochrony danych osobowych, ani też żadnych informacji, które mogłyby zaszkodzić skarżącemu lub każdej innej zainteresowanej osobie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli w ramach prowadzonego dochodzenia Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wiadomość o faktach, które jego zdaniem mogą pociągać za sobą odpowiedzialność karną, natychmiast informuje o tym, za pośrednictwem Stałych Przedstawicielstw Państw Członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, właściwe organy krajowe, jak również w przypadku, gdy należy

to do jego kompetencji, właściwą instytucję, służbę lub właściwy organ Wspólnoty odpowiedzialny za zwalczanie nadużyć finansowych; w stosownym przypadku Rzecznik Praw Obywatelskich powiadamia również instytucję wspólnotową lub organ wspólnotowy, sprawujące władzę zwierzchnią nad urzędnikiem lub pracownikiem, którego dotyczy dana sprawa. Mogą one zastosować art. 18 akapit drugi Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich. Rzecznik Praw Obywatelskich może także poinformować zainteresowaną instytucję lub organ wspólnotowy o niewłaściwym z punktu widzenia dyscyplinarnego postępowaniu jednego z podlegających im urzędników lub pracowników.

Artykuł 4a

Rzecznik Praw Obywatelskich i jego personel zajmują się wnioskami o publiczny dostęp do dokumentów innych niż te, o których mowa w art. 4 ust. 1, na warunkach i w granicach określonych w rozporządzeniu nr 1049/2001.

Artykuł 5

1. Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z podobnymi organami istniejącymi w niektórych państwach członkowskich, w poszanowaniu odpowiednich przepisów prawa krajowego, o ile może się to przyczynić do zwiększenia skuteczności jego dochodzeń oraz do zapewnienia lepszej ochrony praw i interesów osób składających skargi. Rzecznik nie może żądać tą drogą dokumentów, do których nie miałby dostępu na mocy art. 3.

2. W ramach swojego zakresu obowiązków określonego w art. 195 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i w art. 107 d Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz unikając powielania działań innych instytucji lub organów, Rzecznik Praw Obywatelskich może – na tych samych warunkach – współpracować z instytucjami i organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za promowanie i ochronę praw podstawowych.

Artykuł 6

1. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego, na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest wybierany spośród osób, które są obywatelami Unii, korzystają z pełni praw cywilnych i politycznych, dają pełne gwarancje niezależności oraz spełniają warunki wymagane w kraju ich pochodzenia do sprawowania najwyższych stanowisk sądowych lub posiadają doświadczenie i uznane kompetencje do sprawowania urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 7

1. Rzecznik Praw Obywatelskich kończy sprawowanie swoich funkcji wraz z upływem swojej kadencji, a także z powodu rezygnacji lub odwołania.

2. Z wyjątkiem odwołania go z urzędu, Rzecznik Praw Obywatelskich pełni swoje obowiązki do momentu wyznaczenia jego następcy.

3. W przypadku wcześniejszego zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich, następca zostaje mianowany w terminie trzech miesięcy od momentu wystąpienia wakatu, na okres pozostający do zakończenia kadencji Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 8

Rzecznik Praw Obywatelskich, który przestał spełniać warunki konieczne do wykonywania swoich funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich na żądanie Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 9

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoje funkcje w sposób w pełni niezależny, w interesie ogólnym Wspólnot i obywateli Unii. W wykonywaniu swoich funkcji Rzecznik nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego rządu lub innego organu oraz wstrzymuje się od wszelkich działań sprzecznych z charakterem jego funkcji.

2. Przy obejmowaniu funkcji Rzecznik Praw Obywatelskich uroczyście zobowiązuje się przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich do całkowicie niezależnego i bezstronnego sprawowania swoich funkcji oraz do przestrzegania w trakcie kadencji i po jej zakończeniu zobowiązań, które z nich wynikają, a w szczególności obowiązku uczciwości i roztropności przy przyjmowaniu niektórych funkcji lub korzyści po zakończeniu mandatu.

Artykuł 10

1. Podczas swojej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może sprawować żadnych innych funkcji politycznych lub administracyjnych oraz prowadzić żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

2. W kwestiach wynagrodzenia, dodatków i emerytury Rzecznik Praw Obywatelskich ma ten sam status co sędzia Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

3. Art. 12-15 i art. 18 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich stosują się także do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz urzędników i pracowników jego sekretariatu.

Artykuł 11

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wspomagany jest przez sekretariat. Rzecznik Praw Obywatelskich mianuje osobę odpowiedzialną za sekretariat.

2. Urzędnicy i pracownicy sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich podlegają regulaminom i przepisom stosowanym wobec urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich. Ich liczba jest ustalana co rok w ramach procedury budżetowej.

3. Wyznaczeni do pracy w sekretariacie Rzecznika Praw Obywatelskich urzędnicy Wspólnot Europejskich oraz państw członkowskich zostają oddelegowani w interesie służbowym, z gwarancją powrotu do macierzystej instytucji.

4. W kwestiach związanych z personelem, Rzecznik Praw Obywatelskich ma ten sam status co instytucje w rozumieniu art. 1 regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich.

Artykuł 12

(uchylony)

Artykuł 13

Siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 14

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszej decyzji.

Artykuł 15

Pierwszy Rzecznik Praw Obywatelskich po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej zostaje mianowany na okres pozostający do zakończenia kadencji Parlamentu.

Artykuł 16

(uchylony)

Artykuł 17

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

B. Decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ustanawiająca przepisy wykonawcze³⁷

Artykuł 1

Definicje

W niniejszych przepisach wykonawczych termin:

- (a) „instytucja, której skarga dotyczy” oznacza instytucję lub organ wspólnotowy, który jest przedmiotem skargi lub dochodzenia podjętego z inicjatywy Rzecznika;
- (b) „Statut” oznacza postanowienia i ogólne warunki wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 2

Przyjmowanie skarg

- 2.1. Skargi są identyfikowane, rejestrowane i numerowane w chwili ich przyjęcia.
- 2.2. Skarżącemu wysyłane jest potwierdzenie przyjęcia skargi wraz z oznaczeniem numeru rejestracyjnego skargi i urzędnika zajmującego się sprawą.
- 2.3. Petycja przekazana Rzecznikowi Praw Obywatelskich przez Parlament Europejski za zgodą wnioskodawcy traktowana jest jako skarga.
- 2.4. W uzasadnionych przypadkach i za zgodą skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może przekazać skargę Parlamentowi Europejskiemu w celu rozpatrzenia jej jako petycji.
- 2.5. W uzasadnionych przypadkach i za zgodą skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może przekazać skargę innym właściwym władzom.

³⁷Przyjęta dnia 8 lipca 2002 r. i zmieniona decyzją Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 5 kwietnia 2004 r.

Artykuł 3

Dopuszczalność skarg

3.1. Na podstawie kryteriów określonych w Traktacie i Statucie Rzecznik Praw Obywatelskich ustala, czy skarga wchodzi w zakres jego kompetencji i jeśli tak, to czy jest dopuszczalna. Przed podjęciem decyzji Rzecznik może zażądać od skarżącego dostarczenia dodatkowych informacji lub dokumentów.

3.2. Jeśli skarga nie wchodzi w zakres kompetencji Rzecznika lub nie została zakwalifikowana jako dopuszczalna, Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę. Informuje on skarżącego o swojej decyzji wraz z uzasadnieniem. Rzecznik może poradzić skarżącemu zwrócenie się do innych władz.

Artykuł 4

Dochodzenie w sprawie dopuszczalnych skarg

4.1. Rzecznik Praw Obywatelskich decyduje, czy istnieją dostateczne podstawy uzasadniające podjęcie dochodzenia w sprawie dopuszczalnej skargi.

4.2. W razie braku dostatecznych podstaw uzasadniających podjęcie dochodzenia Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę i informuje o tym fakcie skarżącego.

4.3. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna, że istnieją dostateczne podstawy uzasadniające podjęcie dochodzenia, informuje o tym skarżącego i instytucję, której skarga dotyczy. Rzecznik przekazuje instytucji kopię skargi i wzywa ją do złożenia opinii w określonym terminie, który na ogół wynosi maksymalnie trzy miesiące. Wezwanie skierowane do instytucji może określać, które aspekty skargi lub zagadnienia powinny zostać omówione w opinii.

4.4. Rzecznik Praw Obywatelskich wysyła opinię instytucji do skarżącego. Skarżący ma możliwość zgłosić Rzecznikowi swoje uwagi w określonym terminie, który na ogół wynosi maksymalnie jeden miesiąc.

4.5. Po rozpatrzeniu opinii i uwag skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich może postanowić o zamknięciu sprawy po podjęciu uzasadnionej decyzji lub o kontynuacji dochodzenia. Rzecznik informuje o tym skarżącego i instytucję, której skarga dotyczy.

Artykuł 5

Uprawnienia do przeprowadzania dochodzenia

5.1. Z zastrzeżeniem warunków określonych w Statucie, Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od instytucji i organów wspólnotowych oraz władz państw członkowskich dostarczenia w stosownym terminie informacji lub dokumentów na potrzeby prowadzonego dochodzenia.

5.2. Rzecznik Praw Obywatelskich może skontrolować akta instytucji wspólnotowej, której skarga dotyczy, w celu zweryfikowania dokładności i kompletności jej odpowiedzi. Rzecznik może zrobić kopie całych akt lub określonych dokumentów w nich zawartych. Rzecznik informuje skarżącego o przeprowadzeniu kontroli.

5.3. Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od urzędników lub innych pracowników instytucji lub organów wspólnotowych złożenia zeznań na warunkach określonych w Statucie.

5.4. Rzecznik Praw Obywatelskich może zażądać od instytucji i organów wspólnotowych poczynienia przygotowań dla celów przeprowadzania przez niego dochodzenia na miejscu.

5.5. Rzecznik Praw Obywatelskich może zlecić wykonanie badań lub ekspertyz, które uważa za niezbędne dla powodzenia prowadzonego dochodzenia.

Artykuł 6

Rozwiązania polubowne

6.1. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi niewłaściwe administrowanie, współpracuje w jak najszerszym zakresie z instytucją, której skarga dotyczy, w celu znalezienia polubownego rozwiązania eliminującego niewłaściwe administrowanie i satysfakcjonującego skarżącego.

6.2. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, że współpraca z instytucją, której skarga dotyczy była skuteczna, zamyka sprawę podejmując uzasadnioną decyzję. Informuje o niej skarżącego i instytucję.

6.3. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, że niemożliwe jest polubowne rozwiązanie sprawy lub że poszukiwania polubownego rozwiązania są nieskuteczne, albo zamyka sprawę podejmując uzasadnioną decyzję, która może zawierać uwagę krytyczną, albo sporządza sprawozdanie zawierające zalecenia wstępne.

Artykuł 7

Uwagi krytyczne

7.1. Rzecznik Praw Obywatelskich czyni uwagę krytyczną, jeśli uważa, że:

- (a) instytucja, której skarga dotyczy, nie może już wyeliminować zaistniałego przypadku niewłaściwego administrowania, oraz
- (b) przypadek niewłaściwego administrowania nie powoduje skutków o charakterze ogólnym.

7.2. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich zamyka sprawę czyniąc uwagę krytyczną informuje o tym skarżącego.

Artykuł 8

Sprawozdania i zalecenia

8.1. Rzecznik Praw Obywatelskich sporządza sprawozdanie z zaleceniami wstępnymi dla instytucji, której skarga dotyczy, jeśli uważa, że:

- (a) instytucja, której skarga dotyczy, może wyeliminować zaistniały przypadek niewłaściwego administrowania, albo
- (b) przypadek niewłaściwego administrowania powoduje skutki o charakterze ogólnym.

8.2. Rzecznik Praw Obywatelskich wysyła egzemplarz swojego sprawozdania oraz zalecenia wstępne do instytucji, której skarga dotyczy oraz do skarżącego.

8.3. Instytucja, której skarga dotyczy, przekazuje Rzecznikowi Praw Obywatelskich szczegółową opinię w terminie trzech miesięcy. Opinia ta może zawierać akceptację decyzji Rzecznika oraz określać środki podjęte w celu wdrożenia zaleceń wstępnych.

8.4. Jeśli Rzecznik Praw Obywatelskich uzna, że szczegółowa opinia nie jest satysfakcjonująca, może sporządzić specjalne sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego w związku ze stwierdzonym przypadkiem niewłaściwego administrowania. Sprawozdanie może zawierać

zalecenia. Rzecznik wysyła egzemplarz sprawozdania instytucji, której skarga dotyczy oraz skarżącemu.

Artykuł 9

Dochodzenie z własnej inicjatywy

9.1. Rzecznik Praw Obywatelskich może zdecydować o podjęciu dochodzenia z własnej inicjatywy.

9.2. Uprawnienia Rzecznika w związku z prowadzonym z własnej inicjatywy dochodzeniem są takie same, jak w przypadku dochodzenia podjętego na skutek wniesienia skargi.

9.3. Procedura stosowana w trakcie dochodzenia podjętego w wyniku wniesienia skargi jest analogicznie stosowana w trakcie dochodzenia podjętego przez Rzecznika z własnej inicjatywy.

Artykuł 10

Kwestie proceduralne

10.1. Na wniosek skarżącego Rzecznik Praw Obywatelskich zobowiązany jest do zakwalifikowania skargi jako poufnej. Jeśli Rzecznik uważa, że konieczna jest ochrona interesów skarżącego lub strony trzeciej, może on z własnej inicjatywy zakwalifikować skargę jako poufną.

10.2. Jeśli Rzecznik uważa to za stosowne, może podjąć działania umożliwiające rozpatrzenie danej skargi w pierwszeństwie przed innymi.

10.3. W przypadku wszczęcia postępowania sądowego dotyczącego sprawy będącej przedmiotem dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika, Rzecznik zamyka sprawę. Dotychczasowe wyniki dochodzenia zostają złożone do akt i żadne dalsze działania nie są podejmowane.

10.4. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje właściwe władze krajowe i, odpowiednio, instytucję lub organ wspólnotowy o wszelkich sprawach podlegających prawu karnemu, o jakich dowiedział się w trakcie prowadzonego dochodzenia. Rzecznik Praw Obywatelskich może ponadto poinformować instytucję lub organ wspólnotowy o faktach, które jego zdaniem mogą uzasadniać wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Artykuł 11

Sprawozdania składane Parlamentowi Europejskiemu

11.1. Rzecznik Praw Obywatelskich składa Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z ogółu swojej działalności, zawierające także wyniki prowadzonych przez niego dochodzeń.

11.2. Oprócz sprawozdań specjalnych, o których mowa w art. 8., Rzecznik Praw Obywatelskich może także przedstawić Parlamentowi Europejskiemu inne specjalne sprawozdania, jeśli jego zdaniem prowadzą one do wypełnienia obowiązków Rzecznika określonych w Traktatach i Statucie.

11.3. Sprawozdanie roczne i sprawozdania specjalne Rzecznika Praw Obywatelskich mogą zawierać zalecenia, które jego zdaniem przyczyniają się do wypełnienia obowiązków Rzecznika określonych w Traktatach i Statucie.

Artykuł 12

Współpraca z rzecznikami praw obywatelskich i podobnymi instytucjami w państwach członkowskich

Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z rzecznikami praw obywatelskich i innymi podobnymi instytucjami w państwach członkowskich w celu zwiększenia skuteczności zarówno prowadzonego przez siebie dochodzenia, jak i postępowania prowadzanego przez rzeczników praw obywatelskich i podobne instytucje w państwach członkowskich oraz w celu skuteczniejszego zabezpieczenia praw i interesów zgodnie z prawem Unii Europejskiej i Wspólnoty Europejskiej.

Artykuł 13

Prawo skarżącego do wglądu w akta

13.1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 13.3, skarżący jest uprawniony do wglądu w akta Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące jego skargi.

13.2. Skarżący może na miejscu skorzystać z prawa wglądu w akta. Może on zażądać od Rzecznika dostarczenia kopii całych akt lub określonych dokumentów z akt.

13.3. W przypadku, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich bada akta instytucji, której skarga dotyczy lub zbiera dowody z zeznań świadków zgodnie z postanowieniami art. 5.2 i 5.3, skarżący nie ma dostępu do żadnych poufnych dokumentów lub informacji uzyskanych w wyniku takiej kontroli lub przesłuchania.

Artykuł 14

Publiczny dostęp do dokumentów przechowywanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich

14.1. Do niepublikowanych dokumentów przechowywanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich zagwarantowany jest publiczny dostęp z zastrzeżeniem takich samych warunków i ograniczeń, jak określone w rozporządzeniu 1049/2001³⁸ w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej oraz z zastrzeżeniem postanowień art. 14.2.

14.2. W przypadku, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich bada akta instytucji, której skarga dotyczy lub zbiera dowody z zeznań świadków zgodnie z postanowieniami art. 5.2 i 5.3 publiczny dostęp do dokumentów poufnych lub informacji uzyskanych w wyniku kontroli lub przesłuchania jest wyłączony.

14.3. Podanie o dostęp do dokumentów należy składać w formie pisemnej (listownie, faksem lub pocztą elektroniczną) z dostatecznie precyzyjnymi informacjami umożliwiającymi identyfikację dokumentów.

14.4. Za wyjątkiem dokumentów dotyczących skarg zakwalifikowanych jako poufne zgodnie z postanowieniami art. 10.1, automatycznie pozytywnie są rozpatrywane wnioski o dostęp do następujących dokumentów:

- (a) ogólny rejestr skarg;
- (b) skargi i dokumenty dołączone do skarg przez skarżącego;

³⁸Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego oraz Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej (Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43).

- (c) opinie i szczególne opinie od instytucji, których skarga dotyczy oraz wszelkie uwagi poczynione do nich przez skarżących;
- (d) decyzje Rzecznika Praw Obywatelskich o zamknięciu sprawy;
- (e) sprawozdania i zalecenia wstępne, o których mowa w art. 8.

14.5. Dostęp udzielany jest na miejscu lub poprzez dostarczenie kopii. Rzecznik Praw Obywatelskich może naliczyć uzasadnione opłaty za dostarczenie kopii. Metoda naliczania opłat jest objaśniona.

14.6. Dostęp do dokumentów, o których mowa w artykule 14.4 udzielany jest niezwłocznie. Decyzję dotyczącą wniosku o udzielenie publicznego dostępu do innych dokumentów należy podjąć w terminie 15 dni roboczych licząc od dnia otrzymania.

14.7. W przypadku odmownego rozpatrzenia podania o dostęp do dokumentu – w całości lub w części – należy podać uzasadnienie odmowy.

Artykuł 15

Ustalenia odnoszące się do języków

15.1. Skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich można składać w dowolnym z języków Traktatu. Rzecznik nie ma obowiązku rozpatrywania skarg złożonych w innych językach.

15.2. Dochodzenie jest prowadzone przez Rzecznika w jednym z języków Traktatu; w przypadku skargi – w języku, w którym jest złożona.

15.3. Rzecznik Praw Obywatelskich określa, które dokumenty mają być sporządzone w języku, w którym prowadzone jest dochodzenie.

15.4. Korespondencja z władzami państw członkowskich prowadzona jest w języku urzędowym danego kraju.

15.5. Sprawozdanie roczne, sprawozdania specjalne oraz, w miarę możliwości, inne dokumenty opublikowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich są sporządzane we wszystkich językach urzędowych.

Artykuł 16

Publikowanie sprawozdań

16.1. Europejski Rzecznik Praw Człowieka zamieszcza w Dzienniku Urzędowym zawiadomienie o przyjęciu sprawozdania rocznego i sprawozdań specjalnych oraz wskazuje, w jaki sposób każda zainteresowana osoba może uzyskać dostęp do pełnej wersji tekstu dokumentu.

16.2. Wszelkie sprawozdania oraz streszczenia decyzji Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczących skarg poufnych są publikowane w formie uniemożliwiającej identyfikację tożsamości skarżącego.

Artykuł 17

Wejście decyzji w życie

17.1. Tracą moc przepisy wykonawcze przyjęte 16 października 1997 r.

17.2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

17.3. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego zostanie poinformowany o przyjęciu niniejszej decyzji. Stosowne zawiadomienie zostanie także opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK XII

Dochodzenia wewnętrzne w zakresie walki z przestępczością finansową, korupcją oraz wszelką nielegalną działalnością szkodliwą dla interesów Wspólnot

Decyzja Parlamentu Europejskiego dotycząca warunków oraz trybu prowadzenia dochodzeń wewnętrznych w zakresie walki z przestępstwami finansowymi, korupcją oraz wszelką nielegalną działalnością szkodliwą dla interesów Wspólnot³⁹

Parlament Europejski,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności art. 199,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, a w szczególności art. 25,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności art. 112,

uwzględniając Regulamin, a w szczególności art. 186 pkt c⁴⁰,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴¹, jak również rozporządzenie (Euratom) nr E 1074/1999 Rady⁴², dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd do spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych, przewidują, że Urząd otwiera i prowadzi dochodzenia administracyjne w ramach instytucji, organów i organizacji utworzonych Traktatami WE i Euratom lub na ich podstawie;

w zakres odpowiedzialności Europejskiego Urzędu do spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych ustanowionego przez Komisję wchodzi, oprócz ochrony interesów finansowych, ogół działań związanych z ochroną interesów wspólnotowych przed nieprawidłowymi zachowaniami, które mogłyby zostać objęte postępowaniem administracyjnym lub karnym;

należy zwiększyć zasięg oraz skuteczność walki z przestępstwami finansowymi poprzez korzystanie z istniejących doświadczeń w dziedzinie dochodzeń administracyjnych;

w konsekwencji wszystkie instytucje, organy oraz organizacje, na podstawie swojej autonomii administracyjnej, powinny powierzyć Urzędowi prowadzenie wewnętrznych dochodzeń administracyjnych, mających na celu wykrycie poważnych uchybień związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, które mogą stanowić naruszenie obowiązków urzędników lub innych pracowników Wspólnot, określonych w art. 11, art. 12 akapit drugi i trzeci, w art. 13, 14, 16 oraz w art. 17 akapit pierwszy regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich oraz przepisów stosujących się do pozostałych pracowników Wspólnot Europejskich (dalej określanych jako statut), szkodliwe dla interesów Wspólnot i podlegające postępowaniu dyscyplinarnemu, lub w określonych przypadkach postępowaniu karnemu, albo wykrycie poważnych uchybień, o których mowa w art. 22 statutu, lub naruszenia analogicznych obowiązków przez posłów lub pracowników Parlamentu Europejskiego, którzy nie podlegają przepisom statutu;

³⁹Przyjęta dnia 18 listopada 1999 r.

⁴⁰Obecnie art. 215 pkt c.

⁴¹Dz.U. L 136 z 31.05.1999, str. 1.

⁴²Dz.U. L 136 z 31.05.1999, str. 8.

dochodzenia muszą być prowadzone z poszanowaniem odpowiednich postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, a w szczególności protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów, tekstów przyjętych na ich podstawie i statutu;

dochodzenia muszą być prowadzone we wszystkich instytucjach, organach oraz organizacjach wspólnotowych na jednakowych warunkach, a powierzenie tego zadania Urzędowi nie narusza kompetencji własnych instytucji, organów i organizacji, ani nie ogranicza ochrony prawnej osób, których te dochodzenia dotyczą;

w oczekiwaniu na zmianę statutu powinny zostać ustalone praktyczne zasady, według których członkowie instytucji i organów, osoby kierujące nimi, jak i ich urzędnicy oraz inni pracownicy, udzielają pomocy w celu umożliwienia prawidłowego przebiegu dochodzeń wewnętrznych;

POSTANAWIA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Obowiązek współpracy z Urzędem

Sekretarz Generalny, poszczególne działy, jak również każdy urzędnik lub inny pracownik Parlamentu Europejskiego są zobowiązani do ścisłej współpracy z pracownikami Urzędu oraz do udzielenia wszelkiej pomocy niezbędnej do przeprowadzenia dochodzenia. W tym celu udzielają oni pracownikom Urzędu wszelkich przydatnych informacji i wyjaśnień.

Z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, szczególnie protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów, jak również przepisów przyjętych na ich podstawie, posłowie w pełni współpracują z Urzędem.

Artykuł 2

Obowiązek informowania

Każdy urzędnik lub inny pracownik Parlamentu Europejskiego, który powziął wiadomość o okolicznościach wskazujących na fakt dopuszczenia się przestępstwa finansowego, korupcji lub jakiegokolwiek innego nielegalnego działania na szkodę interesów Wspólnot lub też o poważnych uchybieniach w wykonywaniu obowiązków służbowych, mogących stanowić naruszenie obowiązków urzędników i innych pracowników Wspólnot, lub też pracowników, którzy nie podlegają regulaminowi, zagrożonych postępowaniem dyscyplinarnym, a w niektórych przypadkach karnym, niezwłocznie informuje o tym swojego przełożonego lub dyrektora generalnego, albo, jeżeli uzna to za właściwe, Sekretarza Generalnego lub bezpośrednio Urząd, w przypadku gdy uchybienie dotyczy urzędnika, innego pracownika, lub pracownika niepodlegającego regulaminowi, lub Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, w przypadku, gdy uchybienia dopuścił się poseł.

Przewodniczący, Sekretarz Generalny, dyrektorzy generalni oraz kierownicy działów Parlamentu Europejskiego niezwłocznie przekazują do Urzędu wszelkie znane im dowody wskazujące na zaistnienie nieprawidłowości, o których mowa w akapicie pierwszym.

Urzędnicy i inni pracownicy Parlamentu Europejskiego nie mogą być w żadnym wypadku przedmiotem niesprawiedliwego lub dyskryminującego traktowania z powodu ujawnienia informacji, o których mowa w pierwszym i drugim akapicie.

Posłowie, którzy powzięli wiadomość o okolicznościach, o których mowa w akapicie pierwszym, informują o tym Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego lub, jeżeli uznają to za właściwe, bezpośrednio Urząd.

Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem wymogów zachowania poufności, przewidzianych w przepisach prawnych lub w Regulaminie Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 3

Pomoc biura ochrony

Na wniosek dyrektora Urzędu biuro ochrony Parlamentu Europejskiego udziela pracownikom Urzędu pomocy w prowadzeniu dochodzeń.

Artykuł 4

Immunitet oraz prawo do odmowy zeznań

Zasady odnoszące się do immunitetu parlamentarnego oraz do prawa posłów do odmowy zeznań pozostają niezmienione.

Artykuł 5

Informowanie zainteresowanego

W przypadku zaistnienia prawdopodobieństwa osobistego udziału posła, urzędnika lub innego pracownika w danej sprawie, zainteresowany powinien zostać natychmiast poinformowany o tym fakcie, o ile nie wywoła to negatywnych konsekwencji dla dochodzenia. Jednakże, po zakończeniu dochodzenia, w żadnym wypadku nie mogą być sporządzane wnioski wymieniałe z nazwiska posła, urzędnika lub innego pracownika Parlamentu Europejskiego, bez umożliwienia mu uprzedniego złożenia wyjaśnień na temat wszystkich dotyczących go faktów.

W przypadkach, gdy dla dobra dochodzenia wymagane jest zachowanie całkowitej tajemnicy oraz przeprowadzenie śledztwa należące do kompetencji organów krajowych, obowiązek umożliwienia posłowi, urzędnikowi lub innemu pracownikowi Parlamentu Europejskiego złożenia wyjaśnień może zostać przesunięty w czasie, za zgodą Przewodniczącego, jeżeli chodzi o posła, lub za zgodą Sekretarza Generalnego, jeżeli chodzi o urzędnika lub innego pracownika.

Artykuł 6

Informacja o umorzeniu dochodzenia

Jeżeli po zakończeniu dochodzenia wewnętrznego podejrzanemu o udział w sprawie posłowi, urzędnikowi lub innemu pracownikowi Parlamentu Europejskiego nie zostanie postawiony żaden zarzut, dotyczące go dochodzenie wewnętrzne umarza się na mocy decyzji dyrektora Urzędu, który informuje o niej zainteresowanego na piśmie.

Artykuł 7

Uchylenie immunitetu

Wszelkie wnioski krajowych organów policyjnych lub sądowych, dotyczące uchylenia immunitetu sądowego urzędnika lub innego pracownika Parlamentu Europejskiego w związku z ewentualnymi przypadkami popełnienia przestępstwa finansowego, korupcji lub jakiegokolwiek innej nielegalnej działalności, są przekazywane dyrektorowi Urzędu w celu uzyskania opinii. Jeżeli wniosek o uchylenie immunitetu dotyczy posła do Parlamentu Europejskiego, Urząd zostaje o tym poinformowany.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia przez Parlament Europejski.

ZAŁĄCZNIK XIII

Porozumienie pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją w sprawie procedur wprowadzania w życie decyzji Rady 1999/468/WE ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji, zmienionej decyzją 2006/512/WE

Informowanie Parlamentu Europejskiego

1. Na mocy art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE⁴³ Komisja regularnie informuje Parlament Europejski o działaniach komitetów⁴⁴ w sposób zapewniający przejrzysty i skuteczny obieg dokumentów i pozwalający zidentyfikować przekazane informacje oraz poszczególne etapy procedury. W tym celu Parlament otrzymuje w tym samym czasie i na tych samych warunkach co członkowie komitetów projekty porządków obrad komitetów, propozycje środków wykonawczych przedłożone tym komitetom na mocy aktów podstawowych przyjętych zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu, wyniki głosowań, streszczenia sprawozdań z posiedzeń oraz wykazy organów, do których należą członkowie komitetów, wyznaczeni przez państwa członkowskie.

Rejestr

2. Komisja utworzy rejestr zawierający wszystkie dokumenty przekazane Parlamentowi Europejskiemu⁴⁵. Parlament Europejski będzie posiadał bezpośredni dostęp do tego rejestru. Zgodnie z art. 7 ust. 5 decyzji 1999/468/WE dane bibliograficzne wszystkich dokumentów przesłanych do Parlamentu Europejskiego zostaną udostępnione publicznie.

Zgodnie ze zobowiązaniami pojętymi przez Komisję w jej oświadczeniu dotyczącym art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE⁴⁶ oraz po dokonaniu stosownych ustaleń technicznych rejestr przewidziany w ust. 2 umożliwi w szczególności:

- jednoznaczną identyfikację dokumentów podlegających tej samej procedurze i wszelkich zmian środka wykonawczego na poszczególnych etapach procedury;
- wskazanie etapu procedury oraz harmonogramu;
- jednoznaczne rozróżnienie między projektami środków otrzymanymi przez Parlament Europejski w tym samym czasie co członkowie komitetów zgodnie z prawem do informacji a ostatecznym projektem po wydaniu przez dany komitet opinii, który jest przekazywany Parlamentowi Europejskiemu;
- jednoznaczną identyfikację wszelkich zmian w stosunku do dokumentów przekazanych już Parlamentowi Europejskiemu.

3. Kiedy po okresie przejściowym rozpoczynającym się wraz z wejściem w życie niniejszego porozumienia Parlament Europejski i Komisja stwierdzą, że system funkcjonuje w sposób zadowalający, przekazywanie dokumentów Parlamentowi Europejskiemu odbywać się będzie w formie elektronicznego powiadomienia z podaniem łącza do rejestru, o którym mowa w ust. 2. Decyzja ta winna zostać podjęta w formie wymiany pism między przewodniczącymi obydwu

⁴³Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁴⁴Do celów niniejszego porozumienia termin „komitet” oznacza komitety ustanowione zgodnie z decyzją 1999/468/WE.

⁴⁵Planowanym terminem utworzenia rejestru jest 31 marca 2008 r.

⁴⁶Dz.U. L 171 z 22.7.2006, str. 21.

instytucji. W okresie przejściowym dokumenty będą przekazywane Parlamentowi Europejskiemu jako załączniki do korespondencji elektronicznej.

4 Ponadto Komisja zobowiązuje się do przekazywania Parlamentowi Europejskiemu, dla celów informacyjnych i na wniosek przedmiotowo właściwej komisji parlamentarnej, projektów szczególnych środków mających na celu wykonanie aktów podstawowych, które, pomimo że nie zostały przyjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu, mają szczególne znaczenie dla Parlamentu Europejskiego. Środki te zostają wprowadzone do rejestru, o którym mowa w ust. 2, z jednoczesnym powiadomieniem o tym fakcie Parlamentu Europejskiego.

5 Poza wnioskami z posiedzeń, o których mowa w ust. 1, Parlament Europejski może żądać dostępu do protokołów posiedzeń komitetów⁴⁷. Komisja rozpatrzy każdy wniosek indywidualnie zgodnie z zasadami zachowania poufności określonymi w załączniku 1 do porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a Komisją⁴⁸.

Dokumenty poufne

6 Dokumenty poufne będą przetwarzane zgodnie z wewnętrznymi procedurami administracyjnymi sporządzonymi przez każdą instytucję w celu zapewnienia niezbędnych gwarancji.

Rezolucje Parlamentu Europejskiego na mocy art. 8 decyzji 1999/468/WE

7 Na mocy art. 8 decyzji 1999/468/WE Parlament Europejski może oświadczyć w uzasadnionej rezolucji, że projekt środków wykonawczych do aktu podstawowego, przyjętego zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu, przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w tym akcie podstawowym.

8 Parlament Europejski przyjmuje takie rezolucje zgodnie ze swoim Regulaminem, w okresie jednego miesiąca od daty otrzymania ostatecznego projektu środków wykonawczych w wersjach językowych przedłożonych członkom danego komitetu.

9 Parlament Europejski i Komisja uznają za stosowne stałe określenie krótszego terminu w przypadku niektórych rodzajów pilnych środków wykonawczych, w sprawie których przez wzgląd na zasady należytego zarządzania konieczne jest podjęcie decyzji w krótszym terminie. Dotyczy to w szczególności niektórych rodzajów środków związanych z działaniem zewnętrznym, w tym pomocą humanitarną i nadzwyczajną, ochroną zdrowia i bezpieczeństwa, bezpieczeństwem transportu oraz odstępianiem od zasad zamówień publicznych. Wspomniane rodzaje środków i obowiązujące terminy zostaną określone w porozumieniu między członkiem Komisji a przewodniczącym przedmiotowo właściwej komisji parlamentarnej. Porozumienie takie może zostać odwołane w dowolnym momencie przez którąkolwiek ze stron.

10 Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w ust. 10, termin będzie krótszy w sprawach pilnych oraz w przypadku środków odnoszących się do codziennych spraw administracyjnych i/lub posiadających ograniczony termin ważności. Termin ten może być bardzo krótki w wyjątkowo pilnych sprawach, w szczególności uzasadnionych względami zdrowia publicznego. Właściwy członek Komisji określa stosowny termin oraz podaje jego uzasadnienie. W takich przypadkach Parlament Europejski może zastosować procedurę polegającą na przekazaniu kompetencji w zakresie stosowania art. 8 decyzji 1999/468/WE przedmiotowo właściwej komisji parlamentarnej, która w odpowiednim terminie może przesłać odpowiedź Komisji.

⁴⁷Patrz wyrok Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 19 lipca 1999 r. w sprawie T-188/97 Rothmans przeciwko Komisji [1999] Zb.Orz., str. II-2463.

⁴⁸Dz.U. C 117 E z 18.5.2006, str. 123.

11 Bezpośrednio po tym, jak służby Komisji przewidzą ewentualną konieczność przedłożenia komitetowi projektu środków, których dotyczy ust. 10 i 11, w formie nieoficjalnej uprzedzą o tym fakcie sekretariat przedmiotowo właściwej komisji parlamentarnej lub przedmiotowo właściwych komisji parlamentarnych. Bezpośrednio po przedłożeniu wstępnego projektu środków członkom komitetu służby Komisji powiadomią sekretariat komisji parlamentarnej lub komisji parlamentarnych o ich pilnym charakterze oraz terminach, które będą obowiązywać po przedłożeniu ostatecznego projektu.

12 Po przyjęciu przez Parlament Europejski rezolucji, o której mowa w ust. 8, lub po odpowiedzi, o której mowa w ust. 11, właściwy członek Komisji informuje Parlament Europejski lub – w stosownych przypadkach – przedmiotowo właściwą komisję parlamentarną o działaniach, które w związku z tym Komisja zamierza podjąć.

13 Dane, o których mowa w ust. 10-13, zostaną wprowadzone do rejestru.

Procedura regulacyjna połączona z kontrolą

14 W przypadkach, gdy zastosowanie ma procedura regulacyjna połączona z kontrolą, po głosowaniu w Komitecie Komisja poinformuje Parlament Europejski o obowiązujących terminach. Z zastrzeżeniem ust. 16 bieg tych terminów rozpoczyna się dopiero po otrzymaniu przez Parlament Europejski wszystkich wersji językowych.

15 W przypadku obowiązywania terminów krótszych (art. 5a ust. 5 lit. b) decyzji 1999/468/WE) oraz w sprawach pilnych (art. 5a ust. 6 decyzji 1999/468/WE) bieg terminów rozpoczyna się w dniu otrzymania przez Parlament Europejski ostatecznego projektu środków wykonawczych w wersjach językowych przedłożonych członkom komitetu, chyba że przewodniczący komisji parlamentarnej wyrazi sprzeciw. W każdym przypadku Komisja podejmie starania w celu jak najszybszego przekazania Parlamentowi Europejskiemu wszystkich wersji językowych. Bezpośrednio po tym, jak służby Komisji przewidzą ewentualną konieczność przedłożenia komitetowi projektu środków, których dotyczy art. 5a ust. 5 lit. b) lub art. 5a ust. 6, w formie nieoficjalnej uprzedzą o tym fakcie sekretariat przedmiotowo właściwej komisji parlamentarnej lub przedmiotowo właściwych komisji parlamentarnych.

Usługi finansowe

16. Zgodnie z oświadczeniem Komisji dotyczącym art. 7 ust. 3 decyzji 1999/468/WE w odniesieniu do usług finansowych Komisja zobowiązuje się do:

- dopilnowania, aby na wniosek Parlamentu Europejskiego urzędnik Komisji przewodniczący posiedzeniom komitetu po każdym jego posiedzeniu informował Parlament Europejski o wszelkich dyskusjach na temat projektów środków wykonawczych, które zostały przedłożone temu komitetowi;
- udzielenia ustnej lub pisemnej odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące dyskusji na temat projektów środków wykonawczych przedłożonych danemu komitetowi.

17. Wreszcie, Komisja dopilnuje, aby zobowiązania podjęte na posiedzeniu plenarnym Parlamentu w dniu 5 lutego 2002 r.⁴⁹ i potwierdzone na posiedzeniu plenarnym Parlamentu w dniu 31 marca 2004 r.⁵⁰ oraz zobowiązania, o których mowa w pkt 1-7 pisma komisarza Bolkesteina do przewodniczącego Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego z dnia 2

⁴⁹Dz.U. C 284 E z 21.11.2002, str. 19.

⁵⁰Dz.U. C 103 E z 29.4.2004, str. 446 oraz pełny zapis sprawozdania (CRE) z posiedzenia plenarnego Parlamentu z dnia 31 marca 2004 r., część „Głosowanie”.

października 2001 r.⁵¹, były przestrzegane w odniesieniu do całego sektora usług finansowych (w tym papierów wartościowych, banków, ubezpieczeń, emerytur oraz rachunkowości).

Kalendarz prac parlamentarnych

18. Z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie mają terminy krótsze, i z wyjątkiem spraw pilnych, przy przekazywaniu projektów środków wykonawczych na mocy niniejszego porozumienia Komisja uwzględni okres wakacji Parlamentu Europejskiego (zima, lato i wybory do Parlamentu Europejskiego), tak aby zapewnić Parlamentowi możliwość wykonywania jego prerogatyw w terminach, o których mowa w decyzji 1999/468/WE i w niniejszym porozumieniu.

Współpraca między Parlamentem Europejskim i Komisją

19. Obydwie instytucje wyrażają gotowość wzajemnej pomocy w celu zapewnienia pełnej współpracy w sprawach związanych ze szczególnymi środkami wykonawczymi. W tym celu nawiązane zostaną odpowiednie kontakty na szczeblu administracyjnym.

Poprzednie porozumienie

20. Porozumienie z 2000 r. między Parlamentem Europejskim a Komisją w sprawie procedur wprowadzania w życie decyzji Rady 1999/468/WE⁵² zostaje niniejszym zastąpione. Parlament Europejski i Komisja uznają następujące porozumienia za nieważne i z tego powodu nieposiadające mocy prawnej, o ile ich to dotyczy: porozumienie Plumb/Delors z 1988 r., porozumienie Samland/Williamson z 1996 r. oraz modus vivendi z 1994 r.⁵³

⁵¹Dz.U. C 284 E z 21.11.2002, str. 83.

⁵²Dz.U. L 256 z 10.10.2000, str. 19.

⁵³Dz.U. C 102 z 4.4.1996, str. 1.

ZAŁĄCZNIK XIV

Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją

Parlament Europejski⁵⁴ i Komisja Wspólnot Europejskich (zwane dalej „obiema instytucjami”),

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zwane dalej „Traktatami”,

uwzględniając porozumienia międzyinstytucjonalne oraz teksty regulujące stosunki pomiędzy obiema instytucjami,

uwzględniając Regulamin Parlamentu⁵⁵, a w szczególności artykuły 98⁵⁶, 99⁵⁷ i 120⁵⁸ oraz załącznik VII,

A. mając na uwadze, że Traktaty wzmacniają demokratyczną legitymację procesu decyzyjnego w Unii Europejskiej,

B. mając na uwadze, że obie instytucje przywiązują najwyższą wagę do skutecznej transpozycji i stosowania prawa wspólnotowego,

C. mając na uwadze, że niniejsze porozumienie ramowe nie narusza uprawnień ani kompetencji Parlamentu, Komisji ani żadnej innej instytucji lub organu Unii Europejskiej, lecz ma na celu zapewnienie, że kompetencje te są wykonywane w możliwie najskuteczniejszy sposób,

D. mając na uwadze, że należy dokonać aktualizacji porozumienia ramowego zawartego w lipcu 2000 r.⁵⁹ i zastąpić go niniejszym tekstem,

przyjmują następujące porozumienie ramowe:

I. ZAKRES STOSOWANIA

1 Obie instytucje przyjmują następujące środki w celu wzmocnienia politycznej odpowiedzialności politycznej i zasadności działań Komisji, rozszerzenia konstruktywnego dialogu i poprawy przepływu informacji pomiędzy obiema instytucjami oraz ulepszenia koordynacji procedur i planowania.

Przyjmują one również szczególne środki wykonawcze w celu przekazywania poufnych dokumentów i informacji Komisji, jak określono w załączniku 1, oraz dotyczące programu legislacyjnego i prac Komisji, jak określono w załączniku 2.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ POLITYCZNA

2 Bez uszczerbku dla zasady kolegialności Komisji, każdy z członków Komisji ponosi odpowiedzialność polityczną za działania podejmowane w zakresie swoich kompetencji.

Przewodniczący Komisji ponosi całkowitą odpowiedzialność za stwierdzenie jakiegokolwiek konfliktu interesów, który uniemożliwiłby danemu członkowi Komisji pełnienie obowiązków.

⁵⁴Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 maja 2005 r.

⁵⁵Dz.U. L 44 z 15.2.2005, str. 1.

⁵⁶Obecnie art. 105

⁵⁷Obecnie art. 106

⁵⁸Obecnie art. 127

⁵⁹Dz.U. C 121 z 24.4.2001, str. 122.

Przewodniczący Komisji jest też odpowiedzialny za wszelkie dalsze działania podjęte w powyższych okolicznościach; w sytuacji ponownego przydzielenia indywidualnej sprawy Przewodniczący niezwłocznie informuje o tym na piśmie Przewodniczącego Parlamentu.

3 W przypadku gdy Parlament wyrazi wotum nieufności jednemu z członków Komisji, Przewodniczący Komisji, po dogłębnym rozważeniu tej decyzji, zwraca się do tego członka o złożenie dymisji lub udziela Parlamentowi wyjaśnienia na temat podjętej przez siebie decyzji.

4 W przypadku gdy konieczne staje się zastąpienie członka Komisji w okresie trwania jego kadencji zgodnie z art. 215 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Przewodniczący Komisji niezwłocznie kontaktuje się z Przewodniczącym Parlamentu w celu uzgodnienia sposobu, w jaki Przewodniczący Komisji zamierza przedstawić, w jak najszybszy sposób i przy pełnym poszanowaniu kompetencji instytucji, przyszłego członka Komisji Parlamentowi.

Parlament zapewnia jak najsprawniejszy przebieg swoich procedur, aby umożliwić przewodniczącemu Komisji zapoznanie się ze stanowiskiem Parlamentu w odpowiednim czasie, zanim członek Komisji zostanie wezwany do pełnienia funkcji przedstawiciela Komisji.

5 Przewodniczący Komisji niezwłocznie informuje Parlament o wszelkich decyzjach związanych z powierzaniem obowiązków członkom Komisji. W przypadku zasadniczych zmian dotyczących obowiązków członka Komisji stawia się on przed właściwą komisją parlamentarną na wniosek Parlamentu.

6 Wszelkie zmiany do kodeksu postępowania członków Komisji i dotyczące konfliktu interesów lub zachowania etycznego są niezwłocznie przesyłane Parlamentowi.

Komisja uwzględnia opinie wyrażone przez Parlament w tym przedmiocie.

7 Zgodnie z art. 106 Regulaminu Parlamentu Europejskiego, Parlament konsultuje się z desygnowanym Przewodniczącym Komisji w odpowiednim czasie przed rozpoczęciem procedur związanych z powołaniem nowej Komisji. Parlament uwzględnia uwagi wyrażone przez desygnowanego Przewodniczącego Komisji.

Procedury są ukształtowane w sposób gwarantujący jawność, sprawiedliwość i spójność oceny całej desygnowanej Komisji.

Członkowie desygnowanej Komisji zapewniają ujawnienie wszelkich istotnych informacji zgodnie z obowiązkiem niezależności, o którym mowa w art. 213 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

III. KONSTRUKTYWNY DIALOG I PRZEPŁYW INFORMACJI

(i) Przepisy ogólne

8 Komisja niezwłocznie i wyczerpująco informuje Parlament o swoich wnioskach oraz inicjatywach w dziedzinie legislacyjnej i budżetowej.

We wszystkich dziedzinach, w których Parlament wykonuje swoje uprawnienia legislacyjne lub działa jako organ władzy budżetowej, jest on informowany na równi z Radą na każdym etapie procesu legislacyjnego i procedury budżetowej.

9 W dziedzinie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, a także współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, Komisja przyjmuje przepisy zmierzające do szerszego włączenia Parlamentu w te dziedziny w taki sposób, aby mogła ona w możliwie najszerszym zakresie uwzględniać jego opinie.

10 Przewodniczący Komisji i/lub Wiceprzewodniczący ds. Stosunków Międzyinstytucjonalnych spotykają się co trzy miesiące z Konferencją Przewodniczących w celu prowadzenia regularnego dialogu na najwyższym szczeblu pomiędzy obiema instytucjami. Przewodniczący Komisji bierze udział w posiedzeniach Konferencji Przewodniczących co najmniej dwa razy w roku.

11 Każdy z członków Komisji dba o systematyczny i bezpośredni przepływ informacji pomiędzy członkiem Komisji a przewodniczącym właściwej komisji parlamentarnej.

12 Komisja podaje do publicznej wiadomości wniosek legislacyjny, ważną inicjatywę lub decyzję dopiero po powiadomieniu o tym na piśmie Parlamentu.

Na podstawie programu legislacyjnego i prac Komisji oraz wieloletniego programu międzyinstytucjonalnego obie instytucje określają, z wyprzedzeniem czasowym i w drodze obopólnego porozumienia, wnioski i inicjatywy o szczególnym znaczeniu w celu przedstawienia ich na posiedzeniu plenarnym Parlamentu.

W taki sam sposób określają one wnioski i inicjatywy, co do których informacja zostanie przekazana Konferencji Przewodniczących, lub informując w odpowiedni sposób zainteresowaną komisję parlamentarną lub jej przewodniczącego.

Niniejsze decyzje są podejmowane w ramach regularnego dialogu pomiędzy obiema instytucjami, przewidzianego w pkt 10, i są regularnie aktualizowane, przy odpowiednim uwzględnieniu wszelkiego rodzaju ewentualnych zmian sytuacji politycznej.

13 Jeżeli dokument wewnętrzny Komisji, o którego istnieniu Parlament nie został poinformowany zgodnie z pkt 8, 9 i 12, został udostępniony poza obrębem instytucji, Przewodniczący Parlamentu może zażądać natychmiastowego przekazania mu tego dokumentu w celu udostępnienia go zainteresowanym posłom.

14 Komisja systematycznie informuje Parlament o działaniach podjętych w odpowiedzi na konkretne wnioski skierowane do niej w rezolucjach Parlamentu, włączając w to informowanie Parlamentu w przypadkach, w których nie było możliwe zastosowanie się do jego poglądów.

W odniesieniu do procedury udzielania absolutorium zastosowanie mają szczególne przepisy, o których mowa w pkt 26.

Komisja bierze pod uwagę wszelkie wnioski zgłoszone przez Parlament, zgodnie z art. 192 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, dotyczące przedłożenia wniosków legislacyjnych oraz udziela na nie szybkiej i wyczerpującej odpowiedzi.

W odniesieniu do dalszego biegu ważnych wniosków złożonych przez Parlament, na wniosek Parlamentu lub Komisji informacje udzielane są również właściwej komisji parlamentarnej, oraz, o ile to konieczne, w trakcie posiedzenia plenarnego Parlamentu.

15 W przypadku wystąpienia przez państwo członkowskie z inicjatywą legislacyjną zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej, Komisja informuje właściwą komisję parlamentarną o swoim stanowisku w sprawie inicjatywy, jeśli Parlament o to wniósł.

16 Komisja przekazuje Parlamentowi do wiadomości listę grup ekspertów, powołanych w celu wspierania Komisji w wypełnianiu przysługującego jej prawa inicjatywy. Lista ta jest regularnie aktualizowana i podawana do wiadomości publicznej.

W powyższych ramach Komisja informuje w odpowiedni sposób właściwą komisję parlamentarną o działalności i składzie powyższych grup, w odpowiedzi na szczegółowy i uzasadniony wniosek przewodniczącego tej komisji.

17 Obie instytucje prowadzą, w drodze właściwych mechanizmów, konstruktywny dialog na temat spraw dotyczących istotnych kwestii administracyjnych, zwłaszcza na temat spraw mających bezpośrednie skutki dla administracji Parlamentu.

18 W przypadku gdy jakakolwiek informacja przekazana zgodnie z niniejszym porozumieniem ramowym objęta jest poufnością, zastosowanie mają postanowienia załącznika 1.

(ii) Stosunki zewnętrzne, rozszerzenie i umowy międzynarodowe

19 W odniesieniu do umów międzynarodowych, w tym umów handlowych, Komisja niezwłocznie przekazuje Parlamentowi jasne informacje, zarówno na etapie przygotowywania umów, jak i podczas prowadzenia i zamykania międzynarodowych negocjacji. Informacje te obejmują projekty dyrektyw negocjacyjnych, przyjęte dyrektywy negocjacyjne, przebieg negocjacji oraz zamknięcie negocjacji.

Informacje, o których mowa w pierwszym akapicie, są przekazywane Parlamentowi w odpowiednim czasie, aby mógł on wyrazić w razie potrzeby swoją opinię, a Komisja mogła w możliwie najszerszym zakresie uwzględnić poglądy Parlamentu. Informacje te są przekazywane przez właściwe komisje parlamentarne oraz w razie potrzeby na posiedzeniu plenarnym.

Ze swej strony Parlament zobowiązuje się przyjąć procedury i środki zapewniające poufność, zgodnie z postanowieniami załącznika 1.

20 Komisja podejmuje niezbędne kroki w celu zapewnienia natychmiastowego i wyczerpującego informowania Parlamentu o:

- (i) decyzjach dotyczących tymczasowego stosowania lub zawieszenia umów, i
- (ii) stanowisku Wspólnoty w organie utworzonym na mocy umowy międzynarodowej.

21 W przypadku gdy Komisja reprezentuje Wspólnotę Europejską, na wniosek Parlamentu Komisja ułatwia włączenie posłów do Parlamentu jako obserwatorów wchodzących w skład delegacji Wspólnoty do negocjowania umów wielostronnych. Posłowie do Parlamentu nie mogą bezpośrednio uczestniczyć w posiedzeniach negocjacyjnych.

Komisja zobowiązuje się do systematycznego przekazywania informacji posłom do Parlamentu Europejskiego, będącym obserwatorami wchodzącymi w skład delegacji ds. negocjacji wielostronnych porozumień.

22 Przed ogłaszaniem na spotkaniach dawców pomocy finansowej deklaracji, które spowodują powstanie nowych zobowiązań natury finansowej i wymagają zgody władzy budżetowej, Komisja informuje władzę budżetową i rozpatruje wniesione przez nią uwagi.

23 Obie instytucje zgadzają na współpracę w zakresie obserwacji wyborów. Komisja współpracuje z Parlamentem, przekazując niezbędne wsparcie parlamentarnym delegacjom uczestniczącym we wspólnotowych misjach obserwacji wyborów.

24 Komisja wyczerpująco informuje Parlament o przebiegu negocjacji związanych z rozszerzeniem, a zwłaszcza o ich najważniejszych aspektach i rozwoju sytuacji, aby umożliwić Parlamentowi wyrażenie poglądów w odpowiednim czasie, w ramach właściwych procedur parlamentarnych.

25 Jeżeli Parlament przyjmie w kwestiach, o których mowa w pkt 24, zalecenie zgodnie z art. 89 Regulaminu Parlamentu Europejskiego, natomiast Komisja uzna, że z ważnych powodów nie może poprzeć takiego zalecenia, uzasadnia ona swoją decyzję przed Parlamentem, na posiedzeniu plenarnym lub na kolejnym zebraniu właściwej komisji parlamentarnej.

(iii) Wykonanie budżetu

26 W ramach corocznego absolutorium, o którym mowa w art. 276 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komisja przekazuje wszelkie informacje niezbędne do kontroli wykonania budżetu za dany rok, o które występuje w tym celu przewodniczący parlamentarnej komisji właściwej w zakresie absolutorium zgodnie z załącznikiem VI do Regulaminu Parlamentu Europejskiego.

Jeśli pojawią się nowe aspekty dotyczące lat ubiegłych, za które już udzielono absolutorium, Komisja przekazuje wszelkie niezbędne informacje związane z tą sprawą w celu osiągnięcia rozwiązania odpowiadającego obu stronom.

IV. WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE PROCEDUR LEGISLACYJNYCH I PLANOWANIA

(i) Polityczny i legislacyjny program Komisji oraz wieloletnie programy Unii Europejskiej

27 Komisja przedstawia propozycje wieloletniego programu dla Unii w celu uzgodnienia programu międzyinstytucjonalnego pomiędzy zainteresowanymi instytucjami.

28 Komisja rozpoczynająca urzędowanie przedstawia w jak najkrótszym terminie swój program polityczny i legislacyjny.

29 W trakcie przygotowywania przez Komisję programu legislacyjnego i prac, obie instytucje współpracują zgodnie z kalendarzem prac przedstawionym w załączniku 2.

Komisja uwzględnia priorytety określone przez Parlament.

Komisja wyjaśnia szczegółowo, co przewidziano w ramach każdego punktu programu legislacyjnego i prac.

30 Wiceprzewodniczący Komisji ds. Stosunków Międzyinstytucjonalnych zobowiązuje się składać, co trzy miesiące, Konferencji Przewodniczących Komisji Parlamentarnych sprawozdanie z wykonania politycznych założeń programu legislacyjnego i prac na rok bieżący, jak i jego ewentualną aktualizację dokonaną w związku z bieżącymi ważnymi wydarzeniami politycznymi.

(ii) Ogólne procedury legislacyjne

31 Komisja zobowiązuje się do szczegółowego rozpatrzenia poprawek do jej wniosków legislacyjnych przyjętych przez Parlament w celu uwzględnienia ich w ewentualnej zmienionej wersji wniosku.

Wydając opinię w sprawie poprawek Parlamentu zgodnie z art. 251 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komisja zobowiązuje się do przykładania najwyższej wagi do poprawek przyjętych w drugim czytaniu. Jeśli Komisja uzna, z ważnych powodów i po rozpatrzeniu przez Kolegium, że nie może przyjąć ani poprzeć takich poprawek, uzasadnia ona swoją decyzję przed Parlamentem, a obowiązkowo uzasadnia ją w wydanej przez siebie opinii w sprawie poprawek Parlamentu, zgodnie z wymogiem art. 251 ust. 2 trzeciej akapit lit. c.

32 Komisja zawiadamia z wyprzedzeniem Parlament i Radę o wycofaniu swoich wniosków.

33 W odniesieniu do procedur legislacyjnych, które nie wymagają stosowania współdecyzji, Komisja:

- (i) dba o przypominanie organom Rady z odpowiednim wyprzedzeniem o tym, aby nie zawierały porozumień politycznych na podstawie wniosków przedstawionych przez

Komisję przed wydaniem opinii przez Parlament. Komisja wnosi, aby debata na szczeblu ministerialnym została zamknięta po upływie odpowiedniego czasu, umożliwiającego członkom Rady zapoznanie się z opinią Parlamentu,

- (ii) dba, aby Rada przestrzegała zasad określonych przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich nakładających wymóg ponownej konsultacji z Parlamentem, w przypadku wprowadzenia przez Radę zasadniczej zmiany do wniosku Komisji. Informuje Parlament o każdym przypadku przypomnienia Radzie o potrzebie ponownej konsultacji,
- (iii) zobowiązuje się, w razie potrzeby, wycofać wnioski legislacyjne odrzucone przez Parlament. Jeśli Komisja zadecyduje, z ważnych powodów i po rozpatrzeniu przez Kolegium, o podtrzymaniu swojego wniosku, uzasadnia ona swoją decyzję w oświadczeniu złożonym przed Parlamentem.

34 Ze swojej strony, w celu usprawnienia procesu planowania prac legislacyjnych, Parlament zobowiązuje się do:

- (i) planowania części legislacyjnej porządku dziennego tak, by je dostosować do bieżącego programu legislacyjnego oraz do przyjętych w związku z nim przez Parlament rezolucji;
- (ii) przestrzegania rozsądnych terminów przy wydawaniu opinii na etapie pierwszego czytania w ramach procedury współpracy i współdecyzji albo opinii w ramach procedury konsultacji, o ile jest to z korzyścią dla procedury;
- (iii) jak najszybszego wyznaczania sprawozdawców ds. przyszłych wniosków, niezwłocznie po przyjęciu programu legislacyjnego;
- (iv) rozpatrywania w pierwszej kolejności wniosków o ponowną konsultację, jeśli zostały mu przekazane wszelkie niezbędne informacje.

(iii) Szczególne legislacyjne i wykonawcze uprawnienia Komisji

35 Komisja wyczerpująco i niezwłocznie informuje Parlament o przyjętych przez nią aktach wchodzących w zakres jej własnych uprawnień legislacyjnych.

Wykonanie decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., określającej zasady wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁶⁰, jest regulowane porozumieniem zawartym pomiędzy Komisją i Parlamentem Europejskim w sprawie trybu wdrażania tej decyzji⁶¹.

W zakresie środków wykonawczych odnoszących się do sektora papierów wartościowych, bankowości i ubezpieczeń, Komisja potwierdza zobowiązania, o których poinformowała na posiedzeniu plenarnym dnia 5 lutego 2002 r. i które ponownie potwierdziła dnia 31 marca 2004 r. Komisja zobowiązuje się zwłaszcza do uwzględniania w możliwie najszerszym zakresie stanowiska Parlamentu i wszelkich rezolucji, które Parlament może przyjąć w związku ze środkami wykonawczymi wykraczającymi poza uprawnienia wykonawcze, o których mowa w instrumencie podstawowym; w takich przypadkach Komisja stara się doprowadzić do zrównoważonego rozwiązania.

⁶⁰Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

⁶¹Dz.U. L 256 z 10.10.2000, str. 19.

iv) Monitoring stosowania prawa wspólnotowego

36 Oprócz sprawozdań szczególnych i sprawozdania rocznego w sprawie stosowania prawa wspólnotowego, Komisja, na wniosek właściwej komisji parlamentarnej, informuje ustnie Parlament o osiągniętym etapie postępowania od momentu przesłania uzasadnionej opinii, a w przypadku postępowań wszczętych z powodu nieudzielenia informacji o środkach wykonawczych do dyrektyw lub z powodu niezastosowania się do orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości, od momentu oficjalnego powiadomienia o wszczęciu postępowania.

V. UCZESTNICTWO KOMISJI W PRACACH PARLAMENTARNYCH

37 Parlament stara się, aby co do zasady punkty porządku dziennego wchodzące w zakres odpowiedzialności jednego członka Komisji następowały bezpośrednio po sobie.

Komisja dba o to, aby członkowie Komisji byli obecni na posiedzeniach plenarnych za każdym razem, gdy Parlament złoży taki wniosek, w celu rozpatrzenia punktów porządku dziennego wchodzących w zakres ich kompetencji.

38 Dla zapewnienia obecności członków Komisji, Parlament zobowiązuje się dołożyć wszelkich starań, aby nie wprowadzać zmian do końcowych projektów porządku dziennego.

Jeżeli Parlament zmienia projekt porządku dziennego lub jeżeli zmienia on kolejność poszczególnych punktów porządku dziennego danej sesji miesięcznej, niezwłocznie informuje on o tym Komisję. Komisja dołoży wszelkich starań, aby zapewnić obecność właściwego członka Komisji.

39 Komisja może zaproponować wprowadzenie do porządku dziennego nowych punktów, jednak nie później niż na posiedzeniu, podczas którego Konferencja Przewodniczących zatwierdza końcowy projekt porządku dziennego danej sesji miesięcznej. Parlament jak najściślej stosuje się do tych propozycji.

40 Zgodnie z ogólną zasadą, Członek Komisji właściwy w kwestii objętej jednym z punktów rozpatrywanych przez komisję parlamentarną jest obecny na posiedzeniu tej komisji, jeżeli zostanie na nie zaproszony.

Członkowie Komisji zostają wysłuchani na własny wniosek.

Komisje parlamentarne starają się nie wprowadzać zmian do swojego projektu porządku dziennego oraz porządku dziennego.

W przypadku gdy komisja parlamentarna wprowadzi zmiany do swojego projektu porządku dziennego lub porządku dziennego, Komisja jest o tym fakcie niezwłocznie informowana.

W sytuacji gdy obecność członka Komisji na posiedzeniu komisji parlamentarnej nie jest w oczywisty sposób niezbędna, Komisja zapewnia reprezentowanie jej przez właściwego urzędnika odpowiedniego szczebla.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

41 Obie instytucje zobowiązują się do umacniania współpracy w zakresie informacji i komunikacji.

42 Obie instytucje dokonują okresowej oceny stosowania niniejszego porozumienia ramowego wraz z załącznikami, a ich nowelizacja, w świetle praktyki, może nastąpić na wniosek jednej z instytucji.

43 Niniejsze porozumienie ramowe podlega rewizji w następstwie wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy.

ZAŁĄCZNIK 1:

Przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu informacji poufnych

1. Zakres stosowania

1.1. Niniejszy załącznik reguluje przekazywanie Parlamentowi poufnych informacji Komisji oraz dalsze z nimi postępowanie w ramach wykonywania uprawnień parlamentarnych dotyczących procedury legislacyjnej i budżetowej, procedury absolutorium oraz ogólnie rozumianego wykonywania uprawnień kontrolnych przez Parlament. Obie instytucje działają w poszanowaniu wzajemnego obowiązku lojalnej współpracy, w duchu pełnego wzajemnego zaufania oraz ściśle przestrzegając odpowiednich postanowień Traktatów, a w szczególności art. 6 i 46 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 276 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

1.2. „Informacja” oznacza każdą informację pisemną lub ustną, niezależnie od jej nośnika i autora.

1.3. Jeżeli Komisja otrzyma od jednego z organów parlamentarnych określonych w pkt. 1.4. wniosek o przekazanie poufnych informacji, zapewnia ona Parlamentowi dostęp do informacji, zgodnie z postanowieniami niniejszego załącznika.

1.4. W kontekście niniejszego załącznika, o przekazanie poufnych informacji mogą wnioskować do Komisji: Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przewodniczący zainteresowanych komisji parlamentarnych, Prezydium oraz Konferencja Przewodniczących.

1.5. Niniejszy załącznik nie obejmuje informacji odnoszących się do postępowań w sprawach uchybień oraz postępowań w sprawach konkurencji, o ile w dniu składania wniosku przez jeden z organów parlamentarnych nie zapadła jeszcze co do nich ostateczna decyzja Komisji.

1.6. Postanowienia te stosuje się z zastrzeżeniem decyzji nr 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad wykonywania uprawnień śledczych Parlamentu Europejskiego⁶², a także odpowiednich przepisów decyzji Komisji 1999/352/WE, EWWiS, Euratom z dnia 28 kwietnia 1999 r. ustanawiającej Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)⁶³.

2. Zasady ogólne

2.1. Na wniosek jednego z organów, o których mowa w pkt 1.4., Komisja w stosownym terminie przekazuje mu wszelkie poufne informacje niezbędne do wykonywania uprawnień kontrolnych przez Parlament. Zgodnie ze swoimi uprawnieniami i obowiązkami, obie instytucje przestrzegają:

- podstawowych praw człowieka, w tym prawa do uczciwego procesu i prawa do ochrony prywatności;
- przepisów postępowania sądowego i dyscyplinarnego;
- ochrony tajemnicy handlowej i stosunków handlowych;
- ochrony interesów Unii, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa publicznego, stosunków międzynarodowych, stabilności waluty i interesów finansowych.

⁶²Dz.U. L 113 z 19.5.1995, str. 1.

⁶³Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 20.

W przypadku rozbieżności, sprawa jest kierowana do Przewodniczących obu instytucji w celu rozstrzygnięcia sporu. Informacje poufne pochodzące z jednego z państw, instytucji lub organizacji międzynarodowej są przekazywane wyłącznie za ich zgodą.

2.2. W razie wątpliwości co do poufnego charakteru danej informacji, lub jeśli niezbędne jest ustalenie odpowiednich zasad jej przekazania w ramach możliwości określonych w pkt. 3.2, przewodniczący właściwej komisji parlamentarnej, któremu w razie potrzeby towarzyszy sprawozdawca, niezwłocznie zasięga opinii członka Komisji odpowiedzialnego za dany zakres spraw. W przypadku rozbieżności sprawa jest kierowana do Przewodniczących obu instytucji w celu rozstrzygnięcia sporu.

2.3. Jeśli po zakończeniu procedury określonej w pkt. 2.2. w dalszym ciągu nie osiągnięto porozumienia, Przewodniczący Parlamentu, na uzasadniony wniosek właściwej komisji parlamentarnej, wzywa Komisję do przekazania w odpowiednim i szczegółowo określonym terminie danej informacji poufnej, określając wariant wybrany spośród możliwości określonych w części 3 niniejszego Załącznika. Przed upływem tego terminu Komisja informuje na piśmie Parlament o swoim ostatecznym stanowisku, od którego Parlament zastrzega sobie w razie potrzeby prawo odwołania.

3. Zasady dostępu do informacji poufnych i postępowania z nimi

3.1. Informacje poufne przekazane zgodnie z procedurami określonymi w pkt. 2.2. oraz, w odpowiednim przypadku w pkt. 2.3., są przekazywane z upoważnienia Przewodniczącego lub jednego z członków Komisji organowi parlamentarnemu, który o nie wnioskuje.

3.2. Z zastrzeżeniem postanowień pkt. 2.3., dostęp do informacji oraz tryb ochrony ich poufnego charakteru są ustalane w drodze porozumienia między właściwym członkiem Komisji odpowiedzialnym za dany zakres spraw a zainteresowanym organem parlamentarnym reprezentowanym przez swojego przewodniczącego, którzy wybierają jedną z następujących możliwości:

- przekazanie informacji przewodniczącemu i sprawozdawcy właściwej komisji parlamentarnej;
- oparty na odpowiednich zasadach ograniczony dostęp do informacji dla wszystkich członków właściwej komisji parlamentarnej, z możliwością wycofania dokumentów po ich zbadaniu oraz zakazem ich kopiowania;
- dyskusja na posiedzeniu zamkniętym właściwej komisji, w trybie zróżnicowanym w zależności od stopnia poufności oraz z zachowaniem zasad określonych w załączniku VII do Regulaminu Parlamentu Europejskiego;
- przekazanie dokumentów po usunięciu z nich danych osobowych;
- w uzasadnionych i absolutnie wyjątkowych wypadkach, przekazanie informacji wyłącznie Przewodniczącemu Parlamentu.

Ujawnianie lub przekazywanie jakiegokolwiek innej osobie danych informacji jest zabronione.

3.3. W przypadku nieprzestrzegania niniejszych zasad stosuje się postanowienia dotyczące sankcji, określone w załączniku VII do Regulaminu Parlamentu Europejskiego.

3.4. W celu wdrożenia powyższych postanowień, Parlament Europejski zapewnia faktyczne wprowadzenie następujących ustaleń:

- zabezpieczonego systemu archiwizowania dokumentów sklasyfikowanych jako poufne;

- zabezpieczonej czytelni (pozbawionej kserokopiarek, telefonów, faksu, skanerów lub innego sprzętu technicznego służącego do powielania lub przekazywania dokumentów itp.);
- przepisów bezpieczeństwa regulujących dostęp do czytelni, zawierających wymóg złożenia podpisu w rejestrze wstępu oraz złożenia uroczystego oświadczenia o nierozpowszechnianiu rozpatrywanych informacji poufnych.

3.5. Komisja podejmuje wszelkie niezbędne środki niezbędne do zapewnienia realizacji postanowień niniejszego załącznika.

ZAŁĄCZNIK 2:

Kalendarz programu legislacyjnego i prac komisji

1. W lutym Przewodniczący Komisji i/lub Wiceprzewodniczący ds. Stosunków Międzyinstytucjonalnych przedstawiają Konferencji Przewodniczących decyzję w sprawie rocznej strategii politycznej (RSP) na następny rok.
 2. Podczas sesji plenarnej odbywającej się w lutym/marcu zainteresowane instytucje uczestniczą w debacie na temat głównych kierunków priorytetów politycznych, w oparciu o decyzję w sprawie RSP na następny rok.
 3. W następstwie tej debaty właściwe komisje parlamentarne i właściwi członkowie Komisji prowadzą przez cały rok regularny dwustronny dialog w celu dokonania oceny stanu wykonania bieżącego programu legislacyjnego i prac oraz omówienia kwestii dotyczących przygotowania przyszłego programu we wszystkich dziedzinach wchodzących w zakres ich kompetencji. Każda komisja parlamentarna składa regularnie sprawozdanie dotyczące wyników tych spotkań przed Konferencją Przewodniczących Komisji Parlamentarnych.
 4. Konferencja Przewodniczących Komisji Parlamentarnych organizuje regularną wymianę poglądów z Wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej ds. Stosunków Międzyinstytucjonalnych w celu dokonania oceny stanu wykonania bieżącego programu legislacyjnego i prac Komisji, omówienia kwestii dotyczących przygotowania przyszłego programu oraz podsumowania wyników dwustronnego dialogu prowadzonego między zainteresowanymi komisjami parlamentarnymi a właściwymi członkami Komisji.
 5. We wrześniu Konferencja Przewodniczących Komisji Parlamentarnych składa Konferencji Przewodniczących sprawozdanie podsumowujące, o którym ta ostatnia powiadamia Komisję.
 6. Na listopadowej sesji plenarnej Przewodniczący Komisji przedstawia Parlamentowi program legislacyjny i prac Komisji na następny rok, przy udziale Kolegium. W wystąpieniu tym zawarta jest ocena wykonania bieżącego programu. Po tym wystąpieniu, w trakcie miesięcznej sesji grudniowej następuje przyjęcie rezolucji Parlamentu.
- Do programu legislacyjnego i prac dołączona jest lista wniosków legislacyjnych i nielegislacyjnych przewidzianych na następny rok, w formie do ustalenia. Program jest przekazywany Parlamentowi w odpowiednim czasie, tj. przed sesją miesięczną, podczas której będzie omawiany.
- 7 Niniejszy kalendarz jest stosowany do każdego regularnego cyklu programowania, z wyjątkiem roku wyborów do Parlamentu zbiegającego się z końcem kadencji Komisji.
 - 8 Niniejszy kalendarz stosuje się bez uszczerbku dla jakiegokolwiek przyszłego porozumienia w sprawie programowania międzyinstytucjonalnego.

ZAŁĄCZNIK XV

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁶⁴

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 255 ust. 2, uwzględniając wniosek Komisji,⁶⁵

działając zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu,⁶⁶

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W art. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej stawia na pierwszym miejscu koncepcję przejrzystości, głosząc, że Traktat wyznacza nowy etap w procesie tworzenia jeszcze bliższych związków między narodami Europy, w których decyzje są podejmowane tak otwarcie, jak to tylko możliwe i możliwie najbliżej obywatela.
- (2) Przejrzystość pozwala obywatelom na bliższe uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji i gwarantuje, że administracja cieszy się większą prawowitością, jest bardziej skuteczna i odpowiedzialna względem obywateli w systemie demokratycznym. Przejrzystość przyczynia się do umacniania zasad demokracji i szacunku dla praw podstawowych określonych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- (3) Wnioski ze spotkań Rady Europejskiej, które odbyły się w Birmingham, Edynburgu i Kopenhadze kładły nacisk na potrzebę wprowadzania większej przejrzystości do prac instytucji Unii. Niniejsze rozporządzenie konsoliduje inicjatywy już podjęte przez te instytucje z zadaniem poprawienia przejrzystości procesu decyzyjnego.
- (4) Celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie możliwie największego prawa do publicznego dostępu do dokumentów oraz wytyczenie ogólnych zasad i ograniczeń związanych z takim dostępem, zgodnie z art. 255 ust. 2 Traktatu WE.
- (5) Ponieważ kwestia dostępu do dokumentów nie jest objęta postanowieniami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Producentów Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny, zgodnie z deklaracją nr 41 załączoną do Aktu Końcowego Traktatu z Amsterdamu, sporządzić wytyczne na podstawie niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do dokumentów objętych wyżej wspomnianymi Traktatami.
- (6) Szerszy dostęp do dokumentów powinien być udzielony w przypadkach, gdy instytucje sprawują władzę ustawodawczą, także na mocy delegowanych uprawnień, przy jednoczesnym zachowaniu skuteczności procesu podejmowania

⁶⁴Dz.U. L 145 z 31.05.2001, str. 43.

⁶⁵Dz.U. C 177 E z 27.06.2000, str. 70.

⁶⁶Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 3 maja 2001 r. i decyzja Rady z dnia 28 maja 2001 r.

przez te instytucje decyzji. Dokumenty takie powinny być dostępne bezpośrednio w maksymalnym możliwym zakresie.

- (7) Zgodnie z art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, prawa dostępu odnoszą się także do dokumentów związanych ze wspólną polityką zagraniczną i polityką bezpieczeństwa oraz współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych. Każda instytucja powinna przestrzegać własnych zasad bezpieczeństwa.
- (8) W celu zapewnienia pełnego wprowadzenia niniejszego rozporządzenia do wszelkich działań Unii, wszystkie agencje założone przez instytucje powinny stosować się do zasad określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (9) W związku z wysoce sensytywną zawartością niektóre dokumenty powinny być traktowane w sposób specjalny. Ustalenia dotyczące informowania Parlamentu Europejskiego o treści takich dokumentów powinny być dokonane z mocy umowy pomiędzy instytucjami.
- (10) W celu zapewnienia większej przejrzystości w pracach instytucji dostęp do dokumentów powinien być udzielany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję nie tylko w przypadku dokumentów sporządzanych przez instytucje, lecz również dokumentów przez nie otrzymywanych. W tym kontekście przywołuje się, że deklaracja nr 35 załączona do Aktu Końcowego Traktatu z Amsterdamu stanowi, iż państwo członkowskie może zażądać, by Komisja czy Rada nie udostępniały stronom trzecim dokumentu pochodzącego z tego państwa bez jego uprzedniej zgody.
- (11) Zasadniczo wszelkie dokumenty instytucji powinny być publicznie dostępne. Jednakże, w niektórych wypadkach należy chronić interes prywatny i publiczny za pomocą wyjątków. Instytucje powinny być uprawnione do ochrony swoich wewnętrznych konsultacji i rozważań tam, gdzie niezbędne jest chronienie ich możliwości wykonywania tych zadań. Przy ustanawianiu wyjątków instytucje powinny wziąć pod uwagę zasady ustawodawcze Wspólnoty dotyczące ochrony danych osobowych na wszelkich obszarach działalności Unii.
- (12) Wszelkie zasady dotyczące dostępu do dokumentów instytucji powinny być zgodne z niniejszym rozporządzeniem.
- (13) W celu zapewnienia, że prawo dostępu jest w pełni poszanowane, należy zastosować dwustopniową procedurę administracyjną, z dodatkową możliwością postępowania sądowego lub skargi do rzecznika praw obywatelskich.
- (14) Każda instytucja powinna podjąć kroki niezbędne do informowania opinii publicznej o nowych postanowieniach, jakie wchodzi w życie, oraz szkolenia personelu w pomaganiu obywatelom w korzystaniu z ich praw zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. W celu ułatwienia obywatelom korzystania z ich praw każda instytucja powinna zapewnić dostęp do rejestru dokumentów.
- (15) Nawet jeśli ani celem, ani przedmiotem niniejszego rozporządzenia nie jest wprowadzanie poprawek do krajowych ustawodawstw dotyczących dostępu do dokumentów, niniejszym objaśnia się jednoznacznie, że z mocy zasady lojalnej współpracy, jaką rządzą się stosunki między instytucjami a państwami członkowskimi, państwa członkowskie powinny zadbać o to, by nie utrudniać właściwego wprowadzania niniejszego rozporządzenia i powinny przestrzegać zasad bezpieczeństwa instytucji.

- (16) Niniejsze rozporządzenie nie narusza istniejących praw dostępu do dokumentów dla państw członkowskich, władz sądowniczych czy instytucji prawodawczych.
- (17) Zgodnie z art. 255 ust. 3 Traktatu WE, każda instytucja wprowadza do swojego regulaminu wewnętrznego szczegółowe postanowienia dotyczące dostępu do własnych dokumentów. Decyzja Rady 93/731/WE z dnia 20 grudnia 1993 r. dotycząca publicznego dostępu do dokumentów Rady ⁶⁷, decyzja Komisji 94/90/EWWiS, WE, Euratom z dnia 8 lutego 1994 r. dotycząca publicznego dostępu do dokumentów Komisji ⁶⁸, decyzja Parlamentu Europejskiego 97/632/WE, EWWiS, Euratom z dnia 10 lipca 1997 r. ⁶⁹ dotycząca publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, jak też i przepisy dotyczące poufności charakteru dokumentów dotyczących Schengen, powinny być, w danym przypadku, zmienione lub uchylone,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1 Cel

Celem niniejszego rozporządzenia jest:

- (a) określenie zasad, warunków i ograniczeń na bazie publicznego lub prywatnego interesu rządzącego prawem dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (dalej zwanych „instytucjami”) przewidzianych art. 255 Traktatu WE w taki sposób, by zapewnić możliwie najszerszy dostęp do dokumentów,
- (b) ustalenie zasad zapewniających możliwie najłatwiejsze wykonanie tego prawa, i
- (c) promowanie dobrych praktyk administracyjnych w odniesieniu do dostępu do dokumentów.

Artykuł 2 Beneficjenci i zakres

1. Każdy obywatel Unii, każda osoba fizyczna lub prawna zamieszkała lub mająca siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami wytyczonymi w niniejszym rozporządzeniu.
2. W oparciu o te same zasady, warunki i ograniczenia, instytucje mogą udzielać dostępu do dokumentów wszelkim osobom fizycznym lub prawnym niezamieszkałym i niemającym siedziby w państwie członkowskim.
3. Niniejsze rozporządzenie odnosi się do wszelkich dokumentów przechowywanych przez instytucje, tj. dokumentów sporządzanych lub otrzymywanych przez nie i pozostających w ich posiadaniu, na wszystkich obszarach działalności Unii Europejskiej.
4. Bez naruszenia art. 4 i 9, dokumenty zostaną udostępnione opinii publicznej po otrzymaniu pisemnego wniosku lub bezpośrednio w formie elektronicznej lub poprzez rejestr. W szczególności dokumenty sporządzone lub otrzymane w trybie procedury ustawodawczej zostaną bezpośrednio udostępnione zgodnie z art. 12.

⁶⁷Dz.U. L 340 z 31.12.1993, str. 43. Decyzja zmieniona decyzją 2000/527/WE (Dz.U. L 212 z 23.08.2000, str. 9)

⁶⁸Dz.U. L 46 z 18.02.1994, str. 58. Decyzja zmieniona decyzją 96/567/WE, EWWiS, Euratom (Dz.U. L 247 z 28.09.1996, str. 45)

⁶⁹Dz.U. L 263 z 25.09.1997, str. 27

5. Dokumenty sensytywne zgodnie z definicją art. 9 ust. 1 będą podlegały specjalnemu traktowaniu zgodnie z tym artykułem.

6. Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw publicznego dostępu do dokumentów przechowywanych przez instytucje, który może wynikać z instrumentów prawa międzynarodowego czy aktów instytucji wprowadzających je.

Artykuł 3 Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

(a) „dokument” oznacza wszelkie treści bez względu na nośnik (zapisane na papierze, przechowywane w formie elektronicznej czy jako dźwięk, nagranie wizualne czy audiowizualne) dotyczące kwestii związanych z polityką, działalnością i decyzjami mieszczącymi się w sferze odpowiedzialności tych instytucji;

(b) „strona trzecia” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub każdy podmiot spoza rzeczonych instytucji, w tym państwa członkowskie czy instytucje niebędące instytucjami Wspólnoty oraz organizacje i państwa trzecie.

Artykuł 4 Wyjątki

1. Instytucja odmówi dostępu do dokumentu, jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę:

- (a) interesu publicznego w odniesieniu do:
 - bezpieczeństwa publicznego,
 - kwestii obronnych i wojskowych,
 - stosunków międzynarodowych,
 - finansowej, monetarnej czy ekonomicznej polityki Wspólnoty lub państwa członkowskiego;
- (b) prywatności i integralności osoby fizycznej, w szczególności w odniesieniu do ustawodawstwa Wspólnoty związanych z ochroną danych osobowych.

2. Instytucje odmówią dostępu do dokumentu, jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę:

- interesów handlowych osoby fizycznej lub prawnej, w tym własności intelektualnej,
- postępowania sądowego lub porady prawnej,
- celu kontroli, śledztwa czy audytu,

chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.

3. Dostęp do dokumentu sporządzonego przez instytucję do celów wewnętrznych lub otrzymanego przez instytucję, który odnosi się do spraw, w przypadku których decyzja nie została wydana przez instytucję, może zostać nieudzielony, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.

Dostęp do dokumentu zawierającego opinie do wykorzystania wewnętrznego jako część rozważań i konsultacji wstępnych w obrębie rzeczonych instytucji nie zostanie udzielony nawet po podjęciu

decyzji, jeśli ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez tę instytucję, chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny.

4. W odniesieniu do dokumentów stron trzecich, instytucja skonsultuje się z tą stroną trzecią z zamiarem oceny, czy wyjątek opisany w ust. 1 i 2 może mieć zastosowanie, chyba że jest jednoznaczne, że dokument ten zostanie ujawniony lub nie.

5. Państwo członkowskie może zażądać od instytucji nieujawniania dokumentu pochodzącego od tego państwa członkowskiego bez jego uprzedniej zgody.

6. Jeśli wyjątki dotyczą jedynie części tego dokumentu, pozostałe części dokumentu powinny być ujawnione.

7. Wyjątki podane w ust. 1-3 będą miały zastosowanie wyłącznie na okres, przez który ochrona ta jest uzasadniona w oparciu o treść dokumentu. Wyjątki mogą obejmować maksymalny okres 30 lat. W przypadku dokumentów objętych wyjątkiem z powodów dotyczących prywatności oraz interesów handlowych oraz w wypadku dokumentów sensytywnych, wyjątki mogą, jeśli to konieczne, obowiązywać nadal po tym okresie.

Artykuł 5 Dokumenty w państwach członkowskich

Jeśli państwo członkowskie otrzyma od instytucji żądanie dotyczące dokumentu będącego w jego posiadaniu, o ile nie jest jednoznaczne, że dokument ten zostanie ujawniony lub nie, państwo członkowskie skonsultuje się z rzeczoną instytucją w celu podjęcia decyzji, która nie będzie naruszać realizacji celów niniejszego rozporządzenia.

Państwa członkowskie mogą zamiast tego skierować żądanie do instytucji.

Artykuł 6 Wnioski

1. Wnioski o udzielenie dostępu do dokumentu będą składane w dowolnej formie pisemnej, także w formie elektronicznej, w jednym z języków wymienionych w art. 314 Traktatu WE oraz w wystarczająco precyzyjny sposób, by pozwolić instytucji na zidentyfikowanie dokumentu. Wnioskodawca nie jest zobowiązany do podania uzasadnienia wniosku.

2. Jeśli wniosek nie jest wystarczająco precyzyjny, instytucja zwróci się do wnioskodawcy o objaśnienie i udzieli wnioskodawcy wystarczającej pomocy w dokonaniu tego, na przykład dostarczając informacji o publicznych rejestrach dokumentów.

3. W przypadku wniosków odnoszących się do bardzo długich dokumentów lub bardzo dużej liczby dokumentów, rzeczona instytucja może nieformalnie porozumiewać się z wnioskodawcą w celu znalezienia optymalnego rozwiązania.

4. Instytucje zapewnią obywatelom pomoc i informację dotyczące metod i miejsc składania wniosków o dostęp do dokumentów.

Artykuł 7 Wstępne przetwarzanie wniosków

1. Wszelkie wnioski o dostęp do dokumentów będą niezwłocznie rozpatrzone. Wnioskodawca otrzyma potwierdzenie wpłynięcia wniosku. W ciągu 15 dni roboczych od daty wpłynięcia wniosku instytucja udzieli dostępu do żadanego dokumentu lub i zapewni w tym okresie dostęp zgodnie z art. 10 lub, w pisemnej odpowiedzi, poda przyczyny całkowitej lub częściowej odmowy i poinformuje wnioskodawcę o jego prawie do złożenia wniosku potwierdzającego zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

2. W przypadku całkowitej lub częściowej odmowy, wnioskodawca może w ciągu 15 dni roboczych od daty otrzymania odpowiedzi od instytucji złożyć wniosek potwierdzający, w którym zwróci się do instytucji o ponowne rozpatrzenie jej decyzji.
3. W przypadkach wyjątkowych, na przykład w wypadku wniosku odnoszącego się do bardzo długiego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, limit czasowy podany w ust. 1 może zostać rozszerzony o kolejne 15 dni roboczych, pod warunkiem, że wnioskodawca zostanie powiadomiony z wyprzedzeniem i z podaniem dokładnych powodów.
4. Brak odpowiedzi ze strony instytucji w ciągu określonego limitu czasowego uprawnia wnioskodawcę do złożenia wniosku potwierdzającego.

Artykuł 8 Przetwarzanie wniosków potwierdzających

1. Wniosek potwierdzający zostanie rozpatrzony niezwłocznie. W ciągu 15 dni roboczych od dnia rejestracji wniosku instytucja udzieli dostępu do żadanego dokumentu lub i zapewni w tym okresie dostęp zgodnie z art. 10 lub, w pisemnej odpowiedzi, poda przyczyny całkowitej lub częściowej odmowy. W przypadku całkowitej lub częściowej odmowy instytucja poinformuje wnioskodawcę o dostępnych dla niego środkach zaradczych, a mianowicie wszczęciu postępowania sądowego wobec instytucji lub złożeniu skargi u rzecznika praw obywatelskich, zgodnie z warunkami ustalonymi odpowiednio w art. 230 i 195 Traktatu WE.
2. W przypadkach wyjątkowych, na przykład w wypadku wniosku odnoszącego się do bardzo długiego dokumentu lub bardzo dużej liczby dokumentów, limit czasowy podany w ust. 1 może zostać rozszerzony o kolejne 15 dni roboczych, pod warunkiem, że wnioskodawca zostanie powiadomiony z wyprzedzeniem i z podaniem dokładnych powodów.
3. Brak odpowiedzi ze strony instytucji w podanych limitach czasowych będzie uważany za odpowiedź odmowną i będzie uprawniał wnioskodawcę do wszczęcia postępowania sądowego wobec instytucji lub złożenia skargi u rzecznika praw obywatelskich, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Traktatu WE.

Artykuł 9 Traktowanie dokumentów sensytywnych

1. Dokumenty sensytywne to dokumenty pochodzące od instytucji lub utworzonych przez nie agencji, z państw członkowskich, państw trzecich lub Organizacji Międzynarodowych, zaklasyfikowane jako „TRES SECRET/TOP SECRET”, „SECRET” lub „CONFIDENTIEL” zgodnie z przepisami obowiązującymi w danej instytucji, które chronią podstawowe interesy państw członkowskich w obszarach objętych art. 4 ust. 1 lit. a), a mianowicie w obszarze bezpieczeństwa publicznego, obrony i spraw wojskowych.
2. Wnioski o dostęp do dokumentów sensytywnych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 7 i 8 będą rozpatrywane wyłącznie przez osoby mające prawo zapoznania się z tymi dokumentami. Osoby te określą także, bez naruszenia art. 11 ust. 2, które odniesienia do dokumentów sensytywnych mogą być zawarte w rejestrze publicznym.
3. Dokumenty sensytywne zostaną ujęte w rejestrze lub ujawnione wyłącznie za zgodą instytucji, która je stworzyła.
4. Instytucja, która zdecyduje się odmówić dostępu do dokumentu sensytywnego poda powody swojej decyzji w sposób, który nie zaszkodzi interesom chronionym w art. 4.
5. Państwa członkowskie podejmą odpowiednie kroki w celu zapewnienia, że przy rozpatrywaniu wniosków o dostęp do dokumentów sensytywnych przestrzegane są zasady niniejszego artykułu i art. 4.

6. Przepisy instytucji w odniesieniu do dokumentów sensytywnych zostaną ujawnione publicznie.
7. Komisja i Rada poinformują Parlament Europejski w kwestiach dotyczących dokumentów sensytywnych zgodnie z przepisami ustalonymi przez instytucje.

Artykuł 10 Dostęp po złożeniu wniosku

1. Wnioskodawca będzie miał dostęp do dokumentów przez zapoznanie się z nimi na miejscu lub przez otrzymanie kopii, w tym jeśli taka jest dostępna, kopii elektronicznej, zgodnie z preferencjami wnioskodawcy. Kosztami wytworzenia i przesłania kopii można obciążyć wnioskodawcę. Cena nie będzie przekraczała rzeczywistego kosztu wytworzenia i przesłania kopii. Zapoznanie się z dokumentem na miejscu, skopiowanie mniej niż 20 stron A4 i bezpośredni dostęp w formie elektronicznej lub poprzez rejestr będą bezpłatne.
2. Jeśli dokument został już ujawniony przez rzeczoną instytucję i jest łatwo dostępny dla wnioskodawcy, instytucja może wywiązać się ze swego obowiązku udostępnienia dokumentu poprzez poinformowanie wnioskodawcy w jaki sposób uzyskać żądany dokument.
3. Dokumenty będą dostarczane w istniejącej wersji i formacie (także w formacie elektronicznym lub alternatywnym, jak pismo Braille'a, duży druk lub taśma) z pełnym poszanowaniem preferencji wnioskodawcy.

Artykuł 11 Rejestry

1. Aby wprowadzić w życie prawa obywateli zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, każda instytucja zapewni dostęp publiczny do rejestru dokumentów. Dostęp do rejestru zostanie zapewniony w formie elektronicznej. Odniesienia do dokumentów będą wprowadzane w rejestrze niezwłocznie.
2. W przypadku każdego dokumentu rejestr będzie zawierał numer referencyjny (zawierający, jeśli istnieje, referencje międzyinstytucjonalne), przedmiot i krótki opis treści dokumentu oraz datę jego otrzymania lub sporządzenia oraz zapisania w rejestrze. Referencje zostaną sporządzone w sposób nienaruszający ochrony interesów zgodnie z art. 4.
3. Instytucje podejmą niezwłocznie kroki zmierzające do stworzenia rejestru i uruchomienia go do dnia 3 czerwca 2002 r.

Artykuł 12 Dostęp bezpośredni w formie elektronicznej lub poprzez rejestr

1. Tak, jak tylko będzie to możliwe, instytucje udostępnią dokumenty bezpośrednio w formie elektronicznej lub poprzez rejestr zgodnie z regulaminem rzeczonej instytucji.
2. W szczególności dokumenty ustawodawcze, tj. dokumenty sporządzone lub otrzymane w związku z procedurami dotyczącymi przyjęcia aktów, które są prawnie wiążące dla lub w państwach członkowskich, będą dostępne bezpośrednio zgodnie z art. 4 i 9.
3. Jeśli to możliwe, inne dokumenty, w szczególności dokumenty odnoszące się do stworzenia polityki lub strategii, powinny być dostępne bezpośrednio.
4. Jeśli dostęp bezpośredni nie jest zapewniony przez rejestr, rejestr w możliwie największym stopniu wskaże położenie dokumentu.

Artykuł 13 Publikacja w Dzienniku Urzędowym

1. Poza aktami określonymi w art. 254 ust. 1 i 2 Traktatu WE i art. 163 akapit pierwszy Traktatu Euratom, następujące dokumenty będą publikowane w Dzienniku Urzędowym zgodnie z art. 4 i 9:

- (a) wnioski Komisji;
- (b) wspólne stanowiska przyjęte przez Radę zgodnie z procedurami określonymi w art. 251 i 252 Traktatu WE oraz przyczyny leżące u podstaw tych wspólnych stanowisk, jak również stanowiska Parlamentu Europejskiego dotyczące tych procedur;
- (c) decyzje ramowe i decyzje określone w art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
- (d) konwencje ustanowione przez Radę zgodnie z art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
- (e) konwencje podpisane przez państwa członkowskie w oparciu o art. 293 Traktatu WE;
- (f) umowy międzynarodowe zawarte przez Wspólnotę lub zgodnie z art. 24 Traktatu WE.

2. O ile to możliwe, w Dzienniku Urzędowym zostają opublikowane następujące dokumenty:

- (a) inicjatywy przedstawione Radzie przez państwo członkowskie zgodnie z art. 67 ust. 1 Traktatu WE lub zgodnie z art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
- (b) wspólne stanowiska wspomniane w art. 34 ust. 2 Traktatu WE;
- (c) dyrektywy inne niż wspomniane w art. 254 ust. 1 i 2 Traktatu WE, decyzje inne niż określone w art. 254 ust. 1 Traktatu WE, zalecenia i opinie.

3. Każda instytucja może w swoim regulaminie postępowania określić, jakie inne dokumenty będą publikowane w Dzienniku Urzędowym.

Artykuł 14 Informacje

1. Każda instytucja podejmie odpowiednie kroki w celu informowania społeczeństwa o prawach, jakie ma ono w związku z niniejszym rozporządzeniem.

2. Państwa członkowskie będą współpracowały z instytucjami w dostarczaniu obywatelom informacji.

Artykuł 15 Praktyka administracyjna w instytucjach

1. Instytucje stworzą dobre praktyki administracyjne w celu ułatwienia wykonania praw dostępu zagwarantowanych niniejszym rozporządzeniem.

2. Instytucje stworzą komitet międzyinstytucjonalny mający na celu zbadanie najlepszych praktyk, postępowanie w przypadku ewentualnych konfliktów i omawianie możliwych przyszłych ulepszeń w dostępie publicznym do dokumentów.

Artykuł 16 Reprodukowanie dokumentów

Niniejsze rozporządzenie nie będzie naruszało żadnych istniejących przepisów dotyczących prawa autorskiego, które mają ograniczać prawa strony trzeciej do reprodukcji czy badania ujawnionych dokumentów.

Artykuł 17 Sprawozdania

1. Każda instytucja opublikuje corocznie sprawozdanie za poprzedni rok wyszczególniające liczbę przypadków, w których instytucja odmówiła prawa dostępu do dokumentów, przyczyny takich odmów oraz liczbę dokumentów sensorywnych nieujętych w rejestrze.
2. Najpóźniej do dnia 31 stycznia 2004 r. Komisja opublikuje sprawozdanie dotyczące wdrożenia zasad niniejszego rozporządzenia oraz poda zalecenia w tym, jeśli będą miały zastosowanie, propozycje zmian niniejszego rozporządzenia oraz program działań środków zaradczych, jakie mają zostać podjęte przez instytucje.

Artykuł 18 Środki zmierzające do wprowadzenia w życie

1. Każda instytucja dostosuje swój własny regulamin do przepisów niniejszego rozporządzenia. Zmiany wchodzi w życie z dniem 3 grudnia 2001 r.
2. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja zbada jego zgodność z rozporządzeniem Rady (EWG, Euratom) nr 354/83 z dnia 1 lutego 1983 r.⁷⁰ dotyczącego otwarcia do użytku publicznego historycznych archiwów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, w celu zapewnienia możliwie najlepszych warunków dla zachowania i archiwizacji dokumentów.
3. W ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, Komisja zbada zgodność istniejących przepisów dotyczących dostępu do dokumentów z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 19 Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 3 grudnia 2001 r.

⁷⁰Dz.U. L 43 z 15.02.1983, str. 1.

ZAŁĄCZNIK XVI

Wytyczne dotyczące interpretacji norm postępowania mających zastosowanie do posłów

1. Należy odróżnić dające się zaobserwować zachowania, które mogą być tolerowane, pod warunkiem, że nie są one obraźliwe lub zniesławiające, mieszczą się w rozsądnych granicach i nie stanowią przyczyny konfliktu, od tych, które powodują rzeczywiste zakłócenie jakiejkolwiek działalności parlamentarnej.

2. Posłowie są pociągani do odpowiedzialności w przypadku, gdy osoby przez nich zatrudnione lub osoby, którym posłowie umożliwiają dostęp do Parlamentu, nie respektują w pomieszczeniach parlamentarnych norm postępowania mających zastosowanie do posłów.

Przewodniczący lub jego przedstawiciele korzystają z uprawnień porządkowych wobec tych osób lub każdej innej osoby z zewnątrz znajdującej się w pomieszczeniach Parlamentu.

ZAŁĄCZNIK XVII

Wytyczne dotyczące zatwierdzania Komisji Europejskiej

1. Następujące zasady, kryteria i ustalenia mają zastosowanie do poddania ogółu kolegium Komisji pod parlamentarne głosowanie zatwierdzające

(a) Ocena

Parlament ocenia desygnowanego komisarza pod kątem jego ogólnych kompetencji, zaangażowania w problematykę europejską oraz osobistej niezależności. Oceniana jest wiedza z zakresu jego przyszłego przedmiotu działalności oraz jego zdolności komunikacyjne.

Parlament przywiązuje szczególną wagę do równowagi płci. Może on wyrażać swoją opinię na temat przydziału obowiązków przez przewodniczącego-elekta.

Parlament może wystąpić o informacje mające znaczenie dla podjęcia przezeń decyzji na temat kompetencji desygnowanych komisarzy. Oczekuje też całkowitego ujawnienia informacji na temat ich interesów finansowych.

(b) Przesłuchania

Każdy desygnowany komisarz jest zaproszony do stawienia się przed właściwą komisją lub komisjami na jedno przesłuchanie. Przesłuchania są jawne.

Przesłuchania są organizowane wspólnie przez Konferencję Przewodniczących oraz Konferencję Przewodniczących Komisji. Odpowiednie postanowienia umożliwiają włączenie zainteresowanych komisji w przypadku mieszanego przedmiotu działalności. Istnieją trzy opcje:

- (i) jeżeli przedmiot działalności desygnowanego komisarza leży w kompetencjach tylko jednej komisji, wówczas desygnowany komisarz jest przesłuchiwany wyłącznie przez tę komisję;
- (ii) jeżeli przedmiot działalności desygnowanego komisarza leży, w podobnych proporcjach, w kompetencjach kilku komisji, wówczas komisarz desygnowany jest przesłuchiwany wspólnie przez te komisje; oraz
- (iii) jeżeli przedmiot działalności desygnowanego komisarza leży w znacznej części w kompetencjach jednej komisji i w niewielkiej proporcji w kompetencjach co najmniej jednej innej komisji, wówczas desygnowany komisarz jest przesłuchiwany przez komisję najbardziej kompetentną, która zaprasza inną lub inne komisje do uczestniczenia w przesłuchaniu.

W odniesieniu do tych ustaleń zasięga się w pełni opinii przewodniczącego-elekta Komisji.

Komisje przedstawiają pytania pisemne do desygnowanych komisarzy odpowiednio wcześniej przed przesłuchaniami. Liczba rzeczowych pytań pisemnych jest ograniczona do pięciu dla każdej właściwej komisji.

Przesłuchania odbywają się w okolicznościach i warunkach zapewniających wszystkim desygnowanym komisarzom jednakowe szanse na przedstawienie się i wyrażenie swoich opinii.

Desygnowani komisarze są proszeni o wygłoszenie oświadczenia wstępnego nieprzekraczającego dwudziestu minut. Przebieg przesłuchań pozwala na rozwinięcie pluralistycznego dialogu politycznego między desygnowanymi komisarzami a posłami. Przed zakończeniem przesłuchania desygnowani komisarze mają możliwość wygłoszenia krótkiego oświadczenia końcowego.

(c) Ocena

Skatalogowane nagranie wideo z przesłuchań jest udostępniane publicznie w ciągu dwudziestu czterech godzin.

Komisje zbierają się bezzwłocznie po zakończeniu przesłuchań w celu dokonania oceny poszczególnych desygnowanych komisarzy. Posiedzenia te odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Komisje są proszone o ocenę, czy w ich opinii desygnowani komisarze posiadają kwalifikacje zarówno do zasiadania w kolegium, jak i do wypełniania szczególnych obowiązków, które im powierzono. Jeżeli komisji nie udaje się osiągnąć porozumienia co do obydwu tych punktów, w ostateczności jej przewodniczący poddaje obie decyzje pod głosowanie tajne. Oświadczenia komisji w sprawie ocen są upublicznione i przedstawiane na wspólnym posiedzeniu Konferencji Przewodniczących oraz Konferencji Przewodniczących Komisji, które odbywa się przy drzwiach zamkniętych. Po wymianie poglądów Konferencja Przewodniczących i Konferencja Przewodniczących Komisji ogłaszają zamknięcie przesłuchań, o ile nie podjęta została decyzja o wystąpieniu z wnioskiem o dostarczenie dalszych informacji.

Przewodniczący-elekt Komisji przedstawia całe kolegium desygnowanych komisarzy wraz z ich programem na posiedzeniu Parlamentu, do udziału w którym zostaną zaproszeni wszyscy członkowie Rady. Po prezentacji następuje debata. Pod koniec debaty każda grupa polityczna lub co najmniej czterdziestu posłów może przedłożyć projekt rezolucji. Mają tu zastosowanie art. 110 ust. 3, 4 i 5. Po głosowaniu nad projektami rezolucji Parlament przystępuje do głosowania w sprawie udzielenia bądź nie zgody na nominację – jako organu – przewodniczącego-elekta i desygnowanych komisarzy. Parlament podejmuje decyzje większością oddanych głosów, w głosowaniu imiennym. Głosowanie może zostać odroczone na następne posiedzenie.

2. Następujące postanowienia mają zastosowanie w przypadku zmian składu Komisji bądź znaczącej zmiany przydziału obowiązków w trakcie trwania jej mandatu:

- (a) Jeżeli w następstwie dymisji, odwołania lub zgonu następuje konieczność obsadzenia wakatu, Parlament, podejmując szybkie działanie, zaprasza desygnowanego komisarza do udziału w przesłuchaniu na warunkach wymienionych w ust. 1.
- (b) W przypadku akcesji nowego państwa członkowskiego Parlament zaprasza desygnowanego komisarza do udziału w przesłuchaniu na warunkach wymienionych w ust. 1.
- (c) W przypadku znaczącej zmiany przedmiotu działalności zainteresowani komisarze są zapraszani do stawienia się przed zainteresowanymi komisjami przed objęciem nowych obowiązków.

W drodze odstępstwa od procedury określonej w ust. 1 lit. c) akapit trzeci, jeżeli głosowanie na posiedzeniu plenarnym dotyczy nominacji pojedynczego komisarza, przeprowadzane jest głosowanie tajne.

ZAŁĄCZNIK XVIII

Procedura udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy

DECYZJA KONFERENCJI PRZEWODNICZĄCYCH Z DNIA 12 GRUDNIA 2002 r⁷¹

Konferencja Przewodniczących,

uwzględniając art. 25, 27, 119, 120, 35, 42, 45, 47, 48, 50, art. 202 ust. 2 i art. 205 ust. 2 regulaminu,

uwzględniając propozycję Konferencji Przewodniczących Komisji oraz grupy roboczej ds. reformy parlamentarnej,

mając na uwadze decyzję Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2007 r. o konieczności dostosowania decyzji Konferencji z dnia 12 grudnia 2002 r.,

POSTANAWIA

Artykuł 1

Postanowienia ogólne

Zakres

1. Niniejsza decyzja ma zastosowanie do następujących kategorii sprawozdań z własnej inicjatywy:

- (a) sprawozdania z własnej inicjatywy w kwestiach legislacyjnych, sporządzane na podstawie art. 192 traktatu WE oraz art. 42 regulaminu;
- (b) sprawozdania strategiczne, sporządzane na podstawie strategicznych i priorytetowych inicjatyw w kwestiach nielegislacyjnych, ujętych w harmonogramie prac legislacyjnych i prac Komisji;
- (c) sprawozdania z własnej inicjatywy w kwestiach nielegislacyjnych, niesporządzane na podstawie dokumentu innej instytucji lub organu Unii Europejskiej lub sporządzane na podstawie dokumentu przekazanego Parlamentowi w celach informacyjnych, bez uszczerbku dla art. 2 ust. 3;
- (d) sprawozdania z rocznej działalności i sprawozdania z kontroli (ujęte w załączniku 1)⁷²;

⁷¹Decyzja ta została zmieniona decyzją Konferencji Przewodniczących z dnia 26 czerwca 2003 r. i ujednolicona dnia 3 maja 2004 r., a następnie ponownie zmieniona decyzją podjętą na posiedzeniu plenarnym w dniu 15 czerwca 2006 r. dotyczącą interpretacji art. 48 regulaminu oraz decyzją Konferencji Przewodniczących z dnia 14 lutego 2008 r.

⁷²Komisje parlamentarne, które zamierzają sporządzić sprawozdania z rocznej działalności i sprawozdania z kontroli na podstawie art. 119 ust. 1 regulaminu lub zgodnie z innymi przepisami prawnymi (ujętymi w załączniku 2), powinny uprzednio poinformować o tym Konferencję Przewodniczących Komisji, podając w szczególności odpowiednią podstawę prawną wynikającą z traktatów i z innych przepisów prawnych, w tym regulaminu. Konferencja Przewodniczących Komisji powiadamia następnie o tym Konferencję Przewodniczących. Zgody na takie sprawozdania udziela się z urzędu i nie podlegają one limitowi określonemu w art. 1 ust. 2.

- (e) sprawozdania z wykonania obowiązku transpozycji prawodawstwa UE do prawa krajowego oraz z wprowadzania w życie i stosowania tegoż prawodawstwa w państwach członkowskich.

Limit

2. Każda komisja parlamentarna może sporządzać jednocześnie do sześciu sprawozdań z własnej inicjatywy. Dla komisji posiadających podkomisje limit ten jest zwiększony o jedno sprawozdanie na podkomisję. Dodatkowe sprawozdanie sporządzane jest przez podkomisję.

Z tego limitu są wyłączone:

- sprawozdania z własnej inicjatywy w kwestiach legislacyjnych,
- sprawozdania z wykonania; każda komisja może sporządzić jedno takie sprawozdanie na rok.

Minimalny okres przed przyjęciem sprawozdania

3. Komisja parlamentarna występująca z wnioskiem o udzielenie zgody nie może przyjąć danego sprawozdania przed upływem trzech miesięcy od dnia otrzymania zgody lub w przypadku powiadomienia, przed upływem trzech miesięcy od dnia posiedzenia Konferencji Przewodniczących Komisji, na którym powiadomiono o sprawozdaniu.

Artykuł 2

Warunki udzielenia zgody

1. Proponowane sprawozdanie nie może poruszać tematów opartych w przeważającej części na analizach i badaniach i które mogłyby być omówione przy pomocy innych form, takich jak opracowania.

2. Proponowane sprawozdanie nie może poruszać tematów, które były już przedmiotem sprawozdania przyjętego na posiedzeniu plenarnym w ostatnich dwunastu miesiącach, chyba, że pojawienie się nowych faktów wyjątkowo to uzasadnia.

3. W odniesieniu do sprawozdania sporządzanych na podstawie dokumentu przekazanego Parlamentowi w celach informacyjnych, stosuje się następujące warunki:

- dokument podstawowy musi być oficjalnym dokumentem pochodzącym z instytucji lub organu Unii Europejskiej oraz
 - (a) musi być oficjalnie przekazany Parlamentowi Europejskiemu w celu konsultacji lub w celach informacyjnych, lub
 - (b) musi być opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w ramach konsultacji z zainteresowanymi stronami, lub
 - (c) musi być dokumentem pochodzącym z instytucji lub organu Unii Europejskiej, który został oficjalnie przedłożony Radzie Europejskiej albo dokumentem pochodzącym z tej ostatniej;
- przekazany dokument musi być zredagowany we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej;
- wniosek o udzielenie zgody powinien wpłynąć najpóźniej przed upływem czterech miesięcy od przekazania danego dokumentu Parlamentowi Europejskiemu lub od jego publikacji w Dzienniku Urzędowym.

4. Sprawozdania, które nie odnoszą się do dokumentu podstawowego pochodzącego z instytucji wspólnotowej nie mogą poruszać tematów już wymienionych w harmonogramie prac legislacyjnych i prac przedłożonym przez Komisję i zatwierdzonym przez Parlament na bieżący rok.

Artykuł 3

Procedura

Udzielanie zgody z urzędu

1. Zgody udziela się z urzędu po poinformowaniu Konferencji Przewodniczących Komisji o wniosku w zakresie

- sprawozdań z wykonania;
- sprawozdań z rocznej działalności i sprawozdań z kontroli (ujętych w załączniku 1).

Rola Konferencji Przewodniczących Komisji

2. Należycie uzasadnione wnioski o udzielenie zgody należy składać Konferencji Przewodniczących Komisji, która bada, czy zostały zachowane kryteria wymienione w art. 1 i 2 oraz czy nie przekroczono limitu sprawozdań określonego w art. 1. Wszystkie takie wnioski powinny zawierać informację o rodzaju sprawozdania i jego dokładny tytuł oraz odniesienie do dokumentu podstawowego bądź dokumentów podstawowych, jeżeli występują.

3. Zgoda na sporządzenie sprawozdań strategicznych udzielana jest z urzędu przez Konferencję Przewodniczących Komisji po rozwiązaniu sporów kompetencyjnych. Konferencja Przewodniczących może na specjalne żądanie grupy politycznej unieważnić wydanie takiej zgody w terminie nie dłuższym niż cztery tygodnie prac parlamentarnych.

4. Konferencja Przewodniczących Komisji w celu udzielenia zgody przekazuje Konferencji Przewodniczących wnioski o wydanie zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy w kwestiach legislacyjnych i nielegislacyjnych, które uznano za spełniające powyższe kryteria i niewykraczające poza dozwolony limit. Konferencja Przewodniczących Komisji powiadamia jednocześnie Konferencję Przewodniczących o sprawozdaniach z rocznej działalności i sprawozdaniach z kontroli, ujętych w załączniku 1 i 2, sprawozdaniach z wykonania oraz sprawozdaniach strategicznych, na których sporządzenie wydano zgodę.

Udzielanie zgody przez Konferencję Przewodniczących i rozwiązywanie sporów kompetencyjnych

5. Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję co do wniosków o udzielenie zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy w kwestiach legislacyjnych i nielegislacyjnych w terminie nie dłuższym niż cztery tygodnie prac parlamentarnych od przekazania wniosku przez Konferencję Przewodniczących Komisji, chyba że Konferencja Przewodniczących zadecyduje o wyjątkowym przedłużeniu terminu.

6. Jeżeli uprawnienia komisji do sporządzenia sprawozdania zostaną zakwestionowane, Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w terminie sześciu tygodni prac parlamentarnych na podstawie zalecenia Konferencji Przewodniczących Komisji, lub w innym

przypadku, jej przewodniczącego. W przypadku niepodjęcia przez Konferencję Przewodniczących decyzji w tym terminie, zalecenie uważa się za przyjęte⁷³.

Artykuł 4

Zastosowanie art. 50 regulaminu o procedurze obejmującej zaangażowane komisje⁷⁴

1. Wnioski o zastosowanie art. 50 regulaminu powinny być składane najpóźniej w poniedziałek poprzedzający comiesięczne posiedzenie Konferencji Przewodniczących Komisji, podczas którego są rozpatrywane wnioski dotyczące sprawozdań z własnej inicjatywy.
2. Konferencja Przewodniczących Komisji rozpatruje wnioski dotyczące sprawozdań z własnej inicjatywy i wnioski o zastosowanie art. 50 podczas comiesięcznego posiedzenia.
3. Jeżeli wniosek o zastosowanie art. 50 nie jest przedmiotem uzgodnień pomiędzy zainteresowanymi komisjami, Konferencja Przewodniczących podejmuje decyzję w terminie sześciu tygodni prac parlamentarnych na podstawie zalecenia Konferencji Przewodniczących Komisji lub, w innym przypadku, jej przewodniczącego. W przypadku niepodjęcia przez Konferencję Przewodniczących decyzji w tym terminie, zalecenie uważa się za przyjęte⁷⁵.

Artykuł 5

Postanowienia końcowe

1. Z uwagi na zbliżający się koniec kadencji wnioski o udzielenie zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy należy składać najpóźniej do lipca roku poprzedzającego wybory. Po tym terminie żaden wniosek, oprócz wniosków wyjątkowych, należycie uzasadnionych, nie zostanie rozpatrzony pozytywnie.
2. Konferencja Przewodniczących Komisji przedstawia Konferencji Przewodniczących co dwa i pół roku raport o stanie prac nad sporządzaniem sprawozdań z własnej inicjatywy.
3. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 12 grudnia 2002 r. Uchyla ona i zastępuje następujące decyzje:
 - decyzję Konferencji Przewodniczących z dnia 9 grudnia 1999 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy w rozumieniu art. 48 regulaminu oraz decyzje Konferencji Przewodniczących z dnia 15 lutego i 17 maja 2001 r., uaktualniające załącznik do tej decyzji,
 - decyzję Konferencji Przewodniczących z dnia 15 czerwca 2000 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań na podstawie dokumentów przekazanych Parlamentowi Europejskiemu w celach informacyjnych przez inne instytucje lub organy Unii Europejskiej.

⁷³Ustęp ten został włączony w związku z decyzją podjętą na posiedzeniu plenarnym w dniu 15 czerwca 2006 r. dotyczącą interpretacji art. 48 regulaminu.

⁷⁴Artykuł włączony decyzją Konferencji Przewodniczących z 26 czerwca 2003 r.

⁷⁵Ustęp ten został włączony w związku z decyzją podjętą na posiedzeniu plenarnym w dniu 15 czerwca 2006 r. dotyczącą interpretacji art. 48 regulaminu.

ZAŁĄCZNIK 1

SPRAWOZDANIA Z ROCZNEJ DZIAŁALNOŚCI I SPRAWOZDANIA Z KONTROLI PODLEGAJĄCE ZEZWOLENIU Z URZĘDU I LIMITOWI SZEŚCIU SPRAWOZDAŃ SPORZĄDZANYCH JEDNOCZEŚNIE (zgodnie z art. 1 ust. 2 i art. 3 decyzji)

Sprawozdanie w sprawie praw człowieka na świecie i polityki UE w tej dziedzinie - (Komisja Spraw Zagranicznych)

Raport roczny Rady sporządzony na podstawie pkt. 8 części normatywnej kodeksu postępowania Unii Europejskiej w dziedzinie eksportu broni - (Komisja Spraw Zagranicznych)

Sprawozdanie z kontroli stosowania prawa wspólnotowego - (Komisja Prawna)

Lepsze stanowienie prawa – Stosowanie zasady pomocniczości i proporcjonalności - (Komisja Prawna)

Sprawozdanie z prac Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP/UE - (Komisja Rozwoju)

Sprawozdanie w sprawie przestrzegania praw podstawowych w Unii Europejskiej - (Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych)

Sprawozdanie w sprawie równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej - (Komisja Praw Kobiet i Równości Płci)

Zintegrowane podejście do równości kobiet i mężczyzn w pracach komisji (sprawozdanie roczne) - (Komisja Praw Kobiet i Równości Płci)

Sprawozdanie na temat spójności - (Komisja Rozwoju Regionalnego)

Ochrona interesów finansowych Wspólnot Europejskich – walka z nadużyciami finansowymi - (Komisja Kontroli Budżetowej)

Sprawozdanie roczne EBI - (Komisja Kontroli Budżetowej/Komisja Gospodarcza i Monetarna – co dwa lata)

Finanse publiczne w UGW - (Komisja Gospodarcza i Monetarna)

Sytuacja gospodarki europejskiej: Sprawozdanie wstępne w sprawie zintegrowanych wytycznych dotyczących polityki, odnoszące się w szczególności do ogólnych wytycznych polityki gospodarczej - (Komisja Gospodarcza i Monetarna)

Sprawozdanie roczne EBC - (Komisja Gospodarcza i Monetarna)

Sprawozdanie w sprawie polityki konkurencji - (Komisja Gospodarcza i Monetarna)

Sprawozdanie roczne w sprawie tabeli wyników rynku wewnętrznego - (Komisja Rynku Wewnętrznego)

Sprawozdanie roczne w sprawie ochrony konsumentów - (Komisja Rynku Wewnętrznego)

Sprawozdanie roczne w sprawie systemu Solvit - (Komisja Rynku Wewnętrznego)

ZAŁĄCZNIK 2

SPRAWOZDANIA Z ROCZNEJ DZIAŁALNOŚCI I SPRAWOZDANIA Z KONTROLI PODLEGAJĄCE ZEZWOLENIU Z URZĘDU ZE SZCZEGÓLNYM ODNIESIENIEM DO REGULAMINU (NIEPODLEGAJĄCE LIMITOWI SZEŚCIU SPRAWOZDAŃ SPORZĄDZANYCH JEDNOCZEŚNIE)

Sprawozdanie roczne w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu, art. 104 ust. 7 regulaminu - (Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych)

Sprawozdanie w sprawie partii politycznych na poziomie europejskim, art. 210 ust. 6 regulaminu - (Komisja Spraw Konstytucyjnych)

Sprawozdanie z prac Komisji Petycji, art. 202 ust. 6 regulaminu - (Komisja Petycji)

Sprawozdanie w sprawie rocznego sprawozdania Rzecznika Praw Obywatelskich, art. 205 ust. 2 część druga regulaminu - (Komisja Petycji)

ZAŁĄCZNIK XIX

Partnerski proces komunikacji poświęconej Europie

Cele i założenia

1. Dla Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komisji Europejskiej sprawą najwyższej wagi jest lepsza komunikacja w sprawach UE, tak by obywatele Europy mogli korzystać z przysługującego im prawa do uczestnictwa w jej demokratycznym życiu, w którym decyzje podejmowane są w sposób maksymalnie jawny, na szczeblu maksymalnie bliskim dla obywateli i zgodnie z zasadami pluralizmu, partycypacji, otwartości i przejrzystości.
2. Wspomniane trzy instytucje pragną stymulować zbliżanie stanowisk w kwestii priorytetów komunikacyjnych Unii Europejskiej jako całości, propagować zalety unijnego podejścia do komunikacji w sprawach UE, ułatwiać wymianę informacji i sprawdzonych rozwiązań, rozwijać wspólnie synergii swoich działań komunikacyjnych objętych wspomnianymi priorytetami, a także – w razie potrzeby – ułatwiać współpracę instytucji UE i państw członkowskich.
3. Wspomniane trzy instytucje uznają, że komunikacja w sprawach Unii Europejskiej wymaga politycznego zaangażowania instytucji UE i państw członkowskich oraz że na samych państwach członkowskich też spoczywa część odpowiedzialności za komunikację z obywatelami w sprawach UE.
4. Wspomniane trzy instytucje są zdania, że działania informacyjno-komunikacyjne poświęcone sprawom europejskim powinny umożliwiać powszechny dostęp do adekwatnych, zróżnicowanych informacji o Unii Europejskiej oraz pozwalać obywatelom korzystać z przysługującego im prawa do wyrażania własnych poglądów i do aktywnego uczestnictwa w publicznej dyskusji nad sprawami Unii Europejskiej.
5. Wspomniane trzy instytucje, podejmując działania informacyjno-komunikacyjne, propagują poszanowanie wielojęzyczności i różnorodności kulturowej.
6. Wspomniane trzy instytucje podejmują polityczne zobowiązanie, by dążyć do osiągnięcia powyższych celów. Zachęcają pozostałe instytucje i organy UE do wsparcia tych wysiłków i włączenia się, jeżeli mają taką wolę, w te działania.

Podejście partnerskie

7. Wspomniane trzy instytucje są świadome, jak ważne jest podjęcie wyzwania, którym jest komunikacja w sprawach UE, w partnerstwie między państwami członkowskimi a instytucjami UE, tak by faktycznie nawiązać komunikację z maksymalnie szerokimi rzeszami społeczeństwa na odpowiednim szczeblu oraz zapewnić im obiektywne informacje.

Wspomniane trzy instytucje pragną rozwijać synergii między swoimi działaniami a działaniami organów krajowych, regionalnych i lokalnych, a także działaniami przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

W tym celu pragną stosować pragmatyczne, partnerskie podejście.

8. Przypominają przy okazji kluczową rolę międzyinstytucjonalnej grupy ds. informacji (IGI), która stanowi dla instytucji forum wysokiego szczebla stymulujące polityczną dyskusję o działaniach informacyjno-komunikacyjnych poświęconych UE i pozwala przez to propagować synergii i komplementarność tych działań. W tym celu grupa IGI zbiera się zasadniczo dwa razy do roku pod wspólnym przewodnictwem przedstawicieli Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej, a w jej obradach uczestniczą jako obserwatorzy Komitet Regionów oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny.

Ramy współpracy

Wspomniane trzy instytucje zamierzają współpracować na następujących zasadach:

9. Wszystkie trzy instytucje szanują indywidualną odpowiedzialność każdej z instytucji UE oraz każdego z jej państw członkowskich za swoją strategię komunikacyjną i swoje priorytety komunikacyjne, pragną jednak na forum IGI co roku uzgadniać określoną liczbę wspólnych priorytetów komunikacyjnych.
10. Priorytety te opierać się będą na priorytetach komunikacyjnych, które zostaną wyłonione przez instytucje i organy UE w ramach własnych procedur wewnętrznych, oraz będą w stosownych przypadkach uzupełniać strategiczne zamierzenia i starania państw członkowskich w tej dziedzinie odpowiednio do oczekiwań obywateli.
11. Wspomniane trzy instytucje oraz państwa członkowskie będą się starały propagować odpowiednie wsparcie na rzecz informowania o uzgodnionych priorytetach.
12. Służby odpowiedzialne za działania komunikacyjne w państwach członkowskich i instytucjach UE powinny nawiązać wzajemne kontakty – w razie potrzeby w ramach odpowiednich rozwiązań administracyjnych – tak by wspólne priorytety komunikacyjne i inne działania związane z komunikacją w sprawach UE były z powodzeniem realizowane.
13. Zachęca się instytucje i państwa członkowskie, aby się nawzajem powiadamiały o innych działaniach komunikacyjnych dotyczących UE, a zwłaszcza o sektorowych działaniach komunikacyjnych planowanych przez instytucje i organy, jeżeli wynikiem tych działań są kampanie informacyjne w państwach członkowskich.
14. Komisja proszona jest o składanie pozostałym instytucjom UE na początku każdego roku sprawozdań na temat najważniejszych osiągnięć w realizacji wspólnych priorytetów komunikacyjnych za poprzedni rok.
15. Niniejsza deklaracja polityczna została podpisana w dniu dwudziestego drugiego października dwa tysiące ósmego roku.

ZAŁĄCZNIK XX

Kodeks postępowania w zakresie negocjacji w kontekście procedury współdecyzji⁷⁶

1. Wstęp

Niniejszy kodeks postępowania zawiera ogólne zasady mające zastosowanie w Parlamencie, dotyczące sposobu prowadzenia negocjacji na wszystkich etapach procedury współdecyzji. Ma on na celu zwiększenie przejrzystości i odpowiedzialności, zwłaszcza na wczesnym etapie procedury⁷⁷. Kodeks jest uzupełnieniem „Wspólnej deklaracji w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji”, uzgodnionej pomiędzy Parlamentem, Radą i Komisją, w której skupiono się w większym stopniu na relacjach pomiędzy tymi instytucjami.

Po stronie Parlamentu głównym odpowiedzialnym organem w trakcie negocjacji zarówno na etapie pierwszego, jak i drugiego czytania, jest właściwa komisja parlamentarna.

2. Decyzja o przystąpieniu do negocjacji

Zgodnie z ogólną zasadą Parlament stosuje wszelkie możliwości dostępne na wszystkich etapach procedury współdecyzji. Decyzja o dążeniu do wypracowania porozumienia na wczesnym etapie procesu legislacyjnego powinna być podejmowana odrębnie dla każdego przypadku, przy uwzględnieniu odrębnych cech charakterystycznych poszczególnych pakietów legislacyjnych. Decyzja ta powinna być także uzasadniona politycznie, na przykład w odniesieniu do priorytetów politycznych, niekontrowersyjnego lub „technicznego” charakteru danego wniosku, nagłej sytuacji i/lub stosunku aktualnej prezydencji do danej kwestii.

Możliwość przystąpienia do negocjacji z Radą jest przedstawiana przez sprawozdawcę pełnemu składowi komisji parlamentarnej, a decyzja o podjęciu takiego działania jest podejmowana na podstawie szerokiego konsensusu lub, w razie potrzeby, w drodze głosowania.

3. Skład zespołu negocjacyjnego

Podjęta przez komisję decyzja o przystąpieniu do negocjacji z Radą i Komisją w celu osiągnięcia porozumienia dotyczy również ustalenia składu zespołu negocjacyjnego PE. Zasadniczo powinno się przestrzegać równowagi politycznej, a grupy polityczne powinny w tych negocjacjach być reprezentowane przynajmniej na poziomie personelu parlamentarnego.

Właściwe służby Sekretariatu Generalnego PE są odpowiedzialne za praktyczną organizację negocjacji.

4. Mandat zespołu negocjacyjnego

Co do zasady, poprawki przyjęte w komisji lub podczas posiedzenia plenarnego stanowią podstawę mandatu zespołu negocjacyjnego PE. Komisja parlamentarna może ponadto określić priorytety oraz czas trwania negocjacji.

W wyjątkowym przypadku, jakim są negocjacje na temat porozumienia w pierwszym czytaniu przed głosowaniem w komisji, komisja dostarcza wskazówki zespołowi negocjacyjnemu PE.

⁷⁶Zatwierdzony przez Konferencję Przewodniczących w dniu 18 września 2008 r.

⁷⁷Szczególną uwagę należy poświęcić negocjacjom odbywającym się na tych etapach procedury, w których widoczność przedmiotowej procedury w Parlamencie jest bardzo ograniczona. Odnosi się to do negocjacji przed głosowaniem w komisji w pierwszym czytaniu, mających na celu osiągnięcie porozumienia w pierwszym czytaniu, po pierwszym czytaniu w Parlamencie, mających na celu osiągnięcie porozumienia na wczesnym etapie drugiego czytania

5. Organizowanie rozmów trójstronnych

Jako zasada oraz w celu zwiększenia przejrzystości, rozmowy trójstronne odbywające się w Parlamencie Europejskim i w Radzie są ogłaszane.

Negocjacje w ramach rozmów trójstronnych są oparte na wspólnym dokumencie, zawierającym stanowiska wszystkich instytucji w odniesieniu do poszczególnych poprawek, jak również wszelkie teksty kompromisowe rozpowszechnione podczas posiedzeń trójstronnych (np. ustalona praktyka z zastosowaniem dokumentów czterokolumnowych). W miarę możliwości wśród wszystkich uczestników rozpowszechniane są z wyprzedzeniem teksty kompromisowe poddane pod obrady na kolejnym posiedzeniu.

W razie konieczności zespół negocjacyjny PE powinien mieć zapewnione tłumaczenie ustne⁷⁸.

6. Informacja zwrotna i decyzja o osiągnięciu porozumienia

Po każdym posiedzeniu trójstronnym zespół negocjacyjny informuje komisję o wyniku negocjacji oraz udostępnia komisji wszystkie rozpowszechnione teksty. Jeśli z uwagi na czas nie jest to możliwe, zespół negocjacyjny spotyka się ze sprawozdawcami posiłkowymi, w razie konieczności wspólnie z koordynatorami, w celu pełnego uaktualnienia informacji.

Komisja rozpatruje osiągnięte porozumienie lub uaktualnia mandat zespołu negocjacyjnego w sytuacji, gdy wymagane są dalsze negocjacje. Jeśli z uwagi na czas nie jest to możliwe, zwłaszcza na etapie drugiego czytania, decyzja w sprawie porozumienia jest podejmowana przez sprawozdawcę i sprawozdawców posiłkowych, w razie konieczności wspólnie z przewodniczącym komisji i koordynatorami. Od zakończenia negocjacji do głosowania na posiedzeniu plenarnym powinno być wystarczająco dużo czasu na to, aby umożliwić grupom politycznym przygotowanie ich ostatecznego stanowiska.

7. Pomoc

Zespół negocjacyjny otrzymuje wszystkie środki niezbędne, aby w sposób właściwy prowadzić prace. W skład tych środków powinien wchodzić „zespół wsparcia administracyjnego” złożony z sekretariatu komisji, doradcy politycznego sprawozdawcy, sekretariatu współdecyzji oraz Wydziału Prawnego. W zależności od rozpatrywanych wniosków legislacyjnych oraz od etapu negocjacji zespół ten można zwiększyć.

8. Finalizacja

Porozumienie pomiędzy Parlamentem a Radą jest potwierdzane oficjalnym pismem. W tekstach będących przedmiotem porozumienia nie dokonuje się zmian bez wyraźnej zgody, na odpowiednim szczeblu, zarówno Parlamentu Europejskiego, jak i Rady.

9. Procedura pojednawcza

Zasady zawarte w niniejszym kodeksie postępowania mają również zastosowanie do procedury pojednawczej, w której delegacja PE jest głównym odpowiedzialnym organem po stronie Parlamentu.

⁷⁸ Zgodnie z decyzją podjętą przez Prezydium w dniu 10 grudnia 2007 r.

INDEKS

Liczby arabskie oznaczają artykuły. Liczby rzymskie oznaczają załączniki, a następujące po nich liczby arabskie, rzymskie lub litery oznaczają sekcje, artykuły lub ustępy tych załączników.

- A -

Absolutorium	
- decyzje	VI
- inne instytucje i organy	77
- Komisja	76
- oświadczenie Trybunału Obrachunkowego	112
- Parlament	80
- Przewodniczący Parlamentu Europejskiego	77
Agencje	
- europejskie	126
- opinie	126
AKP	VII.II
Akty prawne	82
Akty prawne przyjęte	73
Archiwa	179, 203
Asystenci	X.2

- B -

Biuletyn	29
Budżet	75 - 76, 78, V, VI, VII.IV, VII.V
- absolutorium	76 - 77, 112, VI, VII.V
- dodatkowy	75, V
- kontrola budżetowa	112
- kontrola nad wykonywaniem	78
- ogólny	V
- rozpatrywanie w Parlamencie	75, V
Byli posłowie	9

- C -

COSAC	131
Czasowe sprawowanie funkcji Przewodniczącego	12
Członkowie	
- delegacje międzyparlamentarne	198
- Europejski Bank Centralny	109
- interes finansowy	I
- Komisja	106, XIV
- komisje	185 - 186, IX
. wybór	186
- Trybunał Obrachunkowy	108
Czytania	37 - 40, 42 - 50, 52 - 56, 58 - 69, 71 - 73

- D -

Deбата	
--------	--

- łamanie praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa	122, 137, IV
- łączna	143
- nadzwyczajna	141 - 142
- odroczenie	172, 177
- procedura bez	46, 138
- zamknięcie	172, 176
- złożenie oświadczenia	110
Deбата łączna	143
Deбата nadzwyczajna	141 - 142
Delegacje	23
- ad hoc	25
- do wspólnych komisji parlamentarnych	200
- międzyparlamentarne	198, VII.II
- przewodniczący	28
- stałe	25, 198
Demokracja	36, 81, 102, 122, 137, 209 - 210, IV
Dewiza	213
Dialog społeczny	84
Dialog z Radą	58, 63
Diety	8
Dodatki	153
Dokumenty	
- doręczanie	144, 148
- dostęp do	103 - 104, 148, XV
- legislacyjne	
rozpatrywanie we właściwej komisji	43
- poufne	VIII
Dopuszczalność	
- poprawki	20, 66, 157, 161
- pytania	116
- pytania wymagające odpowiedzi na piśmie	117
Doręczanie	144, 148, 179, IV
Dostęp	
- do dokumentów	103 - 104, 148, XV
- do Parlamentu	9, XVI
Drugie czytanie	61 - 66, 72
- budżet	V.5
- głosowanie	65 - 66, 72, 158
- porozumienia	70, XX
- przedłużenie terminu	62
- rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym	64 - 66, 72
- rozpatrywanie na szczepku komisji	61 - 63
- zalecenie do	63 - 64
Komisje tymczasowe - patrz Komisje specjalne	
- zamknięcie	64
Drugie sprawozdanie	56

- E -

Elektroniczny rejestr petycji	202
Eurogrupa	II
Europejski Bank Centralny	
- kandydaci	109

- oświadczenie	113
- powoływanie członków	109
- pytania pisemne	118
Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny	124
Europol	100, VII.XVII

- F -

Flaga	213
-------------	-----

- G -

Głosowanie	20, 158 - 161, 163 - 165, 167 - 171, 176
- drugie czytanie	64 - 66, 72
- elektroniczne	168
- imienne	20, 160, 167 - 169, 195
- kolejność	20, 158, 161
- komisje	195
- kwestionowanie	171
- łączne	20
- pierwsze czytanie	55
- podzielone	20, 160, 163
- poprawki	156, 161 - 162
- prawo do	164
- procedura	158, 195
- przez podniesienie ręki	165
- przez powstanie z miejsc	165
- równa liczba głosów	14 - 15, 22, 159
- tajne	169
- trzecie czytanie	69
- ważność	155
- wyjaśnienia	20, 170
- zasady	160
Grupy	30 - 31, 34
- działalność	31
- sytuacja prawna	31
- tworzenie	30
- wyznaczanie kandydatów na członków komisji	186
- wyznaczanie zastępców członków komisji	187

- H -

Hymn	213
------------	-----

- I -

Identyfikatory	9, X.1
Immunitet	5 - 7, VII.XVI
Inauguracyjne posiedzenie	3, 12, 134
Informacje sensytywne	5, VIII.B, VIII.C, XV
Inicjatywa	
- legislacyjna	35 - 36, 42

- państwa członkowskiego.....	44
- przewidziana w art. 192 Traktatu WE.....	42
- sprawozdanie z własnej inicjatywy.....	41, 48, 50
- ustawodawcza	41
Inicjatywa legislacyjna.....	35, 42
Interesy finansowe	
- członkowie	I
- posłowie	9
- Wspólnoty	10, XII

- J -

Języki	23, 146 - 147, 185, 201, XI
--------------	-----------------------------

- K -

Kadencja.....	17
Karta Praw Podstawowych	36, 103
Kodeks postępowania	9, X
Kodyfikacja prawodawstwa wspólnotowego.....	86
Komisja	
- absolutorium.....	76
- czas wystąpień.....	149
- członkowie	106, XIV
- dymisja członka.....	XIV
- informowanie Parlamentu	XIV
- mandat negocjacyjny.....	90
- odrzucenie wniosku.....	87
- oświadczenie	110 - 111
- powoływanie	106
- program działalności legislacyjnej i prac	35
- przewodniczący.....	105
- przyjęcie poprawek do propozycji	57
- pytania	115 - 117, II
- stanowisko w sprawie poprawek.....	54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- środki wykonawcze.....	88
- uprawnienia wykonawcze	XIII, XIV.I
- wnioski o wydanie opinii	43
- wotum nieufności	107
- wycofanie projektu.....	56, 58, 65
- założenia polityczne	105
- zmiana projektu.....	53
Komisje	37, 45 - 50, 52, 183, 185 - 191, 193 - 197, VII
- członkowie	186, 191
- dialog z Radą.....	63
- drugie czytanie	61 - 63
- głosowanie	195
- kompetencje	25, 183, 188, VI.6, VII
- miejsce obrad	135
- odesłanie do.....	175
- opinia.....	49, 120, 188, 195, VII
- pierwsze czytanie	37 - 39, 53 - 54

- podkomisje	188, 190
- poprawki złożone na posiedzeniu plenarnym	162
- posiedzenia.....	46, 63, 96, 99, 103, 106, 108 - 109, 113, 135, 162, 187, 190 - 191, 193 - 194, VIII.A, IX
- posiedzenia o charakterze pilnym	97, 101
- postępowanie pojednawcze (art. 251 Traktatu WE)	67 - 69
- powoływanie	183, 185
- prezydium.....	52, 191
- procedura	63, 193 - 195, 197
- protokoły	103, 194
- przewodniczący.....	27, 52, 88, 185, 191
- skład	25, 186
- spór kompetencyjny	188
- sprawozdanie.....	45, 47 - 48, 50, 52, 56
- sprostowania.....	216
- śledcze	25, 185 - 186, 188, IX
- trzecie czytanie.....	67 - 68
- tura pytań.....	197
- uprawnienia	186 - 187, VI.6, VII
- weryfikacja mandatów	3, 189, VII.XVI
- właściwe.....	42 - 43, 63
- wspólne	200
- wspólne posiedzenia	51, 188
- zaangażowane	50
- zastępcy	187
Komisje specjalne	184, 188, 190
Komisje tymczasowe - patrz Komisje specjalne	
Komitet porozumiewawczy (wspólna deklaracja z 1975 r.)	60
Komitet Regionów	125
Komitologia	XIII
Konferencja Parlamentów	132
Konferencja Przewodniczących Delegacji.....	28
Konferencja Przewodniczących	
- kompetencje	25, 210
- obowiązki	153
- pytania	29
- skład	24
Konferencja Przewodniczących Komisji	27
Konsultacja.....	43 - 44
- agencje europejskie	126
- ponowna	59
- wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	96
- współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych.....	100
- w sprawie inicjatyw państw członkowskich	44
Kontakty z innymi instytucjami	
Kontrsprawozdawcy.....	192
Końcowe opracowanie prawno-lingwistyczne	71, 74, 180
Koordinatorzy komisji	192
Korupcja.....	10, XII
Księgowość	79 - 80, VII.IV, VII.V
Kwestorzy	
- interes finansowy	I
- obowiązki	9, 22 - 23, 26, I, X

- pytania do	29
- wybór	13, 16 - 18
Kworum	155, 195

- L -

Legitymacja.....	5
Lista mówców	176
Lobbyści.....	9, X

- M -

Mandat	2, VII.XVI
- wygaśnięcie mandatu	4
- zrzeczenie się	4
Mandat negocjacyjny	90
Mandaty (weryfikacja).....	3, 12, 189
Mianowanie	
- desygnowanych komisarzy	106
Miejsce obrad i posiedzeń.....	135
Misja badawcza lub obserwacyjna.....	188
Mówcy	
- czas wypowiedzi	110, 115, 122, 140 - 142, 150 - 151, 153, 172 - 173
- lista mówców	176
- przydzielanie czasu wypowiedzi.....	149, IV
- treść wystąpień	
- udzielanie głosu	

- N -

Nadużycia finansowe	10, XII
Naruszenie	
- zasady podstawowe.....	102
Naruszenie porządku poza salą obrad	XVI
Negocjacje akcesyjne.....	89, 200
Negocjacje międzyinstytucjonalne w procedurach legislacyjnych.....	70
Nieformalne grupy posłów.....	32, I
Normy postępowania	9, 152

- O -

Obserwatorzy	11
Odesłanie do komisji	
- absolutorium.....	VI.5
- budżet	V.3, V.6
- drugie czytanie	63
- wniosek proceduralny	172
- wnioski Komisji	
. drugie czytanie	63
. odroczenie głosowania (nieprzyjęcie poprawek przez Komisję	57
- wspólne stanowisko Rady	43
Odroczenie debaty lub głosowania	172, 177

Odrzucenie	
- wniosku Komisji	56, 87
- wspólne stanowisko	65
OLAF	10
Opinia	
- Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny	124
- komisji.....	37 - 38, 49 - 50, 121, 188, 202 - 203, V.1, VI.1, VI.6
- Komitet Regionów	125
- mniejszości	52, 185
- Parlamentu	55, 90, 96, 99, 105, 108 - 109, 119, 142
- postępowanie po wydaniu opinii przez Parlament.....	58 - 60
- wnioski o wydanie	43 - 44
- w sprawie zaleceń Rady	83
Opinie mniejszości	52, 185
Opinie naukowe	126
Organy Parlamentu Europejskiego	22 - 29
Oświadczenia pisemne	
- umieszczane w rejestrze	123
- załączone do pełnego sprawozdania	149
Oświadczenie	110, 113
- Europejski Bank Centralny	109, 113
- kandydat na przewodniczącego Komisji.....	105
- Komisja	53, 110
- o korzyściach finansowych	9, I
- osobiste.....	151
- Rada	110
- Rada Europejska	110
- Trybunał Obrachunkowy	108, 112
- Wysoki Przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	94
Otwartość i przejrzystość	29, 103 - 104

- P -

Państwa stowarzyszone.....	200
Państwa trzecie	
- AKP.....	VI.6, VII.II
- Negocjacje akcesyjne	81, 200, XIV.II
- stosunki z.....	25, 200
Państwo prawa	36, 81, 122, 137, 209 - 210, IV
Parlamenty	
- konferencja.....	132
- państw członkowskich	25, 130 - 131
Partie polityczne na poziomie europejskim - przepisy wykonawcze.....	23, 208 - 210
- komitet złożony z niezależnych osobistości	210
- kompetencje Prezydium.....	209
- kompetencje Przewodniczącego	208
- kompetencje właściwej komisji	210
- pomoc techniczna.....	209
- program	210
- ściąganie nienależnych kwot.....	209
- zaprzestanie finansowania.....	209
Pełne sprawozdanie.....	181
- publikacja	181

Petycje.....	201 - 203, 214, VII.XX
Pierwsze czytanie.....	37 - 39, 43, 53 - 60, 71
- budżet.....	V.3, V.4
- dalsza procedura.....	58 - 60
- głosowanie.....	55
- porozumienia.....	70, XX
- postępowanie porozumiewawcze.....	60
- rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym.....	55 - 57
- rozpatrywanie na szczepku komisji.....	37 - 39, 45 - 50, 52 - 54
- zamknięcie.....	55
Podkomisje.....	188, 190
Podpisanie przyjętych aktów prawnych.....	73
Podstawa prawna	
- inicjatywa przewidziana w art. 192 Traktatu WE.....	42
- pierwsze czytanie.....	37
- umowy międzynarodowe.....	90
- właściwa komisja.....	VII.XVI
- wnioski Komisji (zmiana).....	59
Podstawowe zasady.....	9
Polityka gospodarcza.....	114
Polityka monetarna.....	113
Polityka zagraniczna.....	96 - 97, VIII.I
Ponowne przekazanie Parlamentowi.....	59
Poprawki.....	156
- dopuszczalność.....	20, 87, 157
- doręczanie.....	156
- drukowanie.....	156
- języki.....	146 - 147, 156
- kolejność głosowania.....	161
- komisje.....	162, 195
- kompromis.....	57, 63, 66
- kompromisowe.....	57, 160 - 161
- podjęcie.....	156
- przedstawianie.....	58, 156
- przyjęcie.....	57
- przyjęcie bez.....	46, 138
- rozpatrywanie w komisjach poprawek złożonych na posiedzeniu plenarnym.....	162
- składanie.....	58, 156
- stanowisko Komisji.....	54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- terminy.....	156
- ustne.....	97, 156, 195
- wniosek Komisji.....	87
- wycofanie.....	156
Poprawki kompromisowe.....	63, 66, 160 - 161
Porozumienia dobrowolne.....	85
Porozumienia międzyinstytucjonalne.....	127, 215, VIII.B, VIII.C, XIV.II
Porozumienia w pierwszym czytaniu.....	70 - 71, XX
Porozumienie w drugim czytaniu.....	70, 72, XX
Porządek dzienny	
- komisji.....	63, 117 - 118, 193, VIII.A
- końcowy projekt.....	138, 140, XIV
- projekt.....	25, 137 - 138
- przyjęcie.....	140 - 141

- wpisanie do ...	7, 52, 57 - 58, 64, 69, 97, 101, 115, 122, 137 - 138, 140 - 142, 175, 188, 204, II, IV, VI.4
- zmiana	175, 177
Porządek na sali obrad	145, 152 - 154, XVI
Porządek obrad	143 - 144
- komisji	4
Posiedzenie	134
- jawność	96, 99, 179, 181 - 182, 193 - 194, VIII.A
- miejsce	135
- pełne sprawozdanie	181
- protokół	179
- przebieg	23
- zasady prowadzenia	145 - 154
- zawieszenie lub zamknięcie	140, 152, 154, 172, 178
Posiedzenie plenarne	
- budżet	V
- drugie czytanie	64 - 66, 72
- pełne sprawozdanie	181
- pierwsze czytanie	55 - 57, 69
- poprawki	49 - 50, 156, 162
- protokół	179
- trzecie czytanie	69
Posłowie	1 - 9, 33, 136
- asystenci	X
- interes finansowy	9, I
- niezrzeszeni	24, 33
- wydatki	8
- wygaśnięcia mandatu	4
- wykluczenie	153
Postępowanie	
- kodeks postępowania	9, X, XVI
- normy postępowania	9, 152, XVI
- w komisji	46, 50, 52, 162, 191
Postępowanie odwoławcze	154
Postępowanie pojednawcze	67 - 69
- komitet pojednawczy	
skład i procedura	68
- trzecie czytanie	67 - 69
Postępowanie porozumiewawcze	
- przewidziane we wspólnej deklaracji z 1975 r.	60
Postępowanie przed sądem	128
Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości	128 - 129, 204, 206, VI.6
Poufność	5, 29, 185, 205, VIII.A, VIII.B, VIII.C, IX, XV
Powoływanie	
- członkowie Europejskiego Banku Centralnego	109
- członkowie Trybunału Obrachunkowego	108
- Komisja	106
- Przewodniczący Komisji	105
- Rzecznik Praw Obywatelskich	204
- specjaliści przedstawiciele w zakresie Wspólnej Polityki Zagranicznej i bezpieczeństwa	93
- Wysoki Przedstawiciel ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	92
- zewnętrzny przedstawiciel Komisji	95
Prawa człowieka	81, 98, 102, 122, 137, 209 - 210, IV

Prawa podstawowe.....	36, 81, VII.XVII
Prawo wspólnotowe	
- kodyfikacja.....	12
- przekształcenie	87
- stosowanie	185, VII.XVI, IX, XIV.I
- uproszczenie	86 - 87
Preliminarz budżetowy	79
Prezydium	
- komisje	185, 191, VIII.A
- obowiązki	147, 154, 209
- pytania	29
- skład	17 - 18, 22 - 23
- zadania	23
Procedura	20, 36
- absolutorium.....	76 - 77, 80
- bez poprawek i debaty.....	46, 138
- budżet	75 - 76, 78, V, VII.IV
- głosowania	138, 158 - 159, 195
- legislacyjna.....	35, 37 - 40, 42 - 50, 52 - 69, 71 - 73, 81, 83 - 88, 128 - 129, 216
- porozumiewawcza.....	60
- rozpatrywania porozumień dobrowolnych.....	85
- tryb pilny	142
- uproszczona.....	46, 138
- w komisjach	45, 47 - 49, 63, 67 - 68, 193 - 194, 197, VIII.A
- w komisji.....	216
- wnioski	20, 172
- zgody	73, 81, 89 - 90
Procedura krótkiej prezentacji	48, 139
Procedura uproszczona	46, 138
Procedura wydawania opinii	
- art. 122 Traktatu WE.....	83
Procedura zgody.....	81, 89 - 90, 102
Procedury legislacyjne	35 - 40, 42 - 50, 52 - 69, 71 - 73, 81, 83 - 88, 128 - 129, 216, XIV.I
Program działalności legislacyjnej i prac.....	35
Program prac	35
Projekt rezolucji	47 - 49, 58, 78, 85, 98, 102, 110, 115, 122, 157, 202, IV
Proporcjonalność.....	36, 44
Protokoły	
- komisje	194, VIII.A
- Konferencja Przewodniczących.....	29
- posiedzenia.....	179
- Prezydium	29
- publikacja	179
Protokół finansowy	90
Przebieg	
- posiedzeń.....	23, 154
Przejrzystość	I
- działań Parlamentu	103 - 104
- procesu legislacyjnego	39
Przekazanie do komisji	
- sprostowania.....	216
Przekazanie do rozpatrzenia komisji	
- pierwsze czytanie	43

- propozycje Komisji	
- odrzucenie	56
- wspólne stanowisko Rady	43
Przekazywanie informacji sensytywnych	VIII.B
Przekształcenie prawa wspólnotowego	87
Przesłuchania	23, 185, 193, 202, XVII
Przestrzeganie regulaminu	20
Przewodniczący Komisji (powoływanie)	105
Przewodniczący Parlamentu	
- kompetencje 20, 23, 73, 111, 115 - 116, 122, 126, 128, 149 - 150, 156 - 157, 171, 173, 208, 210, II	
- obowiązki	153, 216, XVI
- wybór	13 - 14, 17 - 18
Przewodniczący senior	14
Przydział	
- czasu wystąpień	149, IV
- miejsca na sali posiedzeń	34
Przystąpienie	
- negocjacje	89, 200, XIV.II
- traktaty	89, 200
Przywileje i immunitety	5 - 7, 207, VII.XVI
Publiczny dostęp do dokumentów	29, 103 - 104, XV
Pytania	
- do Europejskiego Banku Centralnego	118, III
- do Prezydium, Konferencji Przewodniczących i Kwestorów	29
- do Rady i Komisji	20, 115 - 117, II
- krótkie i zwięzłe	110 - 111
- pisemne	118
- priorytetowe	117
- tura pytań	116
- wymagające odpowiedzi na piśmie	117, III
- wymagające odpowiedzi ustnej i debaty	115
Pytanie wstępne	172, 174

- R -

Rada	
- bezczynność	129
- czas wystąpień	149
- dialog właściwej komisji z	58, 63
- konsultacje	43
- oświadczenie	110
- posiedzenia	40
- pytania	115 - 117, II
- wspólne stanowisko	61
- zalecenia dla	97, 101, 121
Rada Europy	199
Regulamin	212
- poprawki	VII.XVIII
- porozumienia międzyinstytucjonalne	127
- przestrzeganie	173
- stosowanie	211, VII.XVIII
- zmiany	212

Rejestr	
- dokumentów Parlamentu	104, XV
- korzyści finansowych posłów	I
- lobbistów	9, X
- petycji	201 - 202
Reprezentowanie Parlamentu na posiedzeniach Rady	40
Rezolucja legislacyjna	44 - 45, 55 - 57, 158
Roczny program działalności legislacyjnej	35 - 36, 42 - 43
Równa liczba głosów	159
Rzecznik Praw Obywatelskich	204 - 206
- działalność	205, XI
- odwołanie	206
- powołanie	204

- S -

Sankcje	153 - 154
Schemat organizacyjny (Sekretariat Generalny)	207
Sekretariat	23
- grupy polityczne	31
- posłowie niezrzeszeni	33
Sekretariat Generalny	79, 147, 207
Sekretarz generalny	23, 73, 145, 152, 207, 209
Sesja	134
Sesja miesięczna	134
Skutki finansowe	36, 38, 45, 47, 96
Sprawozdanie	
- dotyczące inicjatyw państw członkowskich	44
- innych instytucji	119
- Komisji	119
- komisji śledczej	185, IX
- legislacyjne	45, 55
- nielegislacyjne	47
- opinia mniejszości	52, 185
- projekt	52
- tymczasowe	81
- ustne	52, 56 - 57, 142
- z własnej inicjatywy	25, 41 - 42, 48, 50, 102, 119 - 120
Sprawozdanie finansowe	80
Sprawy w toku	214
- uznane za zamknięte	214
Sprostowania	180, 216
Stanowisko	
- Komisji	44, 54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- Rady	58
- wspólne	61
Stosunki z innymi instytucjami	25, 34, 105 - 125, 127
Strażnicy	152 - 153
Subsydiarność	36 - 37, 44
Symbole Unii	213

- Ś -

Ścisła współpraca między państwami członkowskimi	81 - 82
Środki wykonawcze	XIII

- T -

Tajność	5, VIII.B, VIII.C, XV
Teksty przyjęte	179 - 180
Terminy	
- debata i głosowanie	144
- głosowanie imienne	167
- głosowanie podzielone	163
- poprawki	156, 161
- przedłużenie	62, 67, 69
- sprawozdanie	52
Tłumaczenie simultaniczne	146
Traktaty	81, 89, VII.XVIII
Traktaty akcesyjne	81, 89
Tryb nadzwyczajny posiedzeń Parlamentu	134
Tryb pilny	142
Trybunał Obrachunkowy	VI.1, VII.V
- oświadczenie	112
- powoływanie członków	108
Trybunał Sprawiedliwości (postępowanie przed)	128 - 129, 204, 206, VI.6
Trzecie czytanie	
- postępowanie pojednawcze	67 - 68
- rozpatrywanie na posiedzeniu plenarnym	69
- wspólny projekt	69
Tura pytań	197
- podczas sesji miesięcznej	116, II
Tymczasowe sprawozdanie	81

- U -

Uchylenie immunitetu	6 - 7
Umowy międzynarodowe	90 - 91
Uprawnienia kontrolne	86, 88, 128 - 129
Uprawnienia wykonawcze	XIII
Uproszczenie prawa wspólnotowego	86
Uproszczenie przepisów prawnych Wspólnoty	87
Ustawodawcza inicjatywa	41
Uzasadnienie	45, 47, 49, 52, 212

- W -

Wakat	4, 17 - 18
Walka z przestępczością finansową i korupcją	XII
Weryfikacja	
- mandatów	3, 12, 189, VII.XVI
- podstawy prawnej	37
Wgląd do dokumentów	5
Wiceprzewodniczący	

- obowiązki	21 - 22, 68, 104
- wybór	13, 15, 17 - 18
Większości (kwalifikowane) i minimalna wymagana liczba posłów	108 - 109, 121 - 122
- decyzje Parlamentu	
- akcesja	89
- inicjatywa legislacyjna	42
- o podtrzymaniu skargi	128
- poddanie pod głosowanie poprawek kompromisowych	161
- procedura zgody	81
- umowy międzynarodowe	90
- wotum nieufności (uchwalenie)	107
- wspólne stanowisko	
- odrzucenie	65
- poprawki	66
- wspólny projekt	69
- partie polityczne na poziomie europejskim	210
- poprawki	
- projekty poprawek i propozycje zmian w pierwszym czytaniu budżetu	V.3
- projekty poprawek w drugim czytaniu budżetu	V.5
- składanie	156
- sprzeciw wobec głosowania nad poprawkami przed ich doręczeniem we wszystkich językach urzędowych	146 - 147, 156
- powoływanie	
- Komisja (członkowie)	106
- Komisja (Przewodniczący)	105
- Rzecznik Praw Obywatelskich (odwołanie)	206
- Rzecznik Praw Obywatelskich (powołanie)	204
- powoływanie komisji i grup	
- grupy polityczne	30
- komisje śledcze	185 - 186
- projekty rezolucji	
- łamanie praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa	122
- składanie propozycji	
- projekt decyzji ustalającej nową maksymalną stopę wzrostu	V.2
- propozycja odrzucenia projektu budżetu w całości	V.6
- rezolucji	
- debata nad przypadkami łamania praw człowieka, zasad demokracji i państwa prawa	122
- o nieudzieleniu absolutorium	VI.4
- pytania wymagające odpowiedzi ustnej i debaty	115
- sprzeciw	
- głosowanie nad poprawką bez jej doręczenia we wszystkich językach urzędowych ..	156
- Porządek dzienny	
- punkty do przyjęcia bez poprawek i debaty	138
- wykładnia Regulaminu	211
- zalecenia komisji w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	97
- zalecenia w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	101
- zmiana kolejności głosowania	161
- stwierdzenie naruszenia	102
- wniosek o zwołanie Parlamentu	134
- Wnioski	
- o głosowanie imienne	167
- o odesłanie do komisji	175

o odroczenie debaty	177
o odroczenie głosowania	177
o uchwalenie rezolucji	110
- oświadczenia Komisji, Rady i Rady Europejskiej	
o wotum nieufności	107
o zamknięcie debaty	176
o zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia	178
ponowna konsultacja	59
Porządek dzienny	
- debata nadzwyczajna	141
- głosowanie nad punktem bez poprawek	138
- punkty co do których będą wnoszone poprawki	138
powołanie komisji śledczej	185
stwierdzenie kworum	155
tryb pilny	142
- wybór	13
Kwestorzy	13
Przewodniczący	13
Wiceprzewodniczący	13
- Załączniki	215
- zmiany	
końcowy projekt porządku dziennego	140
- Zwolnienie (wcześniejsze) z obowiązków	19
Wniosek	
o odesłanie do komisji	172
o rezygnację z debaty	
- niedopuszczalność	174
o wotum nieufności dla Komisji	107
o zamknięcie debaty	176
o zawieszenie lub zamknięcie posiedzenia	172
proceduralny	172, 174 - 178
w sprawie przestrzegania Regulaminu	173
Wotum nieufności	107
Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	96 - 97, VIII, VIII.B
- oświadczenia	94
- specjaliści przedstawiciele	93
- Wysoki Przedstawiciel	92
Wspólne komisje parlamentarne	200
Wspólne stanowisko	
- bezczynność Rady	129
- odrzucenie	65
- ogłoszenie	61 - 63
- poprawki	66
- zatwierdzenie	72
Wspólny projekt	69
Wspólny projekt rezolucji	110
Współpraca	
- policyjna	99 - 101
- sądowa	99 - 101
- ściślejsza współpraca	81 - 82
- w sprawach karnych	99 - 101
Wstęp	
- na galerię	145

- na salę obrad	145
Wstęp na salę obrad	145
Wybory	1
- Parlament	1, 214
Wybór	
- Komisja	XVII
- Kwestorzy	13, 16 - 18
- Przewodniczący	13 - 14, 17 - 18
- Przewodniczący Komisji	105
- Wiceprzewodniczący	13, 15, 17 - 18
Wygaśnięcie mandatu	
- posłowie	4
Wyjaśnienia	156
Wyjaśnienia dotyczące sposobu głosowania	20, 170
Wykluczenie	
- z delegacji	153
- z komisji	193, VIII.A
- z obrad	153
Wykluczenie z obrad	153
Wysoki Przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	92, 96, II
Wystąpienia jednogminutowe	150

- Z -

Zaangażowane komisje	50
Zabranie głosu	
- czas wystąpienia	122
Zachowanie poufności	103
Zakłócenie porządku	152, 154, XVI
Zakłócenie porządku	
- środki natychmiastowe	152
Zakończenie (wcześniejsze) sprawowania funkcji	153
Zalecenia	42, 64, 81, 121, 123
- dla Rady	97, 101, 121
- do drugiego czytania	63 - 64
- główne kierunki polityki gospodarczej	114
- mandat negocjacyjny	90
- po przeprowadzeniu postępowania	185
- Rady wydane na podstawie art. 122 Traktatu WE	83
- traktaty akcesyjne	81, 89, 200
- w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych	99, 101
- wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	96 - 97
Załączniki	212, 215
Zasady podstawowe	102, VII.XVIII
Zastępcy	187
Zespoły międzypartyjne	32, I
Zgodność finansowa	38, 45, 47
Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy	199
Zmiany	
- propozycja Komisji	36, 53
- w Regulaminie	211 - 212
Zwalczanie nadużyć finansowych	10
Zwolnienie (wcześniejsze) z obowiązków	19

Zwoływanie	
- komisje	193
- Parlament	134
Zwrot do komisji	
- sprostowania.....	216

Tabela korelacji

Dawne artykuły odnoszą się do Regulaminu obowiązującego w czasie siódmej kadencji Parlamentu, natomiast nowe artykuły odnoszą się do nowej wersji Regulaminu o zmienionej numeracji, obowiązującej od lipca 2009 r.

Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły
1	1	22	23	42	45	63	67
2	2	23	24	43	46	64	68
3	3	24	25	44	47	65	69
4	4	25	26	45	48	-	70
5	5	26	27	46	49	66 (1)	71
6	6	27	28	47	50	66 (3)	74
7	7	28	29	-	51	67	72
8	8	29	30	48	52	68	73
9	9	30	31	49	53	-	74
10	10	-	32	50	54	69	75
-	11	31	33	51	55	70	76
11	12	32	34	52	56	71	77
12	13	33	35	53	57	72	78
13	14	34	36	54	58	73	79
14	15	35	37	55	59	74	80
15	16	36	38	56	60	75	81
16	17	37	39	57	61	76	82
17	18	38	40	58	62	77	83
18	19	38a	41	59	63	78	84
19	20	39	42	60	64	79	85
20	21	40	43	61	65	80	86
21	22	41	44	62	66	80a	87

Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły
81	88	106	113	131	138	155	161
82	89	107	114	131a	139	156	162
83	90	108	115	132	140	157	163
84	91	109	116	133	141	158	164
85	92	110	117	134	142	159	160
86	93	111	118	135	143	160	167
87	94	112	119	136	144	161	168
88	95	113	120	137	145	162	169
89	96	114	121	138	146	163	170
90	97	115	122	139	147	164	171
91	98	116	123	140	148	165	172
92	99	117	124	141	149	166	173
93	100	118	125	142	149	167	174
94	101	119	126	143	149	168	175
95	102	120	127	144	150	169	176
96	103	121	128	145	151	170	177
97	104	122	129	146	152	171	178
98	105	123	130	147	153	172	179
99	106	124	131	148	154	172a	180
100	107	125	132	149	155	173	181
101	108	126	133	150	156	173a	182
102	109	127	134	151	157	174	183
103	110	128	135	152	158	175	184
104	111	129	136	153	159	176	185
105	112	130	137	154	160	177	186

Dawne artykuły	Nowe artykuły	Dawne artykuły	Nowe artykuły
178	187	201	211
179	188	202	212
180	189	202a	213
181	190	203	214
182	191	204	215
-	192	204a	216
183	193		
184	194		
185	195		
186	196		
187	197		
188	198		
189	199		
190	200		
191	201		
192	202		
193	203		
194	204		
195	205		
196	206		
197	207		
198	208		
199	209		
200	210		

Dawne	Nowe
Załącznik I	Załącznik I
Załącznik II	Załącznik II
Załącznik IIa	Załącznik III
Załącznik III	Załącznik IV
Załącznik IV	Załącznik V
Załącznik V	Załącznik VI
Załącznik VI	Załącznik VII
Załącznik VII	Załącznik VIII
Załącznik VIII	Załącznik IX
Załącznik IX	Załącznik X
Załącznik X	Załącznik XI
Załącznik XI	Załącznik XII
Załącznik XII	Załącznik XIII
Załącznik XIII	Załącznik XIV
Załącznik XIV	-
Załącznik XV	-
Załącznik XVI	Załącznik XV
Załącznik XVIa	Załącznik XVI
Załącznik XVIb	Załącznik XVII
Załącznik XVIc	Załącznik XVIII
Załącznik XVIId	Załącznik XIX
-	Załącznik XX